

Tekfen Holding A.Ş.

Kültür Mahallesi, Tekfen Sitesi,
Budak Sokak, A Blok, No: 7
34340, Ulus - Beşiktaş / İstanbul
Tel: (90.212) 359 33 00
Faks: (90.212) 359 33 05
tekfen@tekfen.com.tr
www.tekfen.com.tr

Tekfen Eğitim, Sağlık, Kültür, Sanat ve

Doğal Varlıkların Koruma Vakfı
Kültür Mahallesi, Tekfen Sitesi,
Budak Sokak, A Blok, No: 7
34340, Ulus - Beşiktaş / İstanbul
Tel: (90.212) 359 33 51
Faks: (90.212) 359 33 05
tekfenvakfi@tekfen.com.tr
www.tekfen.com.tr

Taahhüt Grubu

Tekfen İnşaat ve Tesizat A.Ş.

Tekfen Tower, Büyükdere Caddesi No: 209
34394, 4. Levent - Şişli / İstanbul
Tel: (90.212) 359 35 00
Faks: (90.212) 359 35 08
business@tekfen.com.tr
www.tekfeninsaat.com.tr

Tekfen Mühendislik A.Ş.

Kültür Mahallesi, Tekfen Sitesi,
Budak Sokak, C Blok, No: 1
34340, Ulus - Beşiktaş / İstanbul,
Tel: (90.212) 357 03 03
Faks: (90.212) 357 03 09
posta@tekfenmuhendislik.com
www.tekfenmuhendislik.com

Tekfen İmalat ve Mühendislik A.Ş.

Tekfen Tower, Büyükdere Caddesi
No: 209 Kat: 11
34394, 4. Levent - Şişli / İstanbul
Tel: (90.212) 357 00 60
Faks: (90.212) 357 00 61
timas@tekfenim.com
www.tekfenim.com

Hallesche Mitteldeutsche Bau - A.G. (HMB)

Magdeburger Strasse 27 (06112)
Halle Saale / Almanya
Tel : (+49.345) 511 62 39
Faks : (+49.345) 511 68 13
ausland@hmb-ag.de
www.hmb-ag.de

Azfen J.V.

Istiglalijar Street 31
Baku / Azerbaycan
Tel: (+99.412) 492 58 35 - 57 25
Faks: (+99.412) 492 57 27
azfen@azfen.com
www.azfen.com

Cenub Tikinti Services ASC

Sabail Rayonu, Gülbala Aliyev 25
AZ1023, Bakü / Azerbaycan
Tel: (+99.412) 447 41 30
Faks: (+99.412) 447 90 92

GATE İnşaat Taahhüt ve Ticaret A.Ş.

Tekfen Tower, Büyükdere Caddesi No: 209
34394, 4. Levent - Şişli / İstanbul
Tel: (90.212) 359 37 62
Faks: (90.212) 357 10 03

Tarımsal Sanayi Grubu

Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Tekfen Tower, Büyükdere Caddesi
No: 209 Kat: 19-20
34394, 4. Levent - Şişli / İstanbul
Tel: (90.212) 357 02 02
Faks: (90.212) 357 02 31
toros@toros.com.tr
www.toros.com.tr

Toros Terminal Servisleri ve Denizcilik A.Ş.

Tekfen Tower, Büyükdere Caddesi
No: 209 Kat: 19-20
34394, 4. Levent - Şişli / İstanbul
Tel: (90.212) 357 02 02
Faks: (90.212) 357 02 31
toros@toros.com.tr
www.toros.com.tr

Toros Gemi Acenteliği ve Ticaret A.Ş.

Tekfen Tower, Büyükdere Caddesi
No: 209 Kat: 19-20
34394, 4. Levent - Şişli / İstanbul
Tel: (90.212) 357 02 02
Faks: (90.212) 357 02 31
toros@toros.com.tr
www.toros.com.tr

TAYSEB - Toros-Adana-Yumurtalık

Serbest Bölgesi Kurucu ve İşleticisi A.Ş.
Sarımaç Mah. 1. Bulvarı No: 6 PK. 10
Ceyhan 01920 / Adana
Tel: (90.322) 634 20 80
Faks: (90.322) 634 20 90
tayseb@toros.com.tr
www.tayseb.com.tr

Hiştil-Toros Fidecilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Tekke Köyü, Pürenli Mevkii, 10. km
Serik / Antalya
Tel: (90.242) 717 40 45
Faks: (90.242) 717 41 99
info@hishtil-toros.com
www.hishtil-toros.com.tr

Black Sea Gübre Ticaret A.Ş.

Büyükdere Caddesi, Trump Tower Kule 2
Ofis Bölümü 466, Kat: 16
03412, Şişli / İstanbul
Tel: (90.212) 370 05 07
Faks: (90.212) 347 43 48

Tekfen Tarımsal Araştırma Üretim ve

Pazarlama A.Ş.
Kültür Mahallesi, Tekfen Sitesi
Budak Sokak, A Blok No:7
34340, Ulus - Beşiktaş / İstanbul
Tel: (0212) 359 33 00
Faks: (0212) 359 33 05

Gayrimenkul Geliştirme Grubu

Tekfen Emlak Geliştirme Yatırım ve Ticaret

A.Ş.
Kültür Mahallesi, Nispetiye Caddesi,
Akmerkez B Blok, Kat: 12
34337, Etiler - Beşiktaş / İstanbul
Tel: (90.212) 359 37 00
Faks: (90.212) 359 72 86
ilerisim@tekgayrimenkul.com
www.tekgayrimenkul.com

Tekfen Turizm ve İşletmecilik A.Ş.

Tekfen Tower, Büyükdere Caddesi, No: 209
34394, Levent - Şişli / İstanbul
Tel: (90.212) 357 00 00 (5 hat)
Faks: (90.212) 357 00 12
info@tekgenservices.com
www.tekgenservices.com

Diğer Faaliyetler Grubu

Tekfen Endüstri ve Ticaret A.Ş.

Kültür Mahallesi, Tekfen Sitesi,
Budak Sokak, D Blok, No: 2
34340, Ulus - Beşiktaş / İstanbul
Tel: (90.212) 359 37 80
Faks: (90.212) 359 37 90
tekfen@tekgenendustri.com.tr
www.tekgenendustri.com.tr

Tekfen Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.

Tekfen Tower, Büyükdere Caddesi, No: 209
Zemin Kat B Blok, Bağımsız Bölüm No: 6
34394, Levent, Şişli / İstanbul
Telefon : (90.212) 963 02 23
Faks : (90.212) 263 46 76
musterihizmetleri@tekgensigorta.com.tr
www.tekgensigorta.com.tr

Antalya Stüdyoları A.Ş.

Kültür Mahallesi, Tekfen Sitesi,
Budak Sokak, A Blok, No: 7
34340, Ulus - Beşiktaş / İstanbul
Tel: (90.212) 359 33 00
Faks: (90.212) 359 33 05
info@antalyastudios.com
www.antalyastudios.com

Tekfen Ventures

200 Vesey Street 24th Floor
New York, NY 10281, ABD
www.tekfenventures.com

Kültür Mahallesi, Budak Sokak No: 7
Tekfen Sitesi A Blok
34340, Ulus - Beşiktaş / İstanbul, Turkey
Tel: (90.212) 359 33 00
Fax: (90.212) 359 33 05

www.tekfen.com.tr

TEKFEN HOLDİNG

Gerçekleştirdiğimiz için;
Tekfen Holding Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü
kurumsal.iletisim@tekfen.com.tr

Metin Kurumsal Yayınlar

Tasarım Clive Crook
Charlie Crook

Fotoğraf Ali Kabaş
Gülnur Sözmen
Mehmet Öztekin
Muammer Yanmaz

Baskı Ofset Yapımevi

Tekfen Holding

Faaliyet Raporu 2017

TEKFEN HOLDİNG

www.tekfen.com.tr
Ticari Sicil No: 111233

İçindekiler

4 Profil ve Temel Göstergeler

Profil
Temel Göstergeler
Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı
Grup Şirketler Başkanı'nın Mesajı

20 **Taahhüt Grubu**
Tekfen Taahhüt Grubu, 17 bin çalışanı ve bugüne kadar gerçekleştirdiği 360'ı aşkın projesiyle, Türk müteahhitlik sektörünün dünya çapındaki başarılı temsilcilerinden biridir. Grup, kalite standartlarına tavizsiz bağlılığı, çalışma tarzı, sözüne sadakati, deneyimi ve iş emniyetine verdiği önemle uluslararası ölçekte en yüksek beklentilere sahip işverenler tarafından aranan bir iş ortağı haline gelmiştir.

54 **Tarımsal Sanayi Grubu**
Tekfen Tarımsal Sanayi Grubu, faaliyetlerini tarımsal girdiler, limancılık hizmetleri ve serbest bölge-akaryakıt istasyonları işletmeciliği olmak üzere üç ana başlıkta sürdürmektedir. Grubun çatı şirketi Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş. iş hacmi, ürün/hizmet yelpazesi ve pazar payı itibarıyla sektörünün en büyük özel kuruluşudur.

80 **Gayrimenkul Geliştirme Grubu**
Tekfen Gayrimenkul Geliştirme Grubu, bugüne kadar hayata geçirdiği kentsel dokuyla uyumlu, kente değer katan, nitelikli ve yenilikçi gayrimenkul projeleriyle sektöründe önemli bir yere sahiptir.

96 **Kurumsal Sorumluluk**
Tekfen Holding, iş etiği, çalışkanlık, sözüne sadakat ve dürüstlük gibi değerleri insan ve çevreyi odak alan bir yaklaşımla desteklemekte, tüm paydaşlarıyla ilişkisini şeffaflık temeli üzerine inşa etmeyi, çalışanlarının işlerini en sağlıklı ve güvenli koşullarda yapabilmelerini sağlamayı, faaliyetlerini çevreyle uyumlu olarak sürdürmeyi ve ürettiği değerleri topluma geri kazandırmayı yönetim anlayışının ayrılmaz bir parçası olarak kabul etmektedir.

114 **Kurumsal Yönetim**
Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Yönetim Özgeçmişleri
Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu
Davalar
Devlet Teşvik ve Yardımları
Kâr Dağıtım Politikası
Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu
Bağımsız Denetçi Görüşleri

144 **Bağımsız Denetçi Raporu**

Temelleri 1956 yılında, üçü de inşaat mühendisi olan Feyyaz Berker, Nihat Gökyiğit ve Necati Akçağlılar tarafından atılan Tekfen Holding, faaliyetlerini Taahhüt, Tarımsal Sanayi ve Gayrimenkul Geliştirme olmak üzere üç ana başlık altında toplanan, her biri kendi sektöründe isim sahibi 40 şirket ve 12 iştirakle sürdürmektedir. Bünyesindeki tüm şirket ve iştiraklerin çatı kuruluşu olan Tekfen Holding, halihazırda BIST 30 Endeksi kapsamında borsada işlem görmektedir. Kurucu ortakların çevre, eğitim ve sosyal faydayı amaç edinen çok sayıda sivil toplum kuruluşunda kurucu, yönetici ve destekçi olarak üstlendiği roller, Tekfen Grubu'nun iş kültüründe de insan, toplumsal fayda ve çevre unsurlarının ilk günden bu yana tüm faaliyetlerinin odak noktasında yer almasını sağlamıştır.

Profil ve Temel Göstergeler

Profil

Faaliyet gösterdiği her alanda mükemmelliği hedefleyen ve etik değerlere bağlılığı ön koşul sayan Tekfen Grubu, 62 yıldır Türkiye’de ve iş yaptığı coğrafyalarda insanlara daha iyi yaşam koşulları sağlamaya yönelik eserler vücuda getirmekte, sanayi yatırımlarıyla bulunduğu sektörlerle yön vermekte, yarattığı katma değer ve istihdamla ekonomiye önemli katkı sağlamakta ve temsil ettiği değerlerle Türk iş hayatında saygın bir konuma sahip bulunmaktadır.

Temelleri 1956 yılında, her üçü de inşaat mühendisi olan Feyyaz Berker, Nihat Gökyiğit ve Necati Akçağlılar tarafından atılan Topluluk, günümüzde faaliyetlerini Taahhüt, Tarımsal Sanayi ve Gayrimenkul Geliştirme olmak üzere üç ana başlık altında toplanan, her biri kendi sektöründe isim sahibi 40 şirket ve 12 iştirakle sürdürmektedir.

Grup bünyesindeki tüm şirket ve iştiraklerin çatı kuruluşu olan Tekfen Holding, halihazırda BIST 30 Endeksi kapsamında borsada işlem görmektedir. Topluluk, 2017 yılında 7.487 milyon TL ciro elde etmiş ve varlıklarını 9.367 milyon TL’ye yükseltmiştir.

Taahhüt Grubu

Tekfen Taahhüt Grubu, 17 bin çalışanı ve bugüne kadar gerçekleştirdiği 360’ı aşkın projesiyle, Türk müteahhitlik sektörünün dünya çapındaki başarılı temsilcilerinden biridir. Bugüne kadar zorluk derecesi yüksek projelerde elde ettiği başarıyla birçok alanda yetkinliğini kanıtlamış olan Grup, kalite standartlarına tavizsiz bağlılığı, çalışma tarzı, sözüne sadakati, deneyimi ve iş emniyetine verdiği önemle uluslararası ölçekte en yüksek beklentilere sahip işverenler tarafından aranan bir iş ortağı haline gelmiştir. Özellikle petrol,

gaz ve petrokimya tesislerinde geniş bir deneyime sahip olan Grup, boru hatları, kara ve deniz terminalleri, tank çiftlikleri, petrol rafinerileri, deniz platformları, pompa ve kompresör istasyonları, enerji santralleri, endüstriyel tesisler, otoyol, metro ve demiryolu projeleri, spor kompleksleri, altyapı projeleri ve sivil yapılar gibi alanların çoğunda müşterilerine EPC (Mühendislik, Tedarik, İnşaat) bazında anahtar teslimi çözümler sunmaktadır.

Tekfen Taahhüt Grubu’nun lokomotif şirketi, aynı zamanda Tekfen’in en eski şirketi olan Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş.’dir. Grup içi ve dışı projelerde mühendislik tasarımı, satın alma ve proje yönetimi hizmetleri veren Tekfen Mühendislik A.Ş., teknolojik açıdan zorlu ve yüksek know-how gerektiren taahhüt projelerinde etkin bir şekilde rol alabilecek yetkinliğe sahip, Türkiye’nin kendi alanındaki öncü mühendislik şirketlerinden biridir. Tekfen İmalat ve Mühendislik A.Ş.’nin Derince Fabrikası ile, Tekfen İnşaat bünyesinde yer alan Ceyhan Çelik İmalat Fabrikası ve Azerbaycan’daki Bayıl Çelik İmalat Tesisi ise, projelerde ihtiyaç duyulan çelik donanım ve proses ekipmanları ile depolama tanklarının üretimi konusunda uzmanlaşmış yapılarıdır.

12 iştirak

Tekfen İnşaat, 2017 sonu itibariyle 3,4 milyar ABD doları tutarında aktif iş portföyüne sahip olup, 2016 yılı verilerini esas alan ENR (*Engineering News Record*) 2017 listesinde, dünyanın en büyük 250 uluslararası müteahhitlik firması arasında altı basamak yükselerek 112. sırada yer almıştır.

Tarımsal Sanayi Grubu

Odağında tarımsal faaliyetlerin yer aldığı çok sayıda hizmet ve faaliyeti bünyesinde toplayan Tekfen Tarımsal Sanayi Grubu, iş hacmi, ürün/hizmet yelpazesi ve pazar payı itibariyle sektörünün en büyük özel kuruluşudur. Grubun çatı şirketi, İstanbul Sanayi Odası tarafından 2016 yılı için açıklanan Türkiye’nin 500 büyük sanayi kuruluşu içinde 59’uncu sırada yer alan Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.’dir. Toros Tarım ve bağlı iştirakleri, faaliyetlerini tarımsal girdiler, limancılık hizmetleri ve serbest bölge-akaryakıt istasyonları işletmeciliği olmak üzere üç ana başlıkta sürdürmektedir.

Faaliyete başladığı 1981 yılından bu yana, Türkiye genelinde tarımın gelişmesini çok yönlü bir süreç olarak gören ve bu süreç içinde etkin rol almayı şirket politikası olarak benimseyen Toros Tarım, gübre üretimi ve pazarlaması başta olmak üzere tarla tohumu, teknotarım ve fidecilik alanlarında Türk çiftçisine verimi ve kaliteyi artırıcı tarımsal girdiler sunmaktadır.

Gübre alanında Türkiye’deki toplam kurulu üretim kapasitesinin %38’ini elinde bulunduran Toros Tarım, üretimini Ceyhan, Mersin ve Samsun’daki üç fabrikada sürdürmektedir. Bu alandaki liderliğini geniş bayi ve yetkili satıcı ağıyla destekleyen şirket, pazar payı itibariyle de sektöründe lider konumda bulunmaktadır. Şirket, Türkiye genelinde sayısı 1.246’ya ulaşan bayi ve yetkili satıcıları aracılığıyla ürünlerini ülkenin dört bir yanındaki çiftçilere ulaştırmaktadır.

Toros Tarım’ın iş alanları içinde hacim ve kârlılık olarak önemli bir yere sahip olan limancılık faaliyetleri, Ceyhan ve Samsun’da bulunan iki terminal yoluyla sürdürülmekte ve pilotaj, römorkaj,

kılavuzluk, acentelik gibi hizmetlerle desteklenmektedir. 1981 yılında Ceyhan Üretim Tesisi ile birlikte kurulan Torosport Ceyhan Terminali, İskenderun Körfezi’ndeki ikinci büyük ticari dökme yük limanı konumundadır.

Ceyhan’da 1998 yılında Türkiye’nin sanayi tesislerine yönelik ilk serbest bölgesi olarak kurulan Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi (TAYSEB), altyapısı tamamlanmış 4 milyon 635 bin metrekarelik alanıyla Türkiye’nin en büyük serbest bölgelerinden biridir. Toros Tarım’ın toptan ve perakende akaryakıt satışı faaliyetleri ise Adana bölgesinde bulunan beş adet akaryakıt istasyonu yoluyla gerçekleştirilmektedir.

Gayrimenkul Geliştirme Grubu

Gayrimenkul sektöründe yatırım, proje geliştirme, inşaat yönetimi ve tesis yönetimi konularında faaliyet göstermek üzere 2000 yılında kurulan Tekfen Gayrimenkul Geliştirme Grubu, bugüne kadar hayata geçirdiği kentsel dokuyla uyumlu, kente değer katan, nitelikli ve yenilikçi gayrimenkul projeleriyle sektöründe önemli bir yere sahiptir. Grubun doğru seçilmiş lokasyonlarda fonksiyonelliği ve tasarımı bir arada barındıran, konsept ve kalitesiyle ayrıştıran ve kullanıcılarının yaşam kalitesini yükselten özgün projeleri, Tekfen Gayrimenkul Geliştirme adının sektörde bir referans olarak öne çıkmasını sağlamıştır. Tüm projelerinde sürdürülebilirliği ve enerji verimliliğini ön planda tutan Tekfen Gayrimenkul Geliştirme Grubu, Türkiye’nin ilk yeşil bina projelerine de imza atmıştır. Tekfen Gayrimenkul imzasını taşıyan projeler, bugüne kadar birçok itibarlı ödülün sahibi olmuştur.

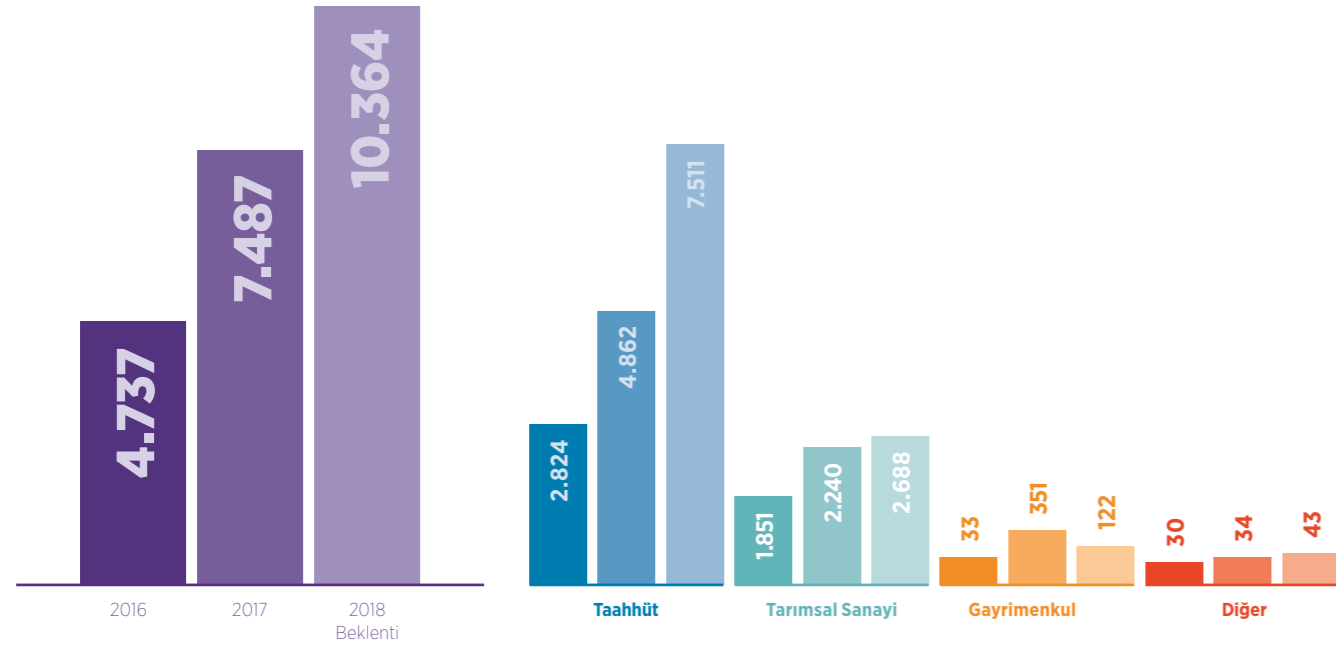
Tekfen Gayrimenkul Geliştirme, her detayda müşteri memnuniyeti yaratabilmek amacıyla yatırım, proje geliştirme, tasarım ve tesis yönetimi aşamalarını bir bütün olarak görmekte ve bu alanların tamamında bütünlük hizmetler sunmaktadır. Grup bünyesinde proje geliştirme ve yönetimi hizmetleri Tekfen Emlak Geliştirme Yatırım ve Ticaret A.Ş. tarafından; tesis yönetimi ise Tekfen Turizm ve İşletmecilik A.Ş. (Tekfen Services) tarafından yürütülmektedir.

18.296 çalışan

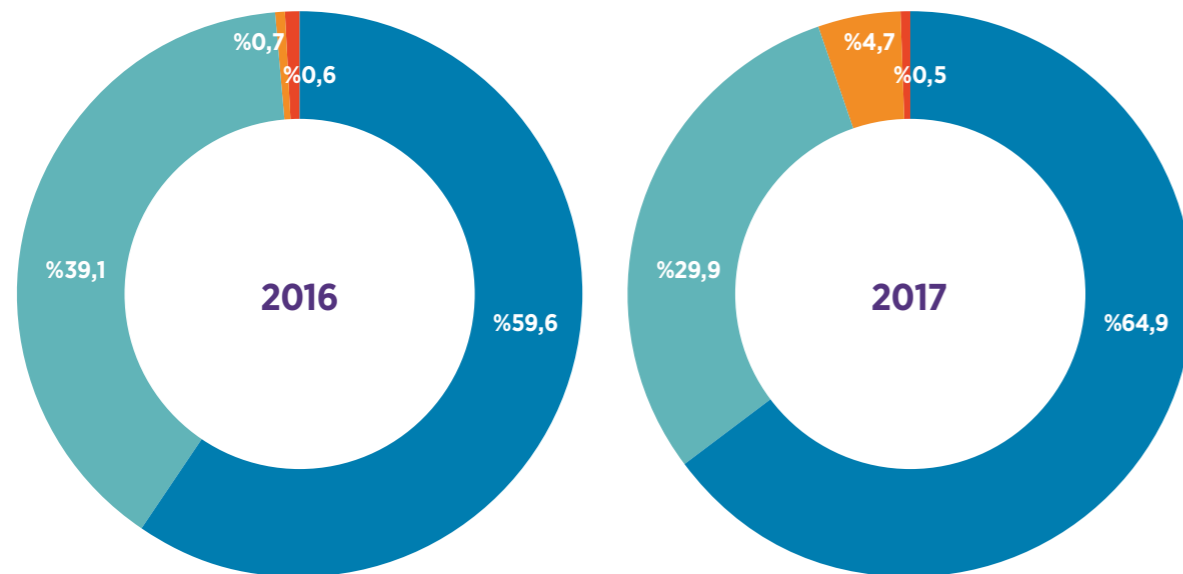
40 şirket

Temel Göstergeler

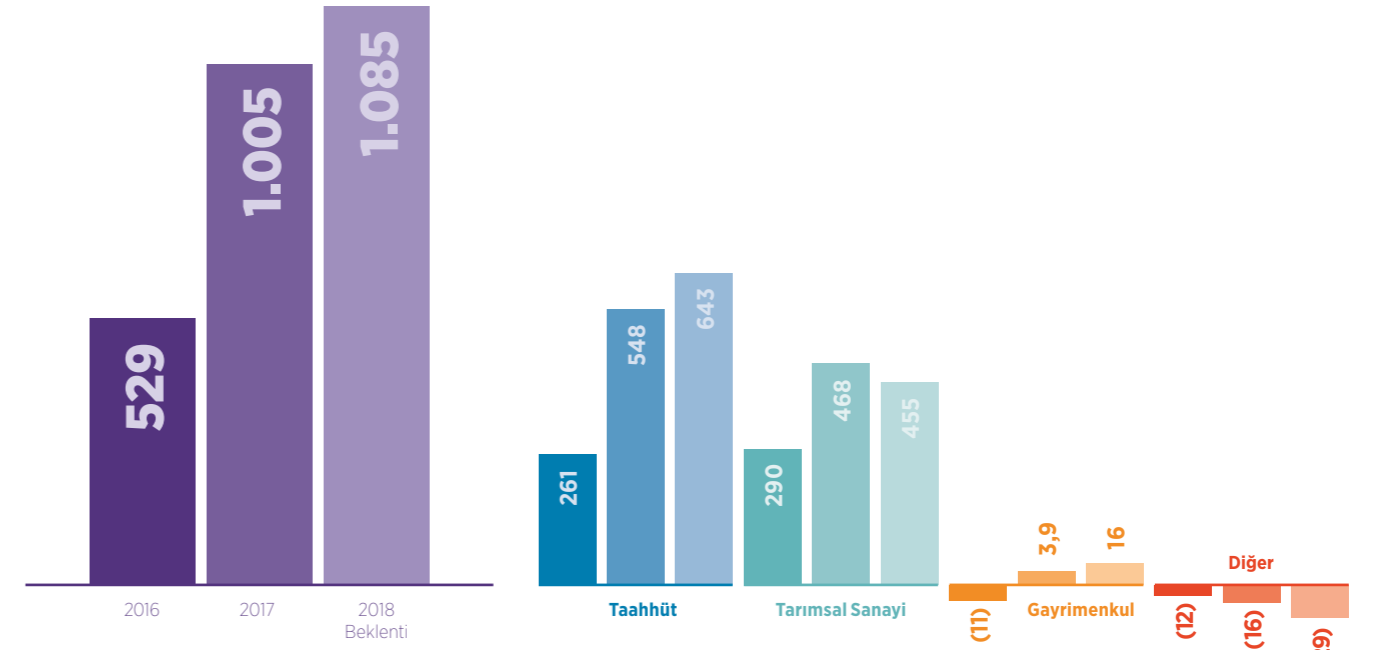
Satış Gelirleri (Konsolide milyon TL)

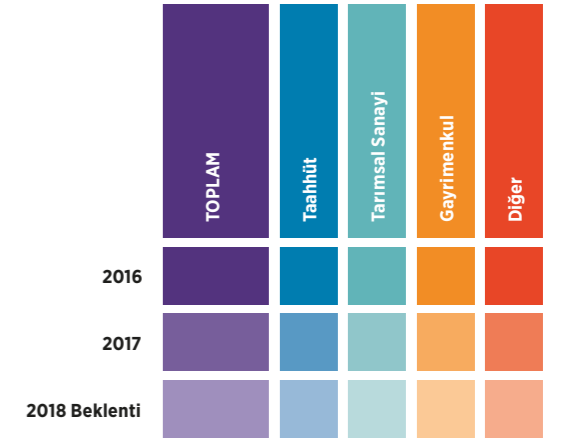
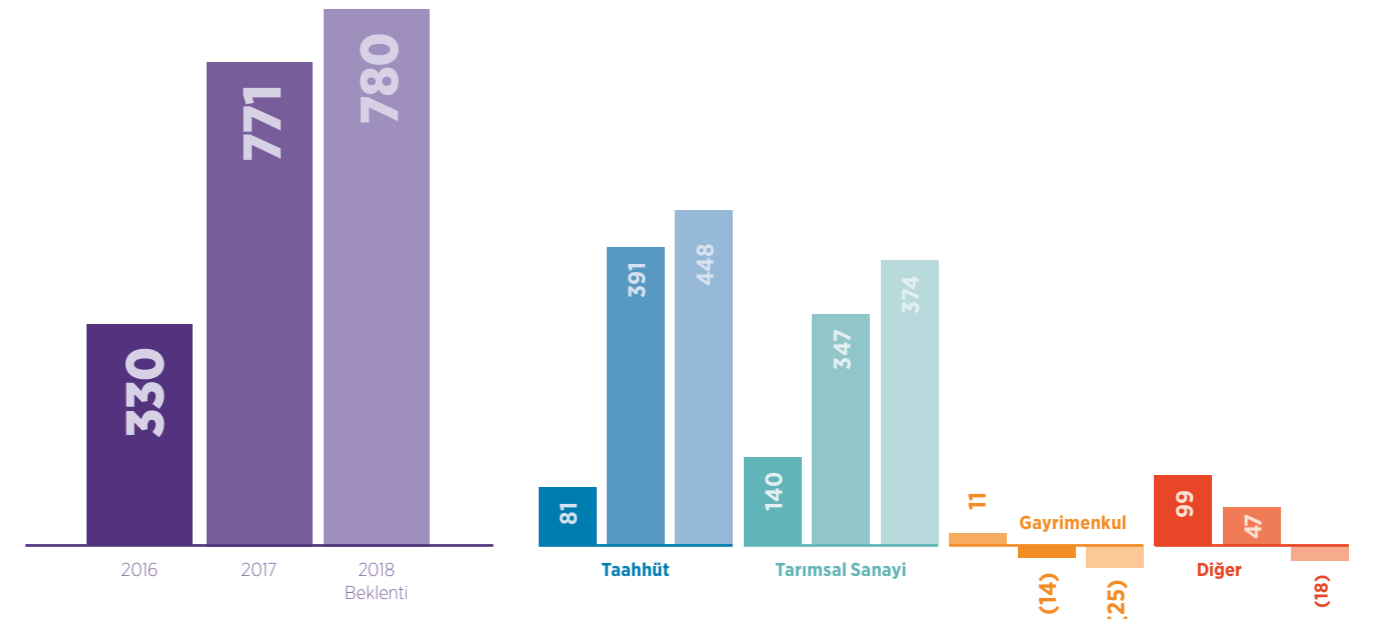
Satış Gelirleri Dağılımı (%)

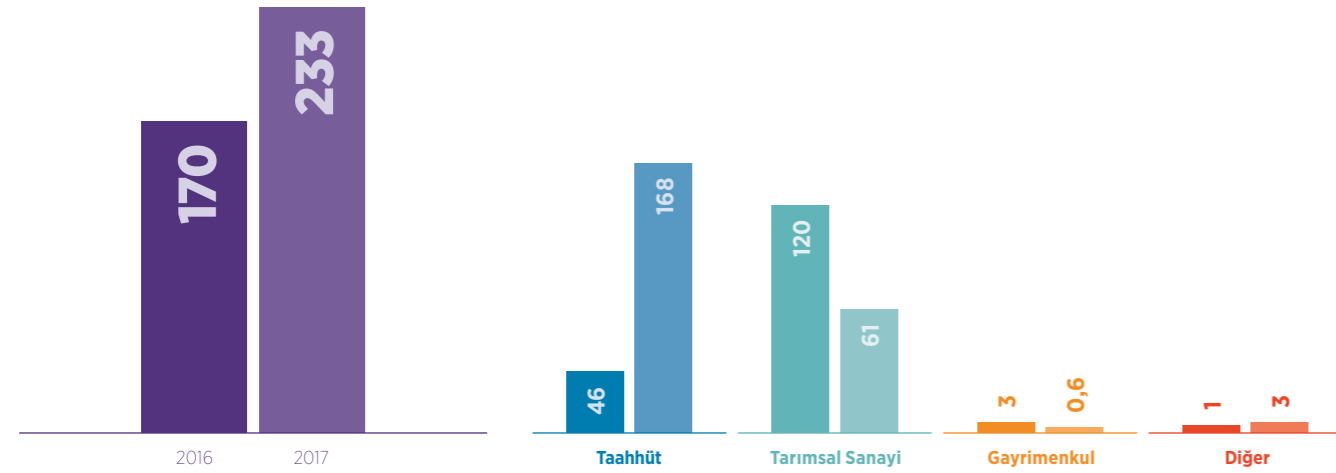
FAVÖK (Konsolide milyon TL)

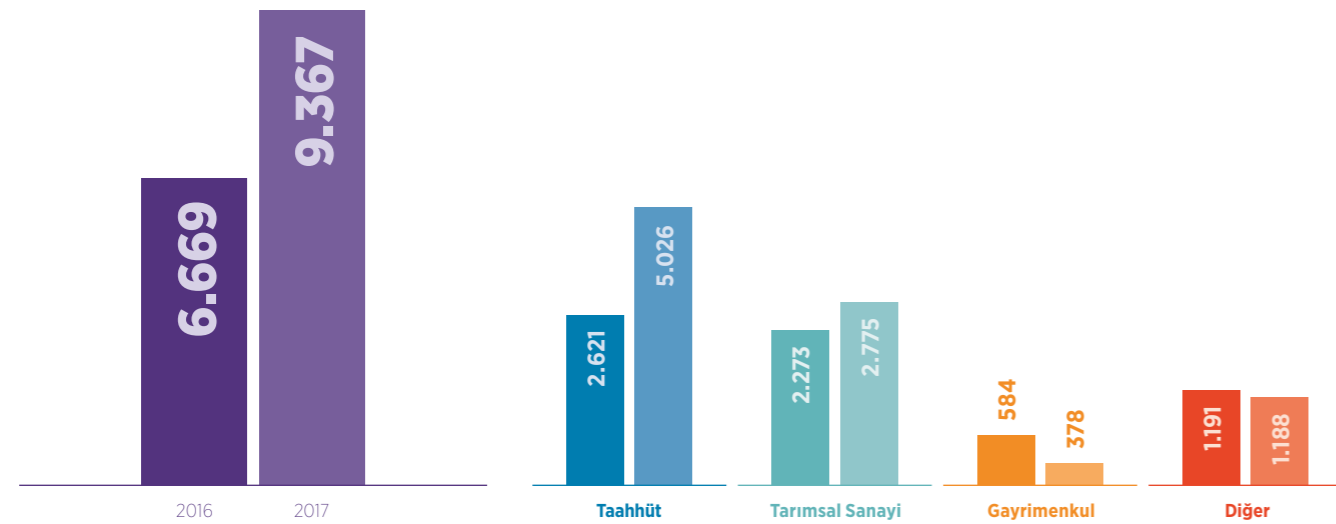
Net Dönem Kâr/Zarar (Konsolide milyon TL)

Yatırım (Konsolide milyon TL)

Toplam Aktif (Konsolide milyon TL)

Çalışan Sayısı

2016

14.295

2017

18.296

ÖZET BİLANÇO (bin TL)

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2017
Dönen Varlıklar	4.533.781	7.013.920
Duran Varlıklar	2.135.028	2.352.830
Toplam Varlıklar	6.668.809	9.366.750
Kısa Vadeli Yükümlülükler	3.896.563	5.586.667
Uzun Vadeli Yükümlülükler	392.789	771.769
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	2.349.681	2.975.717
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	29.776	32.597
Toplam Kaynaklar	6.668.809	9.366.750

ÖZET GELİR TABLOSU (bin TL)

	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2017
Hasılat	4.737.397	7.487.133
Brüt Kâr	653.545	1.028.435
Esas Faaliyet Kârı	313.293	778.197
Vergi Öncesi Kâr	438.938	902.254
Net Dönem Kârı	330.323	770.728

ÖNEMLİ ORANLAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2017
Likidite		
Cari Oran	1,16	1,26
Pasif Yapısı ve Borçluluk		
Toplam Yükümlülükler /		
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	1,83	2,14
Kısa Vadeli Yükümlülükler /		
Toplam Yükümlülükler	0,91	0,88
	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2017
Kârlılık		
Brüt Kâr Marjı	%13,80	%13,74
FAVÖK Marjı	%11,16	%13,42
Dönem Kâr Marjı	%6,97	%10,29

Tekfen Holding
Yönetim Kurulu

Ayakta soldan sağa:
Prof. Dr. Ahmet Çelik Kurtoğlu
Bağımsız Üye
Doç. Dr. Ahmet İpekçi
Üye
Neriman Ülsever
Bağımsız Üye
Murat Gigin
Başkan
Dr. Mehmet Ercan Kumcu
Üye
Sinan K. Uzan
Üye
Zekeriya Yıldırım
Bağımsız Üye

Oturanlar soldan sağa:
Çiğdem Tüzün
Bağımsız Üye
Ali Nihat Gökyiğit
Üye
Cansevil Akçağlılar
Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

Değerli Ortaklarımız,

Tekfen'in kurucu ortaklarından Sayın Feyyaz Berker'in kaybı dolayısıyla 2017 yılı, Grubumuz için acı bir yıl olarak geride kalmıştır. Ülkemize büyük hizmetleri dokunmuş, mümtaz bir şahsiyet olarak kendisini her zaman saygı ve özlemle anacağız.

Bir faaliyet yılını daha geride bırakırken, tüm paydaşlarımız adına son derece başarılı sonuçlara imza atmış olmanın memnuniyetini yaşıyoruz.

2017 yılında dünyada, iş yaptığımız coğrafyalarda ve ülkemizde yönetilmesi güç gelişmeler yaşanmıştır. Yükselen korumacı politikalar nedeniyle küreselleşmenin tartışılmaya başlandığı ve fırsatlarla risklerin iç içe geçtiği bu ortamda taşların yerine oturması zaman alacaktır.

Tekfen Holding olarak, ekonomik ve politik belirsizliklerin egemen olduğu bu ortamda ihtiyatı elden bırakmayan, fakat kararlı bir yaklaşımla 2017 için belirlediğimiz hemen tüm hedeflerin üzerine çıkmayı başarmış bulunuyoruz. Yılı tarihi yüksek bir ciro ve kârlılık seviyesinde tamamlarken, Tekfen Holding hisselerinin borsadaki değerinin yıl içerisinde rekor üzerine rekor kırması, "Kârlılık eksenli yeni büyüme" olarak belirlediğimiz yeni dönem hedefine ulaşma yolundaki çabalarımızın yatırımcılar tarafından da değerlendirilip desteklendiğini bizlere göstermiştir.

Yüzde 45'in üzerinde yüksek bir halka açıklık oranına sahip olan Holdingimiz hisselerinin 2017'de elde ettiği değer artışının, BİST 100'ün ortalama değer artışının yaklaşık dört katı olması, Tekfen'de başlattığımız dönüşüm hareketinin güçlü bir manifestosu olarak kabul edilebilir.

Topluluğumuzun üç ana operasyonundan birini yürüten Taahhüt Grubumuz, portföyüne eklediği yeni projelerle iş portföyü stokunu 2017 yılsonu itibarıyla 3,4 milyar ABD doları gibi yüksek bir seviyede korumayı başarmıştır. Bu seviyenin kârlı ve sürdürülebilir bir yapı içinde daha da ileri götürülmesi ana hedefi doğrultusunda Grubun yeni pazarlara

“Tekfen Holding hisselerinin borsadaki değerinin yıl içerisinde rekor üzerine rekor kırması, 'Kârlılık eksenli yeni büyüme' olarak belirlediğimiz yeni dönem hedefine ulaşma yolundaki çabalarımızın yatırımcılar tarafından da değerlendirilip desteklendiğini bizlere göstermiştir.”

açılması, mevcut faaliyetlerini yeni iş alanlarıyla zenginleştirilmesi, ağırlıklı katma değeri yüksek ve mühendisliği de içinde barındıran projelere yönelmesi, bu amaçla mühendislik yeteneklerini artırması, insan kaynaklarını ve yönetim becerilerini güçlendirmesi ve aynı çatı altında faaliyet gösteren şirketler arasındaki sinerji noktalarını tespit ederek organizasyonunu daha verimli ve rekabetçi bir yapıya kavuşturması amacıyla yıl boyunca yoğun çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Taahhüt Grubu bünyesindeki önemli değerlerimizden biri olan çelik imalatındaki donanım, kapasite, yetkinlik ve referanslarımızı bir arada değerlendirme kararımız, bu doğrultuda atılmış adımlardan biridir. Benzer şekilde Gayrimenkul ile Taahhüt Gruplarımızın örtüşen iş alanlarında ortak hareket etmesi amacıyla başlattığımız inisiyatif, Tekfen bünyesindeki olası başka güç birlikleri için de örnek teşkil edecektir.

Tarımsal Sanayi Grubumuz, gerek yıl boyunca döviz kurlarındaki oynaklıktan kaynaklanan risklere gerekse nitratri gübre yasağının getirdiği ve sonrasında gelen yasal regülasyonun yol açtığı dağıtım zorluklarına rağmen, aldığı hızlı ve doğru stratejik kararlar sayesinde çok başarılı bir yılı geride bırakmıştır. İç pazardaki daralmayı ve döviz kurlarındaki artışın olumsuz etkilerini ihracat potansiyelini hayata geçirerek büyük ölçüde bertaraf eden Toros Tarım, aynı zamanda tarihi bir ihracat rekoruna imza atarak hammadde alımı için kayda değer döviz kazancı elde etmeyi başarmıştır.

Grup, pazardaki lider konumunu güçlendirmeye yönelik olarak 2017 yılında ürün portföyünü yeni gübre çeşitleriyle zenginleştirirken, kurumsal yapısını da daha işlevsel, verimli ve dinamik bir görünüme kavuşturmak üzere çalışmalarını sürdürmüştür. Yalın üretimle tüm süreçlerini optimize etmeye, Toros Akademi ile insan kaynaklarını geliştirmeye, iş güvenliği önlemleriyle daha sağlıklı bir çalışma ortamı yaratmaya, çevre yatırımlarıyla da çevresel etkisini en aza indirmeye yönelik önemli çalışmalara imza atan Toros Tarım, yeni yatırımlarla Türkiye tarım sektörünün sürdürülebilir geleceğinde önemli rol üstlenecektir.

“Tekfen’i geleceğe hazırlayarak, bugün kazandığı başarıları sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmak, aynı zamanda iş yapış şeklimizi ve iş süreçlerimizi yeni dünya düzeninin gerekliliklerine uygun olarak yeniden tanımlamayı da gerektirmektedir.”

Tekfen olarak, Türk tarımına rasyonel yaklaşım, teknoloji, kurumsal disiplin ve finansman gücü ile daha fazla verimlilik kazandırmayı, maddi beklentilerin ötesinde bir sorumluluk olarak görüyoruz. Bu nedenle, tarımsal girdi alanında uzun yıllara dayanan bilgi birikimi ve liderliğimizden güç alarak, faaliyetlerimizi doğrudan tarımsal üretime doğru genişletmek üzere 2017 yılında Tekfen Tarımsal Araştırma Üretim ve Pazarlama A.Ş.’nin kuruluşu tamamlanmıştır. Tekfen Tarım, 2017’deki hazırlık evresinin ardından, 2018 yılının ilk günlerinde tarımsal üretim alanında lider bir marka olan Alanar Meyve ve kardeş şirketi Alara Fidan’ın yüzde 90’ını satın alarak tarımdaki ilk büyük hamlesini gerçekleştirmiştir.

Gayrimenkul geliştirme faaliyetlerimiz pazardaki olumsuz şartlardan ötürü 2017 yılında beklentilerin bir miktar gerisinde kalsa da, Tekfen’in gelecek planlarında önemli bir yere sahip olmayı sürdürmektedir.

Yine gelecek adına önemli beklenti içinde olduğumuz Tekfen Ventures girişim fonu şirketimizin, inovatif teknolojilere yaptığı yatırımlarla Grubumuza yepyeni bir dinamizm ve vizyon kazandıracağına inanıyoruz. Gelecek vaat eden girişimlere yatırım desteği vermek üzere ilk sözleşmelerini 2017 yılında imzalayan Tekfen Ventures, Grubumuzun ana faaliyet alanlarını da yeni fikir, teknoloji ve ürünlerle desteklemek gibi önemli bir misyona sahiptir.

Dünyamızın yeni trend ve ihtiyaçları doğrultusunda Tekfen’i geleceğe hazırlamak ve kurumumuzun geleceğini güvence altına almak için sadece mevcut alanlardaki yelpazemizi genişletmeyi yeterli görmüyor, 62 yıllık entelektüel birikimimiz, itibarımız ve finansal gücümüzle yeni alanlara girerek, Tekfen’in genlerine kazınmış olan mükemmeliyet, çalışkanlık, sözüne sadakat ve etik gibi değerleri bu alanlara da taşıyarak adımımızdan söz ettirmek istiyoruz.

Tekfen’i geleceğe hazırlayarak, bugün kazandığı başarıları sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmak, aynı zamanda iş yapış şeklimizi ve iş süreçlerimizi yeni dünya düzeninin gerekliliklerine uygun olarak yeniden tanımlamayı da gerektirmektedir. Teknolojinin gündelik hayatımızda edindiği rol, dijital stratejisini doğru bir şekilde oluşturamayan ve dijital dönüşümünü gerçekleştiremeyen yapıların kaçınılmaz olarak geride

kalmasına yol açacaktır. Bu düşünceden hareketle, geçtiğimiz faaliyet döneminde bu konuya öncelik verilerek organizasyonel düzenlemeler gerçekleştirilmiş ve ciddi bir yatırım bütçesiyle dijital altyapımızın oluşturulmasına başlanmıştır.

Grubumuz, sürdürülebilirliğin şirketler açısından en temel şartlarından birinin çevreye saygı olduğu bilinciyle, 2017 yılında CDP (*Carbon Disclosure Project*) İklim Değişikliği Programı’na resmi olarak katılma ve raporunu halka açma kararı almıştır. Bu doğrultuda 2010 yılından bu yana CDP raporlama kriterlerine uygun olarak kayıt altına aldığı verilerini açıklayan Tekfen Holding, endüstriyel kurumlar kategorisinde ilk defa bilgi paylaşımında bulunan şirketler arasında en yüksek dereceyi alarak “B” seviyesinde değerlendirilmiştir. Bu sonuçtan aldığımız motivasyonla, tüm grup şirketlerimizi kapsayacak sürdürülebilirlik çalışmalarımıza hız vermeyi ve Tekfen’i bu alanda da ülkemizin örnek gösterilen kurumlarından biri haline getirmeyi amaçlıyoruz.

Tekfen Holding, tüm faaliyet alanlarında 60 yılı aşkın süredir insanlığa daha iyi yaşam koşulları sağlamak için hizmet vermekte, bunu da en değerli varlığı olan insan kaynaklarıyla yapmaktadır.

Çalışanlarımıza en doğru ve sağlıklı çalışma koşullarını sağlayarak, iş sağlığı ve güvenliğini mümkün olan en üst noktaya çıkarmak, kurumsal sorumluluk anlayışımızın odak noktalarından birini oluşturmaktadır. 2017 yılında uzun soluklu ve kapsamlı bir sosyal sorumluluk projesi olarak başlattığımız ve Tekfen Grubunu paydaşlarıyla birlikte İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda Türkiye’nin örnek alabileceği bir model haline getirmeye yönelik girişimimize büyük önem ve değer veriyoruz. Yıl içerisinde ivme kazandığımız bir başka alan da yeniden yapılanmaya yönelik çalışmalarımız olmuştur. Bünyemizde ilk kez kurduğumuz veya daha efektif ve koordineli çalışır hale getirdiğimiz fonksiyonlarımız sayesinde yönetim etkinliğimiz artırılmış, bunu yaparken, şirketimizin yönetim kadrolarını yeni ve genç arkadaşlarımızla zenginleştirme konusunda da önemli adımlar atılmıştır.

Grup olarak amacımız, Tekfen’in Türkiye’de itibarı en yüksek ve gençlerin çalışmayı en çok arzu ettiği şirketler arasında hak ettiği yeri almasıdır. Her gün kendimize yeniden hatırlattığımız bu hedefler, tüm gelecek planlarımızı şekillendirmekte, bize dinamizm ve güç kazandırmaktadır.

2017’de elde ettiğimiz başarılı sonuçları nihai hedeflerimize ulaşmakta sadece bir basamak olarak değerlendiriyor, hep daha ileriye gitme çabamızda bize duydukları güven ve verdikleri destek nedeniyle tüm paydaşlarımıza en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılarımla,

Murat Gigin
Yönetim Kurulu Başkanı

Grup Şirketler Başkanı'nın Mesajı

Değerli Tekfen Paydaşları,

Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) önümüzdeki döneme yönelik küresel büyüme tahminlerini yukarı yönlü revize ettiği 2017 yılı, artan yatırım harcamaları, ticaret hacmi ve sanayi üretimindeki iyileşme ile ekonomik toparlanma yolunda umut vermiştir. 2017 yılında özellikle gelişmekte olan ülkeler likidite sorunu yaşamamış, mali piyasalardaki olumlu hava korunabilmiştir.

Diğer yandan 2017, jeopolitik riskler açısından küresel ölçekte artışın gözlendiği bir yıl olmuştur. ABD yönetiminin küreselleşme karşıtı söylemleri ve serbest ticaret anlaşmalarına karşı sergilediği tavır, ilk günden bu yana küresel piyasalarda tedirginlik yaratmaktadır. Yıl içerisinde ABD'nin Rusya, Kuzey Kore ve Çin'le ilişkilerinde ortaya çıkan gerilimler, Avrupa'daki siyasi belirsizlikler ve Türkiye'yi de yakından ilgilendiren Ortadoğu'daki kaygı verici gelişmeler, dünyadaki sürdürülebilir büyüme arayışı açısından olumsuz bir hava yaratmıştır.

Türkiye açısından da 2017 yılı, siyasi ve jeopolitik belirsizliklere rağmen, ekonomik büyüme beklentilerinin aşılmasının beklendiği bir yıl olmuştur. Anayasa değişikliği referandumu, Kuzey Irak'taki referandum, ABD ile yaşanan vize krizi ve Ortadoğu'daki gelişmeler, yıl boyunca finansal piyasaların odak noktasında yer almıştır. Buna karşın Türkiye ekonomisi, 2017'de beklentilerin üzerinde bir performans sergileyerek büyüme açısından başarılı bir yıl geçirmiştir. Özellikle yılın üçüncü çeyreğindeki çift basamaklı (%11,1) büyüme oranı umut vericidir. Uygulanan teşvikler, artan ihracat ve özellikle 3. çeyrek için geçerli olan düşük baz etkisi, bu olumlu tablonun üç ana unsurunu oluşturmuştur.

Türk ekonomisinde 2017 yılının en önemli olumsuz gelişmesi hiç şüphesiz enflasyondaki artış olmuştur. Yıllık tüketici enflasyonu oranı, %11,92 ile altı sene sonra ilk kez yılı çift haneye tamamlamıştır.

Dünya ve Türkiye'deki zorlu konjonktüre ve belirsizliklere rağmen Tekfen Grubu, 2017'de toplam ciro ve kârlılık açısından son derece başarılı bir faaliyet dönemini geride bırakmıştır. 2017 yılında Tekfen Grubu konsolide bazda

“Dünya ve Türkiye'deki zorlu konjonktüre ve belirsizliklere rağmen Tekfen Grubu, 2017'de toplam ciro ve kârlılık açısından son derece başarılı bir faaliyet dönemini geride bırakmıştır.”

7.487 milyon TL ciro; 1.005 milyon TL faiz, vergi, amortisman öncesi kâr (FAVÖK) ve 770,7 milyon TL net kâr yaratmıştır. Yine 2017 yılı sonu itibarıyla Tekfen Grubu'nun aktif büyüklüğü 9.367 milyon TL'ye ve özkaynak büyüklüğü 3.008 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tekfen markasının yurtdışında en önemli temsilcisi olan ve bugüne kadar dünyanın birçok farklı ülkesinde imza attığı 300'ün üzerinde proje ile Türk ekonomisine önemli katkı sağlayan Taahhüt Grubumuz, 2017 yılında 4.861,5 milyon TL ciro ve 390,6 milyon TL net kâr elde etmeyi başarmıştır. Yıl boyunca faaliyetlerini Türkiye'nin yanı sıra Azerbaycan, Kazakistan, Suudi Arabistan ve Katar'da sürdüren Grup, mevcut projelerine ek olarak Türkiye'de TürkAkım Gaz Boru Hattı Kıyıköy Gaz Kabul Terminali Projesi'ni; Kazakistan'da Tengiz Petrol-Gaz Sahası Geçici İnşaat Üniteleri ve Tengiz Petrol-Gaz Sahası Gelecek Gelişim Projelerini; Katar'da ise Doğu Endüstriyel Yolu ve Al Thumama Stadyumu Projelerini portföyüne dahil etmiştir. Yılı 3,4 milyar ABD doları tutarındaki aktif iş portföyü ile tamamlayan Taahhüt Grubu, yeni iş alanlarına ve yeni pazarlara açılmaya yönelik çalışmalarını yıl boyunca sürdürmüştür. Grubun mühendislik ayağında hizmet veren Tekfen Mühendislik ise, 2017 yılında 1915 Çanakkale Köprüsü ve Malkara-Çanakkale Otoyolu Projesi'nin mühendis müşavirlik ve kontrollük ihalesini yabancı ortağı ile birlikte kazanarak, bugüne kadar üstlendiği en büyük müşavirlik sözleşmesine imza atmıştır.

Tekfen'i tarım sektöründe temsil eden Tarımsal Sanayi Grubumuz da 2017 yılında zorlu pazar şartlarına rağmen 2.240,5 milyon TL ciro ve 346,6 milyon TL net kâr yaratarak gerek tonaj gerekse ciro ve kârlılık açısından hedeflerin üzerine çıkan çok başarılı bir yılı geride bırakmıştır. Üretimin büyük ölçüde ithal girdiye bağımlı olduğu bir sektörde faaliyet gösteren Toros Tarım, yıl boyunca döviz kurlarında yaşanan yükseliş ve oynaklığa rağmen esnek bir yönetim anlayışıyla koşullara hızla ayak uydurmayı başarmış ve iç pazarda nitratlı gübre satışına yönelik düzenlemelerden kaynaklanan daralmayı gidermek amacıyla dış pazarlara yönelerek rekor ihracat rakamlarına ulaşmıştır. Toros Tarım, ürün, tesis, Ar-Ge,

çevre ve insan kaynakları konularında da önemli yatırımlar ve yenilikleri hayata geçirerek verimli bir yılı geride bırakmıştır.

Gayrimenkul Geliştirme Grubumuz, 2016 yılı ortalarından beri emlak piyasasında süregelen durgunluk nedeniyle geçtiğimiz faaliyet yılında satış ve kârlılık beklentilerinin gerisinde kalmakla birlikte, yeni proje geliştirme çalışmalarına kesintisiz olarak devam etmiş ve 2018 yılında lansmanı planlanan Topkapı Konut Projesi'nin hazırlıklarına yoğunlaşmıştır.

Tekfen Grubu, 60 yılı aşkın bir beşeri birikimin eseri olan kurumsal değer ve ilkelerinden ödün vermeksizin, faaliyetlerini yeni sektör ve iş alanlarına taşıma ve mevcut organizasyonunu günün gereklerine uygun olarak sürekli yenileyerek, daha dinamik ve daha verimli bir yapıya kavuşturma yönündeki çalışmalarını yıl boyunca sürdürmüştür.

2017 yılında elde edilen başarılar, öncelikle Tekfen ailesi mensuplarının her türlü takdiri hak eden gayretli ve özverili çalışmalarının bir sonucudur. Bu vesileyle, bu başarı tablosunun yaratılmasında emeği geçen her Tekfen mensubuna Grubumuz ve şahsım adına teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, her zaman çıtamızı biraz daha yükselterek Tekfen'i daha üst noktalara taşıma çabamızda, şirketimize ve çalışanlarımıza duydukları güvenle bizi hiçbir zaman yalnız bırakmayan yatırımcı ve hissedarlarımıza da şükran borçluyuz.

Yeni bir faaliyet dönemine başlarken, bu desteğin her zaman arkamızda olması temennisiyle, tüm çalışma arkadaşlarıma başarılı bir yıl dilerim.

Saygılarımla,

Osman Birgili
Tekfen Grup Şirketler Başkanı

Tekfen Holding
Üst Yönetim

Soldan sağa:

Hakan Göral

Başkan Yardımcısı,
Tarımsal Sanayi Grubu

Doç. Dr. Reha Yolalan

Başkan Yardımcısı,
Kurumsal İşler

Gürbüz Alp Kireç

Başkan Yardımcısı,
Taahhüt Grubu

Zeynep Hüveyda

Akdilli Oral
Başkan Yardımcısı,
Gayrimenkul Grubu

Osman Cengiz Birgili

Grup Şirketler Başkanı

Ahmet Okçular

Başkan Yardımcısı,
Strateji, İş Geliştirme
ve Yatırımlar,
Başkan Yardımcısı Vekili,
Mali İşler

Taahhüt Grubu

Profil

Türkiye'nin en köklü müteahhitleri arasında yer alan ve adı kalite, sözüne sadakat ve yetkinlik gibi değerlerle birlikte anılan Tekfen Taahhüt Grubu, zorluk seviyesi yüksek projelerle Türk müteahhitlik sektörünü dünyanın birçok ülkesinde başarıyla temsil eden saygın kuruluşlardan biridir. Faaliyetlerinin önemli bir bölümünü yurtdışında sürdüren Taahhüt Grubu'nun amiral gemisi Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş.'nin bugüne kadar geniş bir coğrafyada hayata geçirdiği 360'ı aşkın proje, Tekfen'i uluslararası pazarda aranan bir isim ve dünyanın önde gelen işverenlerinin tercih ettiği bir çözüm ortağı haline getirmiştir.

Özellikle petrol, gaz ve petrokimya tesislerinde geniş bir deneyime sahip olan Grup, boru hatları, kara ve deniz terminalleri, tank çiftlikleri, petrol rafinerileri, deniz platformları, pompa ve kompresör istasyonları, enerji santralleri, endüstriyel tesisler, otoyol ve metro projeleri, spor kompleksleri, altyapı projeleri ve üst yapılar gibi alanların çoğunda müşterilerine EPC (Engineering, Procurement, Construction - Mühendislik, Tedarik, İnşaat) bazında anahtar teslimi çözümler sunmaktadır. Grup, adı geçen konularda bugüne kadar dünyanın 20 farklı ülkesinde ve 10 farklı saat dilimini kapsayan geniş bir coğrafyada çok sayıda projeyi başarıyla tamamlamıştır.

Tekfen Taahhüt Grubu'nun lokomotif şirketi, uluslararası bir yüklenici olarak geniş bir coğrafyada faaliyet gösteren Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş.'dir. Tasarım, mühendislik, tedarik ve proje yönetimi hizmetleri sunan Tekfen Mühendislik A.Ş., teknolojik açıdan zorlu ve yüksek know-how gerektiren taahhüt projelerinde etkin bir şekilde yer alabilecek yetkinliğe sahip, Türkiye'nin kendi alanındaki öncü mühendislik şirketlerinden biridir. Tekfen İmalat ve Mühendislik A.Ş.'nin Derince Fabrikası ile Tekfen İnşaat'ın Ceyhan Yapısal Çelik ve Borulama İmalat Fabrikası ve Azerbaycan'daki Bayıl Yapısal Çelik ve

Borulama İmalat Tesisi ise çelik donanım, proses ekipmanları ve depolama tanklarının üretimi konusunda uzmanlaşmış üretim merkezleridir.

Tedarik ve tedarik finansmanı konusunda uzmanlaşmış, Almanya'da yerleşik şirketi HMB - Hallesche Mitteldeutsche Bau AG; Azerbaycan ile Gürcistan'da faaliyet gösteren iştiraki AZFEN ve Kazakistan'da faaliyet gösteren iştiraki GATE (Gama-Tekfen ortaklığı), Tekfen Taahhüt Grubu çatısı altında yer alan diğer şirketlerdir.

Tekfen Taahhüt Grubu, tüm faaliyetlerini uluslararası Kalite, İş Sağlığı ve Güvenliği ve Çevre Yönetim Sistemi standartlarına sıkı sıkıya bağlı bir şekilde yürütmektedir. Grubun insana verdiği önemi gösteren bu tavizsiz yaklaşım, bugüne kadar birçok projede dünya çapında kazasızlık başarıları elde etmesini sağlamıştır. Grup, SEÇ-K (Sağlık, Emniyet, Çevre-Kalite) konusundaki yaklaşımı ve uygulamalarındaki yüksek performansı nedeniyle işveren idareler tarafından sayısız kez ödüllendirilmiştir.

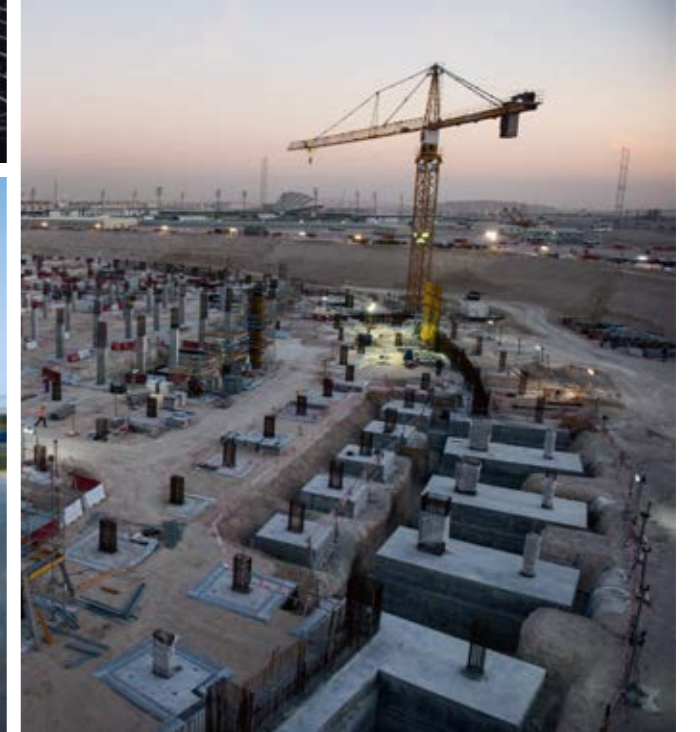
2017 yıl sonu itibarıyla 3,4 milyar ABD doları tutarında aktif iş portföyüne sahip bulunan Tekfen İnşaat, 2016 yılı verilerini esas alan ENR (Engineering News Record) 2017 listesinde, dünyanın en büyük 250 uluslararası müteahhitlik firması arasında altı basamak yükselerek 112. sırada yer almıştır.

Tekfen bugüne kadar dünyanın 20 farklı ülkesinde ve 10 farklı saat dilimini kapsayan geniş bir coğrafyada çok sayıda projeyi başarıyla tamamlamıştır.

3,4

milyar ADB Doları

2017 yıl sonu itibarıyla Tekfen İnşaat'ın aktif iş portföyü 3,4 milyar ABD doları olmuştur.

2017'ye Genel Bakış

Yaklaşık 10 yıldır alınan tüm önlemlere rağmen bir türlü arzu edilen istikrar-büyüme kulvarına giremeyen küresel ekonomi, 2017'de bir yandan son yılların en yüksek büyüme oranı ile geleceğe yönelik umutları artırırken, diğer taraftan artan siyasi risk ve belirsizlikler nedeniyle bir kez daha sürdürülebilir ve istikrarlı büyüme beklentilerine tam cevap verememiştir.

ABD'nin korumacı ticaret politikaları ve Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması'na yönelik tartışmalar, Kuzey Kore ile çatışma riski taşıyan gerginlik, ABD-Çin arasında artan tansiyon, Rusya ile NATO arasındaki gerginlikler, Suriye ve Irak'ta gerilimin tırmanması, Avrupa'daki ayrılıkçı hareketler ve Körfez'de GCC ülkeleri arasında tırmanan gerilim, 2017'de dünyanın yakından takip ettiği başlıca riskler olmuştur.

Siyasi sorunların yanı sıra ABD Merkez Bankası FED'in faiz artırma beklentisinin özellikle gelişmekte olan ülkeler için yarattığı kırılganlık riski 2017 yılında da gündemdeki yerini korumuştur. Deutsche Bank tarafından yayımlanan bir rapora göre parasal genişleme ve ek mali desteklerle 2007 yılından bu yana küresel sisteme enjekte edilen kaynak 34 trilyon ABD dolarına ulaşmıştır. Bu boyuttaki bir desteğin azalması ya da kesilmesi, dünya ekonomisi için önemli bir risk faktörü olarak değerlendirilmektedir. Ancak söz konusu risklerin etkisinin sınırlı hissedildiği 2017 yılında petrol fiyatları, endüstriyel hammaddeler ve hisse senedi piyasaları gibi büyümeye duyarlı varlıklar yükselişini korumuştur.

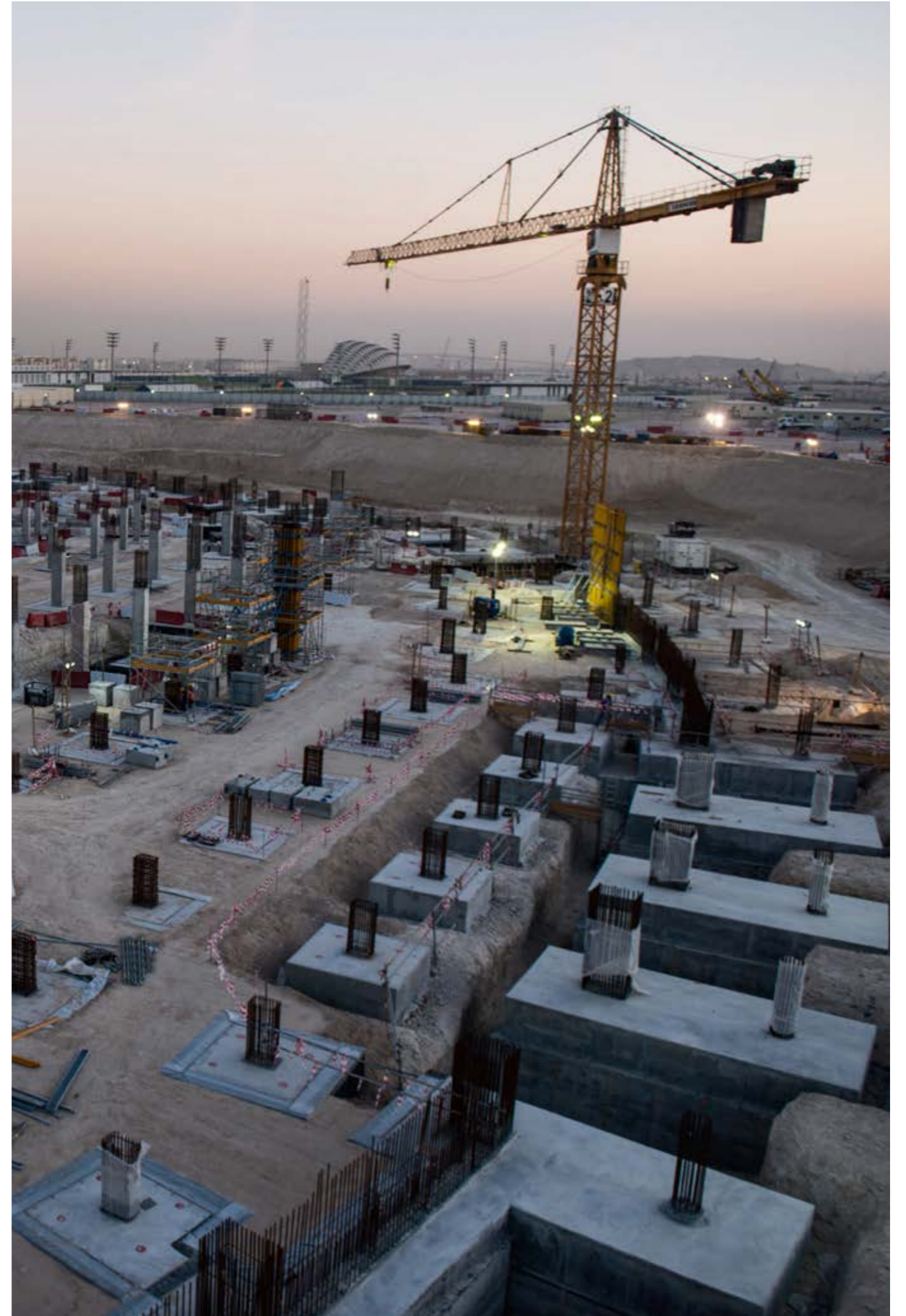
Türk inşaat firmalarının yoğun olarak faaliyet gösterdiği ülkelerdeki altyapı yatırımları büyük ölçüde petrol ve gaz fiyatlarına bağımlı olduğundan, enerji fiyatları Türk müteahhitlik sektörü için belirleyici bir öneme sahiptir. Petrol

fiyatları, geçtiğimiz yıllardaki radikal düşüşün ardından 2017'de yeniden toparlanma sürecine girmiştir. Çin'den gelen yüksek talep, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) üyesi ülkelerin üretim kesintisini uzatabileceğine dair beklentiler, Irak'ta yaşanan gerilimlerin petrol üretimi üzerindeki olumsuz etkileri ve İran'a yönelik yeni bir ambargo olasılığının yarattığı tedirginlik, Brent tipi ham petrolün varil fiyatının 2017'de 59 ABD doları ile iki yılın ardından en yüksek düzeye çıkmasını sağlamıştır. Artan petrol fiyatları, petrol üreticisi ülkelerdeki altyapı yatırımlarının yeniden canlanması yönündeki beklentileri de artırmaktadır.

Türk müteahhitlik sektörü açısından 2017 yılı, ivme kaybının yaşandığı 2016 ile karşılaştırıldığında görece bir iyileşmeye tanıklık etmiştir. Ekonomi Bakanlığı verilerine göre 2016 yılının ilk dokuz ayında yurtdışında 4,1 milyar ABD doları değerinde 65 yeni proje alan Türk müteahhitlik sektörü, 2017 yılının aynı döneminde 7,7 milyar ABD doları tutarında 120 yeni proje üstlenerek hem sayı hem de değer olarak iş hacmini genişletmiştir. 2017 yılında yurtdışında yürütülen 241 proje ile Türk müteahhitlik sektörü 14,7 milyar ABD doları gelir üretmiştir (2016: 12,5 milyar ABD doları). Söz konusu veriler 2013 yılında ulaşılan 30,3 milyar dolarlık rekor seviyenin halen çok altında olmakla birlikte, sektördeki toparlanma beklentilerini desteklemektedir.

Katar'da düzenlenecek 2022 Dünya Kupası'nın çeyrek final aşamasına kadarki maçlarının oynanacağı 40.000 kişilik Al Thumama Stadyumu, Tekfen İnşaat'ın İstanbul Atatürk Olimpiyat Stadı ve Bakü Olimpiyat Stadı'ndan sonra üstlendiği 3'üncü stat projesidir.

Önümüzdeki dönemde açılacak İstanbul Üçüncü Havalimanı ve Çanakkale Köprüsü gibi dev ölçekli projelerin yanında birçok ilde sürdürülen kamu-özel ortaklığı projeleri, Türk müteahhitlik sektörüne canlılık kazandırmaktadır.

Azfen, Tekfen İnşaat'ın Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi SOCAR ile ortak iştirakidir.

Şah Deniz Faz 2 Projesi tamamlandığında yılda üretilecek 16 milyar metreküp gaz Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP) yoluyla Avrupa'ya iletilecektir. Tekfen İnşaat, her iki projenin yüklenicisi olarak, uluslararası enerji müteahhitiği alanında önemli bir yere sahiptir.

Türk müteahhitlik firmaları tarafından yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin başladığı 1972 yılından bugüne kadar 119 ülkede üstlenilen 9.300 projenin toplam bedeli 355 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Bu projelerin ülkelere göre dağılımında sırasıyla Rusya, Türkmenistan, Libya, Irak ve Kazakistan ilk beş sırayı oluşturmaktadır. 2017 yılında ise en fazla iş alınan ilk beş ülke Tanzanya (%17,3), Suudi Arabistan (%14,1), Rusya (%12,1), Birleşik Arap Emirlikleri (%9,1) ve Kazakistan (%7,4) olmuştur. İlk sırada Tanzanya'nın yer alması, Türk müteahhitlerin son yıllarda Afrika'ya gösterdikleri yakın ilginin bir sonucudur.

Uluslararası inşaat sektörü dergisi ENR'in, ülkeleri dışındaki faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri esas alarak yayımladığı "Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi" listesinde Türk müteahhitlerinin sayısı 2016 yılında 6 adet artışla 46'ya yükselmiş ve bu sayı ile Türkiye, Çin'in ardından dünyadaki ikinciliğini korumuştur. Türk müteahhitlerin elde ettikleri gelirin toplam içindeki payı da %4,6'dan %5,5'e yükselmiştir. Türk müteahhitlerin bölgesel gelirlerdeki payı Avrupa'da bir miktar azalmış, ancak ana pazarların tümünde artış göstermiştir. Türkiye'nin pazar payı Ortadoğu'da %7,9'dan %9,1'e, Asya'da %5,5'ten %7,0'ye, Afrika'da %4,7'den 5,1'e yükselmiştir.

Rusya ile ilişkilerin kademeli olarak normalleşmesi ve petrol fiyatlarının belirli bir artış ivmesi yakalaması, gelecek dönemde de yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin elverişli bir ortam bulacağını düşündürmektedir. Ancak genel konjoktüre ve jeopolitik risklere karşı en duyarlı iş alanlarından biri olan müteahhitlik sektörü, özellikle Körfez bölgesinde yaşanabilecek olumsuz gelişmeleri yakından takip etmekte ve alternatif pazar arayışlarını sürdürmektedir.

İç pazarda ise yan sanayii ile birlikte GSYH payı %30'lara ulaşan inşaat sektörü, 2016 yılında yakaladığı büyüme eğilimini 2017'nin ilk yarısında da sürdürmüştür. Bu dönemde genel ekonomi %5,1 büyürken, inşaat sektöründeki büyüme %6,4'e ulaşmıştır. Toplam inşaat harcamaları da 2017 yılının ilk yarısında cari fiyatlarla %32,5 oranında artmıştır. Sektörün son dönemde kaydettiği büyümede özel sektör yatırımlarının yanı sıra büyük ölçekli altyapı projeleri de etkili olmuştur. Önümüzdeki dönemde açılacak İstanbul Üçüncü Havalimanı ve Çanakkale Köprüsü gibi dev ölçekli projelerin yanında birçok ilde sürdürülen kamu-özel ortaklığı projeleri, Türk müteahhitlik sektörüne canlılık kazandırmaktadır.

2017 Faaliyetleri

2017 yılı, Tekfen Taahhüt Grubu için gerek mevcut ve yeni projeler açısından gerekse Grup yapısının daha verimli bir yapıya kavuşturulması ve son yıllarda elde edilen ciro ve kârlılık başarılarının sürdürülebilir kılınmasını sağlayacak atılımlar açısından birçok önemli gelişmeye tanıklık etmiştir. Grubu geleceğe taşıyacak unsurlar arasında ilk sırada yer alan insan kaynaklarına yönelik çalışmalar, bunlar arasında önemli bir yere sahiptir.

Şirketin stratejik hedeflerine ulaşmak için şirket yapısını daha etkin ve verimli hale getirmek amacıyla çalışanlarının performansını ölçümleyecek bir sistem altyapısı 2017 itibarıyla devreye alınmıştır.

Teknik, Yönetim ve Gelişim, Kalite ve SEÇ olmak üzere üç ana başlıkta yürütülen eğitim faaliyetlerine yıl boyunca artan oranlarda devam edilirken, 2018 yılında her çalışanın online eğitim talep edebileceği veya kendisi için düzenlenen eğitimleri görebileceği web bazlı bir Akademi Platformu'nun hayata geçirilmesi için hazırlıklar yapılmıştır. Ayrıca Tekfen Mühendislik bünyesinde, nitelikli insan gücünü geliştirmek ve bilgi birikimini kurumsallaştırmak amacıyla Tekfen Mühendislik Akademisi kurulmuştur.

Grup içi sinerjinin artırılması ve pazar olanaklarının daha iyi değerlendirilmesi amacıyla 2017 yılında yönetim kademesine iki önemli ekleme yapılmıştır. Bunlardan biri yurtiçinde ve yurtdışında referans niteliğindeki sivil üst yapı

projelerine daha yoğun ilgi göstermek amacıyla oluşturulan Üstyapı İşleri Genel Müdür Yardımcılığı, diğeri ise Ceyhan ve Bayıl Çelik İmalat Tesisleri ile Tekfen İmalat ve Mühendislik şirketinin imalat kabiliyetlerini bir arada pazarlayarak bundan bir sinerji yaratmak amacıyla oluşturulan Yapısal Çelik, Boru ve Endüstriyel Ekipmanlar İmalat ve Montaj Projelerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı'dır. Her iki pozisyon için de 2017 yılında şirket içinden atamalar gerçekleştirilmiştir.

Dijital dönüşüm, Tekfen Taahhüt Grubu'nun geleceğe yönelik çalışmaları arasında önemli bir yer tutmaktadır. Kâğıt olarak saklanan arşiv belgelerinin dijital ortama aktarılması, ERP sistemine geçiş ve etkin tedarikçi yönetim kabiliyetini merkez ve proje fonksiyonlarına kazandırmak amacıyla devreye alınan Tedarikçi Yönetimi Projesi, 2017 yılında bu yönde atılmış somut adımlardır. Tekfen İmalat ise yıl içerisinde T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Tasarım Merkezi Belgesi almıştır.

Dijital dönüşüm, Tekfen Taahhüt Grubu'nun geleceğe yönelik çalışmaları arasında önemli bir yer tutmaktadır.

Tekfen'de İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) anlayışının temelinde, günün sonunda her çalışanın sağ salım eve dönmesi anlayışı yatıyor.

Nehir geçişleri, teknik ve doğal yaşamın korunması açısından boru hattı projelerinin zorlu bölümleridir. Eğimli arazi ise, İş Sağlığı ve Güvenliği açısından kaza riski yüksek bir güzergâhtır. Tekfen İnşaat'ın TANAP Projesi kapsamında uyguladığı "Dik Yamaçlarda Çalışma" yöntemi, IPLOCA (Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Mütahhitleri Birliği) tarafından her yıl düzenlenen yarışmada, İş Sağlığı ve Güvenliği kategorisinde ikincilikle ödüllendirilmiştir.

“Gidilebilen her nokta pazarımızdır” anlayışıyla, zengin doğal kaynaklara sahip olan ve bu kaynakları ekonominin kullanımına açmak için büyük altyapı ve endüstriyel tesis yatırımlarına ihtiyaç duyan Afrika'daki gelişmeler 2017 yılında da yakından takip edilmiştir.

İnşaat İşleri

E NR 2016 verilerine göre müteahhitlik sektörü dünyada 2013 yılında 544 milyar ABD doları seviyesindeyken daralarak 468 milyar ABD dolarına kadar gerilemiş, enerji fiyatlarının geçtiğimiz yıllarda tarihi düşük seviyelerde olması altyapı projelerinin ötelenmesine, hatta iptal edilmesine yol açmıştır.

Yatırımlardaki daralma ile birlikte jeopolitik riskler de iş bulma olanaklarını giderek zorlaştırmıştır. Tekfen İnşaat, tüm bu olumsuzluklara rağmen 2017 yılı sonunda aktif iş portföyünü 3,4 milyar ABD doları seviyesinde tutmayı başararak, hedeflerine ulaştığı kârlı bir yılı geride bırakmıştır.

2017 yılında, Tekfen İnşaat bünyesinde pazar imkânlarından daha iyi yararlanmaya ve verimliliği arttırmaya yönelik bir dizi yeni oluşumun temelleri atılmıştır. Öncelikli konulardan biri olarak, şirketin özellikle endüstriyel tesislerin inşası sırasında edindiği deneyimi halihazırda mevcut işletmelerin bakım ve onarım işlerinde de kullanmak üzere yeni bir yapılanmaya gidilmiş ve bu konuda çalışmalara başlanmıştır. Tekfen İnşaat'ın müşterileri ile ilişkilerinde bir devamlılık sağlanmasına da katkı sağlayacak bu yapıya ek olarak 2017 yılında, yurtiçinde ve yurtdışında referans

niteliğindeki üstyapı projelerine daha yoğun ilgi göstermek ve Tekfen Gayrimenkul Grubu'nun yatırımlarını ana yüklenici olarak gerçekleştirmek üzere organizasyon yapısına Üstyapı İşleri Genel Müdür Yardımcılığı eklenmiştir.

Tekfen İnşaat, 2017 yılında müteahhitlik faaliyetlerini Azerbaycan, Kazakistan, Suudi Arabistan, Katar, Irak ve Türkiye'de sürdürmüştür. Zengin doğal kaynaklara sahip olan ve bu kaynakları ekonominin kullanımına açmak için büyük altyapı ve endüstriyel tesis yatırımlarına ihtiyaç duyan Afrika'daki gelişmeler 2017 yılında da yakından takip edilmiştir. Ayrıca "gidilebilen her nokta pazarımızdır" anlayışıyla rekabetin daha az olduğu alternatif pazarlardaki iş olanaklarının değerlendirilmesine 2017 yılında da devam edilmiştir. Şirketin genç, dinamik ve deneyimli bir ekibe, yoğun bilgi birikimine ve güçlü referanslara sahip olma avantajı ile hizmetlerini yeni coğrafyalara taşıyarak rekabette öne geçme stratejisi önümüzdeki yıllarda da önceliğini koruyacaktır.

Halen Suudi Arabistan ve Katar'da mevcut olan temsilciliklere ek olarak, 2018 itibarıyla yakından takip edilen pazarlarda da temsilcilikler açılması planlanmaktadır. Rusya, iki ülke arasında yaşanan siyasi sorunların giderilmesi ve ilişkilerin normale dönmesiyle birlikte, Tekfen İnşaat'ın yeniden ilgi alanına girmiş hedef pazarlardan biridir. Ayrıca Tekfen İnşaat'ın 1978 yılında ilk yurtdışı projesini

TANAP Sivas-Eskişehir arasındaki 509 kilometrelik LOT 3'ün yapım işleri, 2017 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

gerçekleştirdiği Kuveyt, şirketin gelecek planları arasında öncelikli bir yere sahiptir. Şirket, bir dönem önemli projeler gerçekleştirdiği Kazakistan'daki varlığını 2017 yılında alınan iki projeye yeniden güçlendirmiştir. Azerbaycan'da 2018 yılında başlaması beklenen gaz ve petrol yatırımları da yakından takip edilmektedir.

Tekfen İnşaat, 2017 yılında iş çeşitliliğini artırma yönünde de somut adımlar atmıştır. Yenilenebilir enerji konusunda şirket içinde oluşturulan birim aracılığıyla güneş, jeotermal ve rüzgâr projelerinin yanı sıra belediyelere yönelik katı atıktan enerji üretimi projeleri yakın takibe alınmıştır. Ayrıca şirketin su arıtma teknolojileri konusundaki bilgi ve yeterliliğini artırmaya yönelik çalışmalara 2017 yılında da devam edilmiştir.

İş portföyünün ağırlıklı yurtdışı projelerinden oluşmasına karşın Tekfen Taahhüt Grubu, son yıllarda dev projelerin gündeme geldiği Türkiye'de de petrol, gaz, enerji ve altyapı yatırımları başta olmak üzere uzmanlık alanlarına uygun projeleri yakından izlemektedir. Grup, Türkiye'deki Yap-İşlet-Devret tarzındaki altyapı ve enerji projelerine de ilgi duymaktadır.

Boru Hattı Projeleri

Kurulduğu günden bu yana faaliyetleri arasında önemli bir yere sahip olan boru hattı sistemleri, Tekfen'in ana uzmanlık

alanlarından birini oluşturmaktadır. Grup, 61 yıllık geçmişinde dünyanın farklı yerlerinde 7.500 kilometreden fazla boru hattı inşa ederek, bu alanda önemli bir deneyim kazanmıştır.

Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (TANAP)

Azerbaycan Şah Deniz-2 Sahası'ndan çıkarılacak doğalgazın Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınması amacıyla inşa edilen yaklaşık 1.850 kilometre uzunluğundaki Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi'nde (TANAP) Sivas-Eskişehir arasındaki LOT 3'ün yapım işleri Tekfen İnşaat tarafından gerçekleştirilmiştir. Yozgat, Kırşehir, Kırıkkale, Ankara ve Eskişehir illerinden geçen 509 kilometre uzunluğundaki bu etapta 56 inç çapında boru hattının yanı sıra 14 adet vana istasyonu ve 2 adet pig istasyonu inşa edilmiştir. Proje, 25.12.2017 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır.

Tekfen İnşaat, TANAP'tan geçecek doğalgazın Türkiye'ye ulaştırılabilmesi amacıyla Azerbaycan ve Gürcistan'da sürdürülen Güney Kafkasya Boru Hattı Genişleme (SCPX) Projesi'nde de, Azerbaycan'daki ortak girişim şirketi Azfen JV ve İtalyan Saipem ortaklığı (%50-%50) ile yer almaktadır. Proje kapsamında toplam 428 km uzunluğunda boru hattı, ilgili yer üstü tesisleri, blok vanalar, pigging tesisi ile Azerbaycan ve Gürcistan'daki bağlantılar ve Gürcistan'da

toplam 59 km uzunluğunda ikinci bir boru hattı ve ilgili yer üstü tesisleri inşa edilmektedir. Mayıs 2014'te imzalanan sözleşme kapsamındaki işlerin Aralık 2017 itibariyle finansal tamamlanma oranı %90'a ulaşmıştır.

Yanbu-Cidde Boru Hattı Projesi

Suudi Arabistan'da 2016 yılında Saudi Aramco ile imzalanan sözleşme ile inşasına başlanan 333 km uzunluğundaki boru hattının yapımına 2017 yılında devam edilmiştir. Ülkenin batı kesiminde, Kızıldeniz kıyısındaki Yanbu ile Cidde kentleri arasında inşa edilmekte olan boru hattı, 20 inç çapında benzin boru hattı ile 24 inç çapında jet yakıtı boru hattından oluşmaktadır. Yıl sonu itibariyle %16,8 tamamlanma oranına ulaşan projenin 2021 yılının son çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

BTC Onarım ve İyileştirme İşleri Projesi

Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) Ham Petrol Boru Hattı'nın Türkiye sınırları içinde kalan 1.071 kilometre uzunluğundaki kısmının onarım ve iyileştirme çalışmaları 10 yıla yakın bir süredir Tekfen İnşaat tarafından sürdürülmektedir. Azeri petrolünü Ceyhan'a ileten ve dünyanın en önemli petrol yatırımlarından biri sayılan BTC Ham Petrol Boru Hattı, günde 1 milyon varil petrol taşımaktadır.

BTC Onarım ve İyileştirme İşleri Projesi, boru hattında belirlenen noktalarda güzergâh değişikliği ve by-pass hatları yapılması, hasarlı kısımların tamiri, pompa istasyonları içindeki duruş ("shutdown") faaliyetleri, pompa istasyonu içindeki muhtelif borulama, vana değişimleri ve inşa işleri, vana temel güçlendirme işleri, vana istasyonlarının

güçlendirilmesi, güvenlik sistemleri inşa edilmesi ve hat boyunca çeşitli nehir geçişlerinde ve toprak kayması yaşanan noktalarda jeolojik iyileştirmeler/ tahkimatlar yapılması gibi işleri kapsamaktadır. Projenin mühendislik işleri, Tekfen Mühendislik tarafından gerçekleştirilmektedir. 2017 yıl sonu itibariyle projenin toplam ilerleme oranı %95 seviyesindedir.

Petrol, Gaz ve Petrokimya Projeleri

Petrol, gaz ve petrokimya endüstrilerine yönelik uzmanlığı, Tekfen İnşaat'ın bugüne kadar dünyanın farklı bölgelerinde birçok dev ölçekli rafineri, terminal, üretim tesisi ve tank çiftliği projelerinde yer almasını sağlamıştır. Türkiye'de İpraş ve Tüpraş Rafinerileri, Aliğa Petrokimya Kompleksi

ve BTC Ceyhan Deniz Terminali; Fas'ta Samir Rafinerisi; Azerbaycan'da Sangaçal Terminali; Kazakistan'da Atyrau Rafinerisi ile Kashagan Saha Geliştirme Ana İşleri; Özbekistan'da Fergana Rafinerisi; Suudi Arabistan'da Yanbu ve Petrorabigh Rafinerileri, Tekfen'in bu alandaki yetkinliğini ispatladığı projelerden bazılarıdır.

STAR Ege Rafinerisi Projesi

Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi SOCAR tarafından İzmir Aliğa'da yaklaşık 5,7 milyar ABD doları yatırımla 2014 yılında inşasına başlanan Star Ege Rafinerisi, gerek yatırım miktarı gerekse yıllık 10 milyon ton ham petrol işleme kapasitesiyle Avrupa, Ortadoğu ve Afrika (EMEA) bölgesindeki en büyük petrol ve gaz yatırımlarından biridir. Tekfen İnşaat, Ağustos 2016'da imzalanan niyet protokolünün ardından

Şah Deniz Faz 2 - Sangaçal Kara Terminali Projesi, Azerbaycan

Taahhüt Grubu

Ekim 2017'de imzalanan nihai sözleşme ile Star Ege Rafinerisi'nin Ham Petrol ve Vakum Damıtma, Geciktirilmiş Kömür, Doymamış Gaz, Doymamış Sıvılaştırılmış Petrol Gazı Üniteleri ile Kömür Elleçleme ve Depolama Ünitelerinin elektromekanik işlerini üstlenmiş olup, projede 2017 yıl sonu itibariyle %86 tamamlanma oranına ulaşmıştır. Projenin 2018 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir.

TürkAkım Gaz Boru Hattı, Kıyıköy Gaz Kabul Terminali Projesi

TürkAkım Açık Deniz Boru Hattı'nın varış noktası olan Kıyıköy yakınlarında inşa edilecek Gaz Kabul Terminali'nin inşası ile ilgili olarak Tekfen İnşaat ve projenin ana yüklenicisi olan Petrofac International UAE LLC arasında 17 Kasım 2017 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Söz konusu proje, Rusya'daki dev doğalgaz rezervlerini doğrudan Türkiye'nin doğalgaz dağıtım şebekesine bağlayarak Türkiye, Güney ve Güneydoğu Avrupa için güvenilir bir enerji kaynağı yaratmayı hedeflemektedir. Rusya'da Anapa kıyısından başlayıp Karadeniz altından 930 km boyunca ilerleyerek Türkiye'ye ulaşacak olan iki boru hattı, Kıyıköy yakınlarında kurulacak Gaz Kabul Terminali ile mevcut doğalgaz ağına bağlanacak ve buradan ayrı bir hatla Avrupa sınırına devam edecektir. Süresi 24 ay olan birim fiyatlı sözleşmenin bedeli 98 milyon Euro'dur. Projenin 2018 yılı Ocak ayında başlaması öngörülmektedir.

Tengiz Petrol ve Gaz Sahası Gelecek Gelişim Projesi

Tekfen İnşaat ile Gama Endüstri'nin %50-50 ortaklığı olan ve Kazakistan'da faaliyet gösteren GATE İnşaat,

Kazakistan'ın Tengiz Petrol ve Gaz Sahası'nda "Gelecek Gelişim Projesi - Kuyubaşı Basınç Yönetim Projesi, İnşaat, Mekanik, Elektrik ve Enstrüman Montajı İşleri"ni gerçekleştirmek üzere 24 Kasım 2017 tarihinde yeni bir proje üstlenmiştir. Kazakistan'ın en büyük petrol üreticisi Tengizchevroil'in Kazakistan'daki dev yatırım hamlesi kapsamında gerçekleştirilecek projenin 55 ay içinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Tengiz Petrol ve Gaz Sahası Geçici İnşaat Üniteleri Projesi

GATE İnşaat, Mayıs 2017 tarihinde Kazakistan'ın en büyük petrol üreticisi Tengizchevroil ile "Geçici İnşaat Üniteleri" projesi için bir sözleşme imzalamıştır. Tengizchevroil şirketinin Tengiz Petrol Sahası'nda başlattığı "3rd Generation Plant" (Üçüncü Üretim Projesi) adlı dev petrol-gaz sanayi tesisi yatırımının geçici inşaat üniteleri GATE tarafından inşa edilecektir. Proje kapsamında yangın ve gaz alarmı, ısıtma, soğutma ve havalandırma sistemleri ve telekom altyapısı gibi tamamlayıcı sistemlerle birlikte 35 adet konteyner ve modüler tipte bina EPC bazında inşa edilecektir.

Şah Deniz Faz 2 - Sangaçal Kara Terminali Projesi

Avrupa'nın enerji güvenliğini sağlamak amacıyla Azerbaycan'da 2014 yılında başlatılan Şah Deniz Faz 2 projesi ile, mevcut Şah Deniz Faz 1'e ek olarak yılda 16 milyar metreküp gaz üretilmesi hedeflenmektedir. Üretilen gaz, Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP) yoluyla Avrupa'ya iletilecektir. TANAP'ın inşasında rol alan Tekfen İnşaat, aynı zamanda Tekfen-Azfen Konsorsiyumu olarak Şah Deniz Faz 2

SOCAR tarafından İzmir Aliağa'da yaklaşık 5,7 milyar ABD doları yatırımla yapımı süren Star Ege Rafinerisi, gerek yatırım miktarı gerekse yıllık 10 milyon ton ham petrol işleme kapasitesiyle Avrupa, Orta Doğu ve Afrika bölgesindeki en büyük petrol ve gaz yatırımlarından biridir.

Şah Deniz Faz 2 yatırım hamlesi kapsamındaki Sangaçal Kara Terminali'nin inşaat ve montaj işleri, Tekfen-Azfen Konsorsiyumu tarafından, 2017 Aralık ayı itibariyle tamamlanmıştır.

Açık deniz platformları, Tekfen Taahhüt Grubu'nun mühendislik ve imalat alanında ulaştığı yetkinliğin en iyi göstergelerinden biridir.

Şah Deniz Faz 2 - Sangaçal Kara Terminali Projesi, Azerbaycan

Projesi kapsamındaki Sangaçal Kara Terminali'nin inşaat ve montaj işlerini de gerçekleştirmiştir. Projedeki çalışmalar 2017 Aralık ayı itibariyle tamamlanmıştır.

TANAP Kompresör ve Ölçüm İstasyonları Projesi

Tekfen İnşaat, halihazırda yapımına devam ettiği TANAP Projesi LOT 3 Boru Hattı projesine ek olarak, 2016 yılında TANAP'ın kompresör ve ölçüm istasyonlarının mühendislik, satınalma, yapım, ön devreye alma ve devreye alma işlerini de üstlenmiştir. Söz konusu proje, boru hattının Türkiye kısmında yer alan 2 adet kompresör ve 4 adet ölçüm istasyonunun EPC bazında inşa edilmesini kapsamaktadır. 2017 yıl sonu itibariyle toplam %54 tamamlanma oranına ulaşan projenin 31 Mayıs 2019 tarihinde teslim edilmesi hedeflenmektedir.

Açık Deniz (Offshore) Platform İşleri

Açık deniz platformları, Tekfen Taahhüt Grubu'nun mühendislik ve imalat alanında ulaştığı yetkinliğin en iyi göstergelerinden biridir. Bakû yakınlarındaki Bayıl Çelik İmalat Tesisi'nde inşa edilen platformların ilki olan 14.500 ton ağırlığındaki

Kompresör ve Su Enjeksiyon Platformu, bir Türk müteahhidin bu alanda gerçekleştirdiği ilk proje olarak 2005 yılında Hazar Denizi'ndeki yerini almıştır. Bu projeyi 2008 yılında 13.500 ton ağırlığındaki Proses, Kompresör, Su Hazırlama ve Enjeksiyon Platformu ile 2013 yılında Hazar Denizi'nde o güne kadar inşa edilmiş en büyük platform olan 18.500 tonluk Batı Chirag Platformu izlemiştir.

2017 Mayıs ayında ise Şah Deniz Faz 2 yatırımı kapsamında inşa edilen toplam 26.442 ton ağırlığındaki iki adet deniz platformu tamamlanarak denize indirilmiştir. Aynı anda inşa edilen platformlardan biri kuyulardan çıkarılan akışkanların toplandığı, işlendiği, gaz ve sıvı olarak ayrı boru hatları ile kara terminaline ihraç edildiği bir üretim platformu olarak, diğeri ise yaşam ünitelerinin bulunduğu bir hizmet platformu olarak tasarlanmıştır. İşverenin bir başka çözüm ortağı tarafından deniz üzerindeki nihai yerine taşınan platformların kalıcı ayaklar üzerine yerleştirilmesi ve denizdeki devreye alma işleri için Tekfen İnşaat'ın destek hizmetleri halen devam etmekte olup, 2018 yılının ikinci çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir.

2017 Mayıs ayında, Şah Deniz Faz 2 yatırımı kapsamında inşa edilen toplam 26.442 ton ağırlığındaki iki adet deniz platformu tamamlanarak denize indirilmiştir.

Otoyol ve Ulaşım Projeleri

Tekfen İnşaat, uzmanlık alanlarından bir diğeri olan otoyol projelerinde bugüne kadar yurtiçinde ve yurtdışında birçok önemli projeye imza atmıştır. Türkiye’de Tarsus-Adana-Gaziantep (TAG), Gaziantep-Birecik, Perşembe-Bolaman ve Çiftelhan-Pozantı Otoyolları; Kuveyt’te Fahaheel Otoyolu; Fas’ta Tanca-Port de l’Oued Rmel Otoyolu; Katar’da ise Kuzey Otoyolu LOT 2, 3 ve diğere paralel yollar, Tekfen’in bu alanda gerçekleştirdiği projelerden bazılarıdır.

Al Khor Expressway Otoyol Projesi

Tekfen İnşaat’ın Katar’da üstlendiği otoyol projelerine 2016 yılında eklediği Al Khor Expressway otoyol projesi, sözleşme bedeli itibariyle Tekfen İnşaat’ın bugüne kadar üstlendiği en büyük iş olma özelliğine sahiptir. 36 ay sonunda teslim edilecek olan proje, 34 km uzunluğunda 5 gidiş ve 5 geliş olmak üzere toplam 10 şeritli otoyol inşası; 2x34 km bisiklet parkuru inşası; yol gövdesi altında kalan yaklaşık 1.000 km uzunluğundaki “utility” hatlarının deplasman ve yapımı; yaklaşık 9 km uzunluğunda ve 3 m çapında sel suyu tünelleri ile güzergâh üzerinde yer alan çok sayıda kavşak, çok katlı viyadük, alt ve üst geçidin anahtar teslimi inşasını kapsamaktadır. 2017 yıl sonu itibariyle yaklaşık %20 tamamlanma oranına ulaşan projenin 2019 yılının son çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Doğu Endüstriyel Yolu Projesi

Tekfen İnşaat, Katar Bayındırlık İşleri İdaresi (ASHGHAL) tarafından açılan Doğu Endüstriyel Yolu inşaatı ihalesini Ağustos 2017 itibariyle yaklaşık 200 milyon ABD doları bedelle kazanarak Katar’da sahip olduğu proje sayısını dörde ve bugüne kadar Katar’da üstlendiği projelerin toplam değerini 4,9 milyar ABD dolarına yükseltmiştir. İki ayrı viyadüğün de bulunduğu yaklaşık 2,5 kilometrelik yol yapımını kapsayan projenin tamamlanma süresi 27 ay olarak belirlenmiştir.

Ankara-İzmir Hızlı Tren Projesi

Tekfen İnşaat’ın 2016 yılında Doğu İnşaat ile birlikte üstlendiği Ankara-İzmir Hızlı Tren Projesi, Afyonkarahisar-Uşak (Banaz) Kesimi ve Afyonkarahisar Direkt Geçişi Altyapı İnşaatı işleri 2017’de programa uygun olarak ilerleyerek %11 tamamlanma oranına ulaşmıştır. 2015 fiyatlarıyla toplam 879 milyon TL tutarındaki proje kapsamında 83 km uzunluğundaki demiryolu hattı üzerinde 8 adet tünel, 44 adet altgeçit, 20 adet üstgeçit, 10 adet viyadük ve 8 adet köprü inşa edilecektir. Türkiye’nin ulaşım altyapısına önemli katkı sağlayacak projenin 2019 yılının ikinci çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Katar’ın yolları Tekfen’e emanet

Tekfen İnşaat, 2007 yılından bu yana Katar’da üstlendiği Kuzey Otoyolu LOT 2, 3 ile Yanyollar ve İlave Kavşaklar ile Merasim Yolu projelerine ek olarak, 2016’da Al Khor Expressway otoyol projesini de portföyüne kattı.

Tamamen soğutmalı şekilde inşa edilecek olan Al Thumama Stadyumu, Dünya Kupası bittikten sonra üst iki katının sökülmesiyle 20.000 kişilik bir kulüp stadyumu olarak kullanılmaya devam edecektir.

Üstyapı Projeleri

Tekfen İnşaat, yüksek binalar ve stadyum projeleri gibi şehirlerin silüetini belirleyen üstyapı projelerinde önemli bir deneyime sahiptir. Tekfen'in bu alanda gerçekleştirdiği örnekler arasında İstanbul'da Tekfen Tower ve Atatürk Olimpiyat Stadı; Azerbaycan'da ise SOCAR Tower ve Bakû Olimpiyat Stadı sayılabilir.

Al Thumama Stadyumu Projesi

Tekfen İnşaat, 2017 yılında, %50 ortağı olduğu Tekfen-Al Jaber Engineering Ortak Girişimi olarak, Katar'da düzenlenecek 2022 Dünya Kupası'nın çeyrek final aşamasına kadarki maçlarının oynanacağı 40.000 kişilik Al Thumama (*Fifth Precinct*) Stadyumu'nun anahtar teslimi mühendislik ve yapım işini üstlenmiştir. Tamamen soğutmalı şekilde inşa edilecek olan stadyum, Dünya Kupası bittikten sonra üst iki katının sökülmesiyle 20.000 kişilik bir kulüp stadyumu olarak kullanılmaya devam edecektir. 2017 yılı sonu itibarıyla projenin toplam ilerlemesi %9 olarak gerçekleşmiştir.

Azerbaycan Vergi Bakanlığı Yönetim Binası Projesi

2015 yılında tamamlanan Bakû Olimpiyat Stadı ile birçok uluslararası ödüle layık görülen Tekfen İnşaat, 2016 yılında Azerbaycan Vergi Bakanlığı'nın yeni yönetim binası ile portföyüne önemli bir proje daha eklemiştir. Başkent Bakû'da, özel mimarisiyle kentin simge projelerinden biri olmaya aday 33 katlı bina toplamda 44.200 metrekare kapalı alana sahiptir. Tekfen İnşaat'ın 94 milyon dolar bedelle üstlendiği projede 2017 yılı sonu itibarıyla %56 tamamlanma oranına ulaşılmıştır.

Mühendislik Hizmetleri

Tekfen Taahhüt Grubu'nun katma değeri daha yüksek anahtar teslimi projeler gerçekleştirmesinde önemli bir yere sahip olan Tekfen Mühendislik, 1984 yılından bu yana üstlendiği sayısız yurtiçi ve yurtdışı projesinde edindiği deneyim ve 300 kişiyi aşan güçlü kadrosu ile büyük ölçekli EPC (Mühendislik-Tedarik-İnşaat); EPCM (Mühendislik-Tedarik-İnşaat Yönetim/Denetim) ve Design & Build (Tasarla-İnşa Et) bazlı projelerde yetkin bir çözüm ortağıdır.

Özellikle rafineri, petrokimya tesisleri, terminaller, fosil yakıt, gaz ve yenilenebilir enerji santral projeleri ile otoyol, raylı sistemler ve büyük açıklıklı köprüler gibi uzmanlık gerektiren altyapı projelerinin mühendislik hizmetlerini verebilecek yetkinliğe sahip olan şirket, gerek insan gücü ve bilgi birikimi gerekse kullandığı yenilikçi teknolojilerle Türkiye'nin bu alandaki öncü kuruluşlarından biridir.

Proses, enstrüman, teknoloji, borulama, kontrol sistemleri ve model dizayn gibi özel uzmanlık konularında bilgi ve deneyimi ile öne çıkan Tekfen Mühendislik, bu yöndeki yapılanmasını sürekli geliştirmekte ve kadrosunu özel yetkinlik alanları oluşturacak şekilde büyütürken EPC ve EPCM projelerindeki yerini daha da güçlendirmeye devam etmektedir. İnsan kaynaklarının gelişimine sürekli kaynak ayırarak bünyesinde farklı uzmanlık ve disiplinlere mensup yetişmiş kadrolar bulundurması, Tekfen Mühendislik'in özellikle multidisipliner yaklaşım gerektiren projelerde öne çıkmasını sağlamaktadır.

Yenilikçi teknolojiler geliştirerek gruba yeni katma değerler kazandırmak amacıyla 2016 yılında başlatılan Ar-Ge çalışmaları,

2017 yılında daha da etkin bir şekilde sürdürülmüştür. Bu bağlamda, bir yandan Boğaziçi Üniversitesi'ne şirket kadrosundaki doktora öğrencileri vasıtasıyla destek verilirken, diğer yandan şirket içinde "Modüler Tasarım", "Çelik Bina" ve "Eğik Askılı Köprüler" ile ilgili Ar-Ge grupları oluşturularak çalışmalara başlanmıştır. Sürekli olması hedeflenen bu projelerle ilgili T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan Ar-Ge sertifikası almak üzere girişimlerde bulunulmuştur.

2017 yılının önemli gelişmelerinden biri de, Tekfen Mühendislik bünyesinde nitelikli insan gücünü geliştirmek ve bilgi birikimini kurumsallaştırmak amacıyla Tekfen Mühendislik Akademisi'nin kurulmasıdır. Şirketin yeni beş yıllık strateji planında önemli hedeflerden biri olarak yer alan Akademi ile şirket bilgi ve birikimlerinin kalıcı olması ve özellikle genç çalışanlara bu bilgilerin daha verimli bir şekilde aktarılması hedeflenmiştir. Akademi, bugüne kadar şirket içinde yürütülen eğitim programlarının da kurumsal bir yapı altında toplanmasını sağlayacaktır.

2017 yılı, projeler açısından da Tekfen Mühendislik için hareketli bir yıl olmuştur.

Tekfen Mühendislik, 2017 yılında Karayolları Genel Müdürlüğü'nün 1915 Çanakkale Köprüsü ve Malkara-Çanakkale Otoyolu Projesi için açtığı mühendis müşavirlik ve kontrollük ihalesini yabancı ortağıyla birlikte kazanarak, bugüne kadar üstlendiği en büyük müşavirlik sözleşmesine imza atmıştır. Tekfen Mühendislik, 164,3 milyon TL tutarındaki proje kapsamında, dünyanın en uzun asma köprüsü ile 100 km uzunluğundaki otoyolun müşavirlik hizmetlerini verecektir.

Tekfen Mühendislik, nitelikli insan gücünü geliştirmek ve bilgi birikimini kurumsallaştırmak amacıyla Tekfen Mühendislik Akademisi'ni kurmuştur.

Tekfen İnşaat tarafından Katar'da yapılmakta olan Al Khor Expressway Projesi'ne saha mühendislik desteği vermek üzere bir mühendislik grubu tahsis edilmiştir. Ayrıca 2017 yılı içinde Tekfen Mühendislik Katar Şubesi'nin kurulumu tamamlanmış olup, bu vasıta ile bölgeden önemli mühendislik projeleri alınması hedeflenmektedir. Öte yandan yine grup içi projelerden TANAP Kompresör ve Ölçüm İstasyonları projesine ait çalışmalar 2017 yılında da devam etmiştir.

Grup dışından alınan projeler kapsamında ise 2016 yılında başlanan Tüpraş İzmit Rafinerisi FCC'ye ek olarak 2017 yılında İzmir FCC Projesi de portföye eklenmiştir. Ayrıca Azerbaycan'da Bakü Haydar Aliyev Petrol Rafinerisi kapsamında yapılmakta olan yeni LPG ünitesi ile saha hazırlığı işleri doğrudan SOCAR'a yapılan işler olarak öne çıkmıştır. Gerek Gürcistan Western Route Export Pipeline (WREP) Boru Hattı Deplasmanı Projesi'nde gerekse Haydar Aliyev Petrol Rafinerisi'nde Azfen tarafından üstlenilen farklı işlerin saha mühendislik çözümleri de Tekfen Mühendislik tarafından sağlanmaktadır.

İmalat Tesisleri

Yurtiçi ve yurtdışı projelerinde ihtiyaç duyulan yapısal çelik, borulama ve basınçlı ekipman imalat işleri, Tekfen Taahhüt Grubu bünyesinde faaliyet gösteren 3 adet imalat tesisi aracılığıyla karşılanmaktadır.

Çelik yapı ve çelik ekipman çözümlerinin zamanında, yüksek kalitede ve ihtiyaçlara en iyi cevap verecek şekilde temin edilmesinde önemli bir işleve sahip olan imalat tesisleri, aynı zamanda Tekfen Taahhüt Grubu'nun bir EPC müteahhiti olarak anahtar teslimi projeler üretebilmesinde de kritik bir rol oynamaktadır. Derince (Kocaeli), Ceyhan (Adana) ve Bayıl'da (Bakû) bulunan fabrikaların her biri, en karmaşık projelerin ihtiyaçlarına cevap verebilecek teknoloji, yetkinlik ve kapasiteye sahiptir.

Tekfen İnşaat bünyesindeki Ceyhan ve Bayıl Çelik İmalat Tesisleri ile Tekfen İmalat ve Mühendislik şirketinin Derince Tesisi arasında bir sinerji yaratarak, imalat kabiliyetlerini bir arada pazarlamak amacıyla 2017 yılında Tekfen İnşaat bünyesinde Yapısal Çelik, Boru ve Endüstriyel Ekipmanlar İmalat ve Montaj Projelerinden Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı oluşturulmuştur.

Tekfen İmalat ve Mühendislik - Derince Fabrikası

Özellikle petrol, petrokimya ve kimya endüstrileri ile gaz, demir-çelik tesisleri ve kuvvet santralleri gibi endüstriyel tesislerin ihtiyaç duyduğu depolama ve proses ekipmanlarının uluslararası standartlarda mühendislik, imalat ve montaj hizmetlerini gerçekleştirmek üzere 1970 yılında kurulmuş olan Tekfen İmalat ve Mühendislik A.Ş., faaliyetlerini Derince'deki 19.250 metrekare kapalı alana sahip fabrikasında sürdürmektedir.

Uluslararası standartlarda mühendislik, imalat ve montaj hizmetleri veren şirket, silindirik ve küresel depolama tankları, basınçlı kaplar, proses kolonları, reaktörler, ısı eşanjörleri, atık ısı geri

kazanım kazanları, basınçlı boru devreleri ve ağır çelik konstrüksiyon üretimi ile müşterilerine geniş bir portföyde hizmet sunmaktadır. Tekfen Grubu dışında uluslararası müteahhitlik firmaları, rafineriler, petrokimya, kimya ve gübre tesisleri ile LPG depolama ve dağıtım konusunda faaliyet gösteren yerli ve yabancı şirketler de Tekfen İmalat'ın müşterileri arasında yer almaktadır.

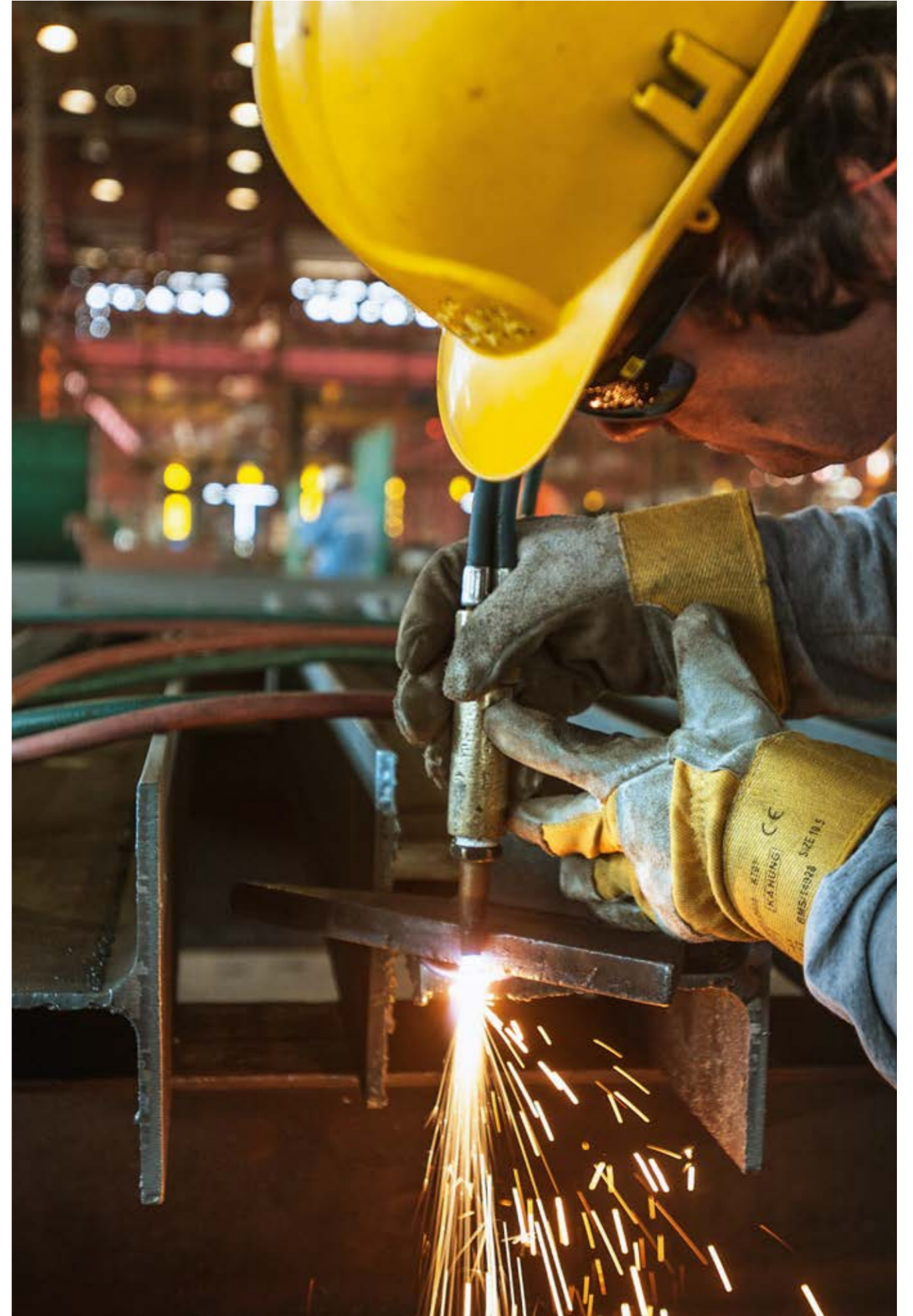
Tekfen İmalat, üretim faaliyetlerini sektörece kabul gören uluslararası standartlara ve ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi, OHSAS 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ve son olarak eklenen ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'ne uygun olarak yürütmektedir. Tekfen İmalat Derince tesislerinde 1.000 ton ağırlığa kadar yüksek mukavemetli su verilmiş çelikler de dahil olmak üzere her türlü karbon paslanmaz ve alaşımlı çelik, dublex, monel, inconel ve hastelloy gibi özel alaşımlı malzemelerden ve pirinç, bakır ve nikel alaşımları ile kaplamalı saclardan üretim yapılabilmektedir. Şirket, 2017 yılında ürün yelpazesine titanyum ve titanyum kaplamalı malzemeleri de eklemiştir.

Tekfen İmalat, 2017 yılında çalışmalarını 203 kişiyle sürdürmüş ve ana müşteri grubu olan petrol ve petrokimya sektörlerinde yatırımların azalması nedeniyle iş hacmini büyütmede zorluklarla karşılaşmasına rağmen 78 milyon TL'lik ciro elde etmiştir. Toplam satışların %67'si iç pazara, %33'ü ise yurtdışına yönelik olarak yapılmıştır. Nijerya, Azerbaycan ve Mısır ihracat yapılan başlıca ülkelerdir.

2018 yılına yönelik olarak Arnavutluk, Azerbaycan, İran, Bangladeş, Nijerya ve Afrika kıtasındaki çeşitli projelere yönelik silindirik-küresel tanklar ve proses ekipmanları için teklifler verilmiş olup, değerlendirilmeleri devam etmektedir.

351

Ceyhan Çelik'te Tekfen İnşaat'ın kalifiye teknik eleman ihtiyacını karşılamaya yönelik kurulmuş olan kaynakçı okulunda, 2017 yılında fabrikanın kendi ihtiyaçlarına yönelik olarak 217, projeler için de 134 olmak üzere, toplam 351 kaynakçı belgelendirilmiştir.

Ceyhan Çelik İmalat Fabrikası

Tekfen Taahhüt Grubu'nun çoğunlukla yurtdışındaki operasyonlarında ihtiyaç duyduğu çelik imalat işlerinin grup bünyesinde karşılanması amacıyla 1993 yılında işletmeye alınan Ceyhan Çelik İmalat Fabrikası, rafineri, petrokimya kompleksi, enerji santrali, deniz terminali, petrol ve gaz platformu, köprü ve viyadük gibi projelerin çelik yapılarını imal etmektedir. Her türlü müteahhlik projelerinin ihtiyaçlarına karşılık verebilecek donanım ve yetkinliğe sahip olan tesiste, 2004 yılından bu yana modern ekipmanlarla paslanmaz, dublex, süper dublex ve karbon çeliği boru spool üretimi de gerçekleştirilmektedir. 30.000 metrekare kapalı, toplam 160.000 metrekare üzerine kurulu olan fabrika, yılda 30.000 ton çelik ve 10.000 ton boru spool imalat kapasitesine sahiptir. Ceyhan Çelik İmalat Fabrikası, kurulduğu günden bugüne kadar yaklaşık 300.000 ton üretim gerçekleştirmiştir.

Tesiste ayrıca, Tekfen İnşaat'ın kalifiye teknik eleman ihtiyacını karşılamaya yönelik bir kaynakçı okulu mevcuttur. Uluslararası sertifikaya sahip kaynakçıların yetiştirildiği okul, şantiyelerin de bu

yöndeki ihtiyacını önemli ölçüde karşılamaktadır. 2017 yılında fabrikanın kendi ihtiyaçlarına yönelik olarak 217, Star Rafinerisi ve TANAP Projeleri için de 134 olmak üzere, toplam 351 kaynakçı belgelendirilmiştir.

Fabrika, hizmetlerinin uluslararası standartlara uygunluğunu ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi; ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi; OHSAS 18001:2007 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi; EN ISO 3834-2 Kaynak İşleri Kalite Yönetimi Uygunluk Belgesi; EN 1090-2 EXC4 (CE-Certification) Fabrika İmalat Kontrolünün Uygunluğu Belgesi ve ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi ile sağlamaktadır. Üretim ve kalite kontrolünün her aşamasında, imalat ve maliyet kontrol yazılımı ve barkod sistemi sayesinde verimli ve izlenebilir bir işleyiş sağlanmaktadır.

Ceyhan Çelik İmalat Fabrikası'nın 2017 yılında gerçekleştirdiği yaklaşık 20.000 ton imalatın %96'sı yurtdışındaki TANAP, BTC ve Star Ege Rafinerisi Projelerine ait olup, %4'ü Azerbaycan Vergi Bakanlığı Yönetim Binası Projesi için yapılmıştır.

Tekfen İnşaat'ın Şah Deniz Faz 2 - Sangaçal Kara Terminali Projesi için, Tekfen İmalat'ın imal ettiği kubbe tavan tanklar, 57 metrelik çap ve 38.330m³ kapasiteye sahip.

Çelik imalat tesisleri, Tekfen Taahhüt Grubu'nun bir EPC müteahhiti olarak anahtar teslimi projeler üretebilmesinde de kritik bir rol oynamaktadır.

2017 yılında 9.646 tonu TANAP, 316 tonu Star Rafinerisi, 35 tonu BTC Projesi ve 703 tonu Azerbaycan Vergi Bakanlığı Projesi'ne ait olmak üzere toplam 10.700 ton çelik üretimi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 1.300 tonu Star Rafinerisi, 8.000 tonu ise TANAP Projesi'ne ait olmak üzere toplam 9.300 ton boru spool imalatı yapılmıştır. TANAP Projesi'nin kalan 920 ton çelik ve toplam 1.800 ton boru spool imalatının 2018 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Katar'daki Al Thumama Stadyumu'na yönelik olarak 2018 yılının ikinci çeyreğinde başlanması planlanan yaklaşık 5.000 ton çelik imalatının yeni çalışma takviminde önemli bir yer tutacağı öngörülmektedir. Kıyıköy'de inşa edilecek TürkAkım Terminali Projesi'nden gelebilecek çelik ve boru spool imalat miktarları ise dizayn çalışmaları tamamlandıktan sonra ortaya çıkacaktır.

Bayıl Çelik İmalat Tesisi (Bakü-Azerbaycan)

Tekfen İnşaat'ın Hazar Bölgesi'ndeki çalışmalarını desteklemek ve bu bölgede gerçekleştirilen deniz işlerinin çelik yapı

ihtiyaçlarını karşılamak üzere 2003 yılında özelleştirme yoluyla devletten alınan ve önemli yatırımlarla modernize edilen Cenup Tikinti Servis (CTS) çelik imalat tesisi, Azerbaycan'da, başkent Bakü yakınlarında yer alan 122.600 metrekare büyüklüğündeki bir merkez saha ile 40.950 metrekare alana sahip bir fabrikadan oluşmaktadır. 1949-2003 yılları arasında Hazar Denizi'nde çeşitli boyutlarda yaklaşık 1.400 adet petrol platformunun imalatını ve denizde montajını gerçekleştiren tesis, petrol platformu projeleri ile Tekfen'e yeni bir çalışma alanı yaratmıştır.

Tesiste, 2017 yılında, Şah Deniz Faz 2 Projesi kapsamında işveren BP Exploration (Shah Deniz Ltd.) tarafından sipariş edilen toplam 26.442 ton ağırlığındaki iki platformun imalatı eşzamanlı olarak tamamlanmıştır. İki platform, yine aynı tesiste imal edilen bir bağlantı köprüsü ile birbirine bağlanmaktadır. Denize indirilen platformların kalıcı ayaklar üzerine yerleştirilmesi ve denizdeki devreye alma işleri için Tekfen İnşaat'ın destek hizmetleri halen devam etmektedir.

Aydın ili tarımsal ürün çeşitliliği bakımından oldukça zengindir. İncir, zeytin, pamuk, kestane, çilek, enginar, yer fıstığı, mısır, turuncgöl ve hemen her türlü sebze yetiştirilmektedir.

Tarımsal Sanayi Grubu Profil

Odağında tarımsal faaliyetlerin yer aldığı çok sayıda ürün ve hizmeti bünyesinde barındıran Tekfen Tarımsal Sanayi Grubu, toplam ciro içinde sahip olduğu %29,9 pay ve faaliyet kârlılığında sahip olduğu %45 pay ile Tekfen Holding'in ana iş kollarından birini oluşturmaktadır. Çeşitli fırsat alanlarında birbirini destekleyen yatırımlarla sürekli büyüyen Tarımsal Sanayi Grubu, iş hacmi, ürün/hizmet yelpazesi ve pazar payı itibariyle Türkiye'nin bu alandaki en büyük özel kuruluşudur.

Esas olarak tarımsal girdi alanında faaliyet gösteren **Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.**, İstanbul Sanayi Odası tarafından 2016 yılı için açıklanan Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu içinde 59'uncu sırada yer almaktadır. **Toros Tarım ve bağlı iştirakleri, faaliyetlerini tarımsal girdiler (kimyevi gübre üretimi ve pazarlaması, tohumculuk, teknotarım ve fidecilik), limancılık hizmetleri ve serbest bölge-akaryakıt istasyonları işletmeciliği olmak üzere üç ana başlıkta sürdürmektedir.**

Tarımsal Sanayi Grubu'nun diğer üyesi olan Tekfen Tarımsal Araştırma Üretim ve Pazarlama A.Ş. ise doğrudan tarımsal üretim alanında faaliyet göstermek üzere 2017 yılında kurulmuştur. Tekfen Grubu'nun 40 yıla yakın bir süredir bitki besini, tohum, fide ve fidan gibi temel girdilerde elde ettiği bilgi birikimini doğrudan üretim alanına aktarmayı hedefleyen şirket, gelecekte önemi daha da artacak olan tarımsal üretime kurumsal bir bakış açısı, bilimsel yaklaşım ve finansal güçle daha fazla verimlilik kazandırmayı amaçlamaktadır.

Hızlı kentleşme, yapılaşma, iklim ve çevre faktörlerine bağlı olarak tarım alanlarının gündün güne daralması, buna karşın nüfusun hızla artması, son yıllarda "gıda güvenliği"ni dünyada en çok tartışılan konulardan biri haline getirmiştir. 2050 yılında 9,5 milyar kişiye çıkması

öngörülen dünya nüfusunu doyurmaya yetecek gıda maddelerinin güvenilir bir şekilde temin edilebilmesi, öncelikle tarımda verimliliğin artırılmasına ve daha az alandan daha fazla ve kaliteli tarım ürünü elde edilmesine bağlıdır.

Tekfen Tarımsal Sanayi Grubu, bu gerçekten yola çıkarak tüm faaliyetlerini tarımda verimliliği artırma hedefine odaklanmıştır. Verimlilik artışı üzerinde etkili girdilerden biri olan bitki besin maddesi, yani gübre üretimi, Tarımsal Sanayi Grubu'nun endüstriyel faaliyetlerinin temelini oluşturmaktadır. Gübre alanında Türkiye'deki toplam kurulu üretim kapasitesinin %38'ini elinde bulunduran Toros Tarım, üretimini Ceyhan, Mersin ve Samsun'daki üç fabrikada sürdürmektedir. Bu alandaki liderliğini geniş bayi ve yetkili satıcı ağıyla destekleyen şirket, pazar payı itibariyle de sektöründe lider konumda bulunmaktadır. Şirket, kendi tesislerinde ürettiği Amonyum Nitrat (AN)/Kalsiyum Amonyum Nitrat (CAN), Diamonyum Fosfat (DAP) ve kompoze (NPK) gübrelere ek olarak 2017 yılında ilk organomineral gübre çeşitlerini de pazara sunmuştur. Toros Tarım, çiftçinin her türlü bitki besin maddesi ihtiyacını tek elden karşılayabilmek amacıyla, üretmediği çeşitleri yurtdışından temin etmekte, ayrıca klasik gübrelere yanında suda eriyebilen özel gübrelere ve iz elementleri de ürün yelpazesinde bulundurmaktadır.

Toros Tarım ilk organomineral gübre çeşitlerini 2017 yılında pazara sunmuştur.

59

Toros Tarım, İstanbul Sanayi Odası'nın Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu 2016 listesinde 59. sırada yer almaktadır.

Aşılı ve aşısız fidencilik faaliyetleri, Hishtil-Toros Fidencilik (HTF) tarafından, Antalya ve Adana'daki yüksek donanımlı seralarda gerçekleştirilmektedir.

9,5
milyar

2050 yılında 9,5 milyar olarak öngörülen dünya nüfusuna yetecek gıda maddelerinin güvenilir bir şekilde temin edilebilmesi, büyük ölçüde tarımda verimliliğin artırılmasına ve giderek daha az alandan daha fazla ve kaliteli ürün elde edilmesine bağlıdır.

Toros Tarım, gübrenin yanı sıra verim artışının diğer önemli unsurları olan kaliteli fide ve tarla tohumu üretiminde de Türkiye'nin önemli oyuncularından biridir. Aşılı ve aşısız fidencilik faaliyetleri, bu konuda uzmanlaşmış bir kuruluş olan Hishtil-Toros Fidencilik (HTF) tarafından, Antalya ve Adana'daki yüksek donanımlı seralarda gerçekleştirilmektedir. Tohumculuk faaliyetleri ise, Türk çiftçisine, Türkiye'nin şartlarına uygun nitelikte, kaliteli ve verimli buğday tohumu çeşitleri sunma vizyonu ile sürdürülmektedir. Verimi artırmaya yönelik teknolojilere atfettiği önem ve bu yöndeki yatırımları, Toros Tarım'ın son yıllarda gübrenin yanı sıra tohum ve fidencilik alanlarında da "sektörün standartlarını belirleyen" bir marka haline gelmesini sağlamıştır.

Toros'un tarım dışı faaliyetleri arasında terminalcilik önemli bir yer tutmaktadır. 1981 yılında Ceyhan Üretim Tesisi bünyesinde inşa edilen ve sonraki yıllarda üçüncü şahıslara da hizmet verecek şekilde genişletilen bugünkü adıyla Torosport Ceyhan Terminali, dökme katı ve dökme sıvı yüklerin yanı sıra genel kargo yüklerinden proje yüklerine kadar geniş bir yelpazede hizmet vermektedir. Samsun Üretim Tesisi bünyesinde bulunan Torosport Samsun Terminali de, hem sağladığı ek kapasite hem de coğrafi konumu itibarıyla grubun bu alandaki

faaliyetlerine katkı sağlamaktadır. Toros Tarım, terminal faaliyetleri çerçevesinde kılavuzluk, römorkaj ve gemi acenteliği gibi hizmetler de vermektedir.

Toros Tarım'ın tarım dışı faaliyetlerinden bir diğeri olan serbest bölge işletmeciliği, 1998 yılından bu yana Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi (TAYSEB) yoluyla sürdürülmektedir. Ceyhan'da, 5 km uzunluğunda bir sahil şeridinde ve 4,5 milyon metrekarelik bir alana sahip olan TAYSEB, dünyanın sayılı büyük serbest bölgelerinden biri ve Türkiye'nin ağır sanayi yatırımlarına yönelik kurulmuş ilk ve tek serbest bölgesidir. TAYSEB, bir enerji üssü haline gelmesi beklenen Ceyhan'daki elverişli konumu ve sunduğu imkânlarla, kimya ve petrokimya başta olmak üzere üretime dayalı ve katma değeri yüksek sanayi yatırımları için parlak bir gelecek vaat etmektedir.

Toros Tarım çatısı altında Adana'da faaliyet gösteren polipropilen ve polietilen torba fabrikası, yılda 33.000.000 adet üretim kapasitesiyle Toros Tarım'ın kendi fabrikalarında üretilen gübrenin tüm ambalaj ihtiyacını tek başına karşılamaktadır. Toros Tarım'ın perakende ve toptan akaryakıt satışı faaliyetleri ise Adana bölgesinde bulunan beş adet akaryakıt istasyonu yoluyla gerçekleştirilmektedir.

2017 Faaliyetleri

Tekfen Tarımsal Sanayi Grubu, 2017 yılındaki ekonomik dalgalanmalardan ve özellikle gübre sektörünü yakından ilgilendiren gelişmelerden kaynaklanan zorluklara rağmen son derece başarılı bir yılı geride bırakmış ve bütçe hedeflerinin üzerine çıkarak birçok alanda rekor başarılarına imza atmıştır.

Tarımsal Faaliyetler

Dünyada ve Türkiye’de Tarım ile Gübre Sektörü

Uluslararası Tahıl Konseyi (IGC) tahminlerine göre dünyada 2015-2016 üretim yılında 2.010 milyon ton düzeyinde gerçekleşen tahıl üretimi, 2016-2017 yılında 2.134 milyon tona yükselmiştir. Artış, ağırlıklı olarak toplam içerisinde en yüksek paya sahip mısırdan kaynaklanmaktadır.

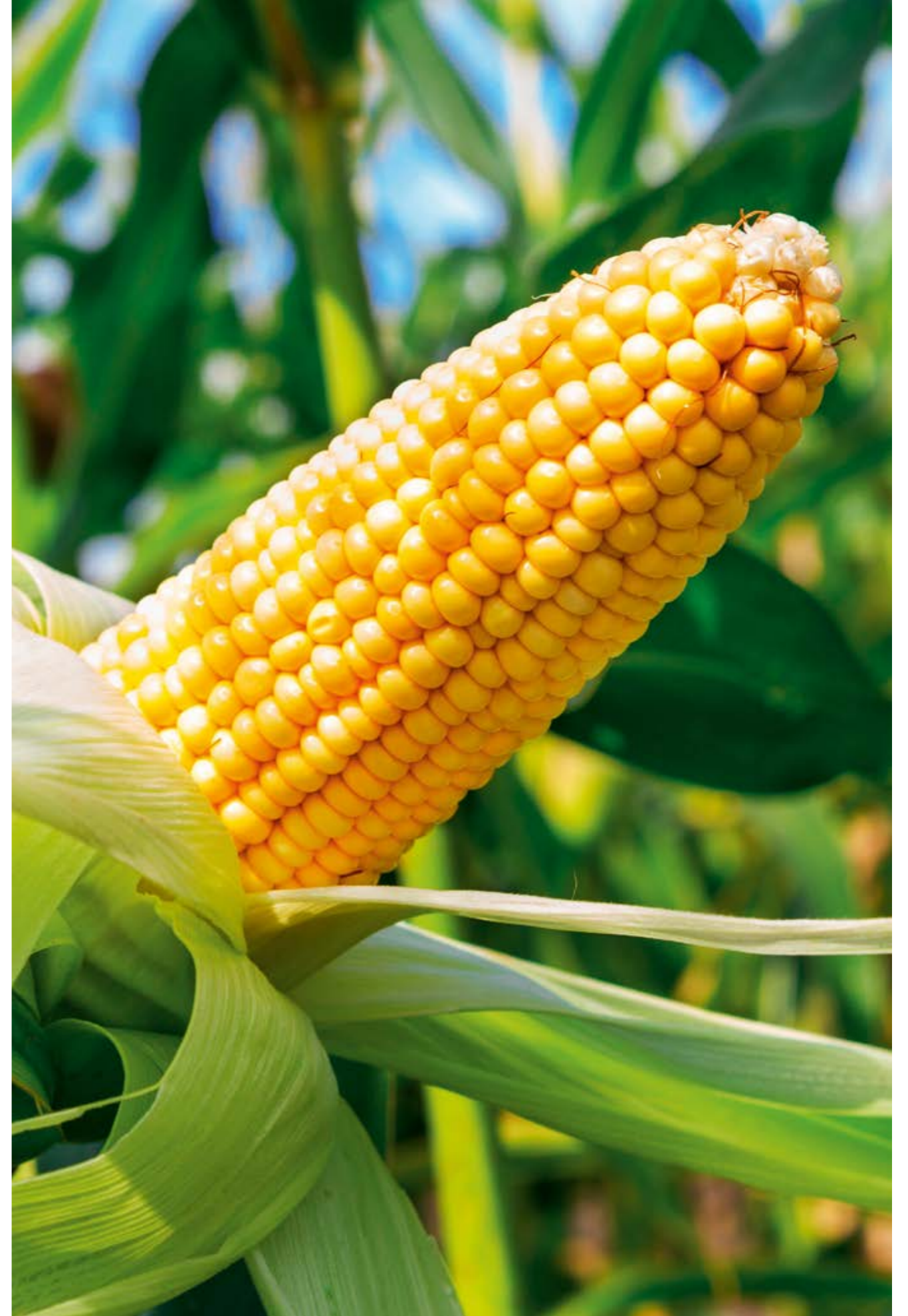
TÜİK verilerine göre Türkiye’de de benzer bir artış trendiyle tahıl ürünleri üretimi 2017’de %2,4 artışla 36,1 milyon tona yükselmiştir. Buğday ve arpada bir önceki yıl yaşanan daralmanın tersine 2017’de büyüme gözlenmiştir. Bir önceki yıla göre buğday üretimi %4,4 oranında artarak 21,5 milyon tona, arpa üretimi ise %6 oranında artarak 7 milyon 100 bin tona ulaşmıştır. Bir önceki yıla göre kırmızı sert ekmeklik buğday fiyatı %9 artış göstermiştir.

Genel olarak bakıldığında tarımsal üretim miktarları 2017’de bir önceki yıla göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde %4,2 artışla 68,6 milyon ton; sebzelerde %1,8 artışla 30,8 milyon ton; meyvelerde ise %9,7 artışla 20,8 milyon ton düzeyinde gerçekleşmiştir. Dane mısır ve çeltik üretiminde ise sırasıyla %7,8 ve %2,2 oranında düşüş kaydedilmiştir.

Uluslararası Gübre Sanayi Birliği (IFA) verilerine göre küresel bitki besin maddesi üretiminin 2017 yılında yaklaşık %2,4 büyümeyle 251 milyon tona ulaşması beklenmektedir (2016: 245 milyon ton). Yine aynı kaynağa göre 2017 yılında bitki besin maddesi bazında küresel gübre tüketiminin yaklaşık %1 büyümeyle 191 milyon ton düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir (2016: 189 milyon ton). Global gübre tüketimine Çin hariç bakılacak olursa, büyüme beklentisinin %1,6’ya yükseldiği görülmektedir. Bu durumda Çin’deki ekili ürün kompozisyonundaki değişim ile hükümetin yürüttüğü azotlu ve fosfatlı gübrelerde sıfır büyüme politikası etkili olmaktadır.

Gübre sektöründeki büyümenin sınırlı kalması şirket evliliklerinin artmasına yol açmıştır. 2017 yılında dünyanın en büyük gübre üreticileri arasında yer alan Agrium ve PotashCorp şirketleri birleşerek Nutrien şirketini oluşturmuş, Mosaic şirketi Brezilyalı Vale Fertilizantes’i satın alarak bölgesel büyümesini sürdürmüş ve diğer büyük firmalar gübre değer zincirinde dikey entegrasyonu artırarak dağıtıcı şirket satın almalarına yoğunlaşmıştır. Şirket evlilikleri ve dikey entegrasyon ile sağlanacak sinerjiler ile şirketlerin marjlarını artırmaya çalışmaları, 2017 yılında sektörde gözlenen genel bir trend olmuştur.

Uluslararası Gübre Sanayi Birliği (IFA) verilerine göre 2017 yılında bitki besin maddesi bazında küresel gübre tüketiminin yaklaşık %1 büyümeyle 191 milyon ton düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

TÜİK verilerine göre, Türkiye'de tahıl ürünleri üretimi 2017'de %2,4 artışla 36,1 milyon tona yükselmiştir.

Gübre yasağının satışlar üzerindeki olumsuz etkisine ve dövizdeki dalgalanmalara karşın Toros Tarım, satış tonajı ve gelirleri itibariyle çok olumlu bir yılı geride bırakmıştır.

Türkiye'de ise 2016 yılında 6,7 milyon ton düzeyinde olan gübre tüketiminin 2017 yılında %9 azalarak 6,1 milyon ton seviyesinde gerçekleşeceği öngörülmektedir. Yıla hükümet tarafından nitratlı gübrelere 2016'da getirilen satış yasağının yol açtığı belirsizlikle başlayan sektör, 23 Ocak 2017 tarihinde Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından Potasyum Nitrat ve Sodyum Nitrat gübrelere satışının serbest bırakılacağı, %26 ve %21 azot içeriği olan Kalsiyum Amonyum Nitrat (CAN) gübrelere dağıtımına kontrollü bir şekilde izin verileceği, ancak %33 azot içeriği olan Amonyum Nitrat (AN) gübresi için satış yasağının devam edeceği yönündeki açıklaması ile bir ölçüde önünü görme fırsatı elde etmiştir. Ancak yapılan düzenlemenin beraberinde getirdiği uygulama zorlukları nedeniyle, beklenen satışlar gerçekleştirilememiştir.

Bu gelişmenin ardından Resmi Gazete'nin 6 Nisan 2017 tarihli sayısında yayımlanarak yürürlüğe giren "Piyasaya Arz Edilen Gübrelere İzin Verilmesine Yönelik Tebliğ" ile nitratlı gübre üretim ve dağıtımına ilişkin düzenlemeler resmîyet kazanmıştır. Düzenleme kapsamında, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren piyasaya sunulan gübrelere için karekod ve DNA barkodlu takip sistemine ilave olarak

kamera ile takip sisteminin kullanılması zorunlu hale getirilmiştir. Bu gelişmeler, Türk gübre sektörünü yeni yasal düzenlemeler doğrultusunda ürün gamını, lojistik altyapısını ve satış stratejilerini gözden geçirme zorunluluğu ile karşı karşıya bırakmıştır.

Ayrıca yıl boyunca etkisini hissettiren döviz kurlarındaki dalgalanma, girdi bakımından büyük ölçüde dışa bağımlı olan gübre sektöründe fiyatların yıl boyunca oynak olmasına yol açmıştır. Gübre yasağının satışlar üzerindeki olumsuz etkisine ve dövizdeki dalgalanmalara karşın Toros Tarım, satış tonajı ve gelirleri itibariyle çok olumlu bir yılı geride bırakmıştır. Kur baskısının 2018'de de kendini hissettirmeye devam etmesi beklenmektedir.

2017 Faaliyetlerimiz

2017 yılının gerek yasal düzenlemeler gerek pazar koşulları gerekse ekonomik, siyasi ve toplumsal gelişmeler açısından değişken koşullara sahip olması, Tekfen Tarımsal Sanayi Grubu'nu da esnek bir yapıda hareket etmeye yönlendirmiştir. Grup, faaliyet gösterdiği alanlardaki birikim ve deneyimi, geniş uluslararası ilişkiler ve dinamik yönetim yapısıyla koşullara hızla ayak uydurmayı başarmış ve gerek tonaj gerekse ciro ve kârlılık açısından hedeflerin üzerine çıkarak başarılı bir yılı geride bırakmıştır. Şirket, zorlu şartlara rağmen 2017 yılında ürün, tesis, Ar-Ge ve çevre konularında önemli yatırımları hayata geçirerek tarım sektörünün ve Türkiye'nin ekonomik gücüne duyduğu inancı bir kez daha teyit etmiştir.

2017'nin önemli gelişmelerinden biri olarak, Toros Tarım'ın Mersin Üretim Tesisi bünyesinde bir Ar-Ge Merkezi kurmak üzere T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'na yaptığı başvuru kabul edilmiştir. Türkiye'de kendi alanında bir ilk olan Ar-Ge Merkezi'nde, gübre sektörünün talep ve gereksinimlerini karşılamaya yönelik bilimsel araştırmaların yürütülmesi ve ürün geliştirme, mevcut ürünleri iyileştirme ve süreç geliştirme çalışmalarının yapılması hedeflenmektedir. Toros Tarım'ın mevcut ürün portföyünün farklı özelliklere sahip ve çiftçinin verimliliğine katkı sağlayacak yeni ürünlerle zenginleştirilmesi, mevcut ürünlerin fiziksel ve kimyasal etkinliği ile mukavemet ve bekleme sürelerinin

artırılması, üretim süreçlerinin geliştirilmesi, optimizasyon, üretimde enerji tasarrufu ve çevresel etkilerin azaltılması gibi konular da yeni Ar-Ge Merkezi'nin hedefleri arasında yer almaktadır.

Gübre üretim tesislerinin çevre üzerindeki etkilerini en aza indirmeye yönelik çevre yatırımlarına 2017 yılında da devam edilmiştir. Bu kapsamda yaklaşık 40 milyon TL tutarında bir yatırımla Mersin Üretim Tesisi'nde devreye alınan CAN Ünitesi Prill Kulesi Baca Gazı Yıkama Sistemi, gübre sektörü için ilk olmanın yanı sıra baca gazı emisyon büyüklüğü ve arıtma kapasitesi ile de dünyadaki sayılı tesislerden biri konumundadır. Çevre mevzuatı açısından zorunlu bir yatırım olmamasına rağmen tamamen gönüllülük esasıyla yapılan yatırım sayesinde, Mersin Üretim Tesisi çevre dostu bir üretim tesisi olma özelliğini daha da geliştirmiş ve AB ülkelerinde uygulanan yasal limitlerin de altında çalışma özelliğini kazanmıştır.

Toros Tarım bünyesinde siparişten teslimata kadarki tüm sürecin gözden geçirilerek iş için katma değer yaratmayan faaliyetlerin tespit edilmesi, bu konularda adım adım iyileştirmeler yapılması ve böylece verimliliğin artırılarak israfların engellenmesi amacıyla 2017'nin ilk aylarında başlatılan Yalın Yönetim çalışmaları Ceyhan, Mersin, Samsun'daki fabrikalarda ve Torba Üretim Tesislerinde yıl boyunca sürdürülmüş ve çeşitli etkinlikler yoluyla Yalın Yönetim

Mersin Üretim Tesisi CAN Ünitesi Prill Kulesi

Toros Tarım, 2017'nin zorlu şartlarına rağmen ürün, tesis, Ar-Ge ve çevre konularında önemli yatırımları hayata geçirerek tarım sektörünün ve Türkiye'nin ekonomik gücüne duyduğu inancı bir kez daha teyit etmiştir.

40 milyon

Mersin Üretim Tesisi'nde 40 milyon TL yatırımla devreye alınan CAN Ünitesi Prill Kulesi Baca Gazı Yıkama Sistemi, gübre sektörü için ilk olmanın yanı sıra baca gazı emisyon büyüklüğü ve arıtma kapasitesi ile de dünyadaki sayılı tesislerden biri konumundadır. Bu gönüllü yatırım sayesinde, Mersin Üretim Tesisi AB ülkelerinde uygulanan yasal limitlerin de altında çalışma özelliğini kazanmıştır.

Toros Tarım bünyesinde siparişten teslimata tüm sürecin gözden geçirilerek iş için katma değer yaratmayan faaliyetlerin tespit edilmesi, bu konuda iyileştirmeler yapılması ve böylece verimliliğin artırılarak israfların engellenmesi amacıyla 2017'nin ilk aylarında Yalın Yönetim çalışmalarına başlanmıştır.

felsefesinin tüm çalışanlara doğru bir şekilde aktarılması, çalışanların da bu felsefeyi içselleştirilmesi yönünde önemli mesafe kat edilmiştir. Yalın'ın en önemli bileşeni olarak insana vurgu yapan "Sensiz Olmaz!" sloganıyla başlatılan sürecin, 3 yıllık bir yol haritası ile Yalın Üretim'den başlanarak Yalın Şirket'e doğru sürekli gelişim ve iyileştirme kültürü temelinde devam etmesi planlanmaktadır.

Toros Tarım, işyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği standartlarının iyileştirilmesi, çalışanların bu yönde bilinçlendirilmesi ve sürdürülebilir bir güvenlik kültürü oluşturulmasına yönelik olarak 2017 yılında "Güvenlik Sensiz Olmaz" teması ile kapsamlı bir çalışma başlatmıştır.

Diğer taraftan değişimin en önemli parçalarından birinin eğitim olduğuna ve insan kaynağının rekabette fark yaratan önemli unsurların başında geldiğine inanan Toros Tarım, bünyesindeki tüm şirketlerin eğitim ve gelişim fonksiyonlarını tek çatı altında birleştirdiği "Toros Akademi"yi 2017 yılında devreye almıştır. Şirketin kurumsal vizyonu ile örtüşen ve nitelikli insan gücünün desteklenmesini amaçlayan Toros Akademi, sürdürülebilir başarının yakalanmasını ve gelişimin sürekliliğini ilke edinmektedir. Akademi'nin ilk ürünü, her kademedeki yöneticinin liderlik gelişimini hedefleyen Liderlik Okulu olmuştur. Liderlik Okulu, üst düzey yöneticilerinin gelişimine alanında uzman koçlar ile işbirliği yaparak "Lider Yönetici Koçluk Programı" ile, ilk ve orta kademedeki yöneticilerinin gelişimine ise Bilgi Üniversitesi işbirliği ile hayata geçirdiği "Temel Liderlik Programı" ile destek vermektedir. 2017 yılında Liderlik Okulu'na 12 üst düzey, 120 ilk ve orta kademe yönetici katılmıştır.

Gübre

Türkiye'nin en büyük gübre üreticisi olan Toros Tarım, bir önceki yıl olduğu gibi sektör liderliğini 2017 yılında da sürdürmüştür. Gübre alanında Türkiye'deki toplam kurulu üretim kapasitesinin %38'ine sahip olan Toros Tarım, 2017 yılında Ceyhan, Mersin ve Samsun fabrikalarında ortalama %83 kapasite kullanımıyla toplam 1.574.615 ton gübre üretimi gerçekleştirmiştir. Üretim miktarı 2016 yılına göre %21,45, kapasite kullanımı ise %14 oranlarında artış göstermiştir.

Yılın ilk aylarında yürürlükte olan nitratri gübre satış yasağına rağmen, bu ürüne yönelik üretim yapan Mersin Üretim Tesisi'nde yoğun ihracat bağlantıları ve üretimin yurtdışına aktarılması sayesinde kapasite kullanımında bir düşüş yaşanmamış, tam tersine 2016 yılında %67 olan kapasite kullanım oranı 2017'de %91'e yükselmiştir. Yurtdışı pazar olanaklarının hızla değerlendirilmesi sayesinde Toros Tarım, 2017 yılında 273 bin ton seviyesine ulaşarak tarihi bir ihracat başarısına imza atmıştır (2016: 1.230 ton).

2017 yılındaki toplam satışlar, bir önceki yıla göre %11 artış göstererek 2 milyon ton seviyesine yaklaşmış ve 1.946.513 ton olarak gerçekleşmiştir.

Toros Tarım'ın uzun yıllardır pazar liderliğini korumasında, üretim gücü ve kalitesi kadar, güçlü bir lojistik altyapısına ve yaygın bir bayi ağına sahip olması da önemli rol oynamaktadır. Şirket, ürettiği gübrenin ihtiyaç duyulan yere zamanında ve kesintisiz bir şekilde sevk edilebilmesini sağlamak üzere, Türkiye geneline dağılmış toplam 550 bin tonluk depolama

Toros Tarım, bünyesindeki tüm şirketlerin eğitim ve gelişim fonksiyonlarını tek çatı altında birleştirdiği "Toros Akademi"yi 2017 yılında devreye almıştır.

2017 yılı gübre satışları**Bayiler 1.527.165 ton****Toplu alım yapan kuruluşlar 146.253 ton****İhracat/Diğer 273.095 ton****Toplam 1.946.513 ton**

kapasitesine sahiptir. Ülkenin en ucra köşelerine kadar uzanan geniş bayi ağı ise Toros Tarım'ın en etkin satış kanalıdır. Şirket, 2017 yılında Türkiye genelinde 780 bayi ve 466 yetkili satıcı olmak üzere toplam 1.246 adet satış noktasında faaliyet göstermiştir. Toros'un satış noktası sayısı itibarıyla liderliği 2017 yılında da devam etmiştir.

Önceki yıllarda olduğu gibi, 2017 yılında da satışların en önemli kısmı bayiler ve yetkili satıcılar aracılığıyla yapılmıştır. Bayi satışları 2016 yılına göre %8 azalarak 1,53 milyon ton, toplu satışlar ise %86 artışla 146 bin ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Şirket, 2017 yılında 263 bin ton klasik gübre ve 10,6 bin ton özel gübre ithalatı yapmıştır.

Toros Tarım, 2017 yılında önemli bir yeniliğe imza atarak ürün gamını leonardit kökenli organomineral gübrelerle desteklemiştir. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı verilerine göre Türkiye'deki tarım topraklarının %65'inde organik madde miktarı az ve çok az, %23'ünde ise orta düzeydedir. Bu nedenle tarım topraklarının %88'inin organik madde ihtiva eden organomineral gübrelerle desteklenmesine ihtiyaç vardır. Toros Tarım, bu ihtiyaç doğrultusunda 2017 yılında çiftçilere 3 farklı kombinasyonda (20.20.0 - 12.12.12 - 15.20.0) organomineral gübre teminine başlamıştır. Ayrıca ürün çeşitliliğini

artırmaya yönelik olarak, azot ve kükürt içerikli Ultra Azot gübresi de 2017 yılında çiftçilerin kullanımına sunulmuştur.

Toros Tarım'ın ürün gamının yeni ürünlerle daha da geliştirilmesi ve gübre sektörünün talep ve gereksinimlerini karşılamaya yönelik bilimsel çalışmalar yürütülmesi amacıyla Mersin Üretim Tesisi bünyesinde kurulacak Ar-Ge merkezi için gerekli izinler 2017 yılında alınmış ve bu yöndeki yatırımlara başlanmıştır. Merkezin 2018 yılının ilk çeyreğinde faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

Özel Gübre

Toros Tarım'ın öncülük ettiği ve pazarda önemli ağırlığa sahip olduğu bir ürün grubu olan özel gübreler, tamamı suda eriyen bitki besin maddeleri olup damla sulama ya da yağmurlama gibi gelişmiş sulama teknikleri ile birlikte kullanılmaktadır. Damla sulama tekniği, su kaynaklarının daha ekonomik kullanılması gerekliliği doğrultusunda gün geçtikçe yaygınlaşmaktadır. Önümüzdeki yıllarda Türkiye'de giderek hız kazanması beklenen bu yönelimle birlikte, özel gübrelere olan ihtiyacın da ciddi oranda artması beklenmektedir. Özel gübreler, Toros Tarım tarafından uzun vadede büyük gelişme potansiyeline sahip bir ürün grubu olarak değerlendirilmektedir.

11%

2017'de toplam satışlar, bir önceki yıla göre %11 artış göstererek 2 milyon ton seviyesine yaklaşmıştır.

Toros Tarım Üretim Tesisleri Kapasite Kullanım Oranları

Tesis	Ürün	Kapasite (ton/yıl)	2016 Kapasite Kullanım Oranı (%)	2017 Kapasite Kullanım Oranı (%)
Ceyhan	NPK	660.000	% 81	% 80
Mersin	CAN 26	660.000	% 67	% 91
Samsun	NPK / DAP	654.192*	% 59	% 76
Toplam		1.944.720	% 69	% 83

* Revize kapasite raporlamasına göre güncellenmiştir.

Toros Tarım'ın ürün gamının yeni ürünlerle geliştirilmesi ve sektörün talep ve gereksinimlerini karşılamaya yönelik bilimsel çalışmalar yürütülmesi amacıyla Mersin Üretim Tesisi'nde kurulacak Ar-Ge Merkezi için 2017 yılında izin alınmış ve bu yöndeki yatırımlara başlanmıştır.

2017 yılında özel gübre satışları bir önceki yıla göre %28 oranında artarak 19 bin tona ulaşmıştır. Özel gübreleri bugüne kadar ithalat yoluyla temin eden Toros Tarım, Mersin Üretim Tesisi bünyesinde yatırımına başladığı özel gübre üretim tesisini 2018'in birinci çeyreğinde devreye almayı planlamaktadır.

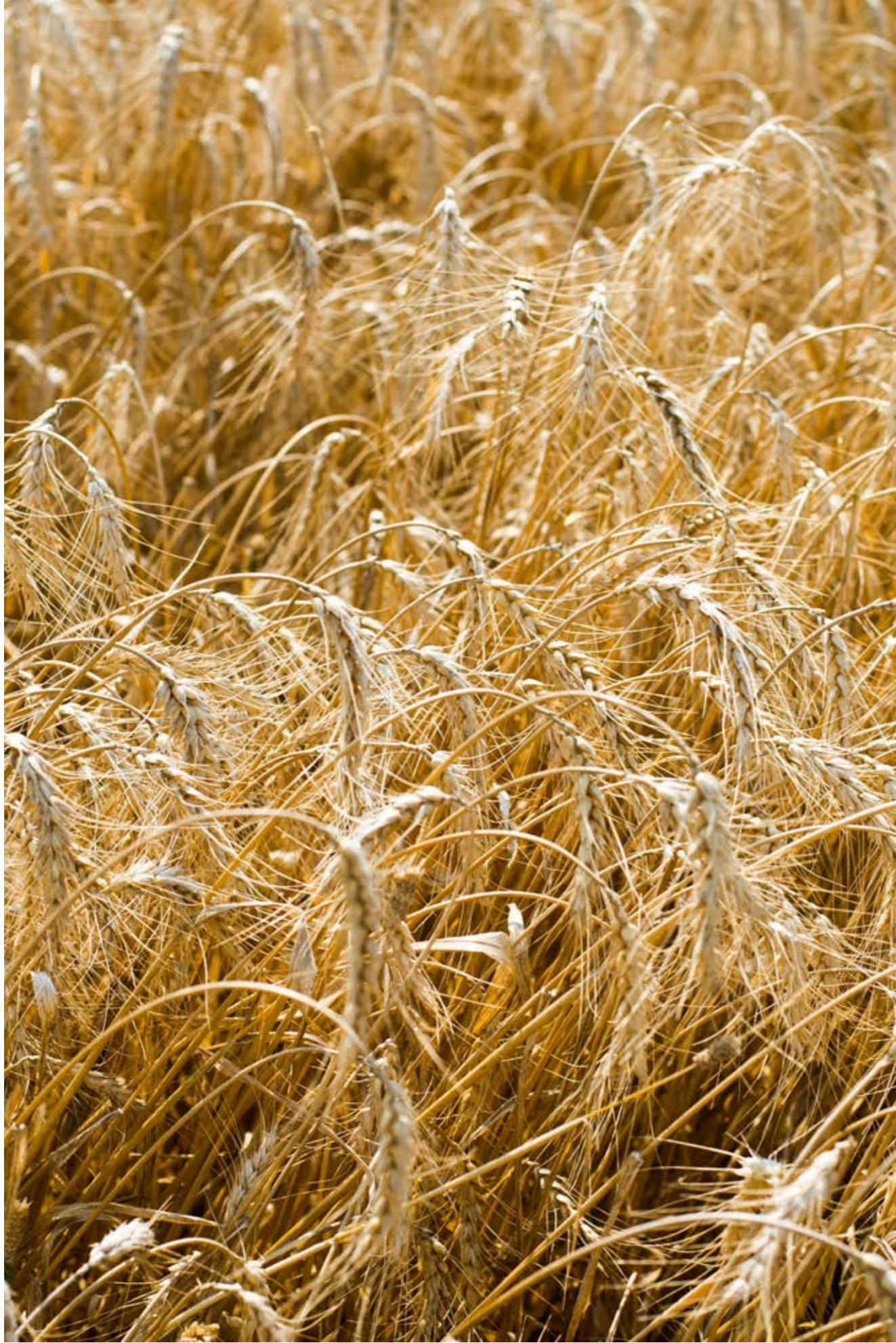
Tohum

Tarımda verimliliğin artırılması ve sürdürülebilir büyümenin sağlanabilmesi için sertifikalı tohum kullanımının yaygınlaştırılması büyük önem taşımakta, bu konu Tarım Bakanlığı tarafından da teşvik edilmektedir. Toros Tarım, kaliteli gübrelerle Türk çiftçisinin mahsul ve gelirini artırma misyonunun bir parçası olarak üreticilere yüksek verimli, hastalıklara dayanıklı ve pazar değeri yüksek tarla tohumu çeşitleri sunmaktadır. Şirket, 1999 yılından bu yana sözleşmeli üreticiler yoluyla sertifikalı buğday tohumluğu üretimi yapmaktadır. Aynı zamanda Tarım Bakanlığı'ndan alınan yetki devri ile 2016 yılından bu yana buğday tohumlarında laboratuvar analizleri ve sertifikalandırma işlemleri de Toros Tarım tarafından yerine getirilmektedir.

Türkiye'de 27 milyon hektar ekilebilen tarım alanının yaklaşık üçte birinde, halkımızın temel gıda maddesi olması

nedeniyle stratejik bir öneme sahip olan buğday üretilmektedir. Bu nedenle Toros Tarım, tarla tohumu faaliyetlerini buğday odağında sürdürmektedir. Şirket, Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından geliştirilen Adana99, Osmaniyem ve Karatopak çeşitlerinin üretim ve dağıtım hakkına sahiptir. Bu alandaki çalışmalar, ürün gamını yeni geliştirilen tohumlarla güçlendirme yönünde de sürdürülmektedir.

2010 yılında başlanan ekmeklik buğday ıslahı projesi ile Anadolu'nun öz varlığı olan yerel gen kaynaklarından yola çıkılarak, ekmeklik ve makarnalık tohum ihtiyacını karşılayan yeni çeşitlerin geliştirilmesi ve böylece ülkemizin değerlerinin korunması hedeflenmektedir. Söz konusu programın ilk ürünü olan Toros 1003 adlı buğday tohumu 2016 yılında tescil edilerek ticarileştirilmiş ve üreticilerin kullanımına sunulmuştur. Bununla birlikte yüksek verimli, hastalık ve zararlılara dayanıklı, kalite kriterleri yüksek ekmeklik buğday çeşitlerinin ıslah çalışmaları sonucunda, 6 adet yazlık ve 7 adet kışlık özellikte olmak üzere 13 adet ekmeklik buğday çeşidinin Tohum Tescil ve Sertifikasyon Test Merkezi'ndeki gözlemleri devam etmekte olup, çeşitlerin üretim izinleri alınmıştır. Yeni ıslah edileceklerle birlikte 2016 yılından başlayarak 2020 yılına kadar 14 adet Toros adını taşıyan buğday çeşidinin tescil

Toros Tarım, tarla tohumu faaliyetlerini buğday odağında sürdürmekte olup, Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından geliştirilen Adana99, Osmaniyem ve Karatopak çeşitlerinin üretim ve dağıtım hakkına sahiptir.

edilerek ticarileştirilmesi ve Türk tarımının hizmetine sunulması hedeflenmektedir.

Teknotarım faaliyetleri kapsamında tohumculuk çalışmalarına yönelik Ar-Ge altyapısını ve modern teknolojiye sahip moleküler laboratuvarını oluşturan Toros Tarım, ekmeçlik buğday ıslahı ile birlikte 2017 yılında makarna sektörünün ihtiyacı olan makarnalık buğday çeşitleri ile yemlik ve maltlık arpa ıslahı çalışmalarına da Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi işbirliğinde başlamıştır.

Fide

Çiftçilere sunduğu avantajlar nedeniyle hızla yaygınlaşan hazır fide kullanımı, örtüaltı yetiştiricileri kadar açık alanda tarım yapan çiftçiler tarafından da gün geçtikçe daha fazla tercih edilmektedir. Türkiye’de hazır fide sektörü, yılda 4 milyar adetlik fide potansiyeli ile önemli bir büyüklüğe sahiptir.

Toros Tarım, fidecilik alanındaki faaliyetlerini, bu sektörün önemli markalarından biri olan Hishtil-Toros Fidecilik (HTF) yoluyla sürdürmektedir. Antalya’daki 50 dönüm teknolojik donanımlı seralara ek olarak, 2015 yılında Adana’da yatırımı gerçekleştirilen 15 dönüm büyüklüğündeki seralar 2017 yılında 12 dönümlük kapasite artışı ile toplam 26 dönüme ulaştırılmıştır.

2017 yılı, gerek olumsuz hava şartları gerekse pazar koşulları nedeniyle fidecilik sektörü için zor bir yıl olmuştur. Yeni ihracat pazarlarına yönelik girişimler yıl

boyunca devam etse de, Rusya’nın Türk domatesine koyduğu ve ancak kasım ayında kısmen yumuşayan yasağın olumsuz etkileri sektörde hissedilmiştir. Özellikle erken güz dönemi ekimlerinde domates yetiştirmekten kaçınan bazı üreticilerin bibere yöneldiği gözlemlenmiştir. Ancak kasım-aralık döneminde az üretilen domates iyi seviyede fiyat bulurken, biber geçen yıllarda ulaştığı ve beklenen fiyat seviyelerini görememiştir.

HTF, 2017 yılında iki tesisinde 22 milyon adedi aşılı olmak üzere toplam 130 milyon adet fide üretmiştir. Toplam 125 adet kayıtlı fidelğin faaliyet gösterdiği sektörde 35 fidelik aynı zamanda aşılı fide de üretmektedir. HTF, aşılı fide pazarında %15 pazar payına sahiptir.

Teknotarım

Toros Tarım’ın Türk çiftçisine kaliteli, yüksek verimli ve sağlıklı tohum sunmak amacıyla 2004 yılında bünyesine kattığı Agripark, doku kültürü yöntemiyle hastalıklardan arındırılmış tohum ve fide üretimi konusunda uzmanlaşmış bir kuruluştur. Biyoteknolojik tarımsal üretim ve araştırma faaliyetlerinin yürütüldüğü Adana’daki tesislerde aynı zamanda tarla tohumu alanındaki ıslah çalışmaları da yürütülmektedir. Tesis, 26 bin ton dökme ve 5 bin ton paketli buğday tohumluğu depolama kapasitesine sahiptir.

Agripark, doku kültürü alanındaki faaliyetlerini özellikle hastalıklar nedeniyle büyük verim kayıplarının yaşandığı patates tohumluğu üzerine

Tarımsal Sanayi Grubu

BUĞDAYIN ANAVATANI MEZOPOTAMYA

Sayılsız medeniyetin doğup geliştiği Mezopotamya, aynı zamanda buğdayın insanlık tarihiyle buluştuğu yerdir. İlk olarak neolitik dönemde üretilmeye başlanan buğdayın anavatanının Mezopotamya olduğu artık bilimsel olarak kabul edilmektedir. Konya yakınlarındaki Çatalhöyük'te bulunan yaklaşık 9 bin yıl yaşındaki ekmeklik buğday tohumları, neolitik dönemde bu yerleşimde yaşamış insan topluluklarının ekmeklik iyi kalitede buğday yetiştirdiklerini ortaya koymaktadır. Türkiye'de sürdürülen başka birçok kazıda, antik buğday izlerine rastlanmıştır. Toros Tarım, buğday tohumu ıslah çalışmalarında Anadolu'nun kendi öz gen kaynaklarını kullanmayı bu topraklara karşı bir sorumluluk olarak görmektedir.

yoğunlaştırmıştır. Şirket, uzun yıllardır çiftçilerin güvenilir ve verimli patates tohumluğu ihtiyacına cevap vermektedir. Mini yumruları kendi biyoteknoloji laboratuvarında ve kontrollü seralarında üreten Toros Tarım, tarla üretimini takiben yetiştirdiği yüksek kademe patates tohumlarını en ideal şartlarda muhafaza etmek amacıyla 2012 yılında Nevşehir'deki yeraltı deposu yatırımını hayata geçirmiştir. Yaklaşık 7 bin ton depolama kapasitesine sahip olan tesis, yeraltı depoculuğunun getirdiği doğal avantajların yanı sıra, tamamen bilgisayar kontrollü havalandırma ve soğutma üniteleriyle kendi alanında dünya çapında en ileri örneklerden biri konumundadır.

Patates tohumu üretimi, 2016 yılında da teknotarım çalışmalarının odağı olmayı sürdürmüştür. 2017 yılı için bütçelenen patates tohum satışları tonaj olarak hedeflere uygun olarak gerçekleşmiş, ciro olarak da bütçenin %13 üzerinde bir gerçekleşme oranına ulaşılmıştır. Patates tohumunun yanı sıra muz fidesi üretim ve pazarlamalarına 2017 yılında da devam edilmiş ve bütçe hedeflerinde %96 gerçekleşme oranına ulaşılmıştır. Yıl boyunca doku kültürü laboratuvarında lavanta, çay, ejder meyvesi, gül, Afrika menekşesi, karanfil ve benzeri bitkisel üretim denemelerine devam edilmiştir

Tarımsal Üretim

Kurulduğu günden bu yana Türk çiftçisinin doğru tarımsal üretim için ihtiyaç duyduğu bitki besini, tohum, fide ve fidan gibi temel girdilerini karşılayan Tekfen Tarımsal Sanayi Grubu, varlığını doğrudan tarımsal üretim alanında da göstermek üzere 9 Ağustos 2017 tarihi itibarıyla Tekfen Tarımsal Araştırma, Üretim ve Pazarlama A.Ş. unvanıyla yeni bir ticari girişimi hayata geçirmiştir. Şirket, Agripark tarafından plantasyon projesi olarak yürütülen deneme amaçlı kinoa, silajlık mısır ve makineli hasada uygun susam ekimleri ile 2017 yılında ilk faaliyetlerine başlamıştır. Ayrıca bugüne kadar Toros Tarım çatısı altında sürdürülen teknotarım faaliyetlerine ait tüm aktifler, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Tekfen Tarımsal Araştırma, Üretim ve Pazarlama A.Ş.'ye devredilmiştir.

Tekfen Tarımsal Araştırma, Üretim ve Pazarlama A.Ş., bu faaliyet raporunun hazırlandığı 5 Ocak 2018 tarihi itibarıyla Türkiye'nin en büyük ve kaliteli meyve üreticilerinden Alanar Meyve ile kardeş şirketi Alara Fidan'ın %90'ını 49,6 milyon TL bedelle satın almak üzere sözleşme imzalamıştır. Hisse devri, Rekabet Kurulu onayını takiben gerçekleşecektir. Tekfen Tarım, söz konusu satın alma işlemi sonrasında, her iki firma için 2018-2020 yılları arasında yeni tesis kurulumu, bahçe ve makine alımlarıyla toplam yaklaşık 160 milyon liralık yeni yatırım yapmayı planlamaktadır.

Agripark, doku kültürü yöntemiyle hastalıklardan arındırılmış tohum ve fide üretimi konusunda uzmanlaşmış bir kuruluştur.

Toplam 125 adet kayıtlı fidelğin faaliyet gösterdiği sektörde, 35 fidelik aynı zamanda aşılı fide de üretmektedir. Hishtil-Toros, aşılı fide pazarında %15 pazar payına sahiptir.

Torosport Ceyhan Terminali, İskenderun Körfezi'ndeki ikinci büyük ticari dökme yük limanı konumundadır.

Limancılık Faaliyetleri

Dünyada ve Türkiye’de Limancılık

Son yıllarda denizyolu ile yapılan taşımacılığın toplam dış ticaret hacmi içerisindeki payı artış göstermektedir. Denizyolu taşımacılığının dünya taşımacılığı içindeki payının 2017 yılı itibarıyla %84 olduğu tahmin edilmektedir. Dünyadaki bu trende paralel olarak Türkiye’nin de dış ticaretinin yaklaşık %87’si denizyolu taşımacılığıyla gerçekleştirilmektedir.

2017 Faaliyetlerimiz

Toros Tarım’ın iş alanları içerisinde hacim ve kârlılık olarak önemli bir yere sahip olan limancılık faaliyetleri, Ceyhan ve Samsun’da bulunan iki terminalinde sürdürülmektedir.

Toros’un 1981 yılında kendi lojistik ihtiyaçlarına yönelik olarak Ceyhan fabrikası bünyesinde inşa ettiği iskele, 1990’lı yıllarda yapılan yatırımlarla geliştirilerek üçüncü şahıslara da hizmet vermeye başlamış ve böylece grup içerisinde yeni bir faaliyet alanının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Elleçlenen toplam tonaj dikkate alındığında, Torosport Ceyhan Terminali, İskenderun Körfezi’ndeki ikinci büyük ticari dökme yük limanı konumundadır.

Torosport Ceyhan Terminali, birbirinden bağımsız iki iskele üzerinde 8 ayrı gemi için yanaşma platformları ve 1 adet Ro-Ro iskelesinden oluşmaktadır. Terminalden 40.000 DWT’den 110.000 DWT’a kadar sıvı yük taşıyan tankerler ile dökme katı ve genel kargo yükleri taşıyan gemiler yararlanabilmektedir. Her türlü genel kargodan proje yüklerine, petrol ürünlerinden sıvı kimyasallara, dökme tahıldan yem hammaddelerine, kömürden petrokoka, klinkerden çeşitli endüstriyel cevher, mineral ve madencilik ürünlerine kadar, pek çok farklı ürün grubunda

tahliye, yükleme ve depolama hizmetlerinin sunulduğu tesiste gemilerin palamar, dolfın, pilotaj, römorkaj, kılavuzluk, acentelik, çöp alımı, katı-sıvı atık alımı ve su ikmali gibi ihtiyaçları da karşılanmaktadır.

2017 yılında Torosport Ceyhan Terminali, verimli bir operasyon yılını geride bırakmıştır. Limanda elleçlenen dökme yük miktarında önceki yıla göre önemli artış sağlanırken, akaryakıt ve petrol ürünlerindeki doluluk oranı tahmini olarak %77,3’e yükselmiştir (2016: %70,1).

Toros’un terminalcilik faaliyetlerini yürüttüğü ikinci tesis olan Torosport Samsun Terminali de, Ceyhan gibi, hem dökme katı yük hem de sıvı kimyasal ürünlerin boşaltılmasına uygun bir yapıya sahiptir. Bünyesinde iki ayrı yanaşma platformu bulunan Torosport Samsun Terminali, başta kömür olmak üzere günde 14.000 ton dökme katı yük elleçleme kapasitesine sahiptir. Maksimum büyüklüğü 55.000 DWT olan gemilerin yanaşabildiği iskelede, ayrıca sıvı kimyasal ürünlerin yükleme ve boşaltmasını yapmaya uygun boru hatları mevcuttur. Karadeniz’in limancılık faaliyetleri içindeki payının küçüklüğüne bağlı olarak günümüzde sınırlı bir kapasiteyle çalışan Torosport Samsun Terminali, Türkiye’nin diğer Karadeniz ülkeleriyle artması beklenen ticaret hacmi paralelinde gelecek için önemli bir potansiyele sahip bulunmaktadır.

2017 yılında Türkiye limanlarında elleçlenen yük miktarının 460 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Yıl içerisinde Toros’un her iki terminalinde toplam 7,5 milyon ton yük elleçlenmiştir. Akaryakıt ve petrol ürünleri hariç elleçlenen dökme katı ve sıvı yükler ile genel kargo yüklerinin miktarı 6,9 milyon ton olmuştur.

%77,3

2017 yılında Torosport Ceyhan Terminali’nde akaryakıt ve petrol ürünlerindeki doluluk oranı tahmini olarak %77,3’e yükselmiştir.

Serbest Bölge İşletmeciliği

Toros Tarım’ın Ceyhan’daki üretim tesisinin bulunduğu lokasyonda hizmet veren Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi (TAYSEB), altyapısı tamamlanmış 4 milyon 635 bin metrekarelik alanıyla Türkiye’nin en büyük serbest bölgelerinden biridir. Ülkemizde sanayi kuruluşlarına yönelik ilk serbest bölge olan TAYSEB, İskenderun Körfezi’ndeki elverişli konumu ve sahip olduğu ulaşım imkânlarıyla, serbest bölge teşviklerinden yararlanmak isteyen sanayi kuruluşlarına lojistik ve stratejik bakımdan önemli avantajlar sunmaktadır. TAYSEB, Torosport Ceyhan Terminali yoluyla kiracılarına limancılık hizmetleri de vermektedir.

Özellikle son yıllarda petrokimya ve kimya sektörlerine yönelik çalışmaların hız kazandığı TAYSEB, bu sektörlerin tercih ettiği bir yatırım ve üretim bölgesi haline gelmeye başlamıştır. TAYSEB’de halihazırda toplam 26 firma faaliyet göstermektedir. Bunlardan 11’i kimyasal

ürünlerin üretimi, depolanması, ithalatı, ihracatı ve ticaretiyle ilgili faaliyetlerde bulunmaktadır.

2017 yılında TAYSEB’de kiralanılan alan, bir önceki yıla göre yaklaşık %4,1 küçülerek 1.725.707 m² olmuştur (2016: 1.799.950 m²). Doluluk oranı da bir önceki yıla göre %2 azalarak %37 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe hedeflerinin altında kalınmasına rağmen TAYSEB, 2017’de kârlı bir faaliyet dönemi geçirmiştir. Bölgenin 2016 yılında 602 milyon ABD doları olan ticaret hacmi 2017 yılında %35 artışla 815 milyon ABD doları olmuştur.

2019 sonu itibarıyla Toros Tarım’ın serbest bölgedeki kurucu işletici vasfı sona erdiğinden, 2017 yılında çalışma süresinin 10 yıl daha uzatılmasına dair fizibilite hazırlanarak Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü’ne sunulmuştur. Toros Tarım, başvurunun kabulü sonrasında yeni yatırımlarla TAYSEB’deki etkinliğini daha da artırmayı hedeflemektedir.

Tekfen Gayrimenkul Geliştirme Grubu

Profil

Gayrimenkul sektöründe yatırım, proje geliştirme, inşaat yönetimi ve tesis yönetimi konularında faaliyet göstermek üzere 2000 yılında kurulan Tekfen Gayrimenkul Grubu, bugüne kadar hayata geçirdiği kentsel dokuyla uyumlu, kente değer katan, nitelikli ve yenilikçi gayrimenkul projeleriyle sektöründe önemli bir yere sahiptir.

Grup'un doğru seçilmiş lokasyonlarda fonksiyonelliği ve tasarımı bir arada barındıran, konsept ve kalitesiyle ayrılan ve kullanıcılarının yaşam kalitesini yükselten özgün projeleri, Tekfen Gayrimenkul adının sektörde bir referans olarak öne çıkmasını sağlamıştır.

Akmerkez, Tekfen Tower, Taksim Residences, Tekfen Yalıkavak Evleri, Levent Ofis, Kâğıthane OfisPark, Tekfen Bomonti Apartmanları ve HEP İstanbul, Tekfen Gayrimenkul Grubu'nun kalite, fonksiyonellik, sürdürülebilirlik ve güvenilirlik olarak belirlediği marka değerlerini temsil eden başarılı projeleridir. Tekfen Gayrimenkul'ün imzasını taşıyan projeler, bugüne kadar birçok itibarlı ödülün sahibi olmuştur.

Tekfen Gayrimenkul, her detayda müşteri memnuniyeti yaratabilmek amacıyla yatırım, proje geliştirme, tasarım ve tesis yönetimi aşamalarını bir bütün olarak görmekte ve bu alanların tamamında bütünleşik hizmetler sunmaktadır. Grup bünyesinde proje geliştirme ve yönetimi hizmetleri Tekfen Emlak Geliştirme Yatırım ve Ticaret A.Ş. tarafından; tesis yönetimi ise Tekfen Turizm ve İşletmecilik A.Ş. (Tekfen Services) tarafından yürütülmektedir.

Tekfen Gayrimenkul Grubu'nun iş anlayışı çerçevesinde öncelik verdiği konulardan bir diğeri de, tasarımından işletmesine kadar sürdürülebilir niteliğe sahip projeler geliştirmektir. Kaynakların en verimli şekilde kullanılmasını öngören "çevre dostu binalar" standartları, yeni projelerinin tamamında Amerikan Yeşil Binalar Konseyi (USGBC) tarafından oluşturulan LEED kriterlerini esas kabul eden Grup'un çalışmalarına yön vermektedir. Türkiye'nin ilk yeşil binalarına imza atarak sektörüne öncülük eden Tekfen Gayrimenkul, aynı zamanda ÇEDBİK'in (Çevre Dostu Binalar Derneği) kurucu üyesidir.

Tekfen Gayrimenkul Grubu'nun hayata geçirdiği projelerin tesis yönetimi/ danışmanlığı Tekfen Turizm ve İşletmecilik A.Ş. tarafından yapılmaktadır. Faaliyetlerini "Tekfen Services" markası altında sürdüren şirket, yönetimini üstlendiği binaların bakım onarım, temizlik ve güvenlik hizmetlerini sunmakta, ayrıca otopark, konferans salonu, restoran ve fitness center işletmeciliğini yapmaktadır. Şirket, Akmerkez'de hizmet veren S Café & Brasserie'nin de işletmecisidir.

Projelere, Amerikan Yeşil Binalar Konseyi (USGBC) tarafından oluşturulan LEED kriterleri yön vermektedir.

2017'ye Genel Bakış

2016 yılında %3,2 büyüyen Türkiye ekonomisi, 2017'ye daha iyimser tahminlerle başladıktan sonra yılın ilk üç çeyreğinde beklentilerin üzerinde bir performans sergilemiştir. Türkiye ekonomisi yılın üçüncü çeyreğinde zincirlenmiş hacim endeksine göre bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %11,1 ile, ilk 3 çeyrekte beklentilerin üzerinde, ortalamada %7,4 büyüterek son 6 yılın en güçlü büyüme performansını gerçekleştirmiştir.

Bu çerçevede düşük baz etkisinin önemli katkısıyla özel tüketim harcamaları ile yatırım harcamalarının büyüme performansında belirleyici olduğu gözlenmektedir. Bununla beraber faizlerin yükselmesine paralel olarak mortgage faizlerindeki yükselme ve yıl boyunca yurtiçinde ve yurtdışında yaşanan gelişmeler gayrimenkul sektörünü olumsuz etkilemiştir.

Türkiye ekonomisinin lokomotifi olan gayrimenkul sektörünü canlandırmaya yönelik olarak kentsel dönüşüm sürecini hızlandıracak çeşitli teşvikler açıklanmış, 2017 Eylül sonuna kadar tapu harç ücretleri %4'ten %3'e düşürülmüştür. Yılın ilk yarısında özellikle kamu bankalarının konut kredisi faiz oranlarında uyguladığı sübvansiyonlar ve konut kredi kullanımında %25 olan peşinatın %20'ye çekilmesi ile piyasada hareket sağlanmaya çalışılmıştır.

Gayrimenkul sektöründe yaşanan durgunluğu azaltmak için 30 Eylül 2017 tarihine kadar uygulanan teşviklerin etkisiyle Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

verilerine göre 2017 yılında toplam konut satış adetleri bir önceki yıla göre %5,41 artarak 1.409.304 adet olarak gerçekleşmiştir. İpotekli konut satışlarında bir önceki yıla göre yaklaşık %5,2'lik bir büyüme sağlanmış olup toplam satışlar içerisindeki oranı %33,51'den %33,57'ye yükselmiştir. Teşviklerin bitiminden sonraki dönemde (Ekim-Aralık 2017) ise, toplam konut satış adetlerinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,7'lik bir düşüş gerçekleşmiştir. Yıllar bazında ülke genelinde satış adetlerinin artmasına karşın, büyüme oranının yavaşladığı görülmektedir. 2014-2015 yılları arasında satış artışı %10,64 iken, 2015-2016 arasında %4,04'e düştüğü, 2016-2017 yıllarında ise %5,41 olarak gerçekleştiği gözlenmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın (TCMB) yayınladığı konut fiyat endeksine göre konut satış fiyatları, 2017 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %0,48 oranında, bir önceki yılın aynı ayına göre %10,07, reel olarak ise %2,58 oranında artmıştır. En çok satış yapılan ilk 3 il bazında bakıldığında fiyat artışları bir önceki yılın aynı ayına göre İstanbul'da

2017 yılında gayrimenkul sektörünü canlandırmaya yönelik olarak kentsel dönüşüm sürecini hızlandıracak çeşitli teşvikler açıklanmıştır.

1.409.304

2017 yılında toplam konut satışı, bir önceki yıla göre %5,41 artarak 1.409.304 adet olarak gerçekleşmiştir.

%6,29, Ankara'da %7,23 ve İzmir'de %18,66 oranında gerçekleşmiştir.

Fiyat artışlarına kıyasla inşaat maliyetlerinde daha yüksek bir artış gözlenmektedir. TÜİK bina inşaatı maliyet endeksine göre inşaat maliyetleri, 2017 yılı son çeyreğinde, bir önceki çeyreğe göre %6,5, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %22,8 ve dört çeyrek ortalamalarına göre %19,7 oranlarında artmıştır.

İstanbul ofis piyasasında 2016 yılında görülen durağanlık 2017'de biraz azalmakla birlikte etkisini sürdürmüştür. 2017 yılında Merkezi İş Alanı'nda (MİA) A sınıfı ofis binalarındaki boşluk oranı %31,8; B sınıfı ofis binalarındaki boşluk oranı ise %15,2 olmuştur. İstanbul'da ofis stokunda devam eden artış ve döviz kurundaki dalgalanmalar nedeniyle 2017 yılının son çeyreğindeki ticari koşullar, ofis kullanıcısının daha avantajlı olduğu bir yönde gelişmiştir. Söz konusu dönemde İstanbul'daki ofis alanlarında gerçekleşen kiralama ve kurumsal satın alma işlem hacmi toplamda 359.000 metrekare

olmuştur. 2017 yılındaki toplam işlem hacmi ise 2016 yılına göre %72 oranında artmıştır.

2017 yılı itibarıyla Türkiye'deki AVM sayısı 415'e ulaşmıştır. KPMG raporuna göre AVM'lerdeki kiralanabilir alan bir önceki yıla göre %5 artışla 11.793.000 metrekareye ulaşmıştır. 2018 yılı içerisinde hizmete girmesi hedeflenen 65 yeni AVM'nin 30'u İstanbul'da bulunmaktadır. Büyük şehirlerde AVM talebinin doygunluk seviyesine ulaşması nedeniyle Anadolu'daki AVM yatırım oranı artış eğilimindedir. Büyük şehirlerde fonksiyonunu kaybeden AVM'lerin %67'sinin, kiralanabilir alan büyüklüğü 20.000 metrekare ve üzerinde olan büyük ölçekli AVM'ler olduğu görülmektedir.

2017 Faaliyetlerimiz

Gayrimenkul Geliştirme

2017 yılı içinde Tekfen standartlarına uygun yeni projeler için geliştirme çalışmalarına devam edilmiştir. Bu kapsamda 2018 yılında lansmanı yapılacak Zeytburnu ilçesinde yer alan “Topkapı” projesinin hazırlıkları tamamlanırken, bölgenin dönüşümüne yön verecek yeni projeler de planlanmıştır. Tekfen’in global bir geliştirici olması vizyonuyla İstanbul’un potansiyel vaat eden bölgeleriyle beraber PWC-ULI “Gayrimenkulde Gelişen Trendler 2017 Raporu”na göre Avrupa’nın potansiyel vaat eden ilk 5 şehrinden Berlin, Frankfurt ve Düsseldorf şehirlerinde proje geliştirme fırsatları takip edilmiştir.

Bunun yanı sıra gayrimenkulde hem pazarlama hem tasarım hem de inşaat alanlarında akıllı teknolojilerin kullanımına yönelik çalışmalara 2017 yılında hız verilmiştir. Sanal gerçeklik (VR) teknolojisi, akıllı ev sistemleri ve yenilikçi inşaat teknikleri gibi alanlarda yapılan çalışmalarla, Grup’un “Her Bir Adım Önde” sloganını gerçeğe dönüştüren farklılık ve rekabet üstünlüğünün yaratılması hedeflenmektedir.

2017 yılında ayrıca Tekfen Gayrimenkul Grubu’nun yatırım ve projelerini ana yüklenici olarak Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş.’nin üstlenmesi ve böylece Tekfen Holding çatısı altındaki Taahhüt ve Gayrimenkul Grupları arasında bir sinerji ve güç birliği oluşturulması yönünde stratejik bir adım atılmıştır. İki grup

arasındaki işbirliğinin yeni dönemde süratle geliştirilmesi hedeflenmektedir.

HEP İstanbul

Yaklaşık 57 bin metrekarelik alan üzerinde, 253.000 metrekarelik inşaat alanına sahip olan HEP İstanbul’un lansmanı, “Hayatımın Evi Projesi” sloganıyla Ekim 2014’te yapılmıştır. İstanbul’un hızla gelişen bölgeleri olan Avcılar, Beylikdüzü ve Esenyurt ilçelerinin kesişiminde yer alan HEP İstanbul, 687 milyon TL’lik proje değeriyle Tekfen Gayrimenkul’ün bugüne kadar gerçekleştirdiği en büyük projedir. 11 yüksek blok ve 14 sıra ev bloğundan oluşan projede 1.424 dairenin yanı sıra toplam 2.600 metrekare alana sahip ticari üniteler de yer almaktadır. 1+1’den 4+1’e kadar farklı plan ve 70-240 metrekare arasında değişen büyüklüklerdeki daire seçenekleriyle her beklentiye cevap veren projenin en güçlü özelliklerinden biri de, sosyal alanlarının ve peyzajının zenginliğidir.

Projede toplam 2.600 metrekare kapalı alana sahip iki ayrı sosyal tesis, farklı yaş grupları için tasarlanmış açık çocuk oyun alanları, 2 km uzunluğunda yürüyüş yolları ve 1 km uzunluğunda bisiklet parkurları, açık ve kapalı yüzme havuzları, mini futbol, basketbol ve tenis sahaları ile çeşitli spor imkânları sağlayan açık ve kapalı aktivite alanları yer almaktadır. Ayrıca dört mevsim yeşil kalan bahçeleri ile HEP İstanbul’un %74’ü peyzaja ayrılmıştır.

Yaklaşık 57 bin metrekarelik alan üzerinde inşa edilen HEP İstanbul, sosyal yaşantı ve spor açısından, açık ve kapalı yüzme havuzundan tenis kortlarına, yürüme ve bisiklet yollarından çocuk parklarına kadar her yaşa hitap edecek çok çeşitli imkânlar sunmaktadır.

1.028

2017 yılsonu itibariyle
1.028 adet konutun satışı
tamamlanmıştır.

LEED Sertifikalı HEP İstanbul

Orta gelir grubuna ulaşılabilir fiyatlarla, iyi planlanmış, tüm detayları düşünülmüş, kaliteli ve çevreye saygılı bir yaşam alanı sunma hedefini taşıyan HEP İstanbul, bulunduğu Esenyurt bölgesinde LEED sertifikasına sahip ilk büyük konut projesi olarak büyük başarı sağlamıştır.

LEED Sertifikalı HEP İstanbul'da nelere dikkat edildi?

- Bina arazisinde, inşaat esnasında ve sonrasında doğal yaşamın korunmasına azami ölçüde dikkat edilmiştir. Bina arazisinde bitkilendirilecek alanların oranı yüksek olmakla beraber, bitkilendirme çalışmaları esnasında, yerel ve adapte olmuş bitkiler seçilerek, su tüketiminin ve kimyasal gübre kullanımının en aza indirgenmesi hedeflenmektedir.
- Binaların ıslak hacimlerinde kullanılan su armatürleri ve vitrifiye malzemeleri yüksek su verimli olma özelliği taşımaktadır. Bu seçimlerde uluslararası standartlar göz önünde bulundurulurken, binaların genel giderleri azaltılmış ve kullanıcı konforunun korunması hedeflenmiştir.
- Binadaki enerji harcayan tüm sistemlerin LEED tarafından belirtilen devreye alma prosedürlerine göre gerek montaj gerek kullanım esnasında hedeflenen performans kriterlerine uygun olarak çalışıp çalışmadıkları denetlenecektir.
- Bina kapsamında kullanılan aydınlatma, mekanik sistemlerde ve beyaz eşyalarda enerji verimliliği ön planda tutulmakla beraber, Tekfen Homes kullanıcılarına ENERGY STAR belgeli veya muadili ekipmanların seçimi önerilmiştir.
- Amerikan enerji verimliliği standartlarına (ASHRAE 90.1) uygun olarak tasarlanmış sistemlerin enerji sarfiyatları, yapılacak enerji modellemesi sonucunda değerlendirilerek, olası aşırı tüketimler projelendirme aşamasında önlenmiştir. LEED sertifikalı binaların diğer binalara oranla ortalama %20-30 arasında daha enerji verimli olması öngörülmektedir.
- Konutlarda uygulanacak hava kalitesi sensörleri ile sürekli kontrol sağlanacaktır.
- Binaların aydınlatma sistemlerinde uluslararası enerji verimlilik standartlarına uygun verimli armatür ve lamba tipleri tercih edilmiştir.
- Proje kapsamında Tekfen Homes kullanıcılarına, çevre dostu soğutucu akışkanlara sahip olan soğutma sistemi seçimleri önerilmiştir.
- İnşaat esnasında oluşacak atıkların geri dönüşümü ile ilgili kapsamlı bir atık yönetim planı hazırlanmıştır. İnşaat sürecinde verimli toprağın korunması ve erozyonun önlenmesi ile ilgili önlemler alınmıştır.
- Bina ısı izolasyonu uluslararası standartlarda tasarlanmış, kullanılan malzeme tipleri ve ısı değerleri sertifikalı ve test edilmiş markalardan seçilmiştir.
- Binalar, deprem konusunda en yüksek performansı gösterecek şekilde tasarlanmış ve inşa edilmiştir.
- Konutlar nem, haşere, termal değişimler, yoğunlaşma, doğal olaylar gibi dış etkenlere dayanıklı olacak şekilde tasarlanıp inşa edilmiştir.
- Bina havalandırması uluslararası standartlara uygun olarak tasarlanıp, binada inşaat esnasında iç mekânlarda kullanılacak yapı kimyasalları, (boya, astar, macun, vs.) içeriğindeki VOC (uçucu organik zararlı bileşik) oranlarının en az olanlarından tercih edilmiştir. Böylelikle bina kullanıcılarının sağlığı ön planda tutulmuştur.
- Bina tasarımında gün ışığından azami faydalanılması esas alınmıştır. Bu sayede hem aydınlatmaya harcanan enerjinin azaltılması hem de gün ışığının iç mekânlarda yaşayanların üzerindeki olumlu etkilerinin kullanılması hedeflenmektedir.

Gayrimenkul Geliştirme Grubu

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla 1028 adet (brüt 115.732 m²) konutun satışı tamamlanmış olup, toplam ön satış hasılatı 330,2 milyon TL (KDV hariç) gerçekleşmiştir. 2017 Ocak ayından itibaren daire teslimlerine başlanan sitede 1.000'in üzerinde ev teslimi gerçekleştirilmiş olup, 800'ün üzerinde daireye yerleşmiştir.

Topkapı Konut Projesi

Eski bir sanayi tesisinin konut alanına dönüştürülmesini içeren Topkapı Konut Projesi, İstanbul'un ana ulaşım akslarından biri olan D100 (eski E-5) karayoluna ve metro hattına yakınlığıyla, müşterilerine kentin merkezinde iyi tasarlanmış ve kaliteli bir yaşam alanı sunmayı hedeflemektedir. Projenin aynı bölgedeki başka kentsel dönüşüm projelerine de örnek teşkil etmesi ve daha önce Kâğıthane OfisPark projesinde olduğu gibi bulunduğu çevrenin yapısal ve yaşamsal kalitesine katkıda bulunması da beklenmektedir. Bu iddialı hedef doğrultusunda düzenlenen mimari konsept yarışmasını, dünyanın pek çok ülkesinde gerçekleştirdiği binin üzerinde proje ile Avrupa'nın önde gelen mimarlık firmalarından biri olan Alman HPP Architects kazanmıştır. Projenin iç dizaynı ise diğer konut projelerimize de önemli katma değer sağlamış olan Toner Mimarlık'a aittir.

2018 yılının ilk yarısında başlaması planlanan 333 dairelik proje, 14 dönüm arazi üzerinde yaklaşık 76 bin metrekare inşaat alanına sahiptir. Proje, orta noktada bir yaşam alanı olarak tasarlanan geniş bir avlunun bulunduğu fazla yüksek olmayan bloklardan ve zemin kattaki ticari alanlardan oluşmaktadır. Tekfen'in sürdürülebilirlik anlayışının ve çevreye saygılı yaklaşımının bir örneği

olarak, mevcut fabrika binasının bahçesinde bulunan nadir ağaç türlerinin bir bölümü özel makinelerle sökülerek HEP İstanbul projesine taşınmıştır. Diğer ağaçlar ise, proje hayata geçirildikten sonra avludaki yerlerini alacaktır. LEED Altın Sertifikası alacak şekilde tasarlanan Proje, çatılarına kurulacak fotovoltaik panellerle kendi enerjisinin bir kısmını üretecektir. Elektrikli araçlara yönelik şarj istasyonlarının da bulunacağı projede ayrıca yeni nesil akıllı ev teknolojisi kullanılacaktır.

Topkapı Konut Projesi'nin komşu parsel sahipleriyle anlaşmalar yapmak suretiyle bulunduğu bölgede kademeli olarak daha geniş bir alana yayılması hedeflenmekte ve bu yöndeki çalışmalara devam edilmektedir. Bu yönde ilk anlaşmalar yapılmış olup 14 dönüm arsa üzerinde geliştirilecek 2. etaba 2019 yılı içerisinde başlanması planlanmaktadır.

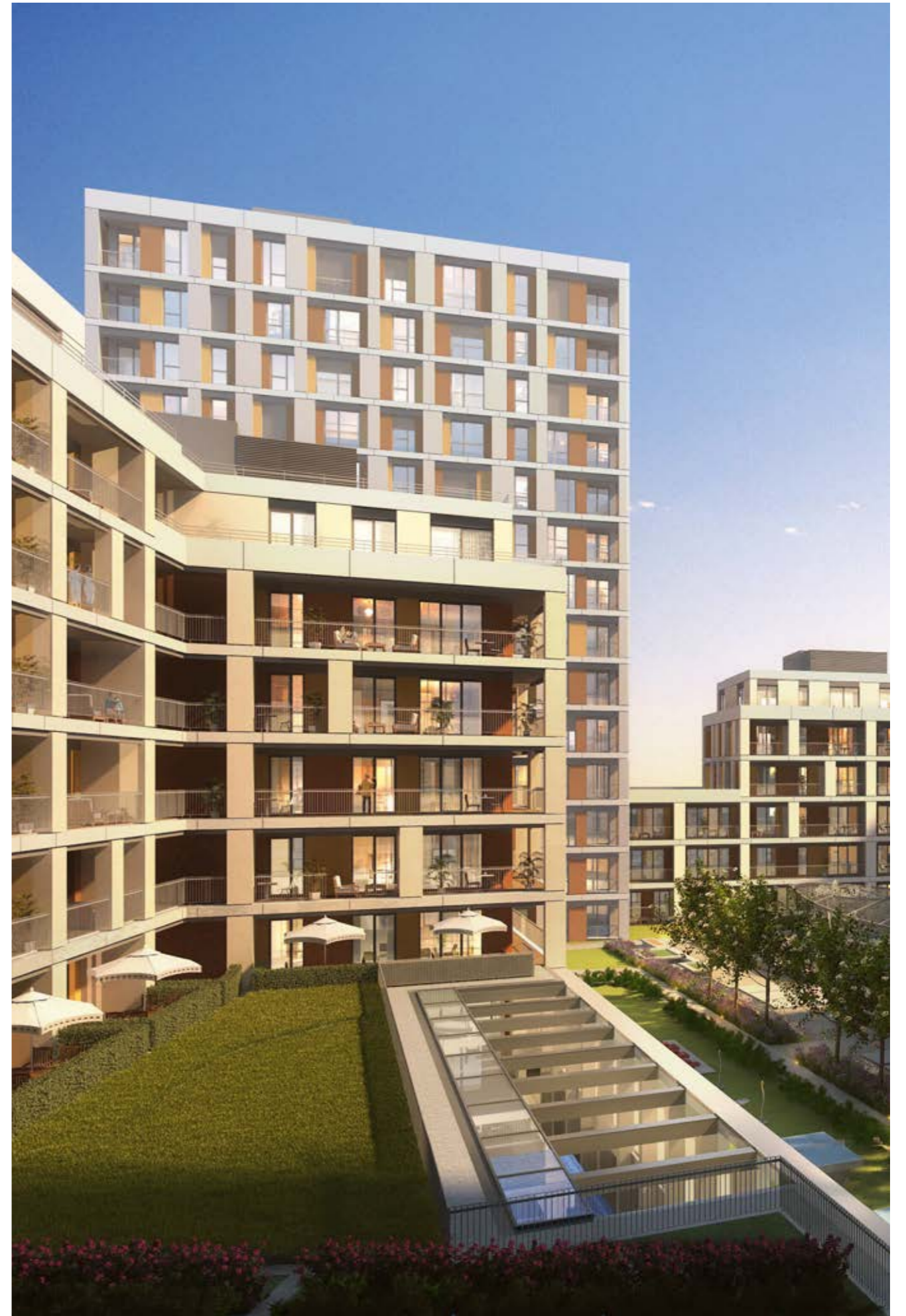
İzmir Karma Kullanım Projesi

Tekfen Gayrimenkul'ün, Rönesans Gayrimenkul Yatırım ortaklığıyla hayata geçireceği İzmir Karma Kullanım Projesi, şehrin en önemli yerleşim alanlarından Bayraklı, Konak ve Bornova semtlerinin kesişim noktasında yer almaktadır. Yaklaşık 43.000 metrekarelik alan üzerinde rezidans, home-office ve alışveriş merkezinden oluşan proje, toplam 270.000 metrekare inşaat alanı ve 140.000 metrekare satılabilir/kiralanabilir alanıyla, İzmir'in en büyük gayrimenkul geliştirme projelerinden biri olmaya adaydır.

İzmir gayrimenkul piyasası ve ihtiyaçlarının değişiklik göstermesi dikkate alınarak Proje'nin revizyonları yapılmakta olup, 2018 yılı içinde inşaatına başlanması hedeflenmektedir.

Topkapı Projesi'nin mimari konsept yarışmasını, Avrupa'nın önde gelen mimarlık firmalarından Alman HPP Architects kazanmıştır. Projenin iç dizaynı ise diğer konut projelerimize de önemli katma değer sağlamış olan Toner Mimarlık'a aittir.

Topkapı Projesi, orta noktada bir yaşam alanı olarak tasarlanan geniş bir avluya sahip.

HEP İstanbul'da halen 800'ün üzerinde daireye yerleşmiştir.

Tesis Yönetimi

Faaliyetlerini "Tekfen Services" markası altında sürdüren Tekfen Turizm ve İşletmecilik A.Ş., gayrimenkul yönetimi hizmetleri alanında uzmanlaşmış bir şirket olup ticari segmentte Tekfen Tower, Kâğıthane OfisPark, Levent Ofis ve Tekfen Holding Ulus Kampusu; konut segmentinde ise Taksim Residences, Bomonti Apartmanları ve Yalıkavak Tekfen Evleri'nde gayrimenkul işletmeciliği ve yöneticilik hizmetleri vermektedir. Gayrimenkul sektörünün hızla büyüdüğü, fakat satış sonrası kalitenin öneminin yeterince anlaşılmadığı bir pazarda mutlak müşteri memnuniyeti hedefiyle faaliyet gösteren şirket, yönetimini üstlendiği gayrimenkullerin bakım, onarım, temizlik ve güvenlik hizmetlerinin yanı sıra teknik sistemlerinin bakım ve onarımlarını da gerçekleştirmektedir. Tekfen Services, aynı zamanda müşterilerine otopark, konferans salonu ve fitness center işletmeciliği gibi alanlarda da hizmet sunmaktadır.

Günümüzde tüm dünyada gayrimenkul yatırım hizmetleri artık bir bütün olarak ele alınmakta ve birçok yatırımcı şirket, müşteri memnuniyetinin devamlılığını sağlamak amacıyla geliştirdikleri projelerin işletiminde söz sahibi olmaktadır. 2003 yılında bu uzun vadeli vizyonla hizmet vermeye başlayan Tekfen Services'ın zaman içinde edindiği know-how ve deneyimi daha da geliştirerek yeni

projelere taşımak, Tekfen Gayrimenkul Grubu'nun öncelikleri arasında yer almaktadır

Tekfen Services'ın işletmeciliğini yaptığı binalarda her sene olduğu gibi 2017 yılında da teknik, güvenlik, genel servisler alanlarında altyapı ve hizmet kalitesini artırabilmek için imalat, yenileştirme ve iyileştirme çalışmaları yapılmıştır. Özellikle giderek önem kazanan güvenlik alanına tüm projeler genelinde ağırlık verilerek altyapı, personel ve işleyiş olarak iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda 2017 yılında Tekfen Tower'da gerçekleştirilen yatırımların başlıcaları; tüm CCTV sistemiyle birlikte monitör, kamera, depolama ve kontrol ünitelerinin yenilenmesi ve geçmiş yıllardan beri sürdürülen enerji tasarruf yatırımlarının devam ettirilerek 2016 yılında %13,1 ve 2017 yılında %5,6 enerji tasarrufu gerçekleştirilmesidir.

2017 yılında, A sınıfı ofis piyasasında devam eden olumsuz gidişata rağmen Tekfen Tower, kiralamalarda %99 doluluk oranıyla bir kez daha güven tazelemiştir. Proje değerini ve müşteri memnuniyetini koruma hedefiyle diğer işletmelerde de hizmet ve altyapı yatırımları sürdürülmüştür.

Kurumsal Sorumluluk

Tekfen Holding, faaliyet alanlarında sahiplendiği iş etiği, çalışkanlık, verilen söze sadakat ve dürüstlük gibi değerleri insan ve çevreyi odak alan bir yaklaşımla desteklemekte, sürdürülebilirlik yaklaşımı kapsamında tüm paydaşlarıyla ilişkisini şeffaflık temeli üzerine inşa etmeyi, çalışanlarının işlerini en sağlıklı ve güvenli koşullarda yapabilmelerini sağlamayı, faaliyetlerini çevreyle uyumlu olarak sürdürmeyi ve bir kurumsal vatandaş olarak ürettiği değerlerin bir bölümünü eğitime, toplumsal kalkınmaya, sosyal ve kültürel hayata katkı sağlayacak projelerle topluma geri kazandırmayı yönetim anlayışının ayrılmaz bir parçası olarak kabul etmektedir.

Tekfen Holding ve iştirakleri, kurumsal sorumluluk anlayışı çerçevesinde tüm faaliyetlerini sosyal, çevresel, iş sağlığı-güvenliği ve kalite boyutları ile birlikte değerlendirmekte ve çalışmalarını bu sahalardaki etkilerini göz önünde bulundurarak sorumlu bir anlayışla yönetmektedir.

Tekfen'in kurucu ortaklarının geçmişte çevre, eğitim ve sosyal faydayı amaç edinen çok sayıda sivil toplum kuruluşunda kurucu, yönetici ve destekçi olarak üstlendiği roller, Grubun iş kültüründe de insan, toplumsal fayda ve çevre unsurlarının ilk günden bu yana tüm faaliyetlerinin odak noktasında yer almasını sağlamıştır. Bu kültürel yapı, aynı zamanda Tekfen'in güncel sürdürülebilirlik anlayışının da temellerini oluşturmaktadır.

Tekfen'in bu yaklaşımının daha kurumsal bir yapıya kavuşturulması; sahiplendiği değerlerin günümüzün beklenti ve ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirilmesi; müşteri talepleri, yatırımcı beklentileri, sektörel trendler ve hızla gelişen küresel regülasyonların yönlendirmesiyle daha şeffaf bir yapıya

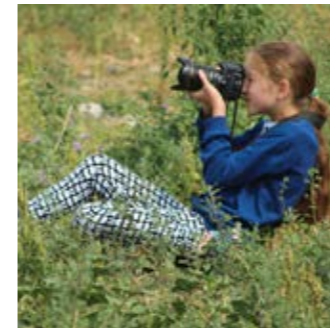
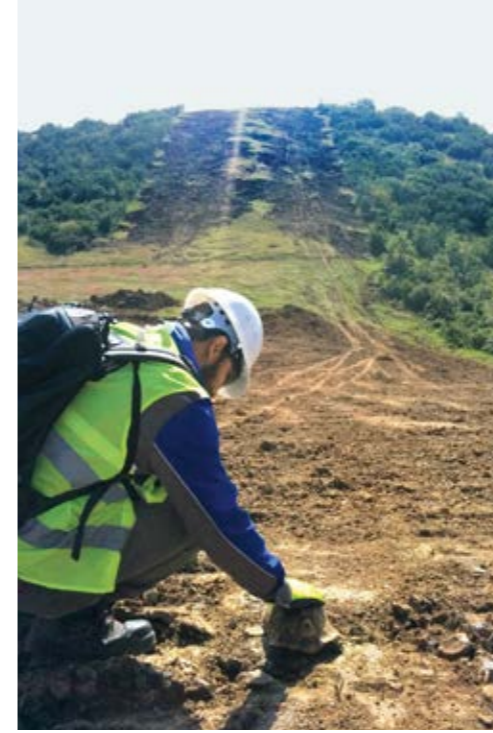
kavuşturulması ve sürdürülebilirliğin entegre bir şekilde yönetilebilmesi amacıyla 2017 yılı başında Tekfen Holding bünyesinde "Sürdürülebilirlik ve SEÇ & Kalite Koordinatörlükleri" kurulmuştur.

2017 yılında "sürdürülebilirlik anlayışı"nın tüm Grup Şirketleri nezdinde bir kültür olarak benimsenmesi ve içselleştirilmesi için önemli bir adım atılmıştır: Strateji ve performansı daha etkin yönetmek, birimler ve şirketler arası koordinasyonu üst düzeye taşımak ve iyi uygulamaları yaygınlaştırmak amacıyla öncelikle sürdürülebilirlik yönetim yapısı oluşturulmuş ve Holding bünyesinde Kurumsal İşler Başkan Yardımcısı liderliğinde bir "Sürdürülebilirlik Komitesi" kurulmuştur. Bu komite ile, paydaşların da katkılarıyla sürdürülebilirlik öncelikleri belirlenecek ve bu öncelikler doğrultusunda Tekfen Holding ve Grup Şirketleri ile birlikte strateji, yol haritası ve hedefler oluşturulacaktır. Belirlenen hedeflere ulaşmak için Grubun sürdürülebilirlik vizyonu, genel strateji çalışmalarına entegre olarak sistematik ve stratejik bir yaklaşım ile yönetilecektir. Söz konusu çalışmalar ve çalışma sonucu elde edilecek

500

Tekfen Vakfı, her yıl 500 öğrencinin eğitimine katkıda bulunuyor.

Tekfen Holding tüm faaliyetlerini sosyal, çevresel, İSG ve kalite boyutları ile birlikte değerlendirmekte ve çalışmalarını bu sahalardaki etkilerini göz önünde bulundurarak sorumlu bir anlayışla yönetmektedir. Bu kültürel yapı, aynı zamanda Grubun sürdürülebilirlik anlayışının da temellerini oluşturmaktadır.

neticeler, uluslararası kabul gören GRI standardına uygun olarak Sürdürülebilirlik Raporu ile tüm paydaşlarımızla paylaşılacaktır.

Tekfen Grup Şirketleri arasında Sağlık-Emniyet-Çevre (SEÇ) ve Kalite ile ilgili uygulama farklılıklarını en aza indirerek, ortak bir SEÇ ve Kalite kültürü oluşturma hedefi doğrultusunda ilk olarak SEÇ & Kalite Koordinatörlüğü tarafından şirket temsilcilerinden oluşan bir SEÇ-Kalite Koordinasyon Grubu kurulmuştur. Böylece Grup Şirketleri arasında SEÇ-Kalite konularında, çift taraflı ve etkin bir iletişim sağlanmıştır. Ayrıca Holding'in Grup Şirketleri'nden SEÇ ile ilgili beklediği asgari gereklilikler tarif edilmiş ve Grup Şirketleri ile paylaşılmıştır.

Tekfen Holding Grup Şirketleri, müşteri ve paydaşlarının memnuniyetini sağlamayı, iç ve dış pazarda söz sahibi olmayı hedeflemektedir. Bu yüzden de, Tekfen İnşaat'ın Merkez Ofisi ile tüm proje ve işyerlerinde, Toros Tarım'ın Merkez Ofisi ile Mersin, Samsun ve Ceyhan Üretim Tesislerinde, Tekfen İmalat'ın Merkez Ofisi ile Derince Fabrikası'nda ve Tekfen Mühendislik'in Merkez Ofisinde, ISO 9001:2008 Standardı'na uygun Kalite Yönetim Sistemi kurulmuş ve uygulanmaktadır.

Tekfen Filarmoni, çocuklara klasik müziği erken yaşta sevdirmek amacıyla 28 Ekim'de "Tekfen Filarmini" adıyla Zorlu PSM'de 3'üncü kez çocuklarla buluştu.

İş Sağlığı ve Güvenliği

Tekfen Holding, faaliyet gösterdiği sektörlerdeki öncü konumunu sürdürürken çalışan memnuniyetini artırma hedefi doğrultusunda güvenli ve sağlıklı bir işyeri sağlamayı, sürekli iyileştirme ile çalışma şartlarını geliştirmeyi ve faaliyetleri sırasında çalışanlarına, üçüncü şahıslara ve mala gelebilecek zararları en aza indirmeyi hedeflemektedir.

Grup şirketleri, tüm çalışanlarının sağlık açısından işe uygun ve mesleki açıdan yetkin olmasını ön koşul olarak kabul etmektedir. Bunun için, işe özgü görev, sorumluluk ve yetkinlik kriterleri belirlenmekte, işe alım veya başka bir projeden transfer sırasında kişilerin bu kriterlere uyum sağlamasına özen gösterilmektedir.

Tekfen İnşaat'ın Merkez Ofisi ile tüm proje ve işyerlerinde, Tekfen İmalat'ın Merkez Ofisi ile Derince Fabrikası'nda ve Toros Tarım'ın Merkez Ofisi ile Mersin, Samsun ve Ceyhan Üretim Tesislerinde, OHSAS 18001:2007 Standardı'na uygun İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi kurulmuş ve uygulanmaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği (ISG) hedeflerine ulaşabilmek için çalışanların bilgi ve bilinç seviyesini artırmayı anahtar olarak gören Tekfen Grup Şirketleri, özellikle risk seviyesi yüksek iş kollarında çalışan personel ve taşeronlarına yönelik yoğun bir eğitim programı uygulamaktadır. 2017 yılında çalışılan her 100 saatin 0,83 saati Sağlık-Emniyet-Çevre ile ilgili eğitimlere; 0,76 saati ise sahada yapılan işbaşı eğitimlerine ayrılmıştır.

Tekfen Grup Şirketleri, faaliyetlerin "sıfır kaza" hedefi doğrultusunda ve yönetmelik, plan, prosedür ve talimatlara uygun şekilde yerine getirilmesi için etkin bir denetim mekanizması uygulamaktadır. Bu amaçla günlük saha kontrolleri, haftalık saha denetimleri, iç denetimler ve üçüncü taraf denetimleri yapılmakta, yürürlükteki Yönetim Sistemleri'nin uygunluk, yeterlilik

ve etkinliği üst yönetim tarafından yılda en az bir kez gözden geçirilmektedir.

Faaliyetler sırasında karşılaşılabilecek olası acil durumlar ve bu durumlara nasıl müdahale edilmesi gerektiği önceden belirlenmekte, projeye ya da işyerine özgü acil durum planları hazırlanmakta, müdahale yöntemleri ve hazırlıklar belirli aralıklarla yapılan tatbikatlar yoluyla test edilmektedir.

Şirket yönetimleri, ISG Yönetim Sistemi'nin uygulanması, sürdürülmesi ve sürekli iyileştirilmesi için gerekli kaynakları yaratmakta ve bu sistemi iş modelinin ayrılmaz bir parçası kabul etmektedir. Sahada görev yapan SEÇ ekipleri, kaza olmadan riski kaynağında yok etmek veya en aza indirmek amacıyla sürekli gözlem yapmakta, insana, mala ve çevreye gelebilecek zararları önlemek için gerekli önlemleri almaktadır. 2017 sonu itibariyle Tekfen Grup Şirketleri bünyesinde 261 SEÇ ve 56 sağlık personeli görev yapmıştır.

Yıl içerisinde, İş Sağlığı ve Güvenliği açısından yüksek riskli olan Tekfen Grup Şirketleri'nde, toplam 72.356.242 adamsaat çalışma yapılmış olup, bu süre içinde iş ile ilgili ölümlü kaza yaşanmamış, ancak 35 adet işgünü kayıp zamanlı kaza meydana gelmiştir.

ISG performansını ölçmede tüm dünyada belirleyici kabul edilen Toplam Kayıt Edilebilir Yaralanma Oranı - TRIR (1 milyon çalışma saatinde meydana gelen ve ilkyardımdan fazla müdahale gerektiren yaralanmalı kaza oranı) 0,843 olarak gerçekleşmiştir.

261

2017 sonu itibariyle Tekfen Grup Şirketleri bünyesinde 261 SEÇ ve 56 sağlık personeli görev yapmıştır.

Tekfen Grup Şirketleri, "sıfır kaza" hedefine ulaşabilmek için çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği konusundaki bilgi ve bilinç düzeylerinin kilit rol oynadığının bilincindedir.

Tekfen İnşaat

Tekfen İnşaat, İş Sağlığı ve Güvenliği alanında kendi sektöründeki öncülüğüne devam etmiş ve 2017 yılında da istatistiksel olarak uluslararası kabul gören sektör ortalamalarının üstünde başarı göstermiştir. Şirket, proje ve işyerlerinde bir şirket kültürü haline gelen İSG uygulamalarını sürekli iyileştirirken, çalışanlarının mesai saatleri dışında da sağlık ve emniyet bilincini geliştirmek amacıyla bir “İş Dışında Emniyet” kılavuzu hazırlamıştır. Böylece, çalışanların yanı sıra ailelerinin de sağlık ve güvenliğine katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Tekfen İnşaat, kurucu üyeleri arasında yer aldığı IPLOCA (Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Mütahhithleri Birliği) tarafından “Dik Yamaçlarda Çalışmak” adlı projesi nedeniyle İş Sağlığı ve Güvenliği kategorisinde ikincilikle ödüllendirilmiştir. Ödül, TANAP projesinde, boru hattının geçtiği güzergâhta bulunan dik kesimlerde çalışmaların daha güvenli bir şekilde yürütülmesini sağlamak için alınan önlemlere istinaden verilmiştir.

Toros Tarım

Toros Tarım, tesis ve işyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği standartlarının iyileştirilmesi, çalışanların bu yönde bilinçlendirilmesi ve sürdürülebilir bir güvenlik kültürü oluşturulmasına yönelik olarak 2017 yılında “sıfır kaza” hedefini belirlemiş ve bu hedefe ulaşmak için “olmazsa olmaz” ları kapsayan bir “Hayat Kurtaran Kurallar Seti” oluşturarak, “Güvenlik Sensiz Olmaz” temalı bir çalışma başlatmıştır.

Bu doğrultuda İSG kültürü ile ilgili mevcut durum analizi tüm sahalarda tamamlanmış, güçlü yönler ve iyileştirme alanları belirlenerek öncelikli aksiyonların uygulama planları oluşturulmuştur. Aynı zamanda endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan büyük endüstriyel kaza risklerinin önceden tespit edilerek önlenmesini amaçlayan SEVESO

mevzuatına uyum sağlanması ve Entegre Güvenlik Yönetim Sistemi'nin (İSG ve Operasyonel Risk Yönetimi) kurulması için gerekli yetkinlik, beceri ve süreç iyileştirmelerinin tespiti amacıyla “Operasyonel Risk ve Proses Güvenliği Yönetimi Mevcut Durum Değerlendirmesi” (Faz I) çalışmalarına başlanmıştır.

Şirketin bu yöndeki yetkinlik ve becerilerini geliştirmek amacıyla, eğitim ihtiyaçlarının analizleri tamamlanarak eğitim matrisleri hazırlanmış, ayrıca Toros Akademi ile bütünleşik bir yapıda Toros İş Güvenliği Akademisi'nin uygulama planı da hazırlanmıştır.

Risk farkındalığı ve İSG bilincini artırmak ve bütünsel sürdürülebilirlik anlayışını yaygınlaştırmak için süreçler tanımlanmış, uygulama ekipleri, aksiyon planları ve çalışma grupları oluşturulmuştur. Aynı zamanda İSG ile ilgili bireysel hedefler belirlenmiştir.

İSG hedeflerine ulaşabilmek için çalışanların bilgi ve bilinç seviyesini artırmayı anahtar olarak gören Tekfen Grup Şirketleri, personel ve taşeronlarına yönelik yoğun bir eğitim programı uygulamaktadır.

Tekfen İnşaat'ın 2017 yılında elde ettiği kazasızlık başarıları

- **Şahdeniz Platform İnşaatı Projesi (Azerbaycan):**
Kayıp zamansız 27 milyon adamsaat
- **Katar Kuzey Otoyolu Yan Yollar ve İlave Kavşaklar Projesi (Katar):** Kayıp zamansız 25,3 milyon adamsaat
- **Sangaçal Kara Terminali ve Montaj Projesi (Azerbaycan):**
Kayıp zamansız 16,8 milyon adamsaat
- **Al Khor Expressway Projesi (Katar):**
Kayıp zamansız 10 milyon adamsaat
- **Star Ege Rafinerisi Projesi (Türkiye):**
Kayıp zamansız 5,8 milyon adamsaat
- **Ceyhan Çelik Yapı İmalat Fabrikası (Türkiye):**
Kayıp zamansız 5,7 milyon adamsaat
- **TANAP - LOT3 Boru Hattı Projesi (Türkiye):**
Kayıp zamansız 5,6 milyon adamsaat
- **BTC Boru Hatları ve Tesisleri Onarım Hizmetleri (Türkiye):**
Kayıp zamansız 4,3 milyon adamsaat (yaklaşık 9 yıl)
- **Cidde-Yanbu Boru Hatları Projesi (Suudi Arabistan):**
Kayıp zamansız 1 milyon adamsaat
- **Azerbaycan Vergi Bakanlığı Yeni İdari Binası İnşaatı (Azerbaycan):**
Kayıp zamansız 1 milyon adamsaat

Çevre

Günümüz dünyasında büyümeyi sürdürülebilir kılmanın şirketler açısından en temel şartları doğru algılama, çabuk tepki verme ve hızlı karar alabilme yeteneklerini geliştirmek kadar, gelecek planlarını da doğru temeller üzerine inşa etmektir. Bu temelin anahtar kelimeleri ise başta çevreye ve topluma saygı, teknolojik gelişimdir.

Tekfen Holding, son yıllarda iklim değişikliğinin çevre, toplum ve ekonomiye giderek artan etkilerinin bilinciyle, sürdürülebilir iş anlayışı ve risk yönetimini iş stratejilerine yansıtma ve entegre etmeye başlamıştır.

2010 yılından itibaren CDP (Carbon Disclosure Project / Karbon Saydamlık Projesi) raporlama kriterlerine uygun olarak, iklim değişikliği ile ilgili bilgilerini kaydeden ve sera gazı emisyon performansını Grup içinde raporlayan Tekfen Grup Şirketleri, 2017 yılında CDP İklim Değişikliği Programı'na resmi olarak katılma ve raporunu kamuoyuyla paylaşma kararı almıştır.

CDP İklim Değişikliği Programı'na Türkiye'deki operasyonlarının sera gazı emisyonlarını raporlayan Tekfen Holding, ilk defa bilgi paylaşımında bulunan endüstriyel kurumlar kategorisinde en başarılı 3 firmadan birisi olarak, "B" bandında yer almıştır. Tekfen Holding, 2018 yılında, CDP İklim Değişikliği Programı'nın yanı sıra CDP Su Programı'na da katılarak raporlama yapacaktır.

Tekfen İnşaat'ın Merkez Ofisi ile tüm proje ve işyerlerinde, Tekfen İmalat'ın Merkez Ofisi ile Derince Fabrikası'nda ve Toros Tarım'ın Merkez Ofisi ile Mersin, Samsun ve Ceyhan Üretim Tesislerinde, ISO 14001:2004 standardına uygun Çevre Yönetim Sistemi kurulmuş ve uygulanmaktadır.

Toros Tarım, 2017 yılında gübre üretim tesislerinin çevre üzerindeki etkilerini en aza indirmeye yönelik önemli bir adım atarak, yaklaşık 40 milyon TL tutarında bir yatırımla Mersin İşletmesi'nde CAN Ünitesi Prill Kulesi Baca Gazı Yıkama Sistemi'ni devreye almıştır. Çevre mevzuatı açısından zorunlu olmamasına rağmen tamamen gönüllülük esasıyla yapılan bu yatırım sayesinde Mersin Üretim Tesisi, AB ülkelerinde uygulanan yasal limitlerin de altında çalışan bir sanayi tesisi haline getirilmiştir.

Ayrıca 2017 yılında projesi T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanan ve kuruluş aşamasına geçilen Toros Ar-Ge Merkezi'nde üretim süreçlerinin geliştirilmesi, optimizasyon, üretimde enerji tasarrufu ve çevresel etkilerin azaltılması gibi konular da ele alınacaktır.

TANAP Boru Hattı Projesi kapsamında Tekfen çevre ekibi, çalışmaların çevre, bitki ve hayvan varlığı üzerindeki etkilerini en aza indirme hedefiyle üstteki nebatî toprağın, endemik türlerin, sulak alan ve dere geçişlerinde ekosistemin korunarak, inşaat çalışmalarının doğal yaşam üzerinde yarattığı potansiyel risklerinin giderilmesi veya en aza indirilmesi yönünde önlemler almıştır. Boru hattı güzergâhı üzerindeki ekolojik hassasiyetler belirlenip nehir geçişleri, kritik habitatlar, koruma altındaki türler, ağaçlar ve hayvan yuvaları not edilmiştir. Örneğin, arazide kocagöz kuşu yumurtalarının bulunması üzerine bu bölümden inşaat, yavrular yumurtadan çıkıp uçuncaya kadar 2 ay süreyle ertelenmiş, yumurtalar doğal ortamında koruma altına alınmıştır.

Tekfen'in Türkiye operasyonları kaynaklı sera gazı emisyon miktarları

- Kapsam 1 Emisyon Miktarı:
1.052.537 tCO₂e

- Kapsam 2 Emisyon Miktarı:
45.050 tCO₂e

- Kapsam 3 Emisyon Miktarı:
141.562 tCO₂e

Kapsam 1 Emisyon Kaynakları:
Sabit tesisler, iş ekipmanları, araçlar ve proses kaynaklı emisyonları kapsamaktadır.

Kapsam 2 Emisyon Kaynakları:
Kullanılan elektrik kaynaklı ve dolaylı emisyonları kapsamaktadır.

Kapsam 3 Emisyon Kaynakları:
Çalışanların işe gidiş-gelişlerinden ve iş seyahatlerindeki uçuşlardan kaynaklanan emisyonlar ile faaliyetler sırasında üretilen atık kaynaklı emisyonlar; satılan yakıt kaynaklı emisyonlar ve TAYSEB Serbest Bölge'deki elektrik tüketimi kaynaklı emisyonları kapsamaktadır.

Sosyal Sorumluluk

Tekfen, sosyal ve kültürel faaliyetlere katkısını daha da ileriye götürmek ve doğal çevreyle uyum içinde, yaşanılır bir geleceğin kurulmasına yardımcı olmak üzere, 1999 yılında kısaca Tekfen Vakfı olarak bilinen Tekfen Eğitim, Sağlık, Kültür, Sanat ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı'nı kurmuştur. 2004 yılında kamu yararına çalışan kurum statüsü alan Tekfen Vakfı'nın ana faaliyet alanı eğitim ve kültür-sanattır. Tekfen çatısı altındaki Grup Şirketleri de kendi hedef ve stratejileri doğrultusunda sosyal sorumluluk projelerine kaynak ayırmaktadır. Tekfen Grup Şirketleri, 2017 yılında toplam 3.792 bin TL'lik bağışta bulunmuştur.

Tekfen Vakfı

Eğitim

Tekfen Vakfı, her yıl Türkiye'de öğrenim gören ve maddi desteğe ihtiyaç duyan lise ve üniversite öğrencilerine karşılıksız eğitim bursu vermektedir. Bugüne kadar 2.000'in üzerinde öğrencinin mezun olmasında katkısı olan Vakıf, 2016-2017 eğitim yılında 500 öğrenciye burs sağlamıştır.

Tekfen Vakfı, bursiyelerinin iş hayatına atıldıklarında ne istediklerini çok iyi bilen, donanımlı mezunlar olarak mesleklerine başlamaları için onlara Tekfen Grup Şirketleri'nde staj ve gelecekteki meslektaşlarına danışma imkânı veren "mentorluk" desteği sağlamakta olup, bu kapsamda 2017 yılında Tekfen Grup Şirketleri'nde toplam 57 Tekfen Vakfı bursiyeri staj yapma imkânı bulmuştur.

Tekfen Vakfı, aynı zamanda, sanat alanında gelecek vaat eden genç yeteneklere, eğitimlerini yurtdışında sürdürmeleri için destek vermektedir. Vakıf, bu kapsamda genç viyolonselci Nil Kocamangil'e burs, eğitimini Almanya'da sürdüren fagotçu Emir Kutay Koçak'a ise enstrüman desteği sağlamıştır.

Tekfen Vakfı, 2017 yılı itibariyle 3 yıllığına, çocuğun ve toplumun gelişimi için eğitimde yapısal dönüşüme nitelikli veri, yapıcı diyalog ve farklı görüşlerden

ortak akıl oluşturarak katkı yapan bağımsız ve kâr amacı gütmeyen Eğitim Reformu Girişimi'nin (ERG) destekçileri arasında yer almıştır.

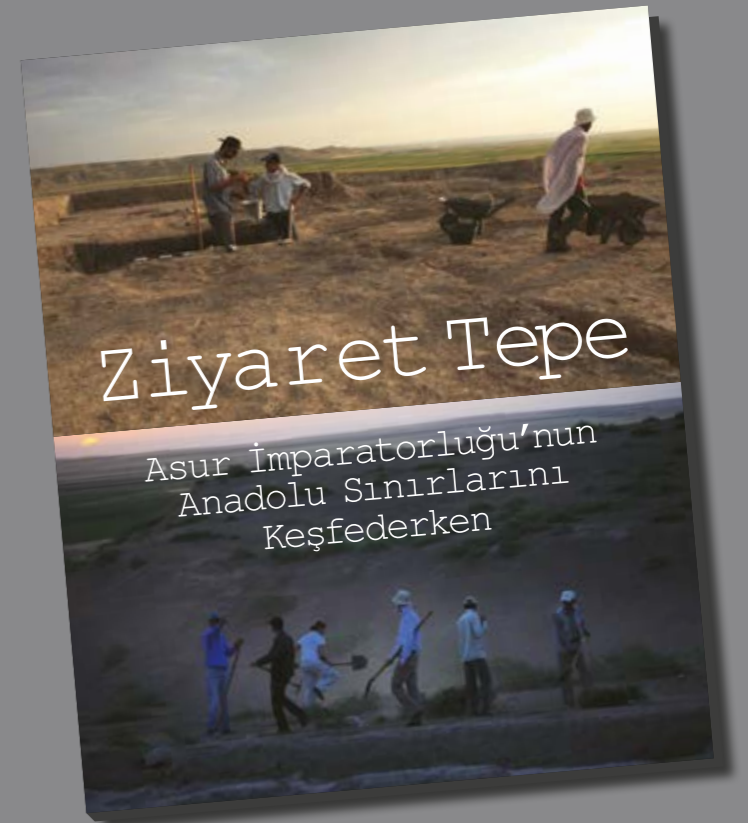
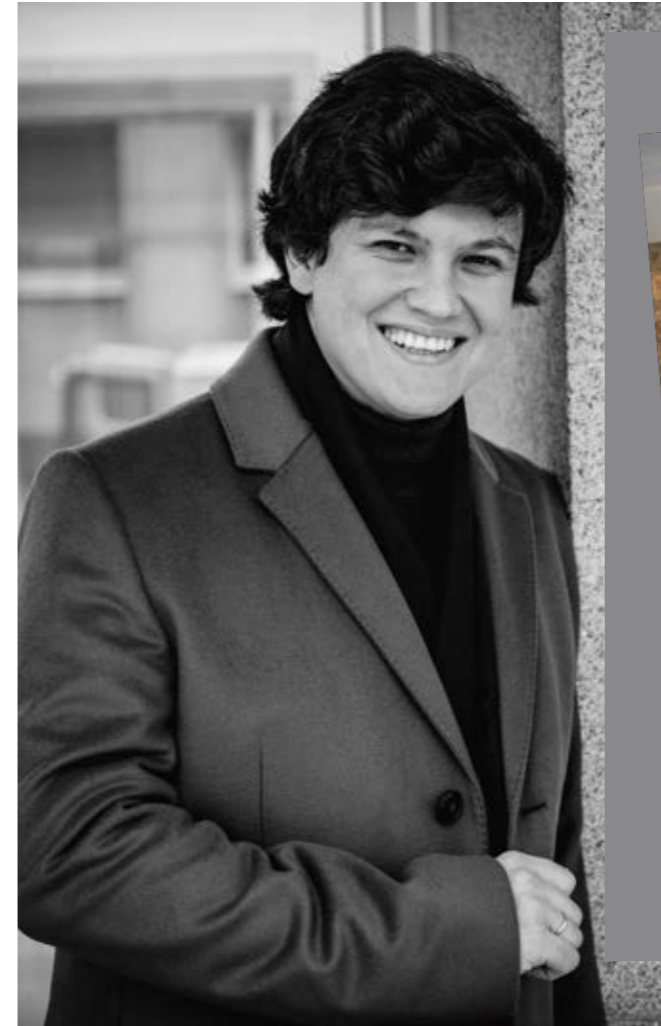
Kültür-Sanat

Sanat alanında, temellerinin atıldığı 1992 yılından bu yana etkinliklerini kesintisiz bir şekilde sürdüren Tekfen Filarmoni Orkestrası, Karadeniz, Hazar, Akdeniz bölgelerindeki 23 ülkenin müzisyenlerini bir araya toplayarak üstlendiği "barış elçiliği" görevini özgün projelerle bütünleyen önemli bir kültür girişimidir. Tekfen Filarmoni, 2017 yılında kuruluşunun 25. yıldönümünü özel etkinliklerle kutlamıştır.

Kurucu şef Saim Akçıl'ın 2012 yılında emekli olmasının ardından başlayan şef arayışı 2017 yılında sonuçlanmış ve orkestranın daimi şef ve sanat yönetmenliği görevi genç Özbek şef Aziz Shokhakov'a verilmiştir. Bu paralelde orkestranın yenilenerek geliştirilmesi amacıyla 2017 yılında geniş çaplı seçmeler düzenlenmiştir.

Tekfen Filarmoni, 2017 yılında ilk konserini 45. İstanbul Müzik Festivali kapsamında 18 Haziran günü Güney Afrikalı soprano Pumeza Matshikiza ve Viyanalı Türk tenor Ilker Arcayürek'in

(Yukarıda) Genç keman virtüözü Roman Kim, Tekfen Filarmoni'nin 25. yıldönümü konserinde. (Aşağıda, sağda) Tekfen Vakfı'nın destek verdiği Ziyaret Tepe Höyüğü arkeolojik kazısı 2014 yılında tamamlanmış olup, 18 yıl süren kazıdan elde edilen bulgular Vakıf'ın desteğiyle bir kitap haline getirilmiştir. (Aşağıda, solda) Tekfen Filarmoni'nin yeni daimi şefi Özbek Aziz Shokhakov.

Tekfen Holding

solistliğinde Lütfi Kırdar'da "Opera Gala" konseri ile vermiştir. Yılın ikinci konserinde ise Orkestra, 25 Ekim'de Zorlu PSM'de klasik müziğin yükselen yıldızları Özbek piyanist Behzod Abduraimov ve Tatar-Koreli kemancı Roman Kim'i konuk etmiştir. Yine Ekim ayında, konsere özel adını "Tekfen Filar-Mini" olarak değiştiren orkestra, çocuklara klasik müziği erken yaşta sevdirmek amacıyla düzenlediği konserlerin üçüncüsünü eğlenceli olduğu kadar eğitici bir program ile Zorlu PSM'de vermiştir.

Tekfen Vakfı tarafından yıllarca desteklenen ve Asur tarihinin aydınlatılmasına önemli katkı sağlayan Ziyaret Tepe Höyüğü kazısına dair tüm bilgi ve bulguların bir özeti niteliğindeki *Ziyaret Tepe - Asur İmparatorluğu'nun Anadolu Sınırlarını Keşfederken* adlı kitap, yine Tekfen Vakfı'nın desteğiyle 2017 yılında raflardaki yerini almıştır. Kitabın Mart ayında İstanbul'da yapılan tanıtımının ardından İngilizce çevirisi de Aralık ayında Londra'da tanıtılmıştır.

Sürdürülebilir Kalkınma

Tekfen Vakfı, 13 Mayıs 2014'te Soma'da meydana gelen ve 301 madencinin ölümüyle sonuçlanan facianın ardından, Türkiye Grameen Mikrofinans Programı kapsamında kentte bir mikrokredi şubesinin hayata geçirilmesine destek vermiştir. Somalı kadınlara alternatif gelir imkânları yaratmayı hedefleyen Tekfen Vakfı Mikrokredi Şubesi 17 Kasım 2014 tarihinde hizmete girmesiyle, 2017 yılı sonuna kadar 559 dar gelirli kadın girişimci mikrokredi desteğinden yararlanmış. Soma'da halen aktif olarak şubemizden 299 kadın girişimci yararlanmaktadır.

Tekfen Vakfı 2017 yılında, Türkiye Grameen Mikrofinans Programı kapsamındaki desteğini Soma'ya ilave olarak Mersin ilini de eklemek suretiyle genişletme kararı almıştır.

Eğitim

Gençleri inovasyon ve teknolojiye özendirme amacıyla Tekfen Holding'in 2017 yılında destek verdiği İTÜ Rover Takımı, geliştirdiği insansız uzay araştırma aracı ile *Mars Society* (Mars Topluluğu) tarafından ABD'nin Utah eyaletindeki Mars Araştırma Çölü İstasyonu'nda gerçekleştirilen URC (*University Rover Challenge*) Üniversiteler arası Robotik Araç yarışmasına katılma hakkı elde eden ilk Türk takımı olmuştur. 36 takım arasında genel sıralamada 13'üncü olan İTÜ Rover Takımı, yarışmaya ilk kez katılan takımlar arasında önemli bir başarıya imza atmıştır.

Tekfen Holding, yine genç beyinlere verdiği destek kapsamında Boğaziçi Üniversitesi Alternatif Enerji Yarış Takımı BUALert'e, Londra'da katılmaya hak kazandıkları Shell Eco-Marathon Avrupa projesinde sponsor olmuştur.

Kültür-Sanat

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nın Mütevelli Heyeti'nde görev alan Tekfen Holding, vakfın düzenlediği İstanbul Festivali etkinliklerini uzun yıllardır desteklemektedir. Bu destek kapsamında Tekfen Holding, 2017 yılında, sırasıyla "iyi bir komşu" temasıyla gerçekleştirilen 15. İstanbul Bienali ile "Tiyatro bağımsızlık yapar" sloganıyla düzenlenen 21. İstanbul Tiyatro Festivali'ne gösteri sponsoru olmuştur.

Tekfen Holding, aynı zamanda 2017 yılında İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin *Giselle* bale temsiline ağırlama desteğinde bulunmuştur.

Toplumsal Fayda

Tekfen Holding, 2017 yılının ikinci yarısında, Yönetim Kurulu'nun destek ve onayıyla uzun soluklu ve kapsamlı bir kurumsal sosyal sorumluluk projesine başlamıştır. Projenin amacı, Türkiye'de büyük ihtiyaç duyulan İş Sağlığı ve

İTÜ Rover Takımı, geliştirdiği insansız uzay araştırma aracı ile Mars Topluluğu tarafından ABD'nin Utah eyaletinde düzenlenen URC (*University Rover Challenge*) yarışmasına katılma hakkı elde eden ilk Türk takımı olmuştur.

Tekfen İnşaat'ın, Edirne şantiyesi yakınlarında bulunan Sarıcaali Köyü'ndeki yaz okulunda çocuklar fotoğrafçılık eğitimi alıyor.

Kurumsal Sorumluluk

Sarıcaali Köyü'ndeki yaz okulunda çocuklar ebru sanatını öğreniyor.

Tekfen İnşaat

Güvenliği (İSG) konusunda, Holding'in ana faaliyet alanlarının tümünü ve tüm paydaşları kapsayacak şekilde öncelikli olarak İSG odağında bir topluluk kurmak ve projenin ilerlemesiyle Tekfen'in bu alanda sahip olduğu bilgi birikimi ve tecrübenin de değerlendirilmesiyle İSG bilincinin yayılmasına ve ülke genelinde İSG kriter ve performanslarının iyileştirilmesine katkıda bulunmaktır. Projenin ilk aşaması olarak, stratejik yol haritasının belirlenmesine yönelik geniş çaplı bir anket ile paydaş haritalaması gerçekleştirilmiştir.

Sponsorluk ve destekler

Tekfen Holding, Türkiye'nin önde gelen sivil toplum kuruluşlarından AKUT Arama Kurtarma Derneği'nin "AKUT Dostu" programına 2012 yılından bu yana destek vermektedir.

Tekfen Holding, grup şirketlerine önemli bir insan kaynağı potansiyeli sunan Orta Doğu Teknik Üniversitesi mezunları tarafından kurulan EYMİR Kültür Vakfı'na, İstanbul'daki Mezunlar Derneği binasının tadilatı için destek vermiştir. Tadilat çalışmalarında yıl sonu itibariyle tamamlanmaya yakın ilerleme kaydedilmiştir.

Eğitim

Tekfen İnşaat, TANAP Kompresör ve Ölçüm İstasyonları Projesi'nin Edirne Şantiyesi yakınlarında bulunan Sarıcaali Köyü'nde satranç, mental aritmetik, ebru sanatı, ritim, fotoğrafçılık ve belgesel atölyelerini kapsayan 8 hafta süreli bir yaz okulu açmıştır. Köydeki ilk ve orta öğretim öğrencilerinin sosyal gelişimlerine, çevre duyarlılıklarına ve kültürel miras anlayışlarına katkıda bulunmayı amaçlayan okula çeşitli yaşlardan 33 öğrenci katılmıştır. Okul döneminin sonunda çocukların çektiği fotoğraflardan ve ürettiklerinden derlenen bir sergi açılmış, yıl sonunda da fotoğraf seçkisinden bir 2018 takvimi ve projeyi anlatan kısa bir film hazırlanmıştır.

Toplumsal Fayda

Tekfen İnşaat, TANAP Boru Hattı'nın geçtiği tarım bölgelerinde bahar ve yaz aylarında yoğun olarak yaşanan mevsimlik işçi göçünden kaynaklanan sosyal bir soruna el atarak, temizlik ve kişisel bakım yapma imkânına sahip olamayan mevsimlik işçi ailelerine duş konteynerleri tedarik etmiş, ayrıca okul öncesi yaştaki çocukları için kreş ve oyun alanı olarak kullanılacak çadırlar ve okul

dönemindeki çocuklar için ek eğitim tesisi sağlamıştır. Tekfen İnşaat, bu projeye saygın bir uluslararası meslek kuruluşu olan IPLOCA'nın (Uluslararası Boru Hatları ve Deniz İşleri Mütahhitleri Birliği) "Kurumsal Sosyal Sorumluluk" ödülüne layık görülmüştür.

Tekfen İnşaat, 2017 yılında ayrıca TANAP Kompresör ve Ölçüm İstasyonları Projesi kapsamında çalışmalar gerçekleştirdiği Ardahan'ın Damal ilçesinde, her yıl haziran ve temmuz aylarında akşam saatlerinde ortaya çıkan ve son dönemde turistik olarak da büyük ilgi çeken Mustafa Kemal Atatürk silueti için bir seyir terası inşa etmiştir. Teras, 1996'dan beri kesintisiz olarak düzenlenen "Atatürk'ün İzinde ve Gölgesinde Damal Şenlikleri" için bir toplanma ve kutlama mekânı olarak da kullanılacaktır.

Toros Tarım

Eğitim

Toros Tarım, uzun yıllardır yapmakta olduğu gibi 2017 yılında da Adana, Ceyhan'daki Toros Tarım Anadolu Lisesi ve Kurtpınarı Mahallesi'nde bulunan Toros Tarım İlkokulu'nun bakım, onarım ve genel ihtiyaçlarını karşılamıştır.

Sürdürülebilir Kalkınma

Kurulduğu günden bu yana sunduğu ürünler, çiftçi eğitimine verdiği destek ve yürüttüğü projelerle tarımsal verimi artırmayı hedefleyen Toros Tarım, üstlendiği sosyal sorumluluk çalışmalarıyla da Türk çiftçisinin yanında yer almakta ve onun yaşam standartlarını yükseltmeyi amaçlamaktadır.

Toros Tarım, teknolojik gelişmelerden tarım kesiminin de faydalanması yönünde yaptığı öncü çalışmalar kapsamında 2016 yılında "Toros Çiftçi" adıyla bir uygulama geliştirmiştir. Çiftçiler için bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tablet üzerinden ücretsiz olarak indirilebilen ve çiftçi dostu bir karar destek uygulaması olan Toros

Çiftçi, hava durumu tahmini, toprak ve bitki verilerini bir araya getirerek çiftçilerin faaliyetlerine yönelik öneriler geliştirmekte, her tarla için hava koşullarını takip ederek üretim ve operasyon kararlarının zamanında ve doğru olarak verilmesini sağlamaktadır.

Bir yılı aşkın bir süredir kullanımda olan Toros Çiftçi uygulamasına ilk sezonunda 6.500 çiftçi, 7.000'e yakın tarlası ile kayıt olmuştur. Projenin ilk aşamasında ülke tarımının %60'ından fazlasını oluşturan endüstriyel bitkiler (mısır, buğday, arpa, pamuk, ayçiçeği) için gübreleme algoritmaları Çukurova Üniversitesi işbirliği çerçevesinde üretilmiş olup, projenin ikinci aşamasına yönelik olarak domates, patates, kavun ve karpuz ile ilgili gübreleme modelleri kurgulanmaktadır. Uygulamanın yeni sürümü 2018 tarım sezonunda çiftçilerin hizmetine sunulacaktır.

Sponsorluk ve destekler

Tarım sektörü ile ilgili konuların geniş katılımı toplantılar yoluyla ele alınmasını ve konuların bilimsel yöntemlerle çözümlenmesini benimseyen Toros Tarım, 2017 yılında Eskişehir'de yapılan "Çinko İyot Günü" konferansının ana sponsoru olmuştur.

Kurumsal Yönetim

Murat Gigin

Yönetim Kurulu Özgeçmişleri

Murat Gigin

Murat Gigin

Yönetim Kurulu Başkanı

Murat Gigin

1952 İstanbul doğumlu Murat Gigin, lisans eğitimini University of Bradford’da İnşaat ve Yapı Mühendisliği Bölümü’nde 1974 yılında, yüksek lisans eğitimini University of London Makine Mühendisliği Bölümü’nde 1975 yılında tamamlamış, 1976 yılında ise University College London’dan Okyanus Mühendisi diploması almıştır.

Murat Gigin

Gigin, Tekfen İnşaat’taki kariyerine 1977 yılında Kuveyt şantiyelerinde inşaat mühendisi olarak başlamış, 1983’te İstanbul merkeze dönerek 1986 yılına kadar İş Geliştirme Bölümü’nde ve çeşitli uluslararası projelerde koordinatör olarak çalışmıştır. 1986 yılında Tekfen İnşaat Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanan Gigin, 1988–1998 yılları arasında Tekfen İnşaat Genel Müdürlüğü görevini yürütmüş ve 2000 yılına kadar Tekfen Taahhüt Grubu şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyeliği yapmıştır. 1998–2015 yılları arasında Tekfen Holding Yönetim Kurulu Üyeliği yapan Murat Gigin, 7 Mayıs 2015 tarihinde Tekfen Holding Yönetim Kurulu tarafından Yönetim Kurulu Başkanlığına getirilmiştir.

Murat Gigin

Murat Gigin, 1998 yılından bu yana Viem Ticari ve Sanayi Yatırımları Ltd. Şti. grup şirketlerinde (Tekzen Ticaret ve Yatırım A.Ş., Agromak Makine İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş., Maxlines Maksimum Lojistik Hizmetleri A.Ş., Viem İletişim Yayıncılık Reklam Turizm Hizmetleri Yatırım Ticaret A.Ş., Ekozey Ekolojik ve Organik Tarım Gıda Hayvancılık ve Turizm Taşımacılık İthalat İhracat İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş., İmbroz Tarım Hayvancılık Gıda Sanayi Turizm ve Ticaret Ltd. Şti., Galipoli Gıda Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., ENAT Endüstriyel Ağaç Tarımı Sanayi ve Ticaret A.Ş., Temarı Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.) Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Aza olarak görev yapmaktadır. Gigin, aynı zamanda ANG Yatırım Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısıdır.

Murat Gigin

Murat Gigin

Murat Gigin

Murat Gigin

Murat Gigin

Murat Gigin

Murat Gigin

Murat Gigin

Murat Gigin

Geçmişte çeşitli sivil toplum örgütlerinde görev yapan Gigin, 1995–1996 yılları arasında Dünya Boru Hatları ve Offshore Müteahhitleri Birliği'nin (IPLOCA) Başkanlığını yürütmüş olup, halen TEMA Vakfı Mütevelliler Kurulu Üyesi ve Akmerkez GYO, KMD (Kategori Mağazacılığı Derneği), EDRA (European DIY - Retail Association) ve GHIN (Global Home Improvement Network) Yönetim Kurulu Üyesidir.

Murat Gigin

Cansevil Akçağlılar

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Cansevil Akçağlılar

1930 İstanbul doğumlu Cansevil Akçağlılar, 1950 yılında Türk Eğitim Derneği Ankara Koleji’nden mezun olmuştur.

1979–2006 yılları arasında Tekfen Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği görevini üstlenen Cansevil Akçağlılar, 2007 yılından bu yana Tekfen Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini sürdürmektedir.

Cansevil Akçağlılar

Ali Nihat Gökyiğit

Yönetim Kurulu Üyesi

Ali Nihat Gökyiğit

1925 Artvin doğumlu A. Nihat Gökyiğit, lisans eğitimini 1946 yılında Robert Kolej’de, yüksek lisansını 1948 yılında Michigan Üniversitesi’nde İnşaat Mühendisliği dalında tamamlamıştır.

Ali Nihat Gökyiğit

1956 yılında, ortakları Feyyaz Berker ve Necati Akçağlılar ile birlikte Tekfen’in nüvesi olan FNN Müşavir Mühendislik firmasını kuran Gökyiğit, o tarihten itibaren Tekfen’in 50’yi aşan grup şirketinde Yönetim Kurulu Üyeliği veya Başkanlık görevlerinde bulunmuştur. A. Nihat Gökyiğit, 2015 yılında Tekfen Holding Yönetim Kurulu Başkanlığı görevinden ayrılarak, Yönetim Kurulu’nun önerisi ve kararıyla ortağı Feyyaz Berker ile birlikte Kurucu ve Onursal Başkan sıfatını almıştır.

Ali Nihat Gökyiğit

Dünyanın en büyük öğrenci teşkilatı AIESEC-Türkiye’nin 35 yıl süreyle Danışmanlar Yüksek Kurulu Başkanlığını yapan Gökyiğit, TÜSIAD (Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği) ve DEİK (Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu) Kurucu Üyesi olup, 1988–2005 yılları arasında DEİK ve 1985–1987 yılları arasında TÜSIAD Yönetim Kurulu Üyeliklerinde bulunmuştur. 10 yıl süreyle DEİK bünyesinde Türk-BDT İş Konseyleri Başkanlığı ve

Ali Nihat Gökyiğit

Ali Nihat Gökyiğit

Ali Nihat Gökyiğit

Ali Nihat Gökyiğit

Ali Nihat Gökyiğit

Ali Nihat Gökyiğit

Ali Nihat Gökyiğit

Ali Nihat Gökyiğit

Ali Nihat Gökyiğit

Karadeniz İş Konseyi’nde Türkiye Temsilciliği görevlerini ifa eden Gökyiğit, Gürcistan ve Kırgızistan İstanbul Fahri Konsolosu ve Gürcistan onursal vatandaşıdır. Halen, DEİK Şeref Üyesi ve TÜSIAD Üyesidir.

Ali Nihat Gökyiğit

A. Nihat Gökyiğit, ÇEDBİK (Çevre Dostu Yeşil Binalar Derneği) ve TEMA Vakfı’nın Kurucu Onursal Başkanıdır. TEMA Vakfı’nın çevre, doğal varlıkları koruma ve kırsal kalkınmaya yönelik ilk projelerini, sponsorluğunu üstlenerek hayata geçirmiştir. Bunlardan Camili Beldesi Sürdürülebilir Kalkınma Projesi, 2002 Johannesburg Dünya Zirve Konferansı’nda (World Summit on Sustainable Development) ödüle layık görülmüştür.

Ali Nihat Gökyiğit

Kendi adını taşıyan ANG Vakfı aracılığıyla, eşinin anısına İstanbul’da 50 hektarlık bir alan üzerine Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi’ni (NGBB) kuran A. Nihat Gökyiğit, aynı zamanda dünya barışına hizmet eden önemli kültür faaliyetlerinden biri olan Tekfen Filarmoni Orkestrası’nın kurucusudur.

Ali Nihat Gökyiğit

Gökyiğit’e Akdeniz Üniversitesi tarafından Çevre Hizmet Ödülü; Çukurova, Boğaziçi ve Gazi Osman Paşa Üniversiteleri tarafından Fahri Doktora unvanı verilmiştir. 1997 yılında T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Üstün Hizmet Madalyası ve 2010 yılında TBMM tarafından Üstün Hizmet Ödülü ile ödüllendirilen A. Nihat Gökyiğit, 2009 yılında Ernst&Young tarafından Schwab Foundation Social Entrepreneur of the Year (Yılın Sosyal Girişimcisi) ödülüne layık görülmüştür.

Ali Nihat Gökyiğit

Doç. Dr. Ahmet İpekçi

Yönetim Kurulu Üyesi, Danışman

Ahmet İpekçi

1944 İstanbul doğumlu Ahmet İpekçi, 1968 yılında İktisadi Ticari İlimler Akademisi’nde lisans eğitimini, 1972 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’nde doktora eğitimini tamamlamıştır. 1977 yılında İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi’nde doçentlik unvanını almıştır.

1968 yılında İktisadi Ticari İlimler Akademisi’nde asistan olarak başladığı kariyerine İstanbul Teknik Üniversitesi’nde devam etmiş ve 1972 yılında doktor asistan olmuştur. 1977–1982 yılları arasında öğretim üyeliği yapan İpekçi, 1982 yılında Tekfen İnşaat ve Tesizat A.Ş.’ye Mali ve İdari İşler Genel Müdür Yardımcısı olarak katılmış ve bu görevini 1992 yılına kadar devam

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

ettirmiştir.

1992 yılında Tekfen Taahhüt Grubu bünyesindeki HMB’de (Almanya) Yönetim Kurulu Üyesi olan İpekçi, 1994 yılında Tekfen Holding’in Finansman Koordinatörlüğüne atanmıştır. 2000–2013 yılları arasında Yatırım ve Hizmet Şirketlerinden sorumlu Tekfen Holding Başkan Yardımcılığı görevini yürüten İpekçi, 2013 itibariyle Tekfen Holding Danışmanı olup başta Tekfen İnşaat ve Toros Tarım olmak üzere birçok Grup Şirketinin Yönetim Kurulu Üyesidir. Ahmet İpekçi, Nisan 2014 itibariyle Tekfen Holding Yönetim Kurulu Üyesi olmuştur.

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Ahmet İpekçi

Kurumsal Yönetim

Sinan K. Uzan

Yönetim Kurulu Üyesi

1986 New York doğumlu Sinan K. Uzan, 2008 yılında Pepperdine University (ABD) Uluslararası İletişim ve İş İdaresi Bölümü'nde lisans eğitimini tamamladıktan sonra, 2012 yılında Northwestern University Kellogg School of Management'ta “Aile İşletmelerinin Yönetimi” programına katılmıştır.

İş hayatına Los Angeles Kaliforniya'da müzik yapımı ve internet stratejileri konularında faaliyet gösteren StarClub Interactive Networks'te başlayan Uzan, 2011–2012 yılları arasında İsviçreli Keytrade firmasında gübre ticareti konusunda tecrübe edinmiş, 2012–2013 yılları arasında ise Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş. bünyesinde Azerbaycan Proje Koordinatörü olarak görev almıştır. 2012–2014 yılları arasında New York merkezli ve diyabet hastaları için teknoloji geliştirici Hub Surgical & Orthopedic Supplies şirketinde Sistem Yöneticisi olarak çalışan Sinan K. Uzan, aynı zamanda internet teknolojisi üzerinde yatırım faaliyetleri bulunan Ankaa LLC'nin (Kaliforniya) kurucusudur. Uzan, 2014 yılında Tekfen Holding Yönetim Kurulu Üyeliğine seçilmiştir.

Neriman Ülsever

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1951 Bursa doğumlu Neriman Ülsever, Boğaziçi Üniversitesi'nden 1975 yılında mezun olmuştur.

Profesyonel iş hayatına THY A.O.'da başlayan ve artan sorumluluklarla kariyerine devam eden Ülsever, 1986–1994 yılları arasında bankacılık, üretim ve perakende sektörleri olmak üzere çeşitli alanlarda üst düzey yönetici pozisyonlarında görev almıştır.

1994 yılında insan kaynakları alanına yönelen Ülsever, insan kaynakları ve yönetim danışmanlığı konularında ihtisaslaşmıştır. Indesit Company'nin Türkiye pazarına girdiği 1995 yılından itibaren grupta ve uluslararası platformlarda çeşitli görevlerde bulunan Ülsever, 1999–2002 yılları arasında İsviçre'de Doğu Avrupa ve Uluslararası Pazarlar İK Direktörlüğü, 2001–2004 yılları arasında Fransa'da Batı Avrupa Pazarları İK Direktörlüğü sorumluluğunu da üstlenmiştir. 2004–2006 yılları arasında İtalya'da Global Ticari Örgüt İK Direktörü olarak görev yapan Ülsever, 2006–2010 yılları arasında yine İtalya'da Indesit Company Grubu Global İK Direktörlüğü ve İcra Kurulu üyeliği yapmıştır. 1996 yılında Indesit Türkiye'nin Yönetim Kurulu Üyesi olan

Ülsever, 2011–2015 yılları arasında Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev almıştır.

2011–2016 yılları arasında Sabancı Holding İnsan Kaynakları Grup Başkanı olarak çalışmasının yanı sıra; 2012–2016 yılları arasında Kordsa Global ve Temsa Global şirketlerinde Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı, Aksigorta, Carrefoursa, Avivasa ve Teknosa şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini de yerine getirmiştir. Halen İtalyan Autogrill S.p.A. Yönetim Kurulu Üyeliğine devam eden Neriman Ülsever, 23 Mart 2017 tarihi itibarıyla Tekfen Holding Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi görevini üstlenmiştir.

Prof. Dr. Ahmet Çelik Kurtoğlu

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1942 Ankara doğumlu A. Çelik Kurtoğlu, 1965 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olmuş ve aynı üniversitede akademik kariyerine başlamıştır. Cambridge Üniversitesi'nden lisansüstü derecesi alan, Yale Üniversitesi'nde ise doktora sonrası çalışmalar yapan Kurtoğlu, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ndeki İktisat Profesörlüğü görevinden 1995 yılında emekli olmuş, 1997–2006 yılları arasında ise Galatasaray Üniversitesi'nde ders vermiştir.

Bir dönem T.C. Dışişleri Bakanlığı'na uluslararası ekonomik ilişkiler konularında danışmanlık hizmeti veren Kurtoğlu, 1983–86 yılları arasında İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Kalkınma Merkezi'nde araştırma yöneticisi olarak görev yapmıştır. Kurtoğlu, European Roundtable of Industrialists (ERT) adlı kurumda 1994 yılında Jak Kamhi'nin danışmanı olarak başladığı çalışmalarını daha sonra Bülent Eczacıbaşı'nın üyeliği döneminde de sürdürmüştür.

1987 yılında Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu'nun (DEİK) kuruluşunda görev alan Kurtoğlu, 1995 yılına kadar bu kurumun Direktörlüğünü üstlenmiştir. 1992 yılından itibaren Karadeniz Ekonomik İşbirliği İş Konseyleri Genel Sekreteri, 2008 yılına kadar DEİK Yönetim Kurulu ve İcra Kurulu üyesi olarak görev yapmıştır.

1995 yılında Global Menkul Değerler A.Ş.'de görev alan Kurtoğlu, 1999 yılında Kurdoğlu Danışmanlık A.Ş.'yi, 2003 yılında ise “iyi şirket” Danışmanlık A.Ş.'yi kurarak strateji, iş geliştirme ve finansman konularında danışmanlık hizmeti vermeye başlamıştır. Kurtoğlu, ayrıca 2000–2007 yılları arasında Mitsui Trading Company Türkiye'nin danışmanlığını yapmıştır.

A. Çelik Kurtoğlu 2001 yılında, “şirket büyüme stratejileri, iş geliştirme ve finansman” konularında hizmet vermek üzere Kurdoğlu Danışmanlık A.Ş.'yi kurmuş, daha sonra şirket unvanı Çelik Kurtoğlu Danışmanlık A.Ş. olarak değişmiştir. Kurtoğlu, danışmanlık faaliyetini Çelik Kurtoğlu Danışmanlık A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Simon-Kucher & Partners Strateji Danışmanlar Ltd. Şti. Müdürler Kurulu Başkanı olarak sürdürmektedir.

A. Çelik Kurtoğlu, 2001 yılında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) bünyesine alınan 9 bankanın Yönetim Kurulu Üyesi olarak, 2002–2007 yılları arasında ise Tekfenbank Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmıştır. 2007–2008 döneminde TEMA Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığını üstlenen Kurtoğlu, Mayıs 2012'den bu yana Tekfen Holding Yönetim Kurulu'nda Bağımsız Üye olarak görev yapmaktadır.

Çiğdem Tüzün

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1954 Ankara doğumlu Çiğdem Tüzün, TED Ankara Koleji'nden 1971 yılında ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden 1975 yılında mezun olmuş, ekonomi alanındaki lisansüstü çalışmasını da aynı fakültede tamamlamıştır.

1975–78 yılları arasında Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü'nde gelir uzmanı olarak, 1978–88 döneminde ise Devlet Planlama Teşkilatı'nda sırasıyla ikili ekonomik ilişkiler ve Avrupa Ekonomik Topluluğu konularında uzman ve yönetici olarak çalışan Tüzün, 1987 yılında Avrupa Topluluğu'na tam üyelik başvuru çalışmalarını yürüten ekipte yer almıştır.

Çiğdem Tüzün, 1988 yılında Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu'nda (DEİK) Direktör Yardımcısı olarak göreve başlamış ve 1995–2006 yılları arasında aynı kuruluşta Direktör olarak görev yapmıştır. 2006 yılından beri dış ilişkiler konusunda danışmanlık yapan ve yazılar yazan Tüzün'ün kurumsal tarih alanında da çalışmaları bulunmaktadır. Çiğdem Tüzün, 2014'ten bu yana Tekfen Holding Yönetim Kurulu'nda Bağımsız Üye olarak görev yapmaktadır.

Zekeriya Yıldırım

Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

1944'te doğan Zekeriya Yıldırım, Darüşşafaka Lisesi'nden 1962'de mezun olmuş ve İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nden lisans, Vanderbilt University'den (ABD) yüksek lisans derecelerini almıştır.

Kariyerine maliye müfettiş muavini ve maliye müfettişi olarak Maliye Bakanlığı'nda başlayan Yıldırım, 1977'de göreve başladığı T.C. Merkez Bankası'nda uluslararası finans konusunda uzmanlaşmış ve ekonominin serbest rekabete ve dışa açılma sürecinde aktif rol almıştır. 1987'de Başkan Vekili iken Merkez Bankası'ndaki görevinden ayrılmıştır.

Bir dönem Doğuş Grubu'nda Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği ve İcra Komitesi Başkanlığı yapan, ayrıca Doğuş Grubu'na bağlı şirketlerin ve diğer özel sektör kuruluşlarının yönetim kurullarında başkanlık ve üyelik görevlerinde bulunan Yıldırım, yerli ve yabancı kuruluşlara da danışmanlık yapmıştır. Zekeriya Yıldırım, halen önde gelen yerli ve uluslararası şirketlere 1998'den bu yana kurumsal finansman, yönetim ve strateji alanlarında danışmanlık veren Yıldırım Danışmanlık Hizmetleri A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanıdır.

Ayrıca süs bitkileri üretiminde faaliyet gösteren Ada Plant A.Ş.'de ortaklığı bulunan Zekeriya Yıldırım, Ada Plant A.Ş. ile bankalara ve finans kuruluşlarına tapu işlemlerinde hizmet ve danışmanlık veren FU Gayrimenkul Yatırım Danışmanlık A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkanıdır. 2008–2012 yıllarında FU A.Ş.'nin ortağı ve Yönetim Kurulu Üyesi, ve 2008–2010 yıllarında Doğan Holding'in Yönetim Kurulu Üyesi olan Yıldırım, 2012 yılından bu yana Sabancı Holding'de Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır.

DEİK bünyesinde 13 yıl boyunca Türk-Hollanda İş Konseyi Başkanlığını yürüten Zekeriya Yıldırım, 2007–2013 yılları arasında Darüşşafaka Cemiyeti Yönetim Kurulu Başkanlığını yapmış olup, halen Darüşşafaka Cemiyeti Yüksek Danışma Kurulu Başkanlığı görevini sürdürmektedir. Ayrıca, TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanlık Divanı Üyesi, Ayhan Şahenk Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi, Eğitim Gönüllüleri Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi ve Finans Dünyası Yayın Kurulu Başkanıdır.

Zekeriya Yıldırım, 2013 yılından bu yana Tekfen Holding Yönetim Kurulu'nda Bağımsız Üye olarak görev yapmaktadır.

Üst Yönetim Özgeçmişleri

Osman Cengiz Birgili

Tekfen Grup Şirketler Başkanı

1951 İstanbul doğumlu Osman Birgili, 1978 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuştur.

Osman Cengiz Birgili

Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş. bünyesinde inşaat mühendisi olarak çalışmaya başlayan Birgili, çeşitli pozisyonlarda görev yaptıktan sonra 1998 yılında Tekfen İnşaat Genel Müdür Yardımcılığı görevine gelmiştir. 2005–2013 yılları arasında Tekfen İnşaat Kıdemli Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürüten Birgili, Tekfen Holding’in 2007 yılındaki halka arz sürecinde aktif görev almıştır.

Osman Cengiz Birgili

11 Mayıs 2013 tarihi itibariyle Tekfen Holding Grup Şirketler Başkanlığı görevine getirilen Birgili, aynı zamanda Toros Tarım şirketlerinde Yönetim Kurulu Başkanı ve HMB AG şirketinde Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde bulunmaktadır.

Osman Birgili, Tekfen İnşaat’ı temsilen 2011–2012 yılları arasında Uluslararası Boru Hattı Müteahhitleri Birliği'nin (IPLOCA) dönem başkanlığını yapmıştır.

Gürbüz Alp Kireç

Tekfen Holding Başkan Yardımcısı, Taahhüt Grubu

Gürbüz Alp Kireç

1951 Çanakkale doğumlu Gürbüz Alp Kireç, 1969 yılında Robert Kolej'den mezun olmuş, 1973 yılında Boğaziçi Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nde lisans, 1974 yılında Londra Üniversitesi, King’s College’ta Analitik Zemin Mekaniği üzerine yüksek lisans eğitimini tamamlamıştır. Profesyonel iş kariyerine 1974 yılında, Çanakkale Çimento Fabrikası inşaatında Planlama Mühendisi olarak başlamıştır.

Gürbüz Alp Kireç

Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş. bünyesinde Şantiye Şefi Yardımcısı olarak 1978 yılında göreve başlayan Kireç, 1994 yılına kadar yurtiçi ve yurtdışı projelerde Proje Koordinatörü ve Proje Müdürü olarak görev almıştır. 1991’de Teksan (Tekfen-Eksan) Ortak Girişimi Genel Müdür Yardımcılığı, 1994–1998 yılları arasında Suudi Arabistan’da Oger ve Tekfen Ortaklığı’nda Genel

Müdürlük görevlerini üstlenmiştir. 1998 yılında merkez ofiste Lojistik Departmanı Genel Müdür Yardımcılığı görevine getirilmiştir. 2003 yılında atandığı Operasyondan Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevini, 2005–2013 yılları arasında Operasyondan Sorumlu Kıdemli Genel Müdür Yardımcısı olarak yürütmüştür. Bu sırada GATE İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanlığı, Azerbaycan ve Suudi Arabistan Projeleri Sponsorluğu görevlerini de yapmıştır.

Hakan Görâl

2013 yılında Tekfen İnşaat Yönetim Kurulu Başkan Vekilliğine atanmıştır. 2016 yılında Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş., Tekfen İmalat ve Mühendislik A.Ş. ve Tekfen Mühendislik A.Ş.’de Yönetim Kurulu Başkanlığı, Azfen ve Geotek ortak girişim şirketlerinde Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevlerini üstlenen Gürbüz Alp Kireç, Mart 2017 itibariyle Tekfen Holding Taahhütten Sorumlu Başkan Yardımcılığı’na getirilmiştir.

Hakan Görâl

Hakan Görâl

Tekfen Holding Başkan Yardımcısı, Tarımsal Sanayi Grubu

Hakan Görâl

1967 doğumlu Hakan Görâl, 1985 yılında Eskişehir Anadolu Lisesi’ni, 1990 yılında Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü’nde lisans eğitimini ve ardından Marmara Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü’nde yüksek lisans eğitimini tamamlamıştır. Görâl ayrıca, Northwestern University, Kellogg School of Management ve Stanford University’de Executive Management ve Leadership konuları üzerine ileri eğitimler almıştır.

Hakan Görâl

Görâl, 1990–2002 yılları arasında Koç Holding’e bağlı Otomotiv İkmal Koordinasyon Grubu’nda Grup Müdürü unvanıyla tedarikçi geliştirme, satınalma ve merkezi satınalma faaliyetlerini koordine ederken, yine Koç Otomotiv Grubu şirketlerinde çeşitli projeler yönetmiştir. 2001–2004 yıllarında Mako Elektrik’e (Magneti Marelli J.V.) geçerek Satış, İnsan Kaynakları, Bilgi Teknolojileri, Muhasebe ve Finanstan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı, CFO olarak görev almıştır. 2006’da Döktaş’ı satın alan Componenta’nın Türkiye Kıdemli Başkan Yardımcılığı görevini üstlenen Görâl, bu görevi kapsamında Componenta Corporation Yürütme Kurulu Üyeliği yapmış ve Türkiye’deki dört iş biriminden sorumlu Genel Müdür olarak çalışmıştır. Ayrıca, Componenta Dökümcülük ve Tic. A.Ş. ile Kumsan A.Ş. şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyeliği yapmıştır. 2012–2016 yılları arasında İnci Holding CEO ve İcra Kurulu Başkanı olarak görev alan Görâl, grup şirketleri olan İnci Akü, İncitaş, ISM, İnci Lojistik, Aten Brantner ve Maxion İnci’de Yönetim Kurulu Başkanlıkları ve Üyeliklerinde bulunmuştur.

Hakan Görâl, Nisan 2016 tarihi itibariyle Toros Tarım Genel Müdürlüğü ve vekaleten Tarımsal Sanayi Grubundan sorumlu Tekfen Holding Başkan Yardımcılığı görevini üstlenmiştir.

Zeynep H. Akdilli Oral

Tekfen Holding Başkan Yardımcısı, Gayrimenkul Geliştirme Grubu

Zeynep H. Akdilli Oral

1959 İstanbul doğumlu Zeynep H. Akdilli Oral, 1977 yılında Adapazarı Lisesi’ni bitirmiş, 1982 yılında ise İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü’nde lisans eğitimini tamamlamıştır. 1983 yılında Çilingiroğlu Mühendislik ve Müşavirlik Ltd. Şti.’de Proje Mühendisi olarak çalışmaya başlayan Akdilli Oral, daha sonra Transklima İzzet NAsİ’de Teklif Hazırlama ve Satış Mühendisliği yapmıştır. 1990 yılında Akmerkez Etiler Adi Ortaklığı’nda Şantiye Kontrol Mühendisi olarak göreve başlayan Akdilli Oral, Akmerkez’in yönetim şirketi Üçgen Bakım ve Yönetim Hizmetler A.Ş.’de 1994–2004 yılları arasında sırasıyla Genel Müdür Yardımcılığı ve Genel Müdürlük; 2004–2012 yılları arasında ise Akmerkez GYO’nun Genel Müdürlük görevlerini yürütmüştür. Akdilli Oral, 2012–2016 yılları arasında SAF GYO A.Ş.’de Genel Müdür olarak görev almıştır.

Zeynep H. Akdilli Oral

Zeynep H. Akdilli Oral, Mayıs 2016 itibariyle Tekfen Emlak Geliştirme Yatırım ve Ticaret A.Ş. ile Tekfen Gayrimenkul Yatırım A.Ş.’nin Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Tekfen Holding’in Gayrimenkul Geliştirme Grubu’ndan sorumlu Başkan Yardımcılığı görevini üstlenmiştir.

Doç. Dr. Osman Reha Yolalan

Doç. Dr. Osman Reha Yolalan

1961 İstanbul doğumlu Osman Reha Yolalan, 1984 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği’nde lisans eğitimini, 1987 yılında Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü’nde yüksek lisans eğitimini tamamlamıştır. 1990 yılında Kanada’da Université Laval’da Yönetim Bilimleri alanında doktora derecesini alan Yolalan’a, 2000 yılında T.C. Üniversitelerarası Kurul tarafından Yöneylem Araştırması Ana Bilim Dalı’nda Üniversite Doçenti unvanı verilmiştir. Ayrıca, 1993 yılından bu yana Boğaziçi, Marmara ve Sabancı Üniversitelerinde ekonomi ve finans alanında yarı zamanlı öğretim görevlisi olarak lisans, yüksek lisans ve doktora dersleri vermektedir.

Yolalan, 1991 yılında Yapı ve Kredi Bankası’nda Stratejik Planlama Grubu’nda uzman olarak profesyonel iş yaşamına başlamıştır. 2000–2004 yılları arasında Finansal Analiz ve Kredi Risk Yönetiminden sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı, 2004–2005 yılları arasında ise Yapı ve Kredi Bankası Genel Müdürlüğü görevini üstlenmiştir. Yolalan, aynı zamanda, bankanın yurtiçi ve yurtdışı mali iştiraklerinde de Yönetim Kurulu Üyeliklerinde bulunmuştur.

Osman Reha Yolalan

Osman Reha Yolalan, Tekfen Grubu’na 2006 yılında önce Tekfenbank Yönetim Kurulu Üyesi olarak, ardından da Tekfen Holding’in halka arz projesinin gerçekleştirilmesi amacıyla katılmıştır. 2006 yılından bu yana, Tekfen Holding Kurumsal İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcısı görevini yürütmekte ve çeşitli Tekfen Grup Şirketlerinde Yönetim Kurulu Üyesi olarak da görev almaktadır. Ayrıca, Haziran 2016 itibariyle QNB Finansbank’ta Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi olarak seçilmiştir.

Osman Reha Yolalan

Ahmet Okçular

Tekfen Holding Başkan Yardımcısı, Strateji, İş Geliştirme ve Yatırımlar, Mali İşler (vekaleten)

1970 İstanbul doğumlu Ahmet Okçular, 1988 yılında Kadıköy Anadolu Lisesi’ni bitirmiştir. 1993 yılında Boğaziçi Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği ve Endüstri Mühendisliği Bölümleri’nde lisans, 1995’te de International University of Japan’de Uluslararası İş İdaresi alanında lisansüstü eğitimini tamamlamıştır.

Ahmet Okçular

Okçular, 1996 yılında Finans Yatırım Menkul Değerler A.Ş.’de Kurumsal Finansman Bölümü’nde uzman olarak iş hayatına başlamış ve 2005 yılında Grup Müdürü olarak ayrılana kadar çok sayıda halka arz, M&A danışmanlığı, proje finansmanı ve özelleştirme projesinde danışmanlık görevlerini yürütmüştür. 2005’te Türkiye M&A Danışmanlığı ve Sermaye Piyasaları Grup Başkanı olarak HSBC Bank’a katılan Ahmet Okçular, HSBC’nin Türkiye’de yatırım bankacılığı faaliyetleri alanındaki başarılarına katkıda bulunarak, çok sayıda önemli M&A ve halka arz projesine aracılık etmiştir. Okçular, ayrıca 2008–2010 yılları arasında HSBC Yatırım Menkul Değerler A.Ş.’nin İcracı Yönetim Kurulu Üyesi olarak aracılık faaliyetlerinin yönetimini üstlenmiştir.

Ahmet Okçular

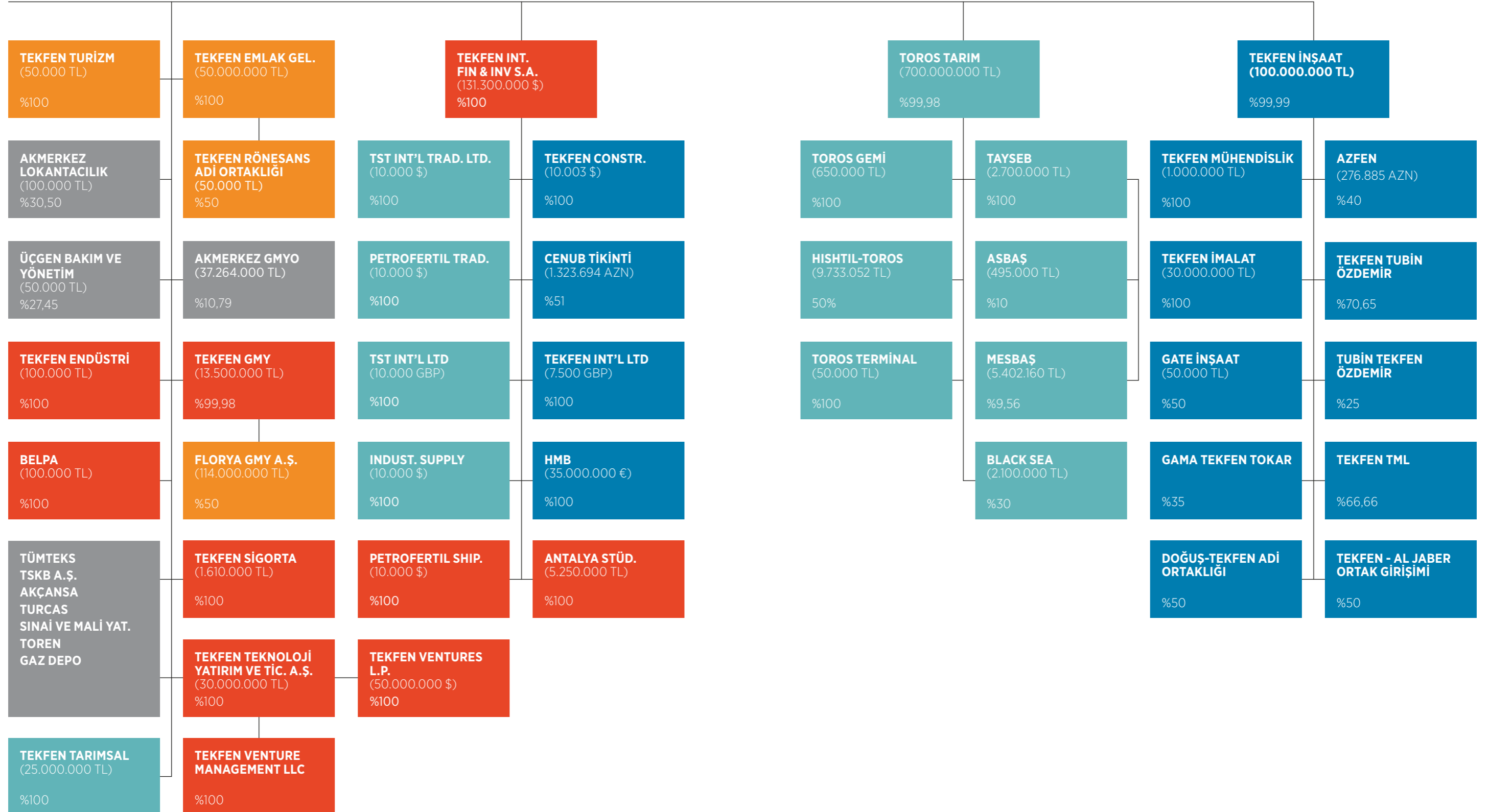
8 Nisan 2016’da Tekfen Holding’e Mali İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcısı Vekili ve 2017’de Strateji, İş Geliştirme ve Yatırımlar’dan sorumlu Başkan Yardımcısı olarak atanan Okçular, 2016 yılı itibariyle Tekfen Emlak Geliştirme Yatırım ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği görevini de yürütmektedir.

Tekfen Grup Şirketleri

- Taahhüt
- Tarımsal Sanayi
- Gayrimenkul
- Diğer Faaliyetler
- Konsolidasyona dahil edilmeyen şirketler

Tekfen Holding

(370.000.000 TL)

2017 Yılı Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu

Bölüm I

Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Beyanı

Köklü değerlere ve güçlü kurumsal temellere sahip olan Tekfen Grubu, başarılı iş uygulamalarını devam ettirmek ve hem mevcut hissedarlarına hem de potansiyel yatırımcılara yönelik olarak Tekfen hisselerini cazip bir yatırım aracı haline getirmek için önemine inandığı kurumsal yönetim anlayışına sadakatle uymaktadır. Halka açıldığı 2007 yılından önce de yönetimi, ortakları, çalışanları ve üçüncü şahıslarla ilişkilerini düzenleyen temel yönetim ilkelerini eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk prensipleri üzerine kurmuş olan Tekfen Grubu, bu bağlamda SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ni tam olarak benimsemekte ve bu ilkelerin doğru bir şekilde uygulanması yönünde gerekli özeni göstermektedir. Tekfen Grubu, pay sahiplerinin ve diğer tüm paydaşlarının menfaatlerini eşit seviyede korumakta ve pazardaki değerini en üst düzeye çıkarmayı hedeflemektedir. Öte yandan, Tekfen Grubu kurumsal yönetim alanındaki yeni yaklaşımları ve düzenlemeleri de yakından takip etmekte, özellikle yasal ve mevzuatsal değişimlere de en hızlı ve en mükemmel şekilde kendini adapte etmeye özen göstermektedir. Bu çerçevede, SPK tarafından 2014 yılı başında yayımlanan yeni Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği ile uygulanması zorunlu tutulan ilkelerin tamamı Tekfen Grubu'nda uygulanmakta, uygulanması zorunlu tutulmayan ilkelerin pek çoğu da, yukarıda ifade edildiği gibi esasen Tekfen'de yıllar içinde yerleşmiş olan ihtiyatlı yönetim felsefesi ile örtüşen hususlar olduğu için, Grubumuz tarafından büyük ölçüde benimsenmiştir ve uygulanmaktadır.

Bölüm II

Pay Sahipleri

2.1. Yatırımcı İlişkileri Bölümü

Şirketimiz bünyesinde pay sahipliği haklarının kullanılması konusunda faaliyet göstererek Yönetim Kurulu ile mevcut ve potansiyel pay sahipleri arasında iletişimin sağlanması ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumlu olarak buna ilişkin gerekli işlemlerin yürütülmesi görevi Yatırımcı İlişkileri ve Kurumsal Yönetim Direktörlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Bu birim, Kurumsal Yönetim Komitesi'ne ve ayrıca Kurumsal İşlerden Sorumlu Holding Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Osman Reha Yolalan'a bağlı olarak çalışmaktadır.

Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün iletişim bilgileri aşağıda yer almaktadır:

Yatırımcı İlişkileri ve Kurumsal Yönetim Direktörü:
Çağlar Gülveren, CFA
Tel: +90-212-359 34 20
Faks: +90-212-257 00 81
E-mail: caglar.gulveren@tekfен.com.tr veya investor@tekfен.com.tr

Yatırımcı İlişkileri Müdür Yardımcısı:
Serdar Can Çimenser
Tel: +90-212-359 38 09
E-mail: can.cimenser@tekfен.com.tr

Yatırımcı İlişkileri ve Kurumsal Yönetim Direktörü
Çağlar Gülveren, SPK'nın Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı (lisans numarası: 700022) ile Sermaye Piyasası Faaliyetleri İleri Düzey Lisansına (lisans numarası: 200075) sahip olup, Şirketin sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine

getirilmesinde ve kurumsal yönetim uygulamalarında koordinasyonu sağlamakla da görevlidir. Bölüm tarafından 2017 yılı içerisinde yürütülen faaliyetlerle ilgili olarak hazırlanan rapor 22 Şubat 2018 tarihinde yönetim kuruluna sunulmuştur.

2.1.1. Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün Görevleri

Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün mevzuattan gelen başlıca görevleri aşağıdaki gibidir:

- Yatırımcılar ile ortaklık arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasını sağlamak;
- Ortaklık pay sahiplerinin ortaklık ile ilgili yazılı bilgi taleplerini yanıtlamak;
- Genel kurul toplantısı ile ilgili olarak pay sahiplerinin bilgi ve incelemesine sunulması gereken dokümanları hazırlamak ve Genel Kurul toplantısının ilgili mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer ortaklık içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasını sağlayacak tedbirleri almak;
- Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus da dahil olmak üzere sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesini gözetmek ve izlemek;

Yatırımcı İlişkileri Bölümü bu görevlere ilave olarak aşağıda yer alan faaliyetleri de yürütmektedir:

- İnternet sitesinde yer alan “Yatırımcı İlişkileri” bölümünün içeriğini düzenli olarak takip etmek ve gerektiğinde güncellemek;
- Holding ve Grup şirketlerinin tanıtımına yönelik olarak yatırımcı ve analistlerden gelen talepleri değerlendirmek,

gerektiğinde bire bir görüşmeler yapmak veya bu konuda düzenlenen konferans ve toplantılara katılmak;

– Kamuyu aydınlatma mevzuatına ilişkin her türlü hususu gözetmek ve izlemek, bu kapsamda Kamuyu Aydınlatma Platformu'na yapılması gereken özel durum açıklamalarını hazırlamak ve göndermek;

– Analistler tarafından hazırlanacak olan araştırma raporları için ihtiyaç duyulan finansal ve operasyonel verileri daha önce kamuya açıklanan bilgiler kapsamında ve ticari sır niteliğinde olmamak kaydıyla temin etmek, araştırma raporlarının tam, doğru ve güncel verilerden hareketle hazırlanmasını sağlamak, bu kapsamda hazırlanan analist raporlarını incelemek ve takip etmek;

– Mevcut ve potansiyel yerli ve yabancı yatırımcılardan telefon veya elektronik posta yoluyla gelen soru ve bilgi taleplerine, yasal mevzuatın imkân verdiği ölçüde yanıt vermek;

– Üçer aylık dönemler itibarıyla kamuya açıklanan Finansal Raporların ilanını takiben yatırımcı ve analistlere yönelik olarak Şirket üst yönetiminin katılımının da olduğu telekonferans ve toplantıları organize etmek;

– İlgili birimlerin de desteği ile üçer aylık faaliyet dönemleri itibarıyla Şirket'in ilgili döneme ait faaliyetleri ve finansal durumuna ilişkin detaylı sunumlar hazırlamak;

– Özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin mevzuat çerçevesinde, içsel bilgilere erişimi olanların listesini hazırlamak ve bu listenin güncelliğini takip etmek;

– Merkezi Kayıt Kuruluşu bünyesindeki Kaydi Sisteme dahil bilgilerin takibini yapmak.

Kurumsal Yönetim

2.1.2. Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün 2017 Yılı Faaliyetleri

Şirketimiz sermayesinin halka açık kısmının bir bölümü yabancı kurumsal yatırımcıların elindedir. Bu çerçevede, birçok mevcut ve potansiyel yabancı kurumsal yatırımcı ile bu tür yatırımcılara raporlama hizmeti veren aracı kurum analistlerinden Şirketimiz hakkında bilgi almak amacıyla ziyaret talepleri ulaşmakta, bu tür taleplerin Şirket üst yönetiminin de katılımı sağlanarak olumlu karşılanmasına çaba gösterilmektedir.

Bu kapsamda, 2017 yılı içerisinde, katılan konferanslar hariç, analist ve yabancı kurumsal yatırımcılarla 52 adet bire bir görüşme ve ayrıca 14 adet telekonferans gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında, yıl içerisinde yurtiçinde ve yurtdışında 5 konferansa katılmış ve 5 kez de yurtdışı “roadshow” organize edilmiştir. Toplam 20 gün süren toplantılarda yerli ve yabancı 84 kurumsal yatırımcının temsilcileri ile görüşme gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Şirketimizin üçer aylık faaliyetleri ve finansal sonuçlarına ilişkin olarak tüm yatırımcı ve analistlerin katılımına açık 4 adet telekonferans düzenlenmiş, dönemsel faaliyet sonuçlarıyla ilgili olarak Türkçe ve İngilizce hazırlanan “Yatırımcı Sunumları”na Şirketimizin internet sitesinde yer verilmiştir. Üçer aylık mali sonuçların değerlendirildiği telekonferanslara katılım bilgileri en az iki hafta öncesinden Şirketimizin internet sitesinde ilan edilmekte ve ayrıca dağıtım listemizde yer almak istediğini belirten herkese e-posta yoluyla gönderilmektedir.

2.2. Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Pay Sahibi ile Yatırımcı İlişkileri ve Kurumsal Yönetim Birimi'ne ulaşan her türlü bilgi talebi, yatırımcılar arasında herhangi bir ayırım yapılmaksızın eşitlik ilkesi çerçevesinde, ticari sır niteliğinde veya henüz kamuya açıklanmamış bir bilgi olmamak kaydıyla titizlikle yanıtlanmaktadır.

Bunun yanında, Şirketimizin internet sitesinde (www.tekfen.com.tr) ayrı bir bölümde yer alan “Yatırımcı İlişkileri” üzerinden yatırımcıların tam, doğru ve güncel olarak bilgilendirilmelerine yönelik her türlü veriye İngilizce ve Türkçe olarak ulaşılabilir. Dönem içerisinde Şirketimizin internet sitesinde pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek nitelikte herhangi bir bilgi veya açıklamaya yer verilmemiştir.

Pay sahiplerinin özel denetçi tayini talebi hakkı yasal mevzuatla düzenlenmiş olduğundan, Şirketimiz Ana Sözleşmesinde özel denetçi atanması talebine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Dönem içerisinde özel denetçi tayinine ilişkin olarak herhangi bir

talep olmamıştır.

2.3. Genel Kurul Toplantıları

Şirketimizin 2016 yılı faaliyet sonuçlarına ilişkin finansal raporlar 23 Şubat 2017 tarihinde ilan edilmiş, Yıllık Olağan Genel Kurul Toplantısı ise 23 Mart 2017 tarihinde saat 14.00'da Büyükdere Cad. No. 209, 4. Levent-İstanbul adresindeki Tekfen Tower Binası Konferans Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

Genel Kurul Toplantısı'nın gündemi, gündemde yer alan maddelerle ilgili detaylı açıklamaların yer aldığı bilgilendirme dokümanı, yıllık faaliyet raporu, mali tablo ve raporlar, kâr dağıtım önerisi ve vekâletname örneği Şirket merkezinde, Bilgi Toplumu Hizmetleri sayfasında, Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun e-Genel Kurul sisteminde ve Şirketimizin internet sitesinde (www.tekfen.com.tr) Genel Kurul tarihinden en az üç hafta önce pay sahiplerinin incelemesine sunulmuştur.

Şirketimizin çıkarılmış sermayesini temsil eden hisse senetlerinin tamamı hamiline yazılı olup, bu hisselerin tamamı kaydileştirilmiştir. Bu kapsamda toplantıya davet, kanun ve Esas Sözleşme hükümlerine uygun olarak ve süresi içerisinde, vekâletname örneği ve gündemi de ihtiva edecek şekilde Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilan edilmiştir.

23 Mart 2017 tarihli Olağan Genel Kurul toplantımız elektronik ortamda da katılım sağlanarak, Şirketimizin toplam 370.000.000 TL tutarındaki sermayesine karşılık gelen 370.000.000 adet hisseden, elektronik ortamda katılanlar dahil toplam 276.988.580,4205 hissenin katılımı ile %74,86 toplantı nisabı ile gerçekleştirilmiştir.

Toplantıya pay sahipleri dışında diğer menfaat sahipleri veya medyanın katılımı olmamıştır.

Şirketimizin esas sözleşmesinin 24'üncü maddesine göre, Genel Kurul toplantılarında oy kullanma işlemi, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri çerçevesinde vekâleten kullanıldığını belirten belgeler gösterilerek el kaldırmak suretiyle veya elektronik ortamda oy toplanması yoluyla yapılmaktadır. Toplantıda her gündem maddesi ayrı ayrı oylanmaktadır.

Ayrıca, Genel Kurul gündemine ayrı bir madde ilave edilerek, 2016 yılı içerisinde yapılan toplam 7.343.730 TL'lik bağış ve yardımlar ile bunlardan yararlananlar hakkında ortaklara bilgi verilmiştir.

Genel Kurul toplantısında isteyen ortaklarımıza

düşüncelerini açıklama ve soru sorma imkânı tanınmakta olup, toplantıda yöneltilen sorular, toplantıda hazır bulunan Şirketimiz yöneticileri tarafından yanıtlanmıştır. Diğer taraftan, Genel Kurul toplantısında pay sahipleri tarafından herhangi bir öneri verilmemiştir.

Genel Kurul toplantısına ilişkin gündem, hazirun cetveli ve toplantı tutanakları Şirketimiz merkezinden temin edilebileceği gibi, söz konusu dokümanlara Şirketimizin internet sitesinden de (www.tekfen.com.tr) ulaşılabilir.

2.4. Oy Hakları ve Azınlık Hakları

2.4.1. Oy Hakları

Şirketimiz hisse senetlerinin halka arz işlemlerinden önce, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum sağlamak üzere Ana Sözleşmemizde yapılan değişikliklerle imtiyazlı paylar kaldırılmış olup, son durum itibariyle imtiyazlı pay bulunmamaktadır. Bu çerçevede her payın bir oy hakkı bulunmakta olup, bu husus Şirketimizin Esas Sözleşmesinde yer almaktadır.

Şirketimizde oy hakkını haiz olan pay sahipleri bu haklarını kendileri doğrudan kullanabilecekleri gibi, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uygun olarak pay sahibi olmayan üçüncü şahıslara verdikleri vekâlet ile de kullanabilirler.

Şirketimiz sermayesinde karşılıklı iştirak ilişkisi bulunmamaktadır.

2.4.2. Azınlık Hakları

Şirketimiz Ana Sözleşmesinde, azınlık paylarının yönetimde temsiline veya birikimli oy kullanma yönteminin kullanılmasına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Ana Sözleşmemiz uyarınca, Holding sermayesinin en az %5'ine sahip pay sahipleri, Yönetim Kurulu'ndan, yazılı olarak gerektirici sebepleri ve gündemi belirterek, Genel Kurulu toplantıya çağırmasını veya karara bağlanmasını istedikleri konuları gündeme koymasını isteyebilmektedir. Genel Kurulu toplantıya davet eden %5 azınlığın mahkemeden yetki alma hakkı saklıdır.

2.5. Kâr Payı Hakkı

Şirketimizin kâr dağıtım kararları, Türk Ticaret Kanunu (TTK); Sermaye Piyasası Mevzuatı; Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Düzenleme ve Kararları; Vergi Yasaları; ilgili diğer yasal mevzuat hükümleri ile Şirketimizin Esas Sözleşmesi dikkate alınarak belirlenmektedir. Şirketimizin “Kâr Dağıtım Politikası”, Yönetim Kurulu'nun 4 Nisan

2008 tarihli toplantısında onaylanarak, 8 Mayıs 2008 tarihinde yapılan Genel Kurul Toplantısı'nda ortaklarımızın bilgisine sunulmuştur. Şirketimizin Kâr Dağıtım Politikası Faaliyet Raporumuzda ve Şirketimizin internet sitesinde yer almaktadır. Ana Sözleşmemiz gereği, ayrılması gereken yasal yükümlülüklerden sonra ortaya çıkan dağıtılabılır kârımızın en az %30'unun ortaklarımıza birinci kâr payı olarak dağıtılması gerekmektedir. Kâr dağıtım önerisi, konsolide mali tablolara dahil olan bağlı ortaklık ve iştiraklerimizin olağan genel kurul toplantılarını tamamlamasını takiben yasal süreler dikkate alınarak, Şirket Yönetim Kurulu'nun konuya ilişkin kararı üzerine kamuyu aydınlatmaya ilişkin mevzuata uygun olarak kamuya açıklanmaktadır. 23 Mart 2017 tarihinde gerçekleştirilen Genel Kurul Toplantısı'nda 2016 yılı faaliyet dönemine ilişkin kârın %35'i olan 113.545.600 TL'lik bölümünün dağıtılmasına karar verilmiş ve bu kârın dağıtımı 29 Mart 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

2.6. Payların Devri

Şirketimiz Ana Sözleşmesinde pay devrini kısıtlayan bir hüküm bulunmamakta olup, Ana Sözleşmenin 6'ncı maddesinde de pay devirlerine ilişkin olarak Sermaye Piyasası mevzuatının öngördüğü şartlar dahilinde herhangi bir kısıtlama bulunmadığına dair hüküm yer almaktadır.

Bölüm III

Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık

3.1. Kurumsal İnternet Sitesi ve İçeriği

Şirketimizin internet sitesi adresi www.tekfen.com.tr olup, internet sitesinin Yatırımcı İlişkileri başlığı altında bulunan bölümde SPK'nın Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirtilen hususlara kapsamlı bir şekilde yer verilmektedir. Ayrıca, burada yer alan bilgiler, uluslararası yatırımcıların da yararlanabilmesi açısından Şirketimizin İngilizce internet sayfasında da yer almaktadır.

3.2. Faaliyet Raporu

Şirketimizin faaliyet raporu hissedarlarımızın, kamuoyunun ve diğer tüm menfaat sahiplerinin Şirketimizin faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak şekilde ve Türk Ticaret Kanunu ile Sermaye Piyasası Mevzuatı'nda gerekli görülen detayda hazırlanmaktadır.

Kurumsal Yönetim

Bölüm IV Menfaat Sahipleri

4.1. Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Menfaat sahipleri, Şirketimizle ilgili önemli gelişmeler hakkında iç yazışmalar, toplantılar, intranet ve internet yoluyla, ayrıca düzenlenen basın toplantılarıyla ve verilen demeçlerle, yazılı ve görsel basın ile diğer medya iletişim araçları yoluyla bilgilendirilmektedir.

Pay sahipleri, yatırımcılar ve analistler Şirketin finansal raporlarına, faaliyet raporlarına ve diğer sunum ve bilgilere Şirketin internet sitesinden ulaşabilmektedir.

Şirketimiz bir holding şirketi olması sebebiyle doğrudan ticari faaliyetlerde bulunmamaktadır. Ancak Şirkete bağlı grup şirketlerinin faaliyet gösterdikleri alana göre, şirketlerle ilişkisi bulunan müşteriler, bayiler ve tedarikçiler gibi menfaat sahipleri, yapılan bayi ve eğitim toplantıları ile kendilerini ilgilendiren hususlarda bilgilendirilmektedir.

Çalışanlara bilgi aktarımı, çeşitli organizasyonlar ile bir araya gelinerek, yöneticiler ile periyodik toplantılar düzenlenerek ve intranet vasıtasıyla yapılmaktadır. Bazı önemli duyuru ve mesajlar, elektronik posta yoluyla tüm çalışanlara iletilmektedir. Ayrıca Tekfen Grubu, yönetici ve çalışanları arasında çift taraflı bilgi akışına önem vermekte ve bu akışın sağlanması için gerekli düzenlemeleri yapmaktadır.

Şirketimizde, yasal düzenlemelere uyumun sağlanması ve bunun gözetimi Denetimden Sorumlu Komite'nin, kurumsal yönetimle ilgili konularda ortaklar ve menfaat sahiplerinden gelen şikâyetlerin incelenmesi ve sonuca bağlanması ise Kurumsal Yönetim Komitesi'nin sorumluluğundadır.

4.2. Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Menfaat sahiplerinin şirket yönetiminde yer almasına ilişkin herhangi bir model oluşturulmamıştır. Diğer taraftan, çalışanlar ve diğer menfaat sahipleri ile yapılan toplantılarda iletilen talep ve öneriler yöneticiler tarafından değerlendirmeye alınmakta ve bunlara ilişkin politika ve uygulamalar geliştirilmektedir.

4.3. İnsan Kaynakları Politikası

Tekfen Holding ve grup şirketleri olarak İnsan Kaynakları Politikamızın temelini, aşağıdaki ilkeler oluşturmaktadır:

Müşterilerinin ve çalışanlarının memnuniyetini sürekli kılmak, bir şirketin yalnızca bugünkü değil, gelecekteki kazançlarının da güvencesidir.

Tekfen Grubu bütün faaliyetlerini, çalışanlarına, üçüncü şahıslara, mala ve çevreye gelebilecek her türlü zararı en aza indirmek üzere aşağıdaki çalışma ilkelerine göre düzenlemektedir:

Tüm yönetici ve çalışanlar olarak Sağlık, Emniyet, Çevre ve Kalite'den sorumlu olmak; ilgili yasa, tüzük, yönetmeliklere uymak; Standart ve müşteri şartnamelerine uymak; müşteri şikâyetlerini, tekrar ve tamir oranlarını en aza indirmek ve maliyetleri azaltmak; Yönetim sistemlerinin etkinliğinin artırılmasını sağlamak; uygulamaları sürekli izlemek ve iyileştirmek.

Tekfen Holding, kendi insan kaynakları politikasını en etkin şekilde yürütürken Türkiye'nin geleceğine yönelik yatırımlar da yapmaktadır. Bu çerçevede, Tekfen Vakfı aracılığıyla eğitim için maddi desteğe muhtaç, başarılı öğrencilere verdiğimiz burslar, kuruluşumuzdan bu yana sürdürdüğümüz sosyal, kültürel ve çevre koruma faaliyetlerimiz, ülkemizi daha aydınlık yarınlara taşımaya yönelik çalışmalarımız arasında yer almaktadır.

Yönetim anlayışımız, insana ve insanın başarabileceğlerinin sınırsızlığına inanmak, aydınlık bir geleceğe teknoloji ve bilimin ışığında ulaşılabileceğinin ve bunun için de öncelikle insan zekâsına ve becerisine yatırım yapma gerekliliğinin bilincinde olmak şeklinde özetlenebilir.

2017 yılı içerisinde çalışanlarımızdan ayrımcılık konusunda hiçbir şikâyet gelmemesi, Tekfen Grubu'nun çalışanlarına karşı objektif tutumunun bir göstergesidir.

Çalışanlarımız en değerli kaynağımız, çalışanlarımızın kalitesi de ürün ve hizmet kalitemizin en büyük güvencesidir. Onları seçerken gösterdiğimiz özen gelişim programlarında da sürdürülmektedir. Bu programlar, çalışanlarımızın takım anlayışı içinde eşgüdümlü hareket edebilme, öneriler geliştirme ve gerçekçi karar verebilme becerilerini geliştirmektedir.

Çalışanlarımızla ilişkileri yürütmek üzere şirketlerimizde İnsan Kaynakları ve Personel Birimleri aktif bir rol üstlenmektedir.

4.4. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk

Tekfen Grubu, etik kuralları kurumsal kültürünün temel taşlarından biri olarak görmekte, ayrıca sosyal

sorumluluğunun, sosyal ve ekonomik hayattaki rolünün bilinciyle, faaliyetini sürdürürken toplumun ve ekonominin gelişmesi amacını da göz önünde bulundurmaktadır. Tekfen'de çalışanlar, tedarikçiler, müşteriler, pay sahipleri, diğer menfaat sahipleri ve kamuoyu ile ilişkilerinde dürüstlük, sorumluluk bilinci ve haklara saygı esastır. Bu temeller üzerine kurulu olarak oluşturulan ve yazılı hale getirilen Tekfen Grubu Etik Kuralları internet sitemiz (www.tekfen.com.tr) vasıtasıyla kamuya açıklanmıştır.

Tekfen, sorumluluklarının bilincinde bir kuruluş olarak, ürettiği değerlerin bir bölümünü kamu yararı gözeten projelerde kullanmakta ve kendisinin de bir parçası olduğu toplumsal ve çevresel koşulları iyileştirme çabalarına destek vermektedir. Tekfen'in kuruluşundan bu yana sürdürdüğü sosyal, kültürel ve çevre koruma faaliyetleri, kurum kültürünün ayrılmaz bir parçasıdır.

Tekfen, sosyal ve kültürel faaliyetlere katkısını daha da ileriye götürmek ve doğal çevreyle uyum içinde, yaşanılır bir geleceğin kurulmasına yardımcı olmak üzere, 1999 yılında kısaca Tekfen Vakfı olarak da bilinen Tekfen Eğitim, Sağlık, Kültür, Sanat ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı'nı kurmuştur.

Tekfen çatısı altında sosyal sorumluluk projeleri, gerek münferit olarak grup şirketleri yoluyla, gerekse Tekfen Vakfı yoluyla hayata geçirilmektedir.

Tekfen Vakfı

Tekfen Vakfı'nın ana faaliyet alanı eğitim ve kültür-sanattır.

Eğitim:

Vakıf, her yıl Türkiye'de öğrenim gören ve maddi desteğe ihtiyaç duyan lise ve üniversite öğrencisine karşılıksız eğitim bursu vermektedir. Bugüne kadar 2000'in üzerinde öğrencinin mezun olmasında katkısı olan Vakıf, 2016-2017 eğitim yılında 500 öğrenciye burs sağlamıştır.

Tekfen Vakfı, bursiyelerinin iş hayatına atıldıklarında ne istediklerini daha iyi bilen, donanımlı mezunlar olarak mesleklerine başlamaları için onlara Tekfen Grup Şirketleri'nde staj ve gelecekteki meslektaşlarına danışma imkânı veren “mentorluk” desteği sağlamakta olup, bu kapsamda 2017 yılında Tekfen Grup Şirketleri'nde toplam 57 Tekfen Vakfı bursiyeri staj yapma imkânı bulmuştur.

Tekfen Vakfı, aynı zamanda, sanat alanında gelecek vaat eden genç yeteneklere, eğitimlerini yurtdışında sürdürmeleri için de destek vermektedir. Tekfen Vakfı bu

kapsamda genç viyolonselist Nil Kocamangil'e burs, eğitimini Almanya'da sürdüren fagotçu Emir Kutay Koçak'a ise enstrüman desteği sağlamıştır.

Tekfen Vakfı ayrıca, 2017 yılı itibarıyla 3 yıl boyunca çocuğun ve toplumun gelişimi için eğitimde yapısal dönüşüme nitelikli veri, yapıcı diyalog ve farklı görüşlerden ortak akıl oluşturarak katkı yapan, bağımsız ve kâr amacı gütmeyen Eğitim Reformu Girişimi'nin (ERG) destekçileri arasında yer alacaktır.

Kültür-Sanat:

Sanat alanında, temellerinin atıldığı 1992 yılından bu yana etkinliklerini kesintisiz bir şekilde sürdüren Tekfen Filarmoni Orkestrası, Karadeniz, Hazar, Akdeniz bölgelerindeki 23 ülkenin müzisyenlerini bir araya getirerek üstlendiği “barış elçiliği” görevini özgün projelerle bütünleyen önemli bir kültür girişimidir.

2017 yılında kuruluşunun 25. yıldönümünü kutlayan orkestrada, kurucu şef Saim Akçıl'ın 2012 yılındaki emekliliğinin ardından sürdürülen arayışlar tamamlanarak, daimi şef ve sanat yönetmeni görevi genç Özbek şef Aziz Shokhakimov'a devredilmiş, orkestranın yenilenerek iyileştirilmesi amacıyla geniş çaplı seçmeler düzenlenmiştir.

Yıl içerisinde 45. İstanbul Müzik Festivali kapsamında Güney Afrikalı soprano Pumeza Matshikiza ve Viyanalı Türk tenor İlker Arcayürek'in solistliğinde Lütfi Kırdar'da bir “Opera Gala” Ekim ayında ise Zorlu PSM'de klasik müziğin yükselen yıldızları Özbek piyanist Behzod Abduraimov ve Tatar-Koreli kemancı Roman Kim'in solist olarak yer aldığı konserler düzenlenmiştir. Yine Ekim ayında, Zorlu PSM'de “Tekfen Filar-mini” 3'üncü kez eğlenceli olduğu kadar eğitici bir program ile çocuklarla buluşmuştur.

Sürdürülebilir Kalkınma:

Tekfen Vakfı, 2014 Mayıs ayında Soma'da meydana gelen ve 301 işçinin ölümüyle sonuçlanan maden faciasının ardından bölgede yaptığı araştırmalar sonucunda, madencilğe alternatif gelir getirici faaliyetlerin önünü açmak üzere, Soma'ya mikrokredi yoluyla destek vermeye karar vermiştir. Türkiye Grameen Mikrofinans Programı kapsamında kurulan Tekfen Vakfı Soma Mikrokredi Şubesi, 17 Kasım 2014 tarihinde hizmete açılmış olup, kadınlara yönelik olan bu mikrokredi desteği sayesinde 2017 yılı sonuna kadar 559 dar gelirli kadın girişimcinin geçimine mikrokredi desteği ile katkıda bulunulmuştur. Soma'da halen şubemizden aktif olarak mikrokredi

Kurumsal Yönetim

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu

kullanan kadınların sayısı 299’dur. Tekfen Vakfı 2017 yılında, Türkiye Grameen Mikrofinans Programı kapsamındaki desteğini Soma’ya ilave olarak Mersin ilini de eklemek suretiyle genişletme kararı almıştır.

Tekfen Holding

Tekfen Holding, Türkiye’nin önde gelen STK’larından AKUT Arama Kurtarma Derneği’nin “AKUT Dostu” programını 2012 yılından bu yana desteklemektedir.

Tekfen Holding, Mütevelli Heyeti’nde görev aldığı İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı tarafından düzenlenen İstanbul Festivallerini uzun yıllardır desteklemektedir. Bu destek kapsamında Holding, 2017 yılında, sırasıyla “iyi bir komşu” temasıyla gerçekleştirilen 15. İstanbul Bienali ile “Tiyatro bağımsızlık yapar” sloganıyla düzenlenen 21. İstanbul Tiyatro Festivali gösteri sponsoru olmuştur.

Tekfen Holding ve Grup Şirketlerine önemli bir insan kaynağı potansiyeli sunan Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nin EYMİR Kültür Vakfı’na, İstanbul’daki Mezunlar Derneği binasının tadilatı için destekte bulunmuştur. Tadilat, 2017 içerisinde tamamlanmaya yakın ilerleme kaydetmiştir.

Tekfen Holding aynı zamanda İstanbul Devlet Opera ve Balesi’nin “Giselle” adlı bale temsiline ağırlama desteğinde bulunmuştur.

Tekfen Holding 2017 yılının 2. yarısında, Yönetim Kurulu’nun destek ve onayıyla uzun soluklu, kapsayıcı bir kurumsal sosyal sorumluluk (KSS) projesini başlatmıştır. KSS projesinin odağında ve yapılacak çalışmalarla ilgili tüm paydaşları kapsayacak şekilde, holdingin ana faaliyet alanlarının tümünde birincil önceliğe sahip olan İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) bulunmaktadır. Projenin başlangıç aşamasında, stratejik yol haritasının belirlenmesine yönelik, geniş çaplı bir anket ile paydaş haritalaması gerçekleştirilmiştir. Bu projeye amaç, Türkiye’de büyük eksikliği duyulan İSG konusunda, Tekfen’in sahip olduğu bilgi birikimi ve tecrübenin de değerlendirilmesiyle örnek teşkil etmek, İSG bilincinin yayılmasına ve ülke genelinde İSG kriter ve performanslarının iyileştirilmesine katkıda bulunmaktır.

Toros Tarım

Toros Tarım, sosyal sorumluluk kapsamında Türkiye’deki tarım kesiminin sorunlarına eğilmekte ve tarım çalışanlarının daha iyi şartlara kavuşturulması yönünde farklı projelere destek vermektedir.

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu

Toros Tarım, teknolojik gelişmelerden tarım kesiminin de faydalanması yönünde yaptığı öncü çalışmalar kapsamında TOROSÇİFTÇİ APP adıyla yeni bir uygulamaya (aplikasyon) imza atmıştır. Çiftçiler için bilgisayar, akıllı cep telefonu veya tablet üzerinden ücretsiz olarak indirilebilen ve çiftçi dostu bir karar destek uygulaması olan TOROSÇİFTÇİ APP, hava durumu tahmini, toprak ve bitki verilerini bir araya getirerek çiftçilerin faaliyetlerine yönelik öneriler geliştirmekte, her tarla için hava koşullarını takip ederek, üretim ve operasyon kararlarının zamanında ve doğru olarak verilmesini sağlamaktadır. Toros Çiftçi uygulamasına ilk sezonunda 6500 çiftçi, 7000’e yakın tarlası ile kayıt olmuştur. Tarla büyüklükleri, uygulamayı kullanan çiftçiler arasında önder çiftçilerin ağırlıkta olduğunu göstermektedir.

Toros Tarım, uzun yıllardır yapmakta olduğu gibi 2017 yılında da Ceyhan’daki Toros Tarım Anadolu Lisesi ve Kurtpınarı Mahallesi’nde bulunan Toros Tarım İlkokulu’nun bakım, onarım ve genel ihtiyaçlarını karşılamıştır.

Bölüm V

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu

5.1. Yönetim Kurulu’nun Yapısı ve Oluşumu

Şirketimizin işleri ve idaresi, Genel Kurul tarafından seçilen dokuz ila on bir üyeden oluşan Yönetim Kurulu tarafından yürütülmektedir.

Şirketimizin 23 Mart 2017 tarihinde gerçekleştirilen Yıllık Olağan Genel Kurul Toplantısı’nda Yönetim Kurulu 10 üyeden oluşacak şekilde 1 (bir) yıl süre ile seçilmiştir.

Yönetim Kurulumuzda dört bağımsız üye görev yapmaktadır. Buna göre, Kurumsal Yönetim Komitesi’nin 23 Şubat 2017 tarihli raporu ile Sermaye Piyasası Kurulu’nun Kurumsal Yönetim İlkeleri’nde yer alan bağımsızlık kriterlerini taşıdıkları tespit edilen Zekeriya Yıldırım, A. Çelik Kurtoğlu, Çiğdem Tüzün ve Neriman Ülsever bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak aday gösterilmişler ve 23 Mart 2017 tarihinde yapılan Genel Kurul toplantısında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak seçilmişlerdir. Bağımsız üyelere her birinin bağımsızlıklarına ilişkin yazılı beyanları mevcuttur.

Bu çerçevede, 23 Mart 2017 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı’nda Ali Nihat Gökyiğit, Cansevil

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu

Akçağlılar, Sinan K. Uzan, Murat Gigin, Ahmet İpekçi, M. Ercan Kumcu, A. Çelik Kurtoğlu, Zekeriya Yıldırım, Çiğdem Tüzün ve Neriman Ülsever Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmişlerdir.

Şirketimiz Ana Sözleşmesine göre Yönetim Kurulu, Türk Ticaret Kanunu, Ana Sözleşme ve Şirket Genel Kurulu tarafından alınan kararlarla kendisine verilen görevleri ifa ve icra eder.

Yönetim Kurulu, Holding’i temsil ve ilzam yetkisini kendi içinden seçeceği bir Komiteye, bir veya daha fazla murahhas üyeye veya Genel Müdür’e devredebileceği gibi, pay sahibi olmayan müdürlere de devredebilir. Yönetim Kurulu, ilk toplantıda, kendi içinde, bir başkan ve bir başkan vekili seçer.

Ayrıca Yönetim Kurulu, TTK’nın 375. Maddesi’nde sayılan devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla, yönetim yetkilerinin tamamını veya bir kısmını, düzenleyeceği bir iç yönergeye göre bir veya birkaç yönetim kurulu üyesine veya üçüncü kişiye devredebilir.

Bu çerçevede, 2017 yılında Yönetim Kurulu üyelerimizden Sn. Murat Gigin Yönetim Kurulu Başkanı ve Sn. Cansevil Akçağlılar ise Yönetim Kurulu Başkan Vekili olarak tayin ve tespit edilmişlerdir.

Söz konusu seçim ve görev dağılımı sonrasında Holding Yönetim Kurulu aşağıdaki tablodaki gibi oluşmuştur.

Adı Soyadı	Görevi
Murat Gigin	Başkan
Cansevil Akçağlılar	Başkan Vekili
Ali Nihat Gökyiğit	Üye
Doç. Dr. Ahmet İpekçi	Üye
Dr. Mehmet Ercan Kumcu	Üye
Sinan K. Uzan	Üye
Prof. Dr. Ahmet Çelik Kurtoğlu	Bağımsız Üye
Çiğdem Tüzün	Bağımsız Üye
Zekeriya Yıldırım	Bağımsız Üye
Neriman Ülsever	Bağımsız Üye

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu üyelerimizin Şirketimize bağlı diğer grup şirketlerinde görev alabilmeleri amacıyla, Şirketimizin yıllık Olağan Genel Kurul Toplantısı’nda 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 395 ve 396’ıncı maddelerinde sayılan yasak ve tahditlere tabi olmayacakları karara bağlanmıştır. Bu çerçevede, Yönetim Kurulu üyeleri Genel Kurul tarafından karara bağlanan dönemde Şirket dışında başka görevler almalarına ilişkin olarak herhangi bir sınırlamaya tabi değildir.

Bu çerçevede, yönetim kurulu üyelerimizin, Tekfen Grup Şirketlerinde ve Tekfen Grubu dışındaki şirketlerde aldığı diğer görevlere ilişkin bilgiler bir sonraki sayfadaki tabloda yer almaktadır.

Mevcut durum itibarıyla Yönetim Kurulu üyeleri, Şirketimizle bir çıkar çatışmasına sebebiyet verecek herhangi bir işlem yapmamakta ve aynı faaliyet konularında rekabet etmeye yönelik bir faaliyette bulunmamaktadır.

Şirketimizin Yönetim Kurulu’nda üç kadın üye bulunmakta olup, Yönetim Kurulu yapısında kadın üye sayısı için herhangi bir hedef oran ve hedef zaman bulunmamaktadır.

5.2. Yönetim Kurulu’nun Faaliyet Esasları

Şirketimiz Yönetim Kurulu toplantılarının toplanma sıklığı ile toplantı ve karar nisabına ilişkin hususlar Şirketimiz Esas Sözleşmesinde belirlenmiştir. Buna göre Yönetim Kurulu’nun, Holding işleri ve işlemleri lüzum gösterdikçe ve yılda en az dört defa toplanması zorunludur.

Yönetim Kurulu toplantılarının başlayabilmesi için toplam üye sayısının yarısından bir fazlasının toplantıda hazır bulunması şart olup, kararlar toplantıda mevcut üyelerin çoğunluğu ile alınmaktadır. Bunun dışında, üyelere herhangi biri müzakere talebinde bulunmadıkça Yönetim Kurulu kararları, üyelere birinin muayyen bir hususa dair yaptığı teklife diğerlerinin yazılı muvafakatleri alınmak suretiyle de verilebilir.

Yönetim Kurulu toplantılarının sekreteryası, Hukuk Bölümü tarafından yerine getirilmektedir.

Toplantıların gündemi, Tekfen Holding Grup Şirketleri Başkanı’nın önerileri doğrultusunda Yönetim Kurulu Başkanı ile görüşülerek belirlenmektedir. Toplantı gündemi ve gündeme ilişkin dokümanlar Yönetim Kurulu sekreteryası tarafından hazırlanmakta ve gündem konusuna göre üyelerin konuyu inceleme ve değerlendirmelerine imkân verecek bir süre öncesinde birer dosya şeklinde üyelere ulaştırılmaktadır.

Yönetim Kurulu üyelerinin diğer görevleri

Adı Soyadı	Grup İçi Şirketler	Grup Dışı Şirketler
Murat Gigin	Tekfen Teknoloji Yatırım Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekili Tekfen Tarımsal Araştırma, Üretim ve Pazarlama A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı	Agromak Makine İmalat San. ve Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye Akmerkez Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Yönetim Kurulu Başkan Vekili ANG Yatırım Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekili Rose Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Ekozey Ekolojik ve Organik Tarım Gıda Hayvancılık ve Turizm Taşımacılık İth. İhr. İnş. San. Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye ENAT Endüstriyel Ağaç Tarımı San. ve Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye Galipoli Gıda Ürünleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. Şirket Müdürü İmbroz Tarım Hayvancılık Gıda San. Tur. ve Tic. Ltd. Şti. Şirket Müdürü Macahel Arıcılık Turizm Nakliyat ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekili Maxlines Maksimum Lojistik Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye Salda Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı SRC Yapı A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye Tekzen Ticaret ve Yatırım A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye Temarı Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye Viem Ticaret ve Sanayi Yatırımları Ltd. Şti. Şirket Müdürü Viem İletişim Yayıncılık Reklam Tur. Hizmetleri Yat. Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve Murahhas Üye Zen Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
Ahmet İpekçi	HMB A.G. Yönetim Kurulu Başkanı	Üçgen Bakım ve Yönetim Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Mehmet Ercan Kumcu	Tekfen Sigorta ve Aracılık Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Tekfen Teknoloji Yatırım Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi	
Neriman Ülsever		Autogrill S.p.A. Yönetim Kurulu Üyesi
Zekeriya Yıldırım		Ada Plant A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi FU Gayrimenkul Yatırım Danışmanlık A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Danışmanlık Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
Sinan K. Uzan	Tekfen Sigorta ve Aracılık Hizmetleri A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi Tekfen Ventures LLP Yönetim Kurulu Başkanı Tekfen Venture Management LLC Yönetim Kurulu Başkanı	Akmerkez Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Yönetim Kurulu Üyesi
Ahmet Çelik Kurtoğlu		Çelik Kurtoğlu Danışmanlık A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Simon-Kucher & Partners Strateji Danışmalar Ltd. Şti. Müdürler Kurulu Başkanı
Ali Nihat Gökyiğit		Ali Nihat Gökyiğit Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

2017 yılında gerçekleştirilen 6 tanesi fiziki toplantı olmak üzere 28 toplantıda toplam 69 adet karar alınmış, yıl boyunca toplantı ve kararlara katılım oranı %98 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Toplantıların tamamında kararlar mevcudun oybirliği ile alınmıştır. Sermaye Piyasası mevzuatının gerektirdiği hallerde, önemli Yönetim Kurulu kararları özel durum açıklaması yoluyla kamuya açıklanmaktadır.

Şirketimizde Yönetim Kurulu üyelerinin ağırlıklı oy hakkı ve/veya olumsuz veto hakkı gibi imtiyazları bulunmamaktadır. Ayrıca, üyelerin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zararlar sigorta ettirilmemiştir.

5.3. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Şirketimiz hisse senetlerinin halka arzı sürecinde Yönetim Kurulu'nun 22.11.2007 tarihli kararı ile Denetimden Sorumlu Komite ve Kurumsal Yönetim Komitesi olmak üzere iki adet komite oluşturulmuştur. Ayrıca SPK'nın Kurumsal Yönetim Tebliği çerçevesinde daha önce Kurumsal Yönetim Komitesi altında yapılanmış olan Riskin Erken Saptanması Komitesi, Yönetim Kurulumuzun 9 Mayıs 2013 tarihli kararı ile ayrı bir komite olarak yapılandırılmıştır. Diğer yandan, kurumsal yönetim ilkelerine ilişkin mevzuat gereği oluşturulması gereken Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi bünyesinde yapılandırılmış olup, bu komitelere mevzuatla yüklenilen görevler Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından yerine getirilmektedir.

Komitelerin faaliyetlerine ilişkin genel prosedürlerin belirlendiği Görev ve Çalışma Esaslarına Şirketimizin internet sitesinden ulaşılabilir.

Söz konusu komitelerden, Denetimden Sorumlu Komite ve Kurumsal Yönetim Komitesi en az üç ayda bir olmak üzere yılda en az dört kere, Riskin Erken Saptanması Komitesi ise iki ayda bir toplanmaktadır.

Komitelerin mevcut yapılanmasında herhangi bir Yönetim Kurulu üyesi birden fazla komitede görev almamaktadır.

5.3.1. İç Denetim ve Denetimden Sorumlu Komite
Tekfen Holding A.Ş. altında Taahhüt Grubu ve Tarımsal Sanayi Grubu İç Denetim faaliyetleri ilgili Grup İç Denetim ekipleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Tekfen Holding Grup İç Denetim Direktörlüğü'nün denetim kapsamına ise grup bünyesindeki tüm şirketler ve bu

şirketlerin tüm birimleri dahildir. Tekfen Holding Grup İç Denetim Direktörlüğü aynı zamanda tüm iç denetim faaliyetlerinin uluslararası standartlar ve grup içi yeknesak uygulamalar çerçevesince yürütülmesinden sorumludur. İç Denetim bölümleri, iç denetim faaliyetlerinin bağımsız ve tarafsız olarak gerçekleştirilebilmesi için Denetimden Sorumlu Komite aracılığı ile Şirket Yönetim Kurulu'na bağlıdır.

İç kontrol sistemlerinin iyileştirilmesi çalışmaları Holding Grup İç Denetim Direktörlüğü'nün koordinasyonunda yürütülmektedir. İç kontrol sisteminin etkinliğinin ve verimliliğinin değerlendirilmesi ilgili iç denetim ekipleri tarafından gerçekleştirilmektedir.

Tekfen Grubu İç Denetim bölümleri iç kontrol, risk yönetimi ve kurumsal yönetim süreçlerinin işleyişini bir bütün olarak incelemek ve çalışma sonuçlarını ilgili Denetimden Sorumlu Komite Üyeleri ile paylaşmakla sorumludur.

İç Denetim birimleri, yıllık iç denetim planlarının hazırlanmasında ve yıl içinde riskli olarak öne çıkan konularda denetim planının revize edilmesinde Kurumsal Risk Yönetimi faaliyet sonuçlarından yararlanırlar.

İç denetim faaliyetleri Uluslararası İç Denetim Standartları, ilgili kanun ve düzenlemeler göz önünde bulundurularak yürütülür. Holding ve Şirket Denetim Komiteleri, iç denetim fonksiyonlarının Uluslararası İç Denetim Standartları'nda tariflenen tanıma uygun olarak faaliyet gösterdiğinin gözetiminden de sorumludur.

Holding Grup İç Denetim Direktörlüğü, Tekfen Grubu Şirketleri iç denetim raporlarını konsolide ederek Denetimden Sorumlu Komite ile paylaşır. İç Denetim faaliyet sonuçları hakkında üçer aylık dönemlerde Denetimden Sorumlu Komite'ye, altışar aylık dönemlerde Yönetim Kurulu'na sunular gerçekleştirilerek bilgi verilir.

Üç ana faaliyet grubunun mali raporlaması, ilgili Grup Başkan Yardımcıları düzeyinde takip edilmektedir.

Mali tabloların kamuya açıklandığı çeyrek dönemlerde, konsolide mali tablolar Denetimden Sorumlu Komite'nin kontrol ve onayından geçerek Şirket Yönetim Kurulu'na sunulmaktadır. Oluşturulan Tekfen Grubu konsolide mali tablolarından alınan ciro, FAVÖK, net kâr, net işletme sermayesi ve net banka borcu gibi temel mali göstergeler periyodik olarak raporlanmakta ve üst yönetim tarafından analiz edilmektedir.

Kurumsal Yönetim

Denetimden Sorumlu Komite üyeleri Yönetim Kurulumuzun bağımsız iki üyesinden oluşmakta olup, Sn. A. Çelik Kurtoğlu Komite Başkanı ve Sn. Çiğdem Tüzün Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Denetimden Sorumlu Komite, Sermaye Piyasası mevzuatına ve bu düzenlemede yer alan esaslara uygun olarak Şirketin muhasebe sistemi, finansal bilgilerin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve iç kontrol sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetiminde Yönetim Kurulu'na yardımcı olmak, yaptığı değerlendirmeler çerçevesinde tespit ettiği hususları değerlendirerek Yönetim Kurulu'na raporlamakla görevlidir.

2017 yılında Denetimden Sorumlu Komite tarafından şirkette yürütülen iç denetim faaliyetleri ile ilgili olarak 4 adet toplantı gerçekleştirilmiş, toplantılarda iç denetim faaliyetleri ve bağımsız denetim sonuçları ile ilgili bilgi paylaşılmıştır.

5.3.2. Kurumsal Yönetim Komitesi

Komitede Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Neriman Ülsever Komite Başkanı, Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet İpekçi ve Holding Yatırımcı İlişkileri ve Kurumsal Yönetim Direktörü Çağlar Gülveren Komite Üyesi olarak görev almaktadır.

Kurumsal Yönetim Komitesi, Sermaye Piyasası mevzuatına ve bu düzenlemede yer alan esaslara uygun olarak Şirketin SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyumunu izlemek, bu konuda iyileştirme çalışmalarında bulunmak ve Yönetim Kurulu'na öneriler sunmakla görevlidir. Ayrıca, bu görevlere ilave olarak Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi'nin Kurumsal Yönetim Komitesi bünyesinde yapılandırılmış olması sebebiyle bu komitelerin görevleri de Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından icra edilmektedir.

5.4. Risk Yönetimi

Tekfen Holding A.Ş., yapısı gereği mevzuata uygun olarak, mali tablolarını konsolide bazda düzenlemektedir. Taahhüt, Tarımsal Sanayi ve Emlak Geliştirme ana faaliyet grupları, kendi iç kontrol sistemleri içerisinde oluşturulmuş UFRS bazlı mali tablolarını çeyrek dönemler itibariyle hazırlamaktadırlar.

Holding düzeyinde, bahsi geçen gruplar arası işlemlerin eliminasyonu yapılmakta ve konsolide mali tablolar oluşturulmaktadır. Konsolidasyona tabi olan tüm şirketlerin dönemsel finansal sonuçları ve performansları, ait oldukları ana faaliyet grubu bazında analiz edilmekte

ve konsolide bazda mali raporlamaya tabi olmaktadır.

Şirketlerin faaliyet sonuçları, hedeflere ulaşma derecesi gibi hususlara ilişkin tespit ve raporlamalar, ilgili Grup Başkan Yardımcılarının katılımı ile dönemsel olarak yapılan Yönetim Kurulu toplantılarında değerlendirilmektedir. Bahsi geçen mali tablolar aynı faaliyet yılı içerisinde periyodik olarak sınırlı ve tam kapsamlı bağımsız denetime tabi olmaktadır.

Faaliyet gösterilen alanla ilgili risklerin doğru bir şekilde izlenmesi ve bunların doğru şekilde yönetilmesi öteden beri Tekfen Holding'in ve tüm Tekfen Grup Şirketleri'nin ihtiyatlı yönetim anlayışının bir parçası olmuştur.

1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren yeni Türk Ticaret Kanunu'nun halka açık şirketler için risk yönetim faaliyetini bir zorunluluk haline getirmesi ile de bu anlayış artık yazılı kurullarla düzenlenmiştir.

Bu amaçla Tekfen Grup Şirketleri, Tekfen Holding koordinasyonunda eşgüdüm içinde hareket ederek, karşı karşıya oldukları muhtemel risklerin yönetilmesi konusunda ortak bir yaklaşım ve raporlama standardı geliştirmiştir.

Tekfen Holding ve Grup Şirketleri, kendi risklerini nasıl yöneteceklerini düzenleyen, açıklayan ve kurala bağlayan yazılı metinler hazırlamıştır. Her iki ayda bir tekrarlanmak üzere risklerin takip edileceği dokümanlar Tekfen Holding Yönetim Kurulu'nun bilgisine sunulmaktadır. Her Grup Şirketinde, risk yönetim faaliyetini yürütecek ve raporlamaları gerçekleştirecek organizasyonel görev paylaşımı da belirlenmiştir.

Bu işleyiş çerçevesinde hazırlanan risk raporlamaları 2013 yılından itibaren ayrı bir komite olarak yapılandırılan Riskin Erken Saptanması Komitesi'ne gönderilmektedir. Komite her iki ayda bir şirketlerden gelen risk dokümanlarını inceleyerek hazırladığı kendi görüş ve değerlendirmelerini içeren Komite Raporunu her iki ayda bir Holding Yönetim Kurulu'nun gündemine getirmektedir.

Riskler, Holding Yönetim Kurulu düzeyinde ele alınarak, gerek görülen durumlarda Yönetim Kurulu tarafından o riskin yönetilmesine yönelik olarak ilgili Grup Şirketleri'ne talimat verilmektedir.

Ayrıca, Komite'nin hazırladığı Raporların birer kopyası Bağımsız Denetçi kuruluşa da düzenli olarak gönderilmektedir.

Riskin Erken Saptanması Komitesi Başkanı Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Sn. Zekeriya Yıldırım olup, icrada yer almayan Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Ercan Kumcu Komite üyesi olarak görev yapmaktadır.

5.5. Stratejik Hedefler

Şirketimiz Yönetim Kurulu yaptığı toplantılarda, üçer aylık dönemler itibariyle Grup Şirketlerinin bütçe hedeflerine bağlı olarak performanslarını değerlendirmekte ve takip etmektedir.

Bu toplantılarda her bir faaliyet grubunu temsilen en üst düzeyde yöneticilerin katılımı sağlanmakta, son üç aylık döneme ilişkin finansal ve faaliyet sonuçları bütçe ve diğer hedef göstergelerle karşılaştırılarak değerlendirilmekte, ayrıca faaliyet alanında ve stratejik konulardaki gelişmeler ışığında yeni öneriler geliştirilmektedir.

5.6. Mali Haklar

Şirketimiz Esas Sözleşmesi uyarınca Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Kurul'un tespit edeceği aylık veya yıllık ücret veya her toplantı için muayyen bir ödenek alırlar. Şirketimizin 23 Mart 2017 tarihinde gerçekleştirilen Yıllık Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda, Yönetim Kurulu Murahhas Üyelerine aylık 27.500 TL brüt, diğer üyelere aylık 13.750 TL brüt ücret ödenmesine karar verilmiştir.

Ayrıca, Şirketimiz Esas Sözleşmesinde, mevzuat ve Esas Sözleşme uyarınca ayrılması gereken karşılıklar ile dağıtılması gereken tutarlardan sonra kalan kârın %2'sini aşmayacak oranda kâr payı, Yönetim Kurulu'nca uygun görülecek nispet ve esaslar dahilinde üyelere dağıtılabilmektedir.

2017 yılında görevde bulunan on Yönetim Kurulu Üyesi ile Şirketin Grup Şirketler Başkanı ve beş Başkan Yardımcısından oluşan Üst Düzey Yöneticilerine sağlanan mali haklar aşağıda verilmiştir:

Mali Menfaatlerin Toplamı	(TL)
Yönetim Kurulu Üyeleri	1.974.032
Üst Düzey Yöneticiler	9.393.273

Yukarıdaki tabloda Yönetim Kurulu Üyelerine ödenen mali menfaat toplam rakamı, sadece Holding Yönetim Kurulu'ndaki görevleri nedeniyle aldıkları huzur haklarını içermektedir. Ayrıca, bir kısım Yönetim Kurulu üyesine danışmanlık hizmeti veya bazı Grup şirketlerindeki Yönetim Kurulu üyelikleri dolayısıyla ödenen diğer mali menfaatlerin toplamı 3.111.641 TL'dir.

Yönetim Kurulu üyelerine sağlanan mali hakların tespitinde performansa dayalı bir ödüllendirme sistemi uygulanmamakla beraber, kârdan pay dağıtılması esas olarak performansa dayalı bir ödüllendirme modeli olarak kabul edilebilir.

Şirketimizde herhangi bir Yönetim Kurulu üyesine ve yöneticilerine borç verilmemekte, kredi kullandırılmamakta, üçüncü bir kişi aracılığıyla şahsi kredi adı altında kredi kullandırılmamakta veya lehine kefalet gibi teminatlar verilmemektedir.

Davalar, Devlet Teşvik ve Yardımları

Davalar

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Libya tahkim davası dışında Grup aleyhine açılmış toplam 138.468 TL (31 Aralık 2016: 106.822 TL) dava mevcuttur. Bu davalardan aleyhte seyri mümkün ve potansiyel kaynak çıkışı yüksek olasılıklı davalar için, avukatların görüşü alınarak, 17.873 TL (31 Aralık 2016: 9.998 TL) karşılık ayrılmıştır. Avukatların hukuki yargısına göre karşılık ayrılmaması davalar için herhangi bir kaynak çıkış riski görülmemektedir.

Libya Tahkim Davası

2011 yılı şubat ayında Libya’da yaşanan ülke içi sorunlar ve olumsuz gelişmeler nedeniyle Grup, dolaylı olarak %67’sine sahip olduğu Tekfen TML J.V.’nin Libya’da yürütmekte olduğu faaliyetlerini belirsiz bir süre için durdurmak ve şantiyelerini tahliye etmek zorunda kalmış idi.

Grup, projedeki tüm hak, alacak ve varlıklarının tazmini amacı ile Uluslararası Tahkim yoluna müracaat edilmesine karar vermiştir. Bu karar çerçevesinde, 16 Haziran 2015 tarihinde Proje ile ilgili işveren idare Libyan Man-Made River Authority (MMRA) ve Libya Devleti aleyhine International Court of Arbitration of the International Chamber of Commerce (ICC) nezdinde “Tahkim Başlangıç Dilekçesi” verilerek ticari tahkim davası başlatılmıştır.

Ayrıca Libya ve Türkiye Devletleri arasında imzalı Yatırımların Karşılıklı Korunması Anlaşması’na dayanarak Libya Devleti’ne karşı yine ICC üzerinden ikinci bir tahkim davası daha başlatılmıştır. İşveren idare MMRA da Tekfen TML J.V. aleyhine ICC nezdinde karşı dava başlatmıştır.

Avukatların hukuki yargısına göre söz konusu dava için herhangi bir kaynak çıkış riski görülmemektedir. Libya’daki bu faaliyet ile ilgili olarak çeşitli kuruluşlara verilmiş olan teminat mektuplarının toplam tutarları 126.000 TL’dir.

Diğer

Faaliyet gösterilen ülkelerde uygulanan iktisadi, mali ve sosyal politika değişiklikleri Grup’un faaliyet kârlılığını etkileyebilir.

Ulusal ve uluslararası emtia piyasalarındaki fiyat dalgalanmaları da Grup’un faaliyetlerini ve kârlılığını etkileyebilir.

Devlet Teşvik ve Yardımları

2017 yılı içerisinde, Tekfen Grup Şirketleri’nden Tarımsal Sanayi Grubu şirketleri olan Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Hishtil-Toros Fidecilik A.Ş. ve Tekfen İmalat ve Mühendislik A.Ş. aşağıdaki devlet teşvik ve yardımlarından yararlanmıştıdır.

Yurtiçi Sertifikalı Tohum Üretimine Desteklenmesi

Toros Tarım üretmekte olduğu sertifikalı buğday ve patates tohumları ile ilgili olarak Resmi Gazete’de yayımlanan “Yurtiçi Sertifikalı Tohum Üretimine Desteklenmesi Hakkında” Tebliğ’de belirlenen destek miktarlarına göre sertifikalı tohum üretim desteğinden yararlanmaktadır.

31 Aralık 2017 itibarıyla patates desteklemeden sağlanan gelir 2.160.054 TL, buğday desteklemeden sağlanan gelir 868.301 TL olup, toplam gelir 3.028.355 TL’dir.

Yatırım Teşvik Belgeleri ve Destek Unsurları

Toros Tarım, Samsun İşletmesi’nde yaptığı yatırımlarla ilgili olarak;

a) Sülfürik asit, fosforik asit ve NPK yatırımları için, T.C. Ekonomi Bakanlığı’ndan 3 Nisan 2013 tarihi itibarıyla “Büyük Ölçekli Yatırım” statüsünde Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Söz konusu teşvik, sigorta primi işveren

hissesi desteği, KDV istisnası ile gümrük vergisi muafiyetini kapsamakta ve %35 yatırım katkı oranı çerçevesinde yatırımdan elde edilen gelirin vergilendirilmesinde %60 vergi istisnası sağlamaktadır.

b) Elektrik yatırımı için, T.C. Ekonomi Bakanlığı’ndan 7 Temmuz 2014 tarihi itibarıyla (öncelikli yatırım konularına girdiğinden) 5. Bölge Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Söz konusu teşvik, sigorta primi işveren hisseleri desteği, KDV istisnası ile gümrük vergisi muafiyetini kapsamakta ve %40 yatırım katkı oranı çerçevesinde yatırımdan elde edilen gelirin vergilendirilmesinde %80 vergi istisnası sağlamaktadır.

Toros Tarım, Ceyhan İşletmesi’nde yaptığı yatırımlarla ilgili olarak;

Vinç yatırımı için, T.C. Ekonomi Bakanlığı’ndan 1 Haziran 2015 tarihi itibarıyla 2. Bölge Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Söz konusu teşvik, sigorta primi işveren hisseleri desteği, KDV istisnası ile gümrük vergisi muafiyetini kapsamakta ve %20 yatırım katkı oranı çerçevesinde yatırımdan elde edilen gelirin vergilendirilmesinde %55 vergi istisnası sağlamaktadır.

Toros Tarım, Mersin İşletmesi’nde yaptığı yatırımlarla ilgili olarak;

Pril kulesi bacagazı yıkama sistemi yatırımı için, T.C. Ekonomi Bakanlığı’ndan 24 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 3. Bölge Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Söz konusu teşvik, sigorta primi işveren hisseleri desteği, KDV istisnası ile gümrük vergisi muafiyetini kapsamakta ve %25 yatırım katkı oranı çerçevesinde yatırımdan elde edilen gelirin vergilendirilmesinde %60 vergi istisnası sağlamaktadır.

TÜBİTAK Desteği

TÜBİTAK-Teknoloji ve Yenilik Destekleme Programları Başkanlığı (TEYDEB) bünyesinde özel sektör kuruluşlarına yönelik Araştırma-Geliştirme faaliyetlerinin proje esaslı desteklendiği programlar yürütülmektedir. 1511 sayılı Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı da bunlardan biridir. Toros Tarım bu program kapsamında yapılan çağrıya, “Buğday Islah Projesi” ile başvuruda bulunmuş ve proje kabul görmüştür. Projenin amacı “ülkemizin farklı ekolojik bölgeleri için biyotik ve abiyotik stres koşullarına dayanıklı, kaliteli ve yüksek verimli ekmeçlik buğday çeşitlerinin ıslahıdır”. 36 aylık proje destek süresi 01.09.2013 tarihinde başlamıştır ve destekleme 31.08.2016 tarihinde sona ermiştir.

TÜBİTAK’a verilen bütçeye paralel olarak, proje süresince personel masrafları, sabit kıymet ve malzeme alımları, hizmet ve işçilik bedelleri için yapılan harcamalar destekleme kapsamına alınmıştır.

Ar-Ge Merkezi Desteği

Toros Tarım:

Toros Tarım Mersin Fabrikası yerleşkesinin içerisinde sektörün talep ve gereksinimleri doğrultusunda, ürün gamının geliştirilmesi, ülkemizde üretilmeyen gübrelerin yerli olanaklarla üretilmesi, maliyet ve lojistik faktörlerin optimizasyonu için Ar-Ge merkezi kurulması kararlaştırılmıştır. 22.06.2017 tarihinde T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na bu doğrultuda başvuru yapılmış olup, 01.08.2017 tarihinde Ar-Ge Merkezimiz onaylanmıştır.

Ar-Ge faaliyetleri ile inovatif yaklaşımlar getiren, pazara yeni ürünler sunan ve yeni teknolojiler geliştirebilen firmalara 5746 sayılı kanun kapsamında çeşitli vergi (Ar-Ge indirimi) avantajları sağlanmaktadır. Ar-Ge merkezi de, gelir vergisi stopaj desteği ve sigorta işveren primi desteği kapsamındadır. Ar-Ge, yenilik ve tasarımla ilgili gider kalemlerindeki harcamalar kurumlar vergisi matrahından düşülerek indirim uygulanmaktadır.

Tekfen İmalat:

Tekfen İmalat ve Mühendislik A.Ş.’nin İstanbul merkez yerleşkesinde, faaliyet alanına giren ürünlerin özellikle petrol rafineleri uygun olan ve piyasa beklentilerini karşılayacak yeni ürünlerin tasarlanması için 9 Mayıs 2017 tarihinde Bilim ve Sanayi Bakanlığı’na yapılan Tasarım Merkezi başvurusu 3 Ağustos 2017 tarihinde onaylanmıştır. Ar-Ge ve Tasarım Merkezi faaliyetleri ile inovatif yaklaşımlar sunan ve pazarına yeni ürün ve teknolojiler geliştirebilen firmalara 5746 sayılı kanun kapsamında çeşitli vergi (Ar-Ge indirimi) avantajları sağlanmaktadır. Buna bağlı olarak Ar-Ge ve Tasarım Merkezi, gelir vergisi stopaj desteği ve sigorta işveren primi desteği kapsamındadır. Ayrıca kanunda belirlenen yenilik ve tasarım harcamaları kurumlar vergisi matrahından düşülerek indirim konusu yapılmaktadır.

Tekfen Holding A.Ş. Kâr Dağıtım Politikası

Şirketimizin kâr dağıtım kararları, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Mevzuatı, Sermaye Piyasası Kurulu Düzenleme ve Kararları, Vergi Yasaları, ilgili diğer yasal mevzuat hükümleri ile Şirketimizin Esas Sözleşmesi dikkate alınarak aşağıdaki esaslara göre belirlenecektir.

1. Holding Esas Sözleşmesi'nin 27'nci maddesi çerçevesinde;

Holding'in genel giderleri ile muhtelif amortisman gibi Holdingce ödenmesi veya ayrılması zorunlu olan miktarlar ile Holding tüzel kişiliği tarafından ödenmesi zorunlu vergiler, hesap dönemi sonunda tespit edilen gelirlerden indirildikten sonra, geriye kalan ve yıllık bilançoda görünen net dönem kârından, varsa, geçmiş yıl zararlarının düşülmesinden sonra, sırasıyla aşağıda gösterilen şekilde tevzi olunur. Net dönem kârının taksiminde Sermaye Piyasası Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu tebliğlerine uyulur.

Genel Kanuni Yedek Akçe:

a) %5 kanuni yedek akçe ayrılır.

Birinci Kâr Payı:

b) Kalandan, varsa yıl içinde yapılan bağış tutarlarının ilavesi ile bulunacak meblağ üzerinden, Sermaye Piyasası Kurulu'nca saptanan oran ve miktarın altında olmamak kaydıyla en az %30 oranında birinci kâr payı ayrılır.

c) Kalanının en fazla %3'ü oranına kadar kısmı intifa senedi sahibi Tekfen Eğitim Sağlık Kültür Sanat ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı'na tahsis olunur.

d) Yukarıdaki indirimler yapıldıktan sonra Genel Kurul, kalan kârın %2'yi aşmayacak oranda kâr payının Yönetim Kurulu üyelerine (Yönetim Kurulunca uygun görülecek nispetler ve esaslar dahilinde) dağıtılmasına karar verme hakkına sahiptir.

İkinci Kâr Payı:

e) Net kârdan, a, b, c ve d bentlerinde belirtilen meblağlar düşüldükten sonra kalan kısmı, Genel Kurul, kısmen veya tamamen ikinci kâr payı olarak dağıtmaya veya kendi isteği ile yedek akçe olarak ayırmaya yetkilidir.

Genel Kanuni Yedek Akçe:

f) Türk Ticaret Kanunu'nun 519. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendi ile aynı maddenin 3. fıkrası hükmü Holding hakkında uygulanmaz.

g) Yasa hükmü ile ayrılması gereken yedek akçeler ayrılmadıkça, Esas Sözleşme'de pay sahipleri için belirlenen birinci kâr payı, nakden ve/veya pay biçiminde dağıtılmadıkça, başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve kâr payı dağıtımında kurucu ve adi intifa senedi sahiplerine, Yönetim Kurulu üyelerine kâr payı dağıtılmasına karar verilemez.

h) Kâr payı dağıtım tarihi itibarıyla, mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır. Senelik kârın, ortaklara hangi tarihte ve ne şekilde dağıtılacağı Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine, Genel Kurul tarafından, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine ve Sermaye Piyasası Mevzuatı'na uygun olarak kararlaştırılır. Esas Sözleşme hükümlerine uygun olarak dağıtılan kâr geri alınamaz.

2. Kâr payı ödemelerinin yeri ve zamanı hususunda Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine uyulur.

3. Holding Esas Sözleşmesi'nin 28'inci maddesi çerçevesinde, Holding Genel Kurulu'nun ilgili yılla sınırlı olmak üzere Yönetim Kurulu'na yetki vermesi halinde kâr payı avansı dağıtılabilir. Bu konuda Sermaye Piyasası Mevzuatı'na uygun hareket edilir.

Tekfen Holding A.Ş. Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu

Saygıdeğer Ortaklarımız,

Bir yılı daha son derece başarılı bir şekilde tamamlamanın mutluluğu içindeyiz. Üstelik bu başarıların, ekonomik ve politik açıdan küresel ve bölgesel belirsizliklerin ve risk faktörlerinin oldukça yüksek olduğu bir ortamda elde edilmiş olması bizim için daha da gurur vericidir.

Finansal sonuçlar açısından baktığımızda, 2017 yılında Şirket tarihinin en yüksek ciro ve kârlılık seviyelerine ulaştığımızı görüyoruz. Tekfen Grubu, 2017 yılını konsolide bazda 7.487 milyon TL ciro ve 770,7 milyon TL net kâr ile tamamladı. Bu sonuçlarla yakından bağlantılı olarak, Tekfen Holding hissesinin borsadaki değeri de 2017 yılında rekor üzerine rekor kırdı. Siz değerli ortaklarımız için çok önemli bir gösterge olan şirket değerimizin ulaştığı seviye hepimizin göğsünü kabartıyor. “Kârlılık eksenli yeni büyüme” olarak belirlediğimiz dönem hedefi doğrultusunda büyük ve önemli adımlar attık.

En büyük iki faaliyet alanımızı temsil eden Taahhüt ve Tarımsal Sanayi Gruplarımız, 2017 yılında ayrı ayrı önemli başarılı sonuçlar elde ettiler. Taahhüt Grubumuz bir yandan tarihinin en yüksek ciro ve kârlılığını yaratırken, bir yandan da aldığı yeni işlerle bu performansın sürdürülebilirliğine yönelik önemli adımlar attı. Tarımsal Sanayi Grubumuz da iç pazardaki güçlü konumunu sürdürürken, ihracat konusunda yine Şirket tarihinin en yüksek miktarlarına ulaştı. Gayrimenkul Grubumuz ise, sektörün tamamının içinde bulunduğu olumsuz konjonktürün de etkisiyle, arzuladığımız finansal sonuçların bir miktar gerisinde kaldı.

Öte yandan, 2017 yılında gösterdiğimiz yüksek performans sadece finansal sonuçlarla sınırlı değil. Geçtiğimiz faaliyet döneminde Grubumuzun stratejik yönelimi açısından da önemli gelişmeler sağlandı. Faaliyet yelpazemizi, mevcut işlerimizle bağlantılı olan ve olmayan yeni alanlarla genişletmek ve çeşitlendirmek konusunda yoğun çalışmalar yaptık. Bu sayede, bir yandan dikey

entegrasyonlar yoluyla üretim zinciri içinde daha geniş bir faaliyet alanında var olmayı ve daha yüksek bir katma değer yaratmayı, diğer yandan da hızla değişen dünya ve ülke trendlerini ve yükselen sektörleri yakalamayı hedefliyoruz. Ayrıca faaliyet çeşitliliğini artırmayı, risklerimizi daha iyi yönetmek açısından da önemli bir adım olarak görüyoruz.

2017 yılında başarı sağladığımız bir başka alan da yeniden yapılanmaya yönelik çalışmalarımız oldu. Bünyemizde ilk kez kurduğumuz veya daha efektif ve koordineli çalışır hale getirdiğimiz fonksiyonlarımız sayesinde yönetim etkinliğimizi artırdık. Bunu yaparken, şirketimizin yönetim kadrolarını yeni ve genç arkadaşlarımızla zenginleştirme konusunda da önemli adımlar attık.

Tekfen'in Türkiye'de marka değeri en yüksek ilk 10 ve gençlerin çalışmayı en çok arzu ettiği ilk 5 şirket arasına girme hedefleriyle örtüşen tüm bu göstergeler, doğru yolda olduğumuza dair bize güven veriyor.

Tekfen Grubu'nun bu yükselişini 2018 yılında da artırarak sürdürmesini temenni ederken, söz konusu başarıların elde edilmesini sağlayan siz değerli hissedarlarımıza, çalışanlarımıza, işveren ve müşterilerimize, kısacası tüm paydaşlarımıza şükranlarımı sunarım.

Saygılarımla,

Murat Gigin
Yönetim Kurulu Başkanı

Kurumsal Yönetim

ÖZET BİLANÇO (bin TL)	31 Aralık 2016	31 Aralık 2017
Dönen Varlıklar	4.533.781	7.013.920
Duran Varlıklar	2.135.028	2.352.830
Toplam Varlıklar	6.668.809	9.366.750
Kısa Vadeli Yükümlülükler	3.896.563	5.586.66
Uzun Vadeli Yükümlülükler	392.789	771.769
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	2.349.681	2.975.717
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	29.776	32.597
Toplam Kaynaklar	6.668.809	9.366.750
ÖZET GELİR TABLOSU (bin TL)	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2017
Hasılat	4.737.397	7.487.133
Brüt Kâr	653.545	1.028.435
Esas Faaliyet Kârı	313.293	778.197
Vergi Öncesi Kâr	438.938	902.254
Net Dönem Kârı	330.323	770.728
ÖNEMLİ ORANLAR	31 Aralık 2016	31 Aralık 2017
Likidite		
Cari Oran	1,16	1,26
Pasif Yapısı ve Borçluluk		
Toplam Yükümlülükler / Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	1,83	2,14
Kısa Vadeli Yükümlülükler / Toplam Yükümlülükler	0,91	0,88
	1 Ocak – 31 Aralık 2016	1 Ocak – 31 Aralık 2017
Kârlılık		
Brüt Kâr Marjı	%13,80	%13,74
FAVÖK Marjı	%11,16	%13,42
Dönem Kâr Marjı	%6,97	%10,29

Kâr Dağıtım Teklifi

2017 yılında, SPK mevzuatı ve standartlarına göre kontrol gücü olmayan paylara isabet eden kısım hariç 771.299.000 TL (yasal kayıtlara göre 128.654.217,11 TL) net dönem kârı hasıl olmuştur.

Kanuni yedek akçelerin ödenmiş sermayenin %20'sine ulaşmış olması sebebiyle 1. Tertip Yedek Akçe ayrılmamasını,

Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-19.1 Sayılı Tebliği hükümleri çerçevesinde hesaplanan Birinci Temettü Matrahı 775.091.069,52 TL üzerinden Ana Sözleşmemizin 27'inci maddesinde belirlenen minimum %30 dağıtım oranı şartını sağlayacak şekilde 232.530.200 TL ayrılmasını,

İntifa senedi sahibi olan Tekfen Eğitim Sağlık Kültür Sanat ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı için, hesaplanan matrahın kalanı üzerinden %3 oranında kâr payı 16.163.064 TL ayrılmasını,

Matrahın kalan 522.605.736 TL'sinin dağıtılmayarak olağanüstü yedek akçe olarak ayrılmasını,

2017 yılı net dönem kârının bu şekilde tanziminde, Holding'in yasal kayıtlarında 128.654.217,11 TL tutarında net dağıtılabılır dönem kârı yer alması sebebiyle, aradaki fark 120.039.046,89 TL'nin olağanüstü yedeklerden karşılanmasını,

Yukarıda belirtilen şekilde ayrılan kâr payının ortaklarımıza ve intifa senedi sahiplerine nakit olarak dağıtılmasını ve kâr dağıtım tarihinin 4 Nisan 2018 olarak belirlenmesini, Genel Kurulumuzun onayına sunmaktayız.

Tüm ortaklarımızın bilgisine sunar, Şirketimiz ve ülkemiz için iyi bir yıl olmasını dileriz.

Murat Gigin
Yönetim Kurulu Başkanı

Tel : +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 01
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

BDO Denet Bağımsız Denetim
ve Danışmanlık Anonim Şirketi
Ticaret Sicil No : 254683
Mersis No : 0291001084600012
Şirket Merkezi : Eski Büyükdere Cad.
No:14 Park Plaza
Kat:4 Maslak 34398
İstanbul, Turkey

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Tekfen Holding Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na

1) Görüş

Tekfen Holding Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 1/1/2017-31/12/2017 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun Grup'un durumu hakkında yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına (BDS'lere) uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Grup'un 1/1/2017-31/12/2017 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 22 Şubat 2018 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4 Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun (TTK) 514 ve 516 ncı maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne ("Tebliğ") göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.
- Yıllık faaliyet raporunu; Grup'un o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmak üzere hazırlar. Bu raporda finansal durum, konsolide finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Grup'un gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret eder. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.

BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş., a Turkish joint stock company, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi, bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıнын bir parçasını teşkil etmektedir.

c) Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:

- Faaliyet yılının sona ermesinden sonra Grup'ta meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
- Grup'un araştırma ve geliştirme çalışmaları,
- Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, aynı ve nakdi imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Gümrük ve Ticaret Bakanlığının ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

5 Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK hükümleri ve Tebliğ çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere ve Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan konsolide finansal bilgiler ve Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolarla ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Erdal Aslan'dır.

İstanbul,
22 Şubat 2018

BDO Denet Bağımsız Denetim
ve Danışmanlık A.Ş.
Member, BDO International Network

Erdal Aslan YMM
Sorumlu Denetçi

Tel : +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 01
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

BDO Denet Bağımsız Denetim
ve Danışmanlık Anonim Şirketi
Ticaret Sicil No : 254683
Mersis No : 0291001084600012
Şirket Merkezi : Eski Büyükdere Cad.
No:14 Park Plaza
Kat:4 Maslak 34398
İstanbul, Turkey

RİSKİN ERKEN SAPTANMASI SİSTEMİ VE KOMİTESİ HAKKINDA DENETÇİ RAPORU

Tekfen Holding Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na

Tekfen Holding Anonim Şirketi (Şirket) tarafından kurulan riskin erken saptanması sistemi ve komitesini denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetim Kurulunun Sorumluluğu

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun ("TTK") 378'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlem ve çarelerin uygulanması ile riskin yönetilmesi amacıyla uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür.

Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız denetime dayanarak, riskin erken saptanması sistemi ve komitesine ilişkin bir sonuca varmaktır. Yaptığımız denetim, TTK'ya, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan "Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporuna İlişkin Esaslara" ve etik kurallara uygun olarak yürütülmüştür. Bu Esaslar tarafımızca; şirketin riskin erken saptanması sistemi ve komitesini kurup kurmadığının belirlenmesini, kurulmuşsa sistem ve komitenin TTK'nın 378'inci maddesi çerçevesinde işleyip işlemediğinin değerlendirilmesini gerektirmektedir. Riskin erken saptanması komitesi tarafından risklere karşı gösterilen çarelerin yerindeliği ve riskler karşısında yönetim tarafından yapılan uygulamalar, denetimimizin kapsamında değildir.

Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Bilgi

Şirket, söz konusu komiteyi 2012 yılında kurmuş olup, komite 2 üyeden oluşmaktadır. Komite kurulduğu tarihten itibaren Şirket'in varlığını, gelişmesini tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla yönelik her iki ayda bir defa toplanmış ve hazırladığı raporları Yönetim Kurulu'na sunmuştur.

Sonuç

Yürüttüğümüz denetim sonucunda, Tekfen Holding Anonim Şirketi'nin riskin erken saptanması sistemi ve komitesinin, tüm önemli yönleriyle, TTK'nın 378'inci maddesi çerçevesinde yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İstanbul,
22 Şubat 2018

BDO Denet Bağımsız Denetim
ve Danışmanlık A.Ş.
Member, BDO International Network

BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık A.Ş., a Turkish joint stock company, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi, bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

**TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ
VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİ
İTİBARİ İLE HAZIRLANAN KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR
VE BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU**KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR HAKKINDA
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU****Tekfen Holding Anonim Şirketi
Yönetim Kurulu'na;****A. Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi****1. Görüş**

Tekfen Holding Anonim Şirketi ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2017 tarihli konsolide bilançosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan finansal tablolarını denetlemiştir.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına ("TMS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi, a Turkish joint stock company, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms.

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Denet Bağımsız Denetim ve Danışmanlık Anonim Şirketi, bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

Kilit Denetim Konuları

Hasılatın kaydedilmesi

Hasılat; gelecekteki ekonomik faydaların işletmeye girmelerinin olası oldukları ve söz konusu faydalar güvenilir olarak ölçülebildikleri durumlarda ve mülkiyete ait önemli risklerin ve getirilerin alıcıya aktarıldığı durumlarda muhasebeleştirilir.

Grup'un, denetimi yapılan dönemde, bir önceki döneme göre hasılatında önemli tutarda artış meydana gelmiştir.

Yukarıda belirtilen açıklamalara istinaden, satışların hasılat olarak kaydedilme şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediği, hasılatın doğru döneme kaydedilip kaydedilmediği kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.

Grup'un hasılat ile ilgili muhasebe politikalarına ve tutarlarına ilişkin açıklamalar Not 2 ve Not 23'te yer almaktadır.

İnşaat sözleşmelerinden elde edilen hasılatın, kar marjının, devam eden inşaat sözleşmelerinden alacakların ve devam eden inşaat sözleşmelerinden borçların muhasebeleştirilmesi

İnşaat sektörü, inşaat sözleşmelerinin hem mevcut hem de gelecekteki finansal performansının değerlendirilmesindeki önemli yargıları içeren sözleşme riskleri ile karakterize edilir.

Sözleşmelere ait hasılat ve kar marjı, raporlama tarihi itibarıyla her bir inşaat sözleşmesi için raporlama tarihine kadar katlanılan maliyetlerin, tahmin edilen toplam maliyetlere oranının hesaplanması ile ulaşılan tamamlanma yüzdesi yöntemi ile kayıtlara alınır.

Sözleşmelerin durumu ve gidişatı düzenli olarak gözden geçirilir ve güncellenir. Bu süreci doğru yapabilmek adına, Yönetim, sözleşme değişiklikleri, ek ödeme talepleri ve cezai şartların (gelir kalemleri) etkilerini göz önünde bulundurarak, sözleşmenin tahmini tamamlanma maliyetinin tam ve doğru olduğuna ve sözleşme konusu işin tahmin edilen zaman sınırları içinde tamamlanabileceğine ilişkin önemli yargılamalar ve değerlendirmeler yapmaktadır.

Konunun Denetimde Nasıl Ele Alındığı

Denetimimiz sırasında hasılatın kaydedilmesine ilişkin olarak mevcut denetim prosedürlerimizin yanı sıra aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır:

- Grup'un hasılat iş sürecini inceledik, satış ve teslimat süreçlerini analiz ettik;
- Grup'un ilişkili taraf ve diğer müşterilerle yaptığı sözleşmeleri inceledik;
- Dış kaynak doğrulamalarını temin ettik ve örnekleme temelinde seçilen işlemlere ilişkin maddilik prosedürleri gerçekleştirdik;
- Dipnot açıklamalarının yeterliliğini TMS kapsamında değerlendirdik.

İnşaat sözleşmelerinden elde edilen hasılat, kar marjı ve devam eden inşaat sözleşmeleri ile ilgili muhasebeleştirilen varlık ve yükümlülükleri test etmek amacıyla uyguladığımız denetim prosedürleri aşağıda belirtilmiştir:

- İnşaat sözleşmelerine ilişkin hasılatın ve kar marjının kayıtlara alınması ile ilgili olarak Yönetim tarafından uygulanan temel kontrolleri değerlendirdik ve bu kontrollerin tasarımını ve etkili bir şekilde uygulanıp uygulanmadığını test ettik;
- Riskin Erken Saptanması Komitesi'nin raporlarında yer alan inşaat sözleşmelerine ilişkin bulguları inceledik ve raporlardaki bulguların konsolide finansal tablolar üzerindeki etkilerini değerlendirdik;
- İnşaat sözleşmeleri içerisinden sözleşmelerin mevcut ve gelecekteki finansal performanslarını sorgulamak için örnekler seçtik. Örneklerimizi, sözleşmelerin nicel ve nitel faktörlerini dikkate alarak veya rastgele seçtik;

Potansiyel nihai sözleşmeler geniş bir yelpazede sonuçlanabilir. Her bir proje için yapılan tahminlerin seviyesine bağlı olarak, söz konusu tahminler ile sözleşmelerin gerçekleşen sonuçları arasında önemli farklar bulunabilir. Buna ek olarak, bu kararlarda meydana gelen değişiklikler ve ilgili tahminler, ilerleme kaydedilen sözleşmelerin hasılat ve kar marjlarında önemli düzeltmelere neden olabilir.

Grup'un inşaat sözleşmelerinden elde edilen hasılat, kar marjı, devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar ve devam eden inşaat sözleşmelerinden hakediş bedelleri ile ilgili muhasebe politikalarına ve tutarlarına ilişkin açıklamalar Not 2, Not 11 ve Not 23 'te yer almaktadır.

- Yönetim'in tamamlanma yüzdesine göre muhasebeleştirme yaparken tahmini tamamlanma maliyeti hesaplamalarında kullandığı önemli yargılarını ve kararlarını sorgulamak için, örnekleme bazında seçilen sözleşmeler üzerinde, aşağıdaki denetim prosedürlerini uyguladık:

- İnşaat sözleşme hüküm ve koşullarını yapılan dokümantasyonun uygunluğu ile beraber inceledik;
 - Grup'un işvereni ve tedarik zinciri ile olan yazışmalarının incelenmesi yoluyla ek ödeme ve değişiklik taleplerinin varlığını ve değerlemesini, hem sözleşme gelirleri hem de sözleşme maliyetleri açısından, test ettik;
 - Yapılan ileriye dönük tahminler üzerinde Grup'un finansman, ticari ve operasyonel yöneticileri ile görüşmeler yaptık ve değerlendirmelerde bulunduk;
 - Sözleşmeye konu işin zamanında tamamlanacağına dair Yönetim'in iddiasının uygunluğunu değerlendirdik ve projelerin geç tesliminden dolayı oluşabilecek cezaları sorguladık;
 - Yıl sonu finansal tablolarının hazırlanmasında kullanılan Yönetim tahminlerini test etmek için sözleşmelerin bilanço tarihi sonrası performanslarını inceledik;
 - Seçilen örnek sözleşmeler üzerinden, Yönetim'in geçmiş yılda yaptığı tahminler ile cari yıl fiili gerçekleştirmeleri karşılaştırarak değerlendirdik;
 - Zararla sonuçlanması beklenen sözleşmeler için Yönetim tarafından kayıtlara alınan zararın yeterliliğini değerlendirdik.
- Projelere ilişkin muhtelif saha ziyaretleri gerçekleştirdik ve projelerin fiziki gidişatını sorguladık;
- İnşaat projelerine ilişkin alacakların tahsil edilebilir nitelikte olduğunun güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi amacıyla bilanço tarihi sonrası yapılan tahsilatları test ettik.

4. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TMS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide Finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekarlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasının kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.

- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dahil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dahil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve -varsa- ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B. Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Raporlar

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2017 hesap döneminde defter tutma düzeninin, kanun ile şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.
- 3) TTK'nın 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 22 Şubat 2018 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

İstanbul,
22 Şubat 2018

**BDO Denet Bağımsız Denetim
ve Danışmanlık A.Ş.**
Member, BDO International Network

Erdal Aslan, YMM
Sorumlu Denetçi

İÇERİK	SAYFA
31 ARALIK 2017 TARİHLİ BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE BİLANÇO.....	151-152
31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU ...	153
31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	154
31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	155
31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	156
31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR	157-226
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	157-159
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR.....	160-172
NOT 3 MÜŞTEREK FAALİYETLERDEKİ PAYLAR	172
NOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	173-176
NOT 5 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	177
NOT 6 FİNANSAL YATIRIMLAR	177-178
NOT 7 KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR	179-180
NOT 8 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	181-182
NOT 9 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	183
NOT 10 STOKLAR	184
NOT 11 DEVAM EDEN İNŞAAT SÖZLEŞMELERİNDEN ALACAKLAR VE BORÇLAR	185
NOT 12 ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR	186-188
NOT 13 YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	189
NOT 14 MADDİ DURAN VARLIKLAR	190-192
NOT 15 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	192
NOT 16 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	193
NOT 17 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	193-194
NOT 18 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	194-195
NOT 19 TAAHHÜTLER	196
NOT 20 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	197-198
NOT 21 DİĞER DÖNEN/DURAN VARLIKLAR VE DİĞER KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	199
NOT 22 ÖZKAYNAKLAR	199-201
NOT 23 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	202
NOT 24 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ.....	203-204
NOT 25 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	204
NOT 26 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	205
NOT 27 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER	206
NOT 28 FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ	206
NOT 29 SATIŞ AMACIYLA ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR	207
NOT 30 VERGİ VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER DAHİL)	207-211
NOT 31 PAY BAŞINA KAZANÇ	211
NOT 32 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	212-214
NOT 33 TÜREV ARAÇLAR	214
NOT 34 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	215-223
NOT 35 FİNANSAL ARAÇLAR	224-225
NOT 36 FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN DİĞER HUSUSLAR	225-226
NOT 37 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	226

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2017 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇO

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Not Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
		31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Dönen Varlıklar		7.013.920	4.533.781
Nakit ve nakit benzerleri	5	2.985.833	1.483.429
Finansal yatırımlar	6	330.126	108.121
Ticari alacaklar	8	1.890.014	1.075.322
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar		14.468	20.680
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		1.875.546	1.054.642
Diğer alacaklar	9	23.518	61.083
- İlişkili taraflardan diğer alacaklar		-	53.922
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		23.518	7.161
Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar	11	171.361	391.944
Türev Araçlar	33	6.460	2.245
Stoklar	10	948.789	968.741
Peşin ödenmiş giderler	16	335.754	91.213
- İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler		335.754	91.213
Cari dönem vergisi ile ilgili varlıklar	30	65.598	48.324
Diğer dönen varlıklar	21	228.070	279.178
- İlişkili olmayan taraflardan diğer dönen varlıklar		228.070	279.178
		<u>6.985.523</u>	<u>4.509.600</u>
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar	29	28.397	24.181
Duran Varlıklar		2.352.830	2.135.028
Finansal yatırımlar	6	181.971	175.435
Ticari alacaklar	8	76.585	152.542
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		76.585	152.542
Diğer alacaklar	9	4.235	3.823
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar		4.235	3.823
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	12	194.510	118.445
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	13	103.866	82.559
Maddi duran varlıklar	14	1.597.309	1.487.673
Maddi olmayan duran varlıklar	15	20.236	16.678
Peşin ödenmiş giderler	16	2.470	6.348
- İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler		2.470	6.348
Ertelenmiş vergi varlığı	30	77.176	50.999
Diğer duran varlıklar	21	94.472	40.526
- İlişkili olmayan taraflara ilişkin diğer duran varlıklar		94.472	40.526
TOPLAM VARLIKLAR		<u>9.366.750</u>	<u>6.668.809</u>

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2017 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇO

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

	Not Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2017	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2016
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		5.586.667	3.896.563
Kısa vadeli borçlanmalar	7	605.081	920.641
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	7	110.508	88.774
Ticari borçlar	8	2.038.629	1.528.823
- İlişkili taraflara ticari borçlar		6.128	10.919
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		2.032.501	1.517.904
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	20	72.332	70.449
Diğer borçlar	9	78.440	73.815
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		78.440	73.815
Devam eden inşaat sözleşmelerinden borçlar	11	792.605	384.782
Türev Araçlar	33	9.547	131
Ertelenmiş gelirler	16	1.638.897	685.253
- İlişkili olmayan taraflardan ertelenmiş gelirler		1.638.897	685.253
Dönem karı vergi yükümlülüğü	30	62.100	57.062
Kısa vadeli karşılıklar		178.067	82.935
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	20	65.613	72.905
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	18	112.454	10.030
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	21	461	3.898
- İlişkili olmayan taraflara diğer kısa vadeli yükümlülükler		461	3.898
Uzun Vadeli Yükümlülükler		771.769	392.789
Uzun vadeli borçlanmalar	7	464.104	251.550
Ticari borçlar	8	117.342	44.033
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar		117.342	44.033
Diğer borçlar	9	70.146	28.517
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		70.146	28.517
Devlet teşvik ve yardımları	17	1.132	1.194
Uzun vadeli karşılıklar		57.996	40.135
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	20	57.924	40.054
- Diğer uzun vadeli karşılıklar	18	72	81
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	30	61.049	27.360
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER		6.358.436	4.289.352
ÖZKAYNAKLAR		3.008.314	2.379.457
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	22	2.975.717	2.349.681
Ödenmiş sermaye		370.000	370.000
Sermaye düzeltme farkları		3.475	3.475
Paylara ilişkin primler		300.984	300.984
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		(2.349)	1.369
- Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları)		(2.349)	1.369
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		219.312	199.373
- Yabancı para çevrim farkları		154.480	125.977
- Riskten korunma kazançları (kayıpları)	33	(2.408)	1.621
- Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançları (kayıpları)		67.240	71.775
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		197.180	194.145
Geçmiş yıllar karları		1.115.816	955.924
Net dönem karı		771.299	324.411
Kontrol Gücü Olmayan Paylar		32.597	29.776
TOPLAM KAYNAKLAR		9.366.750	6.668.809

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

	Not Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2017	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2016
Hasılat	23	7.487.133	4.737.397
Satışların maliyeti (-)	23	(6.458.698)	(4.083.852)
BRÜT KAR		1.028.435	653.545
Genel yönetim giderleri (-)	24	(214.665)	(171.635)
Pazarlama giderleri (-)	24	(155.290)	(123.712)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	24	(1.930)	(1.256)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	339.711	269.673
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	26	(429.064)	(370.560)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından paylar	12	211.000	57.238
ESAS FAALİYET KARI		778.197	313.293
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	27	17.396	13.375
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	27	(21)	(140)
FİNANSMAN GELİRİ (GİDERİ) ÖNCESİ FAALİYET KARI		795.572	326.528
Finansman gelirleri	28	576.102	307.701
Finansman giderleri (-)	28	(469.420)	(195.291)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI		902.254	438.938
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri (-)	30	(131.526)	(108.615)
Dönem vergi gideri (-)		(125.009)	(144.562)
Ertelenmiş vergi (gideri) geliri		(6.517)	35.947
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI		770.728	330.323
Dönem Karının (Zararının) Dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		(571)	5.912
Ana ortaklık payları		771.299	324.411
Pay Başına Kazanç	31	2,085	0,877

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

	Not Referansları	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2017	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2016
DÖNEM KARI		770.728	330.323
DİĞER KAPSAMLI GELİRLER:			
<u>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar</u>		(3.718)	1.745
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	22	(4.648)	2.181
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler - <i>Ertelenmiş vergi (gideri) geliri</i>		930 930	(436) (436)
<u>Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar</u>		23.331	35.431
Yabancı para çevrim farkları	22	31.895	14.030
Satılmaya hazır finansal varlıkların yeniden değerlendirme kazançları (kayıpları)	6	(4.774)	20.821
Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelirler (giderler)		(5.165)	2.026
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler - <i>Ertelenmiş vergi (gideri) geliri</i>		1.375 1.375	(1.446) (1.446)
DİĞER KAPSAMLI GELİR		19.613	37.176
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		790.341	367.499
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı			
Kontrol gücü olmayan paylar		2.821	2.199
Ana ortaklık payları		787.520	365.300

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Pay ihraç primleri	Yeni değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları)	Yabancı para çevrim farkları	Riskten korunma kazançları (kayıpları)	Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem ortaklığa ait özkaynaklar	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Birikmiş Karlar	
													Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak
Bağımsız denetimden geçmiş														
1 Ocak 2016 itibari ile açılış bakiyesi	370.000	3.475	300.984	(376)	108.234	-	51.995	176.413	861.167	185.466	2.057.358	27.777	2.085.135	
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	17.732	167.734	(185.466)	-	-	-	
Toplam kapsamlı gelir (gider)	-	-	-	1.745	17.743	1.621	19.780	-	-	324.411	365.300	2.199	367.499	
- <i>Dönem karı (zararı)</i>	-	-	-	-	-	-	19.780	-	-	324.411	324.411	5.912	330.323	
- <i>Diğer kapsamlı gelir (gider)</i>	-	-	-	1.745	17.743	1.621	-	-	-	-	40.889	(3.713)	37.176	
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	-	(63.666)	-	(63.666)	-	(63.666)	
Bağlı ortaklıklarda kontrol kaybı ile sonuçlanmayan pay oranı değişikliklerine bağlı artış (azalış)	-	-	-	-	-	-	-	-	91	-	91	(200)	(109)	
Diğer değişiklikler nedeni ile artış (azalış)	-	-	-	-	-	-	-	-	(9.402)	-	(9.402)	-	(9.402)	
31 Aralık 2016 itibari ile kapanış bakiyesi	370.000	3.475	300.984	1.369	125.977	1.621	71.775	194.145	955.924	324.411	2.349.681	29.776	2.379.457	
Bağımsız denetimden geçmiş														
1 Ocak 2017 itibari ile açılış bakiyesi	370.000	3.475	300.984	1.369	125.977	1.621	71.775	194.145	955.924	324.411	2.349.681	29.776	2.379.457	
Transferler	-	-	-	(3.718)	-	-	-	3.035	321.376	(324.411)	-	-	-	
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	(3.718)	28.503	(4.029)	(4.535)	-	-	771.299	787.520	2.821	790.341	
- <i>Dönem karı (zararı)</i>	-	-	-	(3.718)	28.503	(4.029)	(4.535)	-	-	771.299	771.299	(571)	770.728	
- <i>Diğer kapsamlı gelir (gider)</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.221	3.392	19.613	
Kar payları	-	-	-	-	-	-	-	-	(120.292)	-	(120.292)	-	(120.292)	
Bağlı ortaklıklarda kontrol kaybı ile sonuçlanmayan pay oranı değişikliklerine bağlı artış (azalış)	-	-	-	-	-	-	-	-	(244)	-	(244)	-	(244)	
Diğer değişiklikler nedeni ile artış (azalış)	-	-	-	-	-	-	-	-	(40.948)	-	(40.948)	-	(40.948)	
31 Aralık 2017 itibari ile kapanış bakiyesi	370.000	3.475	300.984	(2.349)	154.480	(2.408)	67.240	197.180	1.115.816	324.411	2.975.717	32.597	3.008.314	

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

Not Referansları	Bağımsız denetimden	Bağımsız denetimden
	geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2017	geçmiş 1 Ocak - 31 Aralık 2016
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI	1.829.978	686.422
Dönem Karı	770.728	330.323
Dönem Net Karı Mutabakatı İle İlgili Düzeltmeler	218.474	183.657
- Amortisman ve İtfa Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	13,14,15 136.995	114.396
- Değer Düşüklüğü/İptali ile İlgili Düzeltmeler	14 -	2
- Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	8,18,20 197.781	66.400
- Kar Payı Geliri/Gideri ile İlgili Düzeltmeler	27 (8.612)	(8.972)
- Faiz Gelirleri ve Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	28 (19.540)	(35.195)
- Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları/Kazançları ile İlgili Düzeltmeler	6,33 97	(90)
- Özkaynak Yöntemiy le Değerlenen Yatırımların Dağıtılmamış Karları ile İlgili Düzeltmeler	12 (211.000)	(57.238)
- Vergi Geliri/Gideri ile İlgili Düzeltmeler	30 131.526	108.615
- Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar/Kazançlar ile İlgili Düzeltmeler	27 (8.773)	(2.906)
- Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar/Kazançlar ile İlgili Düzeltmeler	27 -	(1.355)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler	1.012.451	401.799
- Finansal Yatırımlardaki Azalış/Artış	6 (222.005)	(108.121)
- Ticari Alacaklardaki Azalış/Artış ile İlgili Düzeltmeler	8 (770.535)	(144.393)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Azalış/Artış ile İlgili Düzeltmeler	34.315	(40.621)
- Devam Eden İnşaat Sözleşmelerinden Alacaklardaki Azalış/Artış	11 220.583	59.396
- Stoklardaki Azalışlar/Artışlar ile İlgili Düzeltmeler	10 11.262	(51.967)
- Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Azalış/Artış	16 (242.176)	(26.227)
- Ticari Borçlardaki Artış/Azalış ile İlgili Düzeltmeler	8 583.115	358.840
- Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış/Azalış	20 1.883	33.953
- Devam Eden İnşaat Sözleşmelerine İlişkin Borçlardaki Artış/Azalış	11 407.823	222.482
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler	34.542	22.289
- Ertelemiş Gelirlerdeki Artış/Azalış	16 953.644	76.168
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları	2.001.653	915.779
Ödenen Faiz	(39.533)	(46.718)
Alınan Faiz	101.456	68.427
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	20 (95.546)	(46.722)
Diğer Karşılıklara İlişkin Ödemeler	18 (807)	(63.693)
Vergi İadeleri/Ödemeleri	30 (137.245)	(140.651)
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI	(84.892)	(163.651)
Bağlı Ortaklıkların Kontrolünün Kaybı Sonucunu Doğuracak Satışlara İlişkin Nakit Girişleri	29 -	2.716
Bağlı Ortaklıklarda İlave Pay Alımlarına İlişkin Nakit Çıkışları	(244)	(109)
Başka İşletmelerin veya Fonların Paylarının veya Borçlanma Araçlarının Edinimi İçin Yapılan Nakit Çıkışları	6 (43.984)	(56.414)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri	14,15 9.918	4.682
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	14,15 (209.204)	(155.671)
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	13 (23.527)	(770)
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlık Satışlarından Kaynaklanan Nakit Girişleri	-	1.005
Verilen Nakit Avans ve Borçlar	16 1.513	2.611
Alınan Temettümler	12,27 180.636	38.299
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI	(361.855)	(207.581)
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri	908.171	911.879
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	(1.141.606)	(1.047.341)
Finansal Kiralama Sözleşmelerinden Kaynaklanan Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	(8.128)	(8.453)
Ödenen Temettümler	22 (120.292)	(63.666)
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ)	1.383.231	315.190
D. YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	119.173	136.037
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ (AZALIŞ) (A+B+C+D)	1.502.404	451.227
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	1.483.429	1.032.202
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	2.985.833	1.483.429

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Tekfen Holding A.Ş.'nin ("Şirket") çoğunluk hisseleri Akçağlılar, Berker ve Gökyiğit aileleri tarafından kontrol edilmektedir. Şirket ve bağlı ortaklıkları konsolide finansal tablolara ilişkin ekli notlarda "Grup" olarak adlandırılmıştır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile Grup'un, taşeronları ile birlikte 18.296 (31 Aralık 2016: 14.295) çalışanı bulunmaktadır. Şirket'in kayıtlı adresi: Kültür Mahallesi, Budak Sokak, Tekfen Sitesi, A Blok, No: 7, Beşiktaş, İstanbul, Türkiye'dir.

Şirket hisse senetleri 23 Kasım 2007 tarihinden itibaren Borsa İstanbul'da işlem görmektedir.

31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile Şirket'in bağlı ortaklıklarının, iş ortaklıklarının ve şubelerinin faaliyet konuları, faaliyet grupları, kayıtlı oldukları ülkeler ve doğrudan/dolaylı hisse katılım oranlarının detayı aşağıda verilmektedir:

Bağlı Ortaklıklar	Faaliyet Konusu	Kayıtlı Olduğu Ülke	Doğrudan/Dolaylı Hisse Katılım Oranı		Faaliyet Grubu
			2017	2016	
Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş. "Tekfen İnşaat"	İnşaat	Türkiye	100	100	Taahhüt
Tekfen Mühendislik A.Ş. "Temaş"	Mühendislik	Türkiye	100	100	Taahhüt
Tekfen İmalat ve Mühendislik A.Ş. "Timaş"	Üretim	Türkiye	100	100	Taahhüt
Cenub Tikinti Servis ASC "Cenub Tikinti"	İnşaat	Azerbaycan	51	51	Taahhüt
HMB Hallesche Mitteldeutsche Bau-Aktiengesellschaft "HMB"	Ticaret	Almanya	100	100	Taahhüt
Tekfen International Limited "Tekfen International Ltd"	Yatırım	İngiltere	100	100	Taahhüt
Tekfen Cons. and Inst. Co. Ltd. "Tekfen Construction"	İnşaat	İrlanda	100	100	Taahhüt
Toros Tarm Sanayi ve Ticaret A.Ş. "Toros Tarm"	Gübre – Terminal İşletmeciliği	Türkiye	100	100	Tarım
Toros Adana Yumurtalık Serbest Bölgesi Kur. ve İşleticisi A.Ş. "Tayseb"	Hizmet	Türkiye	100	100	Tarım
Toros Terminal Servisleri ve Denizcilik A.Ş. "Toros Terminal"	Hizmet	Türkiye	100	100	Tarım
Toros Gemi Acenteliği ve Ticaret A.Ş. "Toros Gemi"	Gemi Acenteliği	Türkiye	100	100	Tarım
TST International Trading Limited "TST Trading"	Ticaret	İrlanda	100	100	Tarım
TST International Limited "TST Ltd."	Ticaret	İngiltere	100	100	Tarım
Industrial Supply and Trading Company Limited "Industrial Supply"	Ticaret	İngiltere	100	100	Tarım
Petrofertil Trd. Ltd "Petrofertil Trading"	Ticaret	İngiltere	100	100	Tarım
Tekfen Tarımsal Araştırma Üretim ve Pazarlama A.Ş. "Tekfen Tarımsal"	Üretim	Türkiye	100	-	Tarım

Ekteki notlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı bir parçasıdır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

Bağlı Ortaklıklar	Faaliyet Konusu	Kayıtlı Olduğu Ülke	Doğrudan/Dolaylı Hisse Katılım Oranı		Faaliyet Grubu
			2017	2016	
Tekfen Turizm ve İşletmecilik A.Ş. "Tekfen Turizm"	Hizmet	Türkiye	100	100	Gayrimenkul
Tekfen Emlak Geliştirme Yatırım ve Ticaret A.Ş. "Tekfen Emlak"	Gayrimenkul	Türkiye	100	100	Gayrimenkul
Tekfen Gayrimenkul Yatırım A.Ş. "Tekfen Gayrimenkul"	Yatırım	Türkiye	100	100	Diğer
Belpa Belediye Tüketim Malları İthalat İhracat Ticaret ve Yatırım A.Ş. "Belpa"	Ticaret	Türkiye	100	96	Diğer
Tekfen Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. "Tekfen Sigorta"	Aracılık Hizmetleri	Türkiye	100	100	Diğer
Tekfen Endüstri ve Ticaret A.Ş. "Tekfen Endüstri"	Ticaret	Türkiye	100	100	Diğer
Tekfen International Finance and Investments S.A. "Tekfen Finance"	Yatırım	Lüksemburg	100	100	Diğer
Antalya Stüdyoları A.Ş. "Antalya Stüdyoları"	Stüdyo İşletmeciliği	Türkiye	100	100	Diğer
Tekfen Teknoloji Yatırım ve Ticaret A.Ş. "Tekfen Teknoloji"	Yatırım	Türkiye	100	100	Diğer
Tekfen Ventures L.P. "Tekfen Ventures"	Yatırım	A.B.D	100	100	Diğer
Tekfen Venture Management LLC "Venture Management"	Yönetim Hizmeti	A.B.D	100	100	Diğer
Petrofertil Shipping S.A. "Petrofertil Shipping"	Hizmet	Panama	100	100	Tarım/ Taahhüt/ Diğer

İş Ortaklıkları	Faaliyet Konusu	Kayıtlı Olduğu Ülke	Doğrudan/Dolaylı Hisse Katılım Oranı		Faaliyet Grubu
			2017	2016	
Blacksea Gübre Ticaret A.Ş. "Black Sea"	Gübre Ticareti	Türkiye	30	30	Tarım
Hishtil Toros Fidecilik San. ve Tic. A.Ş. "H-T Fidecilik"	Tarım	Türkiye	50	50	Tarım
Azfen Birge Müessesesi "Azfen"	İnşaat	Azerbaycan	40	40	Taahhüt
Florya Gayrimenkul Yatırım İnş. Tur. San. Tic. A.Ş. "Florya Gayrimenkul"	Gayrimenkul	Türkiye	50	50	Gayrimenkul

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibari ile Grup'un konsolidasyon kapsamına dahil edilen şubeleri:

Şubeler	Faaliyet Konusu	Kayıtlı Olduğu Ülke	Faaliyet Grubu
Tekfen İnşaat – Bakü Ofisi	İnşaat	Azerbaycan	Taahhüt
Tekfen İnşaat – Suudi Arabistan Ofisi	İnşaat	Suudi Arabistan	Taahhüt
Tekfen İnşaat – Fas Ofisi	İnşaat	Fas	Taahhüt
Tekfen İnşaat – Katar Ofisi	İnşaat	Katar	Taahhüt
Tekfen İnşaat – Dubai Ofisi	İnşaat	Birleşik Arap Emirlikleri	Taahhüt
Tekfen İnşaat – Türkmenistan Ofisi	İnşaat	Türkmenistan	Taahhüt

Grup yönetimi Grup'un faaliyetlerini Taahhüt, Tarım, Gayrimenkul ve Diğer faaliyetler olmak üzere dört ana iş kolu bazında yönetmektedir. Her bir iş koluna mensup şirketler Grup'un uymakla yükümlü olduğu muhasebe politikalarına uygun mali tablo hazırlamaktadırlar. Grup'un ana iş kollarının faaliyet konuları aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

Taahhüt Grubu

Taahhüt grubu Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Suudi Arabistan, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri ve Fas gibi ülkelerde altyapı ve endüstriyel proje inşaatları üstlenmektedir. Petrol, gaz ve petro-kimya tesisleri, boru hatları, kara ve deniz terminalleri, deniz platformları, tank çiftlikleri, petrol rafinerileri, pompa istasyonları, enerji santralleri, otoyol, metro, köprü ve tünel inşaatları, elektronik ve enstrümantasyon işleri, altyapı işleri, üretim tesisleri, ticari ve teknik bina kompleksleri ve büyük spor tesisleri Taahhüt grubunun faaliyet alanları içerisinde yer alan değişik projelerdir. Tekfen İnşaat'ın özkaynaktan pay alma methoduyla konsolide finansal tablolara dahil ettiği Azfen'den elde ettiği gelirler bu grupta gösterilmektedir.

Tarım Grubu

Tarım grubu kimyevi gübre, tarla ve sebze tohumu, fide ve fidan üretimi, dağıtım ve ticareti alanlarında faaliyet göstermektedir. Bu faaliyetlerin yanında, terminalcilik ve serbest bölge işletmeciliği de tarım grubunun faaliyetleri arasındadır. Toros Tarım'ın, özkaynaktan pay alma methoduyla konsolide finansal tablolara dahil ettiği H-T Fidecilik ve Black Sea'den elde ettiği gelirler de bu grupta gösterilmektedir.

Gayrimenkul Grubu

Gayrimenkul grubu konut, işyeri, alışveriş merkezi ve otel gibi gayrimenkullerin dizaynı, inşaatı, kiralanması ve satılması alanlarında faaliyet göstermektedir. Konsolide finansal tablolara özkaynaktan pay alma methoduyla dahil edilen Florya Gayrimenkul'den elde edilen gelirler de bu grupta gösterilmektedir.

Diğer Grubu

Diğer grubu altındaki faaliyetler başlıca sigorta aracılık hizmetlerinden ve holding faaliyetlerinden oluşmaktadır. Holding faaliyetleri Şirket tarafından yürütülmekte olup, Grup şirketlerinin gerektiği durumlarda finansman ihtiyaçlarının karşılanmasını kapsar. Temettü ve kira gelirleri Holding'in gelirlerini oluşturmaktadır.

Konsolide finansal tabloların onaylanması

Konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından 22 Şubat 2018 tarihinde onaylanmış ve yayınlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul ve bazı düzenleyici organların finansal tabloları yayımlandıktan sonra değiştirme yetkileri vardır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Finansal Tabloların Hazırlanış Temelleri ve Belirli Muhasebe Politikaları

Şirket ve Türkiye’de yerleşik bağlı ortaklıkları, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır. Yabancı ülkelerde faaliyet gösteren bağlı ortaklıklar, iştirakler, iş ortaklıkları ve şubeler muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını faaliyette buldukları ülkelerin para birimleri cinsinden ve o ülkelerin mevzuatına uygun olarak hazırlamaktadırlar.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Seri II, 14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumları (“TMS”) esas alınmıştır.

Ayrıca konsolide finansal tablolar ve notlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

Kullanılan Para Birimi

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile hazırlanmıştır. Her işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum para birimi olan Türk Lirası (“TL”) cinsinden ifade edilmiştir.

TMS 21 (Döviz Kurlarındaki Değişimin Etkisi) uyarınca, Grup’un konsolide finansal tabloları hazırlanırken, fonksiyonel para birimi TL’den farklı olan şirketlerin bilanço kalemleri bilanço tarihindeki kur ile, gelir ve giderler ile nakit akımları ise işlemlerin gerçekleştiği tarihin kuru (tarihsel kur), tarihin tespit edilemediği durumlarda ise yıllık ortalama kur ile TL’ye çevrilir. Bu çevrimden doğan çevrim farkı, özkaynakların altında oluşan yabancı para çevrim farkı hesabında yer alır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile konsolidasyon sırasında kullanılan dönem sonu kurları: 1 ABD Doları= 3,7719 TL, 1 Avro= 4,5155 TL, 1 Dirhem= 0,4026 TL, 1 Suudi Arabistan Riyali= 1,0058 TL, 1 Katar Riyali= 1,0334 TL (31 Aralık 2016 tarihi itibarı ile: 1 ABD Doları= 3,5192 TL, 1 Avro= 3,7099 TL, 1 Dirhem= 0,3481 TL, 1 Suudi Arabistan Riyali= 0,9385 TL, 1 Katar Riyali= 0,9642 TL).

Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Konsolide Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup’un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

Konsolidasyona İlişkin Esaslar

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket’in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket ve Şirket’in bağlı ortaklıklarının yatırım yapılan işletmenin üzerinde gücünün olması, işletmeden elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması ve getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi ile sağlanır.

Şirket’in yatırım yapılan işletme üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebileceği şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan işletme üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığının değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket’in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Konsolidasyona İlişkin Esaslar (devamı)

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır. Gerekli olması halinde, Grup’un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilmiştir.

İştirakler ve iş ortaklıklarındaki paylar

İştirak, Grup’un önemli derecede etkide bulunduğu işletmedir. Önemli derecede etkinlik, bir işletmenin finansal ve operasyonel politikalarına ilişkin kararlarına münferiden veya müştereken kontrol yetkisi olmaksızın katılma gücünün olmasıdır.

İş ortaklığı, bir düzenlemede müşterek kontrolü olan tarafların, ortak düzenlemedeki net varlıklara ilişkin haklarının olduğu ortak bir girişimdir. Müşterek kontrol, bir anlaşma üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrol, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği bir durumda vardır.

Ekteki konsolide finansal tablolarda iştiraklerin veya iş ortaklıklarının faaliyet sonuçları ile varlık ve yükümlülükleri, Türkiye Finansal Raporlama Standardı (“IFRS”) 5 uyarınca satılmak üzere elde tutulan varlık olarak muhasebeleştirilenler dışında, özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmiştir. Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda iştirakler veya iş ortaklıkları, maliyet bedelinin iştirakin veya iş ortaklığının net varlıklarındaki alım sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup’un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan, iştirakte veya iş ortaklığında oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İştirakin veya iş ortaklığının, Grup’un iştirakteki veya iş ortaklığındaki payını (özünde Grup’un iştirakteki veya iş ortaklığındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz. İlave zarar ayrılması ancak Grup’un yasal veya zımni kabulden doğan yükümlülüğe maruz kalmış olması ya da iştirak veya iş ortaklığı adına ödemeler yapmış olması halinde söz konusudur.

Grup şirketlerinden biri ile Grup’un bir iştiraki veya iş ortaklığı arasında gerçekleşen işlemler neticesinde oluşan kar ve zararlar, Grup’un ilgili iştirakteki veya iş ortaklığındaki payı oranında elimine edilir.

Müşterek faaliyetlerdeki paylar:

Müşterek faaliyet, bir düzenlemede müşterek kontrolü olan tarafların düzenlemeye ilişkin varlık ve yükümlülüklerin sorumlulukları üzerinde hakka sahip olduğu bir ortak düzenlemedir. Müşterek kontrol, bir ekonomik faaliyet üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrolün, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların, kontrolü paylaşan tarafların oy birliği ile mutabakatını gerektirdiği durumlarda var olduğu kabul edilir. 31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile Grup’un müşterek faaliyetlerinin detayı aşağıdaki gibidir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Müşterek faaliyetlerdeki paylar (devamı)

Müşterek Faaliyetler	Faaliyet Konusu	Kayıtlı Olduğu Ülke	Doğrudan/Dolaylı Hisse Katılım Oran		Faaliyet Grubu
			2017	2016	
Gate İnşaat Taahhüt San. ve Tic. A.Ş. "Gate J.V." (*)	İnşaat	Türkiye	50	50	Taahhüt
Tekfen-Tubin-Özdemir J.V. "TÖT J.V."	İnşaat	Türkiye	71	71	Taahhüt
Tubin-Tekfen-Özdemir J.V. "TÖÖ J.V."	İnşaat	Türkiye	25	25	Taahhüt
Gama-Tekfen-Tokar J.V. "GTT J.V."	İnşaat	Türkiye	35	35	Taahhüt
Tekfen TML J.V. "Tekfen TML J.V."	İnşaat	Libya	67	67	Taahhüt
North Caspian Constr. B.V. "NCC J.V." (**)	İnşaat	Hollanda	-	50	Taahhüt
Doğuş - Tekfen Adi Ortaklığı "Doğuş - Tekfen"	İnşaat	Türkiye	50	50	Taahhüt
Tekfen - Al Jaber Engineering "Tekfen - Al Jaber J.V."	İnşaat	Katar	50	-	Taahhüt
Tekfen Rönesans Adi Ortaklığı "Tekfen Rönesans"	İnşaat	Türkiye	50	50	Gayrimenkul

(*) Firma faaliyet amacı açısından müşterek faaliyet olup, yasal olarak sermaye şirketi olarak yapılandırılmıştır.

(**) Dönem içerisinde tasfiye olmuştur.

Bir Grup şirketinin faaliyetlerini müşterek yürütülen faaliyetler kapsamında gerçekleştirdiği durumlarda, müşterek faaliyetleri gerçekleştiren Grup, aşağıdakileri müşterek faaliyetlerdeki payı oranında mali tablolarına dahil eder:

- Müşterek faaliyetlerde sahip olduğu varlıklardaki payı ile birlikte varlıklarını;
- Müşterek faaliyetlerde üstlenilen yükümlülüklerdeki payı ile birlikte yükümlülükleri;
- Müşterek faaliyetler sonucunda ortaya çıkan ürün/çıktının satışından payına düşen tutarda elde edilen gelir;
- Müşterek faaliyetler sonucunda ortaya çıkan ürünün/çıktının satışından elde edilen gelir payı; ve
- Ortak olarak üstlenilen giderler ile birlikte payına düşen tüm giderler.

Grup, müşterek faaliyet çerçevesinde kendi payına düşen tüm varlıkları, yükümlülükleri, gelirleri ve giderleri ilgili varlık, yükümlülük, gelir ve giderleri kapsayan TMS standardı uyarınca muhasebeleştirir.

2.2 Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

2.3 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup'un cari yıl içerisinde muhasebe tahmin yöntemlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Cari yıl içerisinde önemli bir muhasebe hatası tespit edilmemiştir.

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

Yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar aşağıda belirtilmiştir.

(a) Konsolide finansal tablolarda raporlanan tutarları ve dipnotları etkileyen TMS'lerde yapılan değişiklikler:

Bulunmamaktadır.

(b) 2017 yılından itibaren geçerli olup, Grup'un konsolide finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- TMS 7 (Değişiklikler), "Açıklama Hükümleri", 1 Ocak 2017 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TMS 12 (Değişiklikler), "Gerçekleşmemiş Zararlar için Ertelenmiş Vergi Varlığı Muhasebeleştirilmesi", 1 Ocak 2017 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- 2014-2016 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler (TFRS 12), 1 Ocak 2017 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

(c) Henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- TFRS 9, "Finansal Araçlar", 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TFRS 15, "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat", 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TFRS 15, "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat'daki Değişiklikler", 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TFRS 4, "Sigorta Sözleşmeleri'ndeki Değişiklikler", 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TMS 40 (Değişiklikler), "Yatırım Amaçlı Gayrimenkulün Transferi", 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TFRS 2 (Değişiklikler), "Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırılması ve Ölçülmesi", 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- 2014-2016 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler (TFRS 1,TMS 28), 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TFRS Yorum 22, "Yabancı Para İşlemleri ve Avans Bedeli", 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TMS 28 (Değişiklikler), "İştirak ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Vadeli Paylar", 1 Ocak 2019 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TFRS 16, "Kiralama İşlemleri", 1 Ocak 2019 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

(d) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yayımlanmış fakat KGK tarafından yayımlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar:

- TFRS Yorum 23, "Vergi Uygulamalarındaki Belirsizlikler", 1 Ocak 2019 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.
- TFRS 17, "Sigorta Sözleşmeleri", 1 Ocak 2021 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

Grup, standartların finansal durum ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Hasılat

Gelirler, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Net satışlar malların satış tutarından tahmini ve gerçekleşmiş iade, indirim, komisyon, ciro primleri ve satış ile ilgili vergilerin düşülmesi suretiyle gösterilmiştir.

Malların satışı:

Malların satışından elde edilen gelir, aşağıdaki şartların tamamı yerine getirildiğinde muhasebeleştirilir:

- Grup'un mülkiyetle ilgili tüm önemli riskleri ve kazanımları alıcıya devretmesi,
- Grup'un mülkiyetle ilişkilendirilen ve süregelen bir idari katılımının ve satılan mallar üzerinde etkin bir kontrolünün olmaması,
- Gelir tutarının güvenilir bir şekilde ölçülmesi,
- İşleme ilişkili ekonomik faydaların işletmeye akışının olası olması ve,
- İşlemden kaynaklanan ya da kaynaklanacak maliyetlerin güvenilir bir şekilde ölçülmesi.

Kira geliri:

Gayrimenkullerden elde edilen kira geliri, ilgili kiralama sözleşmesi süresince tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilir.

İnşaat sözleşmeleri:

Üçüncü tarafların inşaat faaliyetlerini yönetme, denetleme ve koordine etme amaçlı sözleşmeler hizmet sözleşmeleri olarak değerlendirilir ve sözleşme kapsamındaki bu hizmetler üçüncü taraflara sunulduğunda hasılat olarak kaydedilir.

Bir inşaat sözleşmesinin gelirinin güvenilir olarak tahmin edilebileceği durumlarda, gelirler inşaat faaliyetinin bilanço tarihindeki tamamlanma oranına göre kayıt edilir. Tamamlanma oranı, bilanço tarihine kadar oluşan inşaat maliyetinin toplam tahmini proje sonu maliyetine oranlanmasına göre hesaplanır. Bu hesaplama, tamamlanma oranının gerçeğe uygun bir biçimde hesaplanmadığı durumlarda geçerli değildir. İnşaat sözleşmesinin tutarındaki değişiklikler, ek alacak talepleri ve teşvik ödemeleri bu değişikliklerin işveren tarafından onaylanmasının muhtemel olması ve ilgili gelirin güvenilir bir biçimde ölçülebilmesi durumunda proje gelirlerine dahil edilir.

Bir inşaat sözleşmesinin sonucunun güvenilir biçimde tahmin edilememesi durumunda sadece katlanılmış sözleşme maliyetlerinin geri kazanılabilmesi muhtemel olan kısım kadar gelir kaydedilir ve sözleşme maliyetleri oluştuğu dönemin gideri olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

İnşaat sözleşme maliyetleri tüm ilk madde - malzeme ve direkt işçilik giderleriyle, sözleşme performansıyla ilgili olan indirekt işçilik, malzeme, tamirat ve amortisman giderleri gibi dolaylı maliyetleri kapsar. Satış ve genel yönetim giderleri oluştuğu anda giderleştirilir. Tamamlanmamış sözleşmelerdeki tahmini zararların gider karşılıkları, bu zararların saptandığı yıllarda konsolide finansal tablolara kaydedilir. İş performansı, iş şartları, sözleşme ceza karşılıkları ve nihai anlaşma düzenlemeleri nedeniyle tahmini karlılıkta olan değişiklikler proje sonunda oluşacak maliyet ve gelir tutarlarının revizyonuna sebep olabilir. Bu revizyonlar, değişikliklerin saptandığı yılda konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar, konsolide finansal tablolara yansıtılan hasılatın faturalanmamış tutarını; devam eden inşaat sözleşmeleri borçlar ise konsolide finansal tablolara yansıtılan hasılatı aşan fatura tutarını gösterir.

Grup yönetimi, sözleşme kapsamında olmayan dava konusu olabilecek tazminat kapsamındaki ek alacakları işveren ile söz konusu ek alacak taleplerine ilişkin müzakereler tahsilatın onaylanma safhasına geldiğinde ve yapılacak tahsilatlar güvenilir bir biçimde ölçülebildiğinde gelir olarak kaydetmektedir.

Temettü ve faiz geliri:

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman (Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece) kayda alınır. Finansal yatırımlardan elde edilen faiz geliri, Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece kayıtlara alınır. Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal yatırımdan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İşverenler Tarafından Tutulan Maddi Teminatlar

İşverenler, inşaat projelerine ilişkin Grup'a ödedikleri hakedişler üzerinden, sözleşme koşullarına göre değişen oranlarda, teminat kesintisi yapabilirler. Bu teminat alacakları garanti süreci tamamlandığında işverenlerden tahsil edilir. İşverenler tarafından tutulan maddi teminatlar, başlangıçta gerçeğe uygun değerleri ile kayıtlara alınır ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş değerleri ile değerlendirilir.

Taşeronlardan Yapılan İstihkak Kesintileri

Grup taşeronların kestiği hakediş bedelleri üzerinden, sözleşme koşullarına göre değişen oranlarda, teminat kesintisi yapabilir. Bu borçlar garanti süreci tamamlandığında taşeronlara geri ödenir. Taşeronlardan yapılan istihkak kesintileri başlangıçta gerçeğe uygun değerleri ile kayıtlara alınır ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş değerleri ile değerlendirilir.

Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleştirilebilir değerin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Sabit ve değişken genel üretim giderlerinin bir kısmını da içeren maliyetler stokların bağlı bulunduğu sınıfa uygun olan yöntemlere göre ve çoğunlukla ağırlıklı ortalama stok değerlendirme yöntemine göre değerlendirilir. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ile satışı gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir.

İnşaat projelerinde, proje için özel olarak üretilen stoklar ilgili inşaat sahasına teslim edildiğinde proje maliyetlerine dahil edilir.

Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabii tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabii tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanı ile sahip olunan maddi duran varlıklarla aynı şekilde amortisman tabii tutulur.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Finansal Kiralama İşlemleri

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri finansal kiralama olarak sınıflandırılırken, diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralama ile elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcu geri kalan ana para bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler, Grup'un yukarıda ayrıntılarına yer verilen genel borçlanma politikası kapsamında finansman giderlerinin aktifleştirilen kısmı haricindeki bölümü kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı) 2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Satın alınan maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak itfa edilir. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir. Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömürlerine göre itfa edilir.

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

İtfaya tabi olan varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Bir dönemde, özellikli bir varlığın elde edilmesi amacıyla borç alınan fonlara ilişkin aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetleri tutarı, ilgili dönemde bu varlıklar için katlanılan toplam borçlanma maliyetlerinden bu fonların geçici yatırımlardan elde edilen gelirlerin düşülmesi sonucu belirlenen tutardır. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilmektedir.

Finansal Araçlar

Finansal Varlıklar

Grup finansal varlıklarını “gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yatırımlar”, “vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar”, “satılmaya hazır finansal yatırımlar” ve “krediler ve alacaklar” olarak sınıflandırmıştır. Sınıflandırma, finansal varlığın elde edilme amacına ve özelliğine bağlı olarak, ilk kayda alma sırasında belirlenmektedir. Normal yoldan alınıp satılan finansal varlıklar işlem (teslim tarihi) tarihinde kayıtlara alınmaktadır. Finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılmayan finansal varlıklar veya finansal yükümlülüklerin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında, ilgili finansal varlığın edinimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıklar alım-satım amacıyla elde tutulan finansal varlıklardır. Bir finansal varlık kısa vadede elden çıkarılması amacıyla edinildiği zaman söz konusu kategoride sınıflandırılır. İlgili finansal varlıklar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmekte olup, yapılan değerlendirme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Satılmaya hazır finansal yatırımlar

Grup tarafından elde tutulan ve aktif bir piyasada işlem gören borsaya kote özkaynak araçları satılmaya hazır finansal yatırımlar olarak sınıflandırılır ve gerçeğe uygun değerleriyle gösterilir. Grup’un ayrıca aktif bir piyasada işlem görmeyen ve borsaya kote olmayan fakat satılmaya hazır finansal yatırım olarak sınıflanan özkaynak araçları bulunmakta ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir olarak ölçülemediği için maliyet değerleriyle gösterilmektedir. Kar veya zarar tablosuna kaydedilen değer düşüklükleri, etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz ve parasal varlıklarla ilgili kur farkı kar/zarar tutarı haricindeki, gerçeğe uygun değerdeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç ve zararlar diğer kapsamlı gelir içinde yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazanç/(kayıpları) olarak muhasebeleştirilir. Yatırımın elden çıkarılması ya da değer düşüklüğüne uğraması durumunda yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazanç/(kayıpları) olarak biriken toplam kar/zarar, kar veya zarar tablosuna sınıflandırılmaktadır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı) 2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal varlıklar (devamı)

Vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar

Grup’un vadesine kadar elde tutma olanağı ve niyeti olduğu, sabit veya belirlenebilir bir ödeme planına sahip, sabit vadeli borçlanma araçları, vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar olarak sınıflandırılır. Vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar etkin faiz yöntemine göre itfa edilmiş maliyet bedelinden değer düşüklüğü tutarı düşülerek kayıtlara alınır ve ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmak suretiyle hesaplanır.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri üç ay veya üç aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

Finansal yükümlülükler

Finansal bir yükümlülük ilk muhasebeleştirilmesi sırasında gerçeğe uygun değerinden ölçülür. Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılmayan finansal yükümlülüklerin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında, ilgili finansal yükümlülüğün yüklenimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de söz konusu gerçeğe uygun değere ilave edilir. Finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi

Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan kar veya zarar tablosunda kayıtlara alınır.

Bağlayıcı taahhüdün veya gelecekteki tahmini bir işlemin nakit akım riskinden korunması işleminin, bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alımı ile sonuçlanması durumunda, ilgili varlık ve yükümlülükler ilk kayda alındıklarında, önceden özkaynak içerisinde kayda alınmış olan türev finansal araçlara ilişkin kazanç veya kayıplar, varlığın ya da yükümlülüğün başlangıç tutarının ölçümüne dahil edilir. Bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alınması ile sonuçlanmayan finansal riskten korunma işleminde, özkaynak içerisinde yer alan tutarlar finansal riskten korunma kalemin kar veya zarar tablosunu etkilediği dönemde kar veya zarar tablosu içerisinde kayda alınır. Finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılamayan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer vermeye devam edilir. Finansal riskten korunma işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

Kur Değişiminin Etkileri

Grup’un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket’in geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak fonksiyonel para birimine çevirmektedir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kur Değişiminin Etkileri (devamı)

Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle fonksiyonel para birimine çevrilmektedir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Kur farkları, geleceğe yönelik kullanım amacıyla inşa edilmekte olan varlıklarla ilişkili olan ve yabancı para birimiyle gösterilen borçlar üzerindeki faiz maliyetlerine düzeltme kalemi olarak ele alınan ve bu tür varlıkların maliyetine dahil edilenler hariç, oluştukları dönemin kar veya zararında muhasebeleştirilirler.

Grup'un yurtdışı faaliyetlerindeki varlık ve yükümlülükler, konsolide finansal tablolarda bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL cinsinden ifade edilir. Gelir ve gider kalemleri, işlemlerin gerçekleştiği tarihteki kurların kullanılması gereken dönem içerisindeki döviz kurlarında önemli bir dalgalanma olmadığı takdirde (önemli dalgalanma olması halinde, işlem tarihindeki kurlar kullanılır), dönem içerisindeki ortalama kurlar kullanılarak çevrilir. Oluşan çevrim farkı, diğer kapsamlı gelirden yabancı para çevrim farkları olarak muhasebeleştirilir ve özkaynaklarda kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler) hesabına transfer edilir. Söz konusu çevrim farklılıkları yurtdışı faaliyetin elden çıkarıldığı dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Pay Başına Kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, ana ortaklık payına ait dönem karının, yıl boyunca mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye'de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile artırmaktadırlar. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmuştur.

Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda konsolide finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibari ile yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Zarara sebebiyet verecek sözleşmeler

Zarara sebebiyet verecek sözleşmelerden kaynaklanan mevcut yükümlülükler, karşılık olarak hesaplanır ve muhasebeleştirilir.

Grup'un, sözleşmeye bağlı yükümlülüklerini yerine getirmek için katlanılacak kaçınılmaz maliyetlerin bahse konu sözleşmeye ilişkin olarak elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları aşan sözleşmesinin bulunması halinde, zarara sebebiyet verecek sözleşmenin varolduğu kabul edilir.

Garantiler

Garanti maliyetleriyle ilgili karşılıklar, Grup'a ait yükümlülüklerin karşılanması için yönetim tarafından tahmin edilen en uygun harcamalara göre, ilgili ürünlerin satış tarihinde muhasebeleştirilir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup'un, yönetim tarafından performanslarını değerlendirme ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren, Taahhüt, Tarım, Gayrimenkul ve Diğer olmak üzere dört faaliyet bölümü bulunmaktadır. Bu bölümler risk ve getiri açısından farklı ekonomik durumlardan ve farklı coğrafi konulardan etkilendikleri için ayrı ayrı yönetilmektedir.

Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet teşviki, işletmenin teşvikin elde edilmesi için gerekli koşulları yerine getireceğine ve teşvikin elde edileceğine dair makul bir güvence olmadan finansal tablolara yansıtılmaz.

Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik şekilde kar veya zarara yansıtılır. Bir finansman aracı olan devlet teşvikleri, finanse ettikleri harcama kalemini netleştirmek amacıyla kar veya zararda muhasebeleştirilmek yerine, kazanılmamış gelir olarak bilanço ile ilişkilendirilmeli ve ilgili varlıkların ekonomik ömrü boyunca sistematik şekilde kar veya zarara yansıtılmalıdır.

Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kar ya da zararda muhasebeleştirilir.

Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup, maliyet değerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarlar ile gösterilmektedirler. Kabul gören kriterlere uyması durumunda bilançoda yer alan tutara, var olan yatırım amaçlı gayrimenkulün herhangi bir kısmını değiştirmenin maliyeti dahil edilir. Söz konusu tutara, yatırım amaçlı gayrimenkullere yapılan olağan bakımlar dahil değildir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin amortismanında doğrusal amortisman yöntemi kullanılmıştır.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağına belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar oluştukları dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir tüzel kişilik bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Vergi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi geliri / (gideri)'nin toplamından oluşur.

Kontrol edilen yabancı kurum kazancı:

Kurumlar Vergisi Kanunumuza 2006 yılından itibaren eklenen bu müesseseye göre, Türkiye'de tam mükellef bir kurum, yurtdışında mukim iştiraki karını dağıtmasa dahi, iştiraki karı elde ettiği dönemde Türkiye'de beyan etmesi zorunluluğu getirilmiştir. Diğer deyişle elde etme dağıtımdan bağımsız hale getirilmiştir. Yurtdışındaki kurumun kontrol edilen yabancı kurum kapsamında (CFC) kabul edilebilmesi için doğrudan ya da dolaylı olarak %50'sinden fazlasına iştirak edilmesi gerekmektedir (Türkiye'de birden fazla kişi ya da kurum birlikte %50 şartını sağlarsa yurtdışı kurum her biri için yine CFC kapsamına girer). CFC'nin diğer şartları ise yurtdışı kurumun pasif gelirlerinin (kira, temettü, faiz gibi) tüm gelirler içindeki payının %25 ve daha fazla olması, hasılatın en az 100.000 TL karşılığı yabancı para olması ve vergi yükünün %10'dan düşük olmasıdır.

Türkiye'de beyan edilen ve vergisi ödenen CFC kazançlarının sonraki dönemlerde temettü olarak getirilmesi halinde mükerrer vergilendirme yapılmaması için vergi matrahına dahil edilmez.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kar, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar tablosunda yer verilen kardan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü ilgili dönem için yasal vergi oranı kullanılarak konsolidasyona giren her bir şirket için ayrı olarak hesaplanarak konsolide edilmektedir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Ertelemiş vergi

Ertelemiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelemiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Ertelemiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelemiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olan vergi oranları üzerinden hesaplanır. Ertelemiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibari ile varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelemiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan kurumlar vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar

Duran varlıklar, ilgili varlıkların faaliyetlerde kullanımından ziyade satış işlemi vasıtasıyla geri kazanılabilir olduğu durumlarda, "satış amacıyla elde tutulan" olarak sınıflandırılır ve defter değerinin veya satışın tamamlanması ile ilgili giderler düşüldükten sonra kalan gerçeğe uygun değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Söz konusu varlıklar işletmenin bir parçası, elden çıkarılacak bir grup veya tek bir duran varlık olabilir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Kıdem tazminatları:

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik, işten çıkarılma veya yasa ile belirtilen şartların yerine getirilmesi durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiştir.

Şirket ve bağlı ortaklıkları her çalışanı için kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ayrıca Grup'un benimsediği kıdem tazminatı politikasına göre kıdem tazminatına hak kazanmış, emekliye ayrılan çalışanları için Grup kıdem tazminatı öder. Yurtdışında çalışan yabancı işçilerin kıdem tazminatları buldukları ülkelerde geçerli olan mevzuat ve kanunlara tabidir. Söz konusu kanunlara istinaden gerekli karşılık konsolide finansal tablolarda ayrılmıştır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

İntifa Senetleri

Tekfen Holding A.Ş.'nin ana sözleşmesinde belirtilen 30 adet nama yazılı kurucu intifa senetleri Tekfen Eğitim Sağlık Kültür Sanat ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı'na ("Tekfen Vakfı") aittir. Bu senetler maliklerine herhangi bir surette oy ve sair ortaklık hakları bahşetmez.

Şirket'in ana sözleşmesine göre net dağıtılabilir dönem karından Sermaye Piyasası Kurulu tebliğlerine uygun olarak dağıtılacak olan %30 birinci kar payı dağıtıldıktan sonra kalan net dağıtılabilir kar üzerinden Genel Kurul tarafından belirlenecek en fazla %3'ü oranında kar payı Tekfen Vakfı'na tahsis olunur.

TMS 32'ye göre nakit veya başka bir finansal varlık, ihracının kontrolü dışındaki bir koşulun gerçekleşmesine bağlı olarak verilecek olsa dahi ihracının bir yükümlülüğü ortaya çıkmakta ve dolayısı ile finansal borç olarak sınıflandırılması gerekmektedir.

Tekfen Vakfı'nın sahip olduğu kurucu intifa senetleri, Grup'un mevcut ortaklık yapısı ve yönetimi devam ettiği sürece bu haktan yararlanmaya üst sınırdan devam edeceği öngörüsü ile kıymetli evrak olarak değerlendirilmiş ve bir finansal borç olarak muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu kurucu intifa senetlerinin makul değerinin tespitinde Grup'un bilanço tarihi itibari ile piyasa değerinden yola çıkarak intifa senetlerinin makul değerlerinin tespiti yapılmıştır. Hesaplanan makul değer ileride oluşabilecek farklı koşullara bağlı olduğundan iskonto edilmiş ve konsolide finansal tablolarda yükümlülük olarak muhasebeleştirilmiştir.

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Not 2.5'te belirtilen muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde yönetim, konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilen tutarlar üzerinde önemli etkisi olan aşağıdaki yorumları yapmıştır:

Ertelemiş vergiler

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile TMS'ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmaktadır. Grup'un bağlı ortaklıklarının gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelemiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmektedir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının kullanılacağı tarihler ve gerektiğinde kullanılacak vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmaktadır. Grup yapılan çalışmalar neticesinde ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanabileceğine ilişkin kanaat oluşması halinde bağlı ortaklıklarındaki ertelenmiş vergi varlıklarını kayıtlara almaktadır.

Gelir vergisi

Grup çeşitli vergi yetki alanlarında faaliyet göstermektedir ve bu ülkelerde geçerli olan vergi mevzuatı ve vergi kanunlarına tabidir. Grup'un gelir vergisi karşılığını belirlemede önemli tahminlerin kullanılması gerekmektedir. Grup vergi yükümlülüklerinden kaynaklanan vergi karşılığını ve devreden mali zararlarının kullanımını tahmin etmektedir. Nihai vergi sonuçları çıktığında, gerçekleşen tutarlar tahmin edilenlerden farklı olabilir ve bilanço tarihi itibari ile kayıtlarda olan gelir vergisi karşılığına bir düzeltme getirebilir.

Sözleşme bedeli değişikliği

Devam etmekte olan projelerle ilgili sözleşme bedeli değişikliklerinin işveren tarafından onaylanmasının muhtemel hale geldiği durumlarda Grup söz konusu sözleşme bedeli değişikliklerini inşaat projelerinin tamamlanma oranına göre konsolide finansal tablolara yansıtır. Sözleşme bedeli değişikliklerinin tahsil edilebilirliğine ilişkin tahminler Grup yönetiminin geçmiş tecrübeleri, ilgili sözleşme hükümleri ve ilgili yasal düzenlemeler göz önüne alınarak yapılır.

Tamamlanma yüzdesi

Grup, inşaat sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde yüzdesel tamamlanma oranı metodunu kullanmaktadır. Bu metoda göre, belirli bir tarihe kadar gerçekleşen sözleşme giderinin sözleşmenin tahmini toplam maliyetine oranı hesaplanmaktadır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

2. KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (devamı)

İnşaat maliyeti tahminleri

Grup, inşaat sözleşmelerinde kalan proje maliyetlerini şirket içi geliştirilen tahmin mekanizmaları vasıtasıyla hesaplamaktadır. Hammadde fiyatları, işçilik ve diğer maliyetlerdeki artışlar gibi faktörler bilanço tarihi itibari ile en iyi tahmine dayanarak yapılan bu öngörülere dahil edilir. Sonraki dönemlerde oluşabilecek beklenmeyen artışlar için inşaat sözleşmelerinin kalan maliyetlerinin yeniden değerlendirilmesi gereklidir.

İşverenler tarafından tutulan uzun vadeli maddi teminatlar

Uzun vadeli alacak ve borç teminatları, her dönem sonunda, Grup yönetimine göre varlık ve yükümlülükler için en uygun reeskont oranı olduğu düşünülen, etkin mevduat ve borçlanma oranları ile reeskont edilerek piyasa değeri ile gösterilmektedir.

Türev araçların ve diğer finansal araçların gerçeğe uygun değerleri

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini piyasa verilerinden yararlanarak muvazaasız benzer işlemlerin kullanılması, benzer enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinin referans alınması ve indirgenmiş nakit akım analizlerini kullanarak hesaplamaktadır (Not 33).

3. MÜŞTEREK FAALİYETLERDEKİ PAYLAR

Grup'un önemli oranda pay sahibi olduğu müşterek faaliyetleri Not 2'de belirtilmiştir.

İlgili müşterek faaliyetlere ait konsolide finansal tablolara dahil olan özet mali bilgiler aşağıda açıklanmıştır:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Dönen varlıklar	159.247	75.502
Duran varlıklar	50.887	6.066
Kısa vadeli yükümlülükler	498.181	238.266
Uzun vadeli yükümlülükler	2.222	1.439
Özkaynaklar	(290.269)	(158.137)
	1 Ocak- 31 Aralık 2017	1 Ocak- 31 Aralık 2016
Hasılat	220.573	24.531
Satışların maliyeti (-)	(268.235)	(29.514)
Dönem zararı	(116.611)	(10.702)

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

a) Bölüm sonuçları

	1 Ocak - 31 Aralık 2017				
	Taahhüt	Tarım	Gayrimenkul	Diğer	Toplam
Hasılat	4.861.540	2.240.434	350.744	34.415	7.487.133
Satışların maliyeti (-)	(4.470.547)	(1.647.984)	(333.770)	(6.397)	(6.458.698)
BRÜT KAR	390.993	592.450	16.974	28.018	1.028.435
Genel yönetim giderleri (-)	(120.557)	(38.365)	(8.129)	(47.614)	(214.665)
Pazarlama giderleri (-)	(1.977)	(146.345)	(6.968)	-	(155.290)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(47)	(1.860)	-	(23)	(1.930)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	125.016	206.448	508	7.739	339.711
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(145.921)	(264.396)	(5.078)	(13.669)	(429.064)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından (zararlarından) paylar	209.213	1.787	-	-	211.000
ESAS FAALİYET KARI (ZARARI)	456.720	349.719	(2.693)	(25.549)	778.197
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	1.204	7.930	22	8.240	17.396
Yatırım faaliyetlerinden diğer giderler (-)	-	(5)	-	(16)	(21)
FINANSMAN GELİRİ (GİDERİ) ÖNCESİ FAALİYET KARI (ZARARI)	457.924	357.644	(2.671)	(17.325)	795.572
Finansman gelirleri	50.783	213.499	2.147	309.673	576.102
Finansman giderleri (-)	(32.451)	(200.174)	(18.659)	(218.136)	(469.420)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	476.256	370.969	(19.183)	74.212	902.254
Sürdürülen faaliyetler vergi (gideri) geliri	(85.670)	(24.317)	5.315	(26.854)	(131.526)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEMKARI (ZARARI)	390.586	346.652	(13.868)	47.358	770.728

31 Aralık 2017 tarihinde sonra eren dönemde, Taahhüt bölümünde Grup'la ilişkili olmayan bir müşteriden elde edilen 1.883.403 tutarlı hasılat Grup'un toplam hasılatının %25,2'sini oluşturmaktadır.

Grup'un 2017 yılı içinde Tarım faaliyeti olarak sınıflandırıldığı terminalcilik faaliyetlerinin satış gelirleri 170.935, faaliyet karı ise 115.417'dir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

a) Bölüm sonuçları (devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2016					
	Taahhüt	Tarım	Gayrimenkul	Diğer	Toplam
Hasılat	2.823.581	1.851.309	32.714	29.793	4.737.397
Satışların maliyeti (-)	(2.577.125)	(1.469.063)	(29.761)	(7.903)	(4.083.852)
BRÜT KAR	246.456	382.246	2.953	21.890	653.545
Genel yönetim giderleri (-)	(98.372)	(28.245)	(8.651)	(36.367)	(171.635)
Pazarlama giderleri (-)	(1.780)	(116.023)	(5.909)	-	(123.712)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	-	-	-	(1.256)	(1.256)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	158.190	107.956	715	2.812	269.673
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(165.408)	(192.483)	(520)	(12.149)	(370.560)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların karlarından (zararlarından) paylar	54.522	2.719	(3)	-	57.238
ESAS FAALİYET KARI (ZARARI)	193.608	156.170	(11.415)	(25.070)	313.293
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	1.680	2.555	-	9.140	13.375
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	(121)	(1)	(10)	(8)	(140)
FİNANSMAN GELİRİ (GİDERİ) ÖNCESİ FAALİYET KARI (ZARARI)	195.167	158.724	(11.425)	(15.938)	326.528
Finansman gelirleri	9.312	73.249	3.122	222.018	307.701
Finansman giderleri (-)	(39.289)	(86.066)	(835)	(69.101)	(195.291)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI (ZARARI)	165.190	145.907	(9.138)	136.979	438.938
Südürlülen faaliyetler vergi (gideri) geliri	(83.887)	(6.297)	19.941	(38.372)	(108.615)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI (ZARARI)	81.303	139.610	10.803	98.607	330.323

31 Aralık 2016 tarihinde sonra eren dönemde, Taahhüt bölümünde Grup'la ilişkili olmayan bir müşteriden elde edilen 594.959 tutarlı hasılat Grup'un toplam hasılatının %12,6'sını oluşturmaktadır.

Grup'un 2016 yılı içinde Tarım faaliyeti olarak sınıflandırıldığı terminalcilik faaliyetlerinin satış gelirleri 136.679, faaliyet karı ise 82.936'dır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

b) Bölümler bazında varlıklar ve kaynaklar

31 Aralık 2017					
Bilanço	Taahhüt	Tarım	Gayrimenkul	Diğer	Toplam
Toplam varlıklar	5.025.575	2.774.958	377.906	1.188.311	9.366.750
Kısa ve uzun vadeli yükümlülükler	4.424.252	1.379.507	425.941	128.736	6.358.436
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	219.136	1.181.919	(1.196)	1.575.858	2.975.717
Kontrol gücü olmayan paylar	32.337	241	-	19	32.597

31 Aralık 2016

Bilanço	Taahhüt	Tarım	Gayrimenkul	Diğer	Toplam
Toplam varlıklar	2.620.960	2.273.292	583.594	1.190.963	6.668.809
Kısa ve uzun vadeli yükümlülükler	2.432.790	1.129.705	598.783	128.074	4.289.352
Ana ortaklığa ait özkaynaklar	(133.072)	868.149	12.970	1.601.634	2.349.681
Kontrol gücü olmayan paylar	29.632	192	-	(48)	29.776

c) Maddi, maddi olmayan duran varlıklar, yatırım amaçlı gayrimenkuller ve hasılat ile ilgili bölümler bazında bilgi

1 Ocak - 31 Aralık 2017

	Taahhüt	Tarım	Gayrimenkul	Diğer	Toplam
Yatırım harcamaları (*)	167.935	61.087	642	3.067	232.731
Dönem içi amortisman ve itfa payı gideri (**)	70.751	60.228	1.994	4.022	136.995
Bölüm içi hasılat	149.330	40.342	67	4.506	194.245
Bölümlerarası hasılat	554	1.109	1.410	15.386	18.459

1 Ocak - 31 Aralık 2016

	Taahhüt	Tarım	Gayrimenkul	Diğer	Toplam
Yatırım harcamaları (*)	45.730	119.984	2.577	1.362	169.653
Dönem içi amortisman ve itfa payı gideri (**)	60.593	48.873	871	4.059	114.396
Bölüm içi hasılat	38.856	35.358	40	297	74.551
Bölümlerarası hasılat	18	934	1.598	10.546	13.096

(*) Finansal kiralama yolu ile elde edilen maddi duran varlıklar (2017: Yoktur, 2016: 690) ve aktifleştirilen borçlanma maliyeti (2017: Yoktur, 2016: 12.522) dahildir.

(**) 1.001 tutarındaki amortisman gideri stokların maliyeti üzerinden çıkarılmıştır (2016: stokların maliyeti üzerine eklenen 5.932).

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

4. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

d) Coğrafi bölgeler bazında bilgi

	Türkiye	Bağımsız Devletler Topluluğu	Kuzey Afrika	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer	Eliminasyonlar	Toplam
Hasılat (1 Ocak - 31 Aralık 2017)	4.814.599	793.271	-	2.049.470	42.497	(212.704)	7.487.133
Toplam varlıklar (31 Aralık 2017)	9.821.715	2.768.683	45.340	2.461.092	116.552	(5.846.632)	9.366.750
Yatırım harcamaları (1 Ocak - 31 Aralık 2017) (*)	117.205	38.187	-	77.250	89	-	232.731

	Türkiye	Bağımsız Devletler Topluluğu	Kuzey Afrika	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer	Eliminasyonlar	Toplam
Hasılat (1 Ocak - 31 Aralık 2016)	2.918.200	1.141.920	(1.406)	761.262	5.068	(87.647)	4.737.397
Toplam varlıklar (31 Aralık 2016)	9.041.938	2.484.914	52.655	727.912	99.883	(5.738.493)	6.668.809
Yatırım harcamaları (1 Ocak - 31 Aralık 2016) (*)	164.865	4.356	-	432	-	-	169.653

(*) Finansal kiralama yolu ile elde edilen maddi duran varlıklar (2017: Yoktur, 2016: 690) ve aktifleştirilen borçlanma maliyeti (2017: Yoktur, 2016: 12.522) dahildir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

5. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kasa	1.245	2.141
Bankadaki mevduat		
Vadesiz mevduatlar	228.382	134.403
Vadesi üç aydan kısa vadeli mevduatlar	2.680.704	1.305.930
Diğer hazır değerler	75.502	40.955
	<u>2.985.833</u>	<u>1.483.429</u>

Nakit ve nakit benzerlerindeki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 34'te verilmiştir.

6. FİNANSAL YATIRIMLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
<u>Kısa vadeli finansal yatırımlar</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Vadesi üç aydan uzun vadeli mevduatlar	330.126	108.121
<u>Toplam kısa vadeli finansal yatırımlar</u>	<u>330.126</u>	<u>108.121</u>
<u>Uzun vadeli finansal yatırımlar</u>		
Satılmaya hazır finansal yatırımlar	170.651	175.435
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yatırımlar	11.320	-
<u>Toplam uzun vadeli finansal yatırımlar</u>	<u>181.971</u>	<u>175.435</u>
<u>Toplam finansal yatırımlar</u>	<u>512.097</u>	<u>283.556</u>

Kısa vadeli finansal yatırımlar yıllık faiz oranı %4,06 olan 122.292 (32.422 Bin ABD Doları) ve yıllık faiz oranı %2,10 olan 207.834 (46.027 Bin Avro) tutarında vadesi üç aydan uzun vadeli mevduatlardan oluşmaktadır. (31 Aralık 2016: Yıllık %3,74 faiz oranlı 108.121 (30.723 Bin ABD Doları), Avro bulunmamaktadır)

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

6. FİNANSAL YATIRIMLAR (devamı)

Uzun vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

Cinsi	Hisse Oranı %	31 Aralık 2017	Hisse Oranı %	31 Aralık 2016
Satılmaya hazır finansal yatırımlar				
Borsada işlem gören				
Akmerkez Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	10,79	83.371	10,79	88.436
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	<1	1.667	<1	1.375
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticareti A.Ş.	<1	61	<1	77
Turcas Petrolcülük A.Ş.	<1	12	<1	7
		<u>85.111</u>		<u>89.895</u>
Borsada işlem görmeyen				
Toren Doğalgaz Depolama ve Madencilik A.Ş.	2,50	42.349	2,50	42.349
Gaz Depo ve Madencilik A.Ş.	2,50	41.501	2,50	41.501
Sınai ve Mali Yatırımlar Holding A.Ş.	<1	2.536	<1	2.536
Mersin Serbest Bölge İşleticisi A.Ş.	9,56	898	9,56	898
Akmerkez Lokantacılık Gıda San. ve Tic. A.Ş. (*)	30,50	441	30,50	441
Üçgen Bakım ve Yönetim Hizmetleri A.Ş. (*)	27,45	109	27,45	109
Tümteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	7,45	6.147	7,45	6.147
Diğer		<u>1.657</u>		<u>1.593</u>
		<u>95.638</u>		<u>95.574</u>
Eksi: Değer düşüklüğü karşılığı				
Sınai ve Mali Yatırımlar Holding A.Ş.		(2.536)		(2.536)
Tümteks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.		(6.147)		(6.147)
Diğer		<u>(1.415)</u>		<u>(1.351)</u>
		<u>(10.098)</u>		<u>(10.034)</u>
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yatırımlar		<u>11.320</u>		<u>-</u>
Toplam uzun vadeli finansal yatırımlar		<u><u>181.971</u></u>		<u><u>175.435</u></u>

(*) 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibari ile finansal yatırım olarak sınıflanmış şirketlerin aktif toplamlarının konsolide finansal tablolar içerisinde önemli bir etkisi olmadığından maliyet değerleri ile gösterilmiştir.

Borsada işlem gören satılmaya hazır finansal yatırımlar borsa rayiç değeri ile gösterilir. Aktif piyasada işlem gören finansal yatırımların maliyet değerleri ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki 67.240 tutarındaki olumlu fark doğrudan özkaynakta kayda alınmıştır (31 Aralık 2016: 71.775 olumlu fark). Aktif piyasada işlem gören finansal yatırımların gerçeğe uygun değerlerindeki 10 olumsuz fark doğrudan kar veya zarar tablosunda kayda alınmıştır (31 Aralık 2016: 3 olumlu fark).

Yukarıda 85.540 tutarında borsada işlem görmeyen gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde tahmin edilemeyen satılmaya hazır finansal yatırımlar maliyet değerleri üzerinden gösterilmiştir (31 Aralık 2016: 85.540). Değer düşüklüğü olan finansal yatırımlar değer düşüklüğü dikkate alınarak gösterilmiştir.

Finansal yatırımlardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 34'te verilmiştir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

7. KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli banka kredileri	605.081	916.751
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli anapara taksitleri ve faizleri	108.693	85.024
Kısa vadeli finansal kiralama işlemlerinden borçlar	-	3.890
Uzun vadeli finansal kiralama işlemlerinden borçların kısa vadeli kısımları	1.815	3.750
Toplam kısa vadeli borçlanmalar	<u>715.589</u>	<u>1.009.415</u>
Uzun vadeli banka kredileri	463.894	249.660
Uzun vadeli finansal kiralama işlemlerinden borçlar	210	1.890
Toplam uzun vadeli borçlanmalar	<u>464.104</u>	<u>251.550</u>
Toplam borçlanmalar	<u><u>1.179.693</u></u>	<u><u>1.260.965</u></u>

Banka kredilerinin detayı aşağıdaki gibidir:

Para birimi	Ağırlıklı ortalama faiz oranı %		31 Aralık 2017		
	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Toplam
ABD Doları	4,41	-	386.740	-	386.740
Avro	1,17	2,66	176.672	214.108	390.780
TL	14,49	16,36	150.362	249.786	400.148
			<u>713.774</u>	<u>463.894</u>	<u>1.177.668</u>

Para birimi	Ağırlıklı ortalama faiz oranı %		31 Aralık 2016		
	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Toplam
ABD Doları	3,70	-	620.213	-	620.213
Avro	2,14	2,76	153.841	249.660	403.501
TL	12,75	-	227.721	-	227.721
			<u>1.001.775</u>	<u>249.660</u>	<u>1.251.435</u>

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

7. KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR (devamı)

Banka kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
1 yıl içinde ödenecekler	713.774	1.001.775
1 – 2 yıl içinde ödenecekler	291.660	83.220
2 – 3 yıl içinde ödenecekler	172.234	83.220
3 – 4 yıl içinde ödenecekler	-	83.220
	<u>1.177.668</u>	<u>1.251.435</u>

Grup'un 102.532 Bin ABD Doları (386.740), 15.055 Bin Avro (67.981), 400.148 tutarındaki banka kredileri sabit faiz oranlarına sahiptir (31 Aralık 2016: 176.237 Bin ABD Doları (620.213), 18.556 Bin Avro (68.841), 227.721). Diğer banka kredileri ise değişken faiz oranlarına tabi olduğundan Grup'un nakit akımını faiz oranı riskine maruz bırakmıştır.

Şirket'in bağlı ortaklıklarından Toros Tarım'ın Samsun fabrikasında yapılan sülfürik asit tesisi yatırımı için Ağustos 2013'te Unicredit Bank Austria AG'den 2 yılı anapara ödemesiz, 5 yılda 10 eşit taksitle ödenmek üzere toplam 7 yıllık ECA (SACE) kredisi ve Ocak 2014'te Deutsche Bank AG'den 1,5 yıl ana para ödemesiz, 5 yılda 10 eşit taksitle ödenmek üzere toplam 6,5 yıllık ECA (Hermes) kredisi kullanılmıştır. Unicredit Bank Austria AG kredisinin faiz oranı 6 aylık Euribor+%2 ve Deutsche Bank AG kredisinin faiz oranı 6 aylık Euribor+%0,9'dur. Toros Tarım imzalanan sözleşme uyarınca uyması gereken performans kriterini 31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile gerçekleştirmiştir. 2017 yılı içerisinde Deutsche Bank'tan 20.168 (4.466 Bin Avro) tutarında ek kredi kullanımı olmuştur. 31 Aralık 2017 tarihine kadar Unicredit Bank Austria AG'den kullanılan kredilerden anapara ödemesinden sonra kalan miktar 150.677 (33.369 Bin Avro), Deutsche Bank AG'den kullanılan kredilerden anapara ödemesinden sonra kalan miktar ise 170.483 (37.755 Bin Avro)'dir. 31 Aralık 2017 itibarı ile sona eren yılda Unicredit Bank Austria AG'ye 50.226 (11.123 Bin Avro) ve Deutsche Bank AG'ye 53.947 (11.947 Bin Avro) kredi anapara geri ödemesi olmuştur.

Finansal kiralama işlemlerinden borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	Asgari Kira Ödemeleri		Asgari Kira Ödemelerinin Bugünkü Değeri	
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Finansal kiralama borçları				
Bir yıl içinde	1.970	7.895	1.815	7.640
İkinci ve beşinci yıl arasındakiler	223	2.041	210	1.890
	<u>2.193</u>	<u>9.936</u>	<u>2.025</u>	<u>9.530</u>
Eksi: gelecek dönemlere ait finansal giderler	(168)	(406)	-	-
Kiralama yükümlülüklerinin bugünkü değeri	<u>2.025</u>	<u>9.530</u>	<u>2.025</u>	<u>9.530</u>
Eksi: 12 aylık dönem içinde ödenecek borç (kısa vadeli borçlar kısmındaki)			<u>1.815</u>	<u>7.640</u>
12 aydan sonraki ödemeye ilişkin borç			<u>210</u>	<u>1.890</u>

Grup, bazı tesis, makine ve cihazları finansal kiralama yöntemiyle edinmektedir. Ortalama kiralama dönemi 36 ay ile 48 ay arasında değişmektedir (2016: 12 - 48 ay). 31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile geçerli olan ağırlıklı ortalama efektif borçlanma oranı ABD Doları için %4,35 ve Avro için %5,65'tir (31 Aralık 2016: ABD Doları için %3,95, Avro için %4,23). Finansal kiralama borçlarının para birimi cinsinden dağılımı Not 34'te gösterilmiştir. Grup'un finansal kiralama yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri, defter değerlerine yaklaşmaktadır.

Finansal borçlardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 34'te verilmiştir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

8. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) Ticari Alacaklar:

Bilanço tarihi itibarı ile Grup'un ticari alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli ticari alacaklar		
Taahhüt grubu faaliyetlerinden alacaklar	1.402.427	842.204
Tarım grubu faaliyetlerinden alacaklar	190.873	92.569
Gayrimenkul grubu faaliyetlerinden alacaklar	15.770	36.933
Diğer faaliyetlerden kaynaklı ticari alacaklar	7.118	7.566
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	(32.998)	(30.850)
İşverenler tarafından tutulan maddi teminatlar (Not: 11)	283.764	98.056
İlişkili taraflardan alacaklar (Not: 32)	14.468	20.680
Diğer	8.592	8.164
	<u>1.890.014</u>	<u>1.075.322</u>
Uzun vadeli ticari alacaklar		
İşverenler tarafından tutulan maddi teminatlar (Not: 11)	64.374	143.163
Gayrimenkul grubu faaliyetlerinden alacaklar	12.211	9.379
	<u>76.585</u>	<u>152.542</u>

Kısa ve uzun vadeli ticari alacaklar içerisinde 126.185 tutarında vadeli çek (31 Aralık 2016: 59.339), 23.459 tutarında alacak senedi (31 Aralık 2016: 42.269), 73 tutarında pozitif kur farkı (31 Aralık 2016: 155 pozitif) bulunmaktadır. Ticari alacaklar içerisinde vade farkı bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: 110).

Ticari alacaklar ile ilgili ortalama vade süresi faaliyet bölümü bazında değişiklik göstermektedir. Taahhüt bölümündeki yurtdışı inşaat projelerinde 135 gün (31 Aralık 2016: 123 gün), yurtiçi inşaat projelerinde ise 39 gün (31 Aralık 2016: 47 gün), Tarım bölümündeki ortalama vade süresi 43 gün (31 Aralık 2016: 40 gün), Gayrimenkul bölümünde kısa vadeli ticari alacakların ortalama vade süresi 150, uzun vadeli ticari alacakların ortalama vade süresi 770 gün (31 Aralık 2016: kısa vadeli alacaklar 84 gün, uzun vadeli alacaklar 647 gün) ve diğer bölümler için ise yaklaşık 27 gündür (31 Aralık 2016: 30 gün).

31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile Grup'la ilişkili olmayan tek bir müşteriden kaynaklı 935.627 tutarlı alacak Grup'un toplam alacağının %48'ini oluşturmaktadır (31 Aralık 2016: 316.228, %26).

Ticari alacakların geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak 31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile 32.998 (31 Aralık 2016: 30.850) tutarındaki kısmı için 32.998 (31 Aralık 2016: 30.850) şüpheli alacak karşılığı ayrılmıştır.

Grup'un şüpheli ticari alacak karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak itibarı ile karşılık	(30.850)	(26.068)
Dönem gideri	(1.959)	(3.302)
Tahsil edilen	808	165
Tahsili mümkün olmayan alacakların silinmesi	6	-
Yabancı para çevrim farkı	(1.003)	(1.645)
31 Aralık itibarı ile karşılık	<u>(32.998)</u>	<u>(30.850)</u>

Şüpheli alacak karşılığı giderlerinin 1.006'sı satışların maliyetine, 953'ü genel yönetim giderlerine dahil edilmiştir. (2016: Şüpheli alacak karşılığı giderlerinin tamamı genel yönetim giderlerine dahil edilmiştir).

Ticari alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 34'te verilmiştir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

8. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (devamı)

b) Ticari Borçlar:

Bilanço tarihi itibarı ile Grup'un ticari borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli ticari borçlar		
Taahhüt grubu faaliyetlerinden kaynaklı borçlar	1.063.448	718.254
Tarım grubu faaliyetlerinden kaynaklı borçlar	836.921	677.546
Gayrimenkul grubu faaliyetlerinden kaynaklı borçlar	5.105	27.315
Diğer faaliyetlerden kaynaklı borçlar	12.707	14.300
İlişkili taraflara borçlar (Not: 32)	6.128	10.919
Taşeronlardan yapılan istihkak kesintileri (Not: 11)	114.159	80.457
Diğer ticari borçlar	161	32
	<u>2.038.629</u>	<u>1.528.823</u>
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Uzun vadeli ticari borçlar		
Tarım grubu faaliyetlerinden kaynaklı ticari borçlar	60.869	30.684
Taşeronlardan yapılan istihkak kesintileri (Not: 11)	55.674	12.979
Taahhüt grubu faaliyetlerinden kaynaklı ticari borçlar	799	370
	<u>117.342</u>	<u>44.033</u>

Kısa ve uzun vadeli ticari borçlar içerisinde 218.219 tutarında kur farkı (31 Aralık 2016: 176.147) bulunmaktadır. Cari yılda boç senedi ve vadeli çek bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: 533 borç senedi, vadeli çek yoktur).

Tarım bölümünün bilanço tarihi itibarı ile ticari borçlarının %95'i (31 Aralık 2016: %95) ithalat yoluyla tedarik edilen stoklara ait olup ortalama ödeme vadeleri 172 gün (31 Aralık 2016: 219 gün) iken iç piyasa alımlarının ortalama ödeme vadesi 30 gün (31 Aralık 2016: 30 gün) olmaktadır. Taahhüt bölümünün bilanço tarihi itibarı ile ticari borçlarının %3'ü (31 Aralık 2016: %7) dış piyasalardan akreditif yoluyla gerçekleştirilen satın alımlara aittir. Bunların ortalama ödeme vadeleri 87 gün (31 Aralık 2016: 88 gün) iken diğer alımlarında ortalama vade 90 gündür (31 Aralık 2016: 122 gün). Gayrimenkul bölümü ticari borçlarının ortalama ödeme vadesi 35 gündür (31 Aralık 2016: 31 gün). Grup'un diğer faaliyet alanlarına ilişkin ortalama ödeme vadeleri 61 gündür (31 Aralık 2016: 59 gün).

Ticari borçlardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 34'te verilmiştir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

9. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) Diğer Alacaklar:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli diğer alacaklar		
Verilen depozito ve teminatlar	10.999	5.370
KDV iade alacakları	9.865	-
Şüpheli diğer alacaklar	571	571
Şüpheli diğer alacaklar karşılığı (-)	(571)	(571)
İlişkili taraflardan ticari olmayan alacaklar (Not: 32)	-	53.922
Diğer çeşitli alacaklar	2.654	1.791
	<u>23.518</u>	<u>61.083</u>
Uzun vadeli diğer alacaklar		
Verilen depozito ve teminatlar	4.235	3.823
	<u>4.235</u>	<u>3.823</u>
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli diğer borçlar		
Ödenecek vergi ve fonlar	69.565	33.397
Alınan depozito ve teminatlar	6.341	7.510
Başka işletmelerin paylarının ediniminden kaynaklı borçlar	-	29.679
Diğer borçlar	2.534	3.229
	<u>78.440</u>	<u>73.815</u>
Uzun vadeli diğer borçlar		
İntifa senetleri makul değeri	66.045	25.097
Alınan depozito ve teminatlar	4.101	3.420
	<u>70.146</u>	<u>28.517</u>

Diğer alacak ve borçlardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar Not 34'te verilmiştir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

10. STOKLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İlk madde ve malzeme	144.221	103.605
Yarı mamuller	146.499	171.762
Mamuller	19.138	26.635
Ticari mallar	72.868	41.922
Yoldaki mallar	30.800	35.846
Gayrimenkul işlerindeki stoklar	256.473	432.253
Taahhüt işlerindeki stoklar	225.214	115.721
Diğer stoklar	53.576	40.997
	<u>948.789</u>	<u>968.741</u>

31 Aralık 2017 itibari ile sona eren yılda stoklar üzerinden çıkarılan borçlanma maliyetleri tutarı 4.886'dır (31 Aralık 2016: Stokların maliyeti üzerine eklenen 15.901).

Grup'un cari yıl içerisinde net gerçekleştirilebilir değeri maliyetinin altında kalan stokları bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: Yoktur). Dolayısıyla, dönem içerisinde ayrılan stok değer düşüklüğü karşılığı yoktur (31 Aralık 2016: Yoktur).

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

11. DEVAM EDEN İNŞAAT SÖZLEŞMELERİNDEN ALACAKLAR VE BORÇLAR

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Devam eden işlerin birikmiş maliyetleri	16.125.698	13.884.066
Kayda alınan karlar eksi zararlar (net)	1.140.279	784.831
	<u>17.265.977</u>	<u>14.668.897</u>
Eksi: Gerçekleşen hakedişler (-)	(17.887.221)	(14.661.735)
	<u>(621.244)</u>	<u>7.162</u>

Konsolide finansal tablolarda gerçekleşen hakedişler ve maliyetler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar	171.361	391.944
Devam eden inşaat sözleşmelerinden borçlar	(792.605)	(384.782)
	<u>(621.244)</u>	<u>7.162</u>

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
<u>Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar</u>		
Yurtdışındaki inşaat projeleri	125.117	340.773
Yurtiçindeki inşaat projeleri	46.244	51.171
	<u>171.361</u>	<u>391.944</u>
<u>Devam eden inşaat sözleşmelerinden borçlar</u>		
Yurtdışındaki inşaat projeleri	(503.887)	(20.511)
Yurtiçindeki inşaat projeleri	(288.718)	(364.271)
	<u>(792.605)</u>	<u>(384.782)</u>
	<u>(621.244)</u>	<u>7.162</u>

İnşaat projeleri için taşeronlara ve diğer tedarikçilere verilen avans tutarı 292.548 olup, kısa vadeli peşin ödenmiş giderler içerisinde gösterilmiştir (31 Aralık 2016: 48.437). Ayrıca işveren idarelerden alınan avans tutarı 1.559.333 olup, ertelenmiş gelirler içerisinde gösterilmiştir (31 Aralık 2016: 302.765) (Not 16).

31 Aralık 2017 itibari ile Grup inşaat projeleri için taşeronlarından 169.833 tutarında istihkak kesintisi yapmıştır (31 Aralık 2016: 93.436). Ayrıca işverenler tarafından elde tutulan maddi teminatların tutarı 348.138'dir (31 Aralık 2016: 241.219) (Not 8).

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

12. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

Grup'un özkaynaktan pay alma yöntemi ile konsolide ettiği iş ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

İş Ortaklıkları	Kuruluş ve faaliyet yeri	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016		Oy kullanım	
		Katılım Oranı	Tutar	Katılım Oranı	Tutar	gücü	Ana faaliyeti
H-T Fidecilik	Türkiye	%50,00	11.543	%50,00	10.039	%50,00	Tarım
Azfen	Azerbaycan	%40,00	94.227	%40,00	47.608	%40,00	İnşaat
Black Sea	Türkiye	%30,00	1.092	%30,00	1.034	%30,00	Gübre Ticareti
Florya Gayrimenkul	Türkiye	%50,00	87.648	%50,00	59.764	%50,00	Gayrimenkul
			<u>194.510</u>		<u>118.445</u>		

Grup'un iş ortaklıklarının dönem içi hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak itibari ile açılış bakiyesi	118.445	147.848
Karlarından (zararlarından) paylar	211.000	57.238
Diğer kapsamlı gelirlerinden paylar	(225)	-
Alınan temettüleri	(172.024)	(90.588)
Sermaye artışları	29.635	-
Yabancı para çevrim farkı	9.430	5.211
Kar eliminasyonları	(1.751)	(1.264)
31 Aralık itibari ile kapanış bakiyesi	<u>194.510</u>	<u>118.445</u>

Grup'un iş ortaklıklarının kar/zararlarındaki paylar aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
H-T Fidecilik	1.729	2.491
Azfen	209.213	54.522
Black Sea	58	228
Florya Gayrimenkul	-	(3)
Özkaynak yöntemi ile konsolide edilen iş ortaklıklarının karlarından (zararlarından) paylar	<u>211.000</u>	<u>57.238</u>

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

12. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)

Özet bilanço bilgileri:

31 Aralık 2017	H-T Fidecilik		Azfen		Black Sea		Florya Gayrimenkul		Toplam	
	H-T Fidecilik	Azfen	Azfen	Black Sea	Black Sea	Florya Gayrimenkul	Florya Gayrimenkul	Florya Gayrimenkul	Florya Gayrimenkul	Toplam
Nakit ve nakit benzerleri	98	153.208	153.208	2.698	2.698	294	156.298	294	156.298	
Diğer dönen varlıklar	48.872	299.910	299.910	1.169	1.169	57.666	407.617	57.666	407.617	
Duran varlıklar	22.279	52.435	52.435	12	12	120.396	195.122	120.396	195.122	
Toplam Varlıklar	71.249	505.553	505.553	3.879	3.879	178.356	759.037	178.356	759.037	
Kısa vadeli borçlanmalar	26.937	-	-	-	-	-	26.937	-	26.937	
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	18.253	260.971	260.971	223	223	596	280.043	596	280.043	
Uzun vadeli borçlanmalar	835	-	-	-	-	-	835	-	835	
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	2.139	9.014	9.014	17	17	2.465	13.635	2.465	13.635	
Toplam Yükümlülükler	48.164	269.985	269.985	240	240	3.061	321.450	3.061	321.450	
Net Varlıklar	23.085	235.568	235.568	3.639	3.639	175.295	437.587	175.295	437.587	
Grup'un Sahiplik Oranı	%50,00	%40,00	%40,00	%30,00	%30,00	%50,00	%50,00	%50,00	%50,00	
Grup'un Net Varlık Payı olarak taşınan değer	11.543	94.227	94.227	1.092	1.092	87.648	194.510	87.648	194.510	
31 Aralık 2016	H-T Fidecilik		Azfen		Black Sea		Florya Gayrimenkul		Toplam	
Nakit ve nakit benzerleri	58	103.072	103.072	8.000	8.000	83	111.213	83	111.213	
Diğer dönen varlıklar	41.183	732.506	732.506	663	663	57.652	832.004	57.652	832.004	
Duran varlıklar	18.326	123.338	123.338	31	31	114.585	256.280	114.585	256.280	
Toplam Varlıklar	59.567	958.916	958.916	8.694	8.694	172.320	1.199.497	172.320	1.199.497	
Kısa vadeli borçlanmalar	21.107	-	-	-	-	-	21.107	-	21.107	
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	16.919	839.895	839.895	5.237	5.237	50.335	912.386	50.335	912.386	
Uzun vadeli borçlanmalar	244	-	-	-	-	-	244	-	244	
Diğer uzun vadeli yükümlülükler	1.220	-	-	10	10	2.458	3.688	2.458	3.688	
Toplam Yükümlülükler	39.490	839.895	839.895	5.247	5.247	52.793	937.425	52.793	937.425	
Net Varlıklar	20.077	119.021	119.021	3.447	3.447	119.527	262.072	119.527	262.072	
Grup'un Sahiplik Oranı	%50,00	%40,00	%40,00	%30,00	%30,00	%50,00	%50,00	%50,00	%50,00	
Grup'un Net Varlık Payı olarak taşınan değer	10.039	47.608	47.608	1.034	1.034	59.764	118.445	59.764	118.445	

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

12. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)Özet kar veya zarar tablosu bilgileri:

31 Aralık 2017	H-T Fidecilik	Azfen	Black Sea	Florya Gayrimenkul	Toplam
Hasılat	65.773	1.751.478	138.708	-	1.955.959
Amortisman ve itfa payları	2.001	28.179	20	-	30.200
Esas faaliyet karı (zararı)	7.337	671.454	(986)	-	677.805
Finansman gelirleri	8	970	5.924	7	6.909
Finansman giderleri (-)	(3.269)	-	(4.746)	-	(8.015)
Vergi (gideri) geliri	(868)	(147.042)	1	(7)	(147.916)
Dönem Karı	3.458	523.033	193	-	526.684
Grup'un Sahiplik Oranı	%50,00	%40,00	%30,00	%50,00	
Grup'un Dönem Karından Payı	1.729	209.213	58	-	211.000

31 Aralık 2016	H-T Fidecilik	Azfen	Black Sea	Florya Gayrimenkul	Toplam
Hasılat	49.968	1.785.108	229.943	-	2.065.019
Amortisman ve itfa payları	1.719	24.920	126	-	26.765
Esas faaliyet karı (zararı)	8.257	174.214	(3.772)	-	178.699
Finansman gelirleri	2	-	7.734	3	7.739
Finansman giderleri (-)	(2.367)	-	(3.168)	(7)	(5.542)
Vergi gideri (-)	(855)	(37.789)	(36)	(1)	(38.681)
Dönem Karı (Zararı)	4.982	136.305	759	(5)	142.041
Grup'un Sahiplik Oranı	%50,00	%40,00	%30,00	%50,00	
Grup'un Dönem Karından (Zararından) Payı	2.491	54.522	228	(3)	57.238

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

13. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

Maliyet	Araziler	Binalar	Toplam
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	21.403	91.308	112.711
Yabancı para çevrim farkı	1.153	-	1.153
Alımlar	21.179	2.348	23.527
Stoklardan transferler	-	2.803	2.803
Transferler	-	(4.683)	(4.683)
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	43.735	91.776	135.511
Birikmiş Amortismanlar			
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	-	(30.152)	(30.152)
Dönem amortisman gideri	-	(2.795)	(2.795)
Transferler	-	1.302	1.302
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	-	(31.645)	(31.645)
31 Aralık 2017 net defter değeri	43.735	60.131	103.866

Maliyet	Araziler	Binalar	Toplam
1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	21.208	99.184	120.392
Yabancı para çevrim farkı	195	-	195
Alımlar	-	770	770
Transferler	-	(8.646)	(8.646)
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	21.403	91.308	112.711
Birikmiş Amortismanlar			
1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	-	(31.562)	(31.562)
Dönem amortisman gideri	-	(2.875)	(2.875)
Maddi duran varlıklara transfer	-	4.285	4.285
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	-	(30.152)	(30.152)
31 Aralık 2016 net defter değeri	21.403	61.156	82.559

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, üzerinden kira geliri elde edilen binalar ile yatırım amaçlı tutulan arsalandan oluşmaktadır. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin ekonomik ömürleri 4 ile 50 yıl arasındadır.

Amortisman giderlerinin tamamı satışların maliyetine dahil edilmiştir (2016: Satışların maliyeti 2.646, genel yönetim giderleri 229).

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yılda yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri 34.072 (31 Aralık 2016: 29.774)'dir. Elde edilen kira gelirinin yanı sıra yatırım amaçlı gayrimenkuller için 6.473 (31 Aralık 2016: 7.099) tutarında amortisman ve faaliyet gideri oluşmuştur.

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerinin gerçeğe uygun değerleri Grup'un ilişkili tarafı olmayan, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir değerlendirme kuruluşu tarafından yapılmıştır. Değerleme çalışması benzer gayrimenkullerin rayiç alım satım bedellerine göre sonuçlandırılmıştır. Bağımsız değerlendirme kuruluşu tarafından yapılan değerlendirme raporlarına göre yatırım amaçlı gayrimenkullerin 31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile gerçeğe uygun değerleri toplam 490.251 (31 Aralık 2016: 484.182)'dir.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin nakde çevrilebilme veya gelirlerinin ve elden çıkarılma durumunda elde edilecek tutarın tahsil edilebilme durumuna ilişkin herhangi bir kısıtlama ve yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin satın alma, inşa veya geliştirme ya da bakım ve onarım veya iyileştirme konularında sözleşmeye bağlı herhangi bir yükümlülük yoktur.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AIT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

14. MADDİ DURAN VARLIKLAR

Maliyet Değeri	Arazi ve yeraltı ve yer üstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Yapılmakta olan yatırımlar	Özel maliyetler	Toplam
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	472.398	416.442	2.082.689	41.080	96.888	42.605	146.544	3.298.646
Yabancı para çevrim farkı	26.153	16.849	70.642	3.184	5.620	(132)	913	123.229
Alımlar	8.740	8.476	84.371	21.560	12.565	57.040	11.673	204.425
Çıkışlar	(1.076)	-	(12.375)	(1.426)	(148)	-	(5.110)	(20.135)
Trans ferler	7.741	18.505	52.926	1.210	2.215	(85.407)	6.339	3.529
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	513.956	460.272	2.278.253	65.608	117.140	14.106	160.359	3.609.694
Birikmiş Amortismanlar								
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	(179.301)	(187.644)	(1.237.063)	(37.743)	(77.076)	-	(92.146)	(1.810.973)
Yabancı para çevrim farkı	(11.975)	(11.269)	(57.818)	(2.400)	(4.812)	-	(407)	(88.681)
Dönem amortisman gideri	(13.144)	(9.407)	(90.738)	(3.566)	(7.457)	-	(6.109)	(130.421)
Çıkışlar	591	-	11.819	1.329	143	-	5.110	18.992
Trans ferler	-	(1.302)	-	-	-	-	-	(1.302)
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	(203.829)	(209.622)	(1.373.800)	(42.380)	(89.202)	-	(93.552)	(2.012.385)
31 Aralık 2017 net defter değeri	310.127	250.650	904.453	23.228	27.938	14.106	66.807	1.597.309

Maddi duran varlıklar içinde 8.540 net defter değerinde finansal kiralama yolu ile alınmış sabit kıymet bulunmaktadır. Söz konusu sabit kıymetler inşaat sahalarında kullanılan muhtelif prefabrik binalar, makine, cihaz ve taşıtlardan oluşmaktadır. Cari yıl içerisinde finansal kiralama yoluyla alınan maddi duran varlık bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: 690). 31 Aralık 2017 itibarı ile sona eren yılda maddi duran varlıkların içinde aktifleştirilen borçlanma maliyetleri bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: 12.522 aktifleştirilen, aktifleştirme oranı %18,75). Maddi duran varlıkların nakde çevrilebilme veya elden çıkarılma durumunda elde edilecek tutarın tahsil edilebilme durumuna ilişkin herhangi bir kısıtlama yoktur.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AIT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

14. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maliyet Değeri	Arazi ve yeraltı ve yer üstü düzenleri	Binalar	Tesis makine ve cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Yapılmakta olan yatırımlar	Özel maliyetler	Toplam
1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	393.352	385.614	1.820.663	36.221	89.568	74.310	145.415	2.945.143
Yabancı para çevrim farkı	41.563	21.128	165.271	6.098	11.610	-	1.589	247.259
Alımlar	25.643	1.186	19.101	843	7.213	108.857	2.964	165.807
Çıkışlar	(925)	(853)	(33.161)	(2.286)	(12.793)	-	(4.995)	(55.013)
Trans ferler	12.765	9.367	110.815	204	1.290	(140.562)	1.571	(4.550)
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	472.398	416.442	2.082.689	41.080	96.888	42.605	146.544	3.298.646
Birikmiş Amortismanlar								
1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	(143.559)	(174.893)	(1.048.696)	(33.418)	(73.939)	-	(91.394)	(1.565.899)
Yabancı para çevrim farkı	(24.313)	(10.416)	(136.179)	(5.630)	(10.203)	-	(1.243)	(187.984)
Dönem amortisman gideri	(12.071)	(7.669)	(84.625)	(890)	(5.627)	-	(4.470)	(115.352)
Değer düşüklüğü karşılığı	-	-	(2)	-	-	-	-	(2)
Çıkışlar	642	307	32.439	2.195	12.693	-	4.961	53.237
Trans ferler	-	5.027	-	-	-	-	-	5.027
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	(179.301)	(187.644)	(1.237.063)	(37.743)	(77.076)	-	(92.146)	(1.810.973)
31 Aralık 2016 net defter değeri	293.097	228.798	845.626	3.337	19.812	42.605	54.398	1.487.673

Maddi duran varlıklar içinde 12.117 net defter değerinde finansal kiralama yolu ile alınmış sabit kıymet bulunmaktadır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

14. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

Maddi duran varlıklara ait amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	Ekonomik Ömrü
Yeraltı ve yer üstü düzenleri	2-50 yıl
Binalar	4-50 yıl
Tesis, makine ve cihazlar	2-50 yıl
Taşıtlar	2-30 yıl
Demirbaşlar	2-50 yıl
Özel Maliyetler	3-50 yıl

Amortisman giderlerinin 126.809'u (2016: 105.699) satışların maliyetine, 895'i (2016: 1.303) pazarlama giderlerine, 3.707'si (2016: 2.418) genel yönetim giderlerine, 11'i (2016: Yoktur) araştırma ve geliştirme gelirlerine dahil edilmiş olup 1.001'i stokların maliyeti üzerinden çıkarılmıştır (2016: Stokların maliyetine dahil edilen 5.932).

15. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maliyet değeri	Haklar	Diğer	Toplam
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	43.732	3.188	46.920
Yabancı para çevrim farkı	2.125	64	2.189
Alımlar	4.227	552	4.779
Çıkışlar	(88)	-	(88)
Transferler	1.154	-	1.154
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	51.150	3.804	54.954
Birikmiş itfa payları			
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	(29.899)	(343)	(30.242)
Yabancı para çevrim farkı	(1.728)	(56)	(1.784)
Dönem itfa gideri	(2.778)	-	(2.778)
Çıkışlar	86	-	86
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	(34.319)	(399)	(34.718)
31 Aralık 2017 net defter değeri	16.831	3.405	20.236

Maliyet değeri	Haklar	Diğer	Toplam
1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	36.280	2.383	38.663
Yabancı para çevrim farkı	4.754	38	4.792
Alımlar	2.309	767	3.076
Transferler	389	-	389
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	43.732	3.188	46.920
Birikmiş itfa payları			
1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	(23.754)	(305)	(24.059)
Yabancı para çevrim farkı	(4.044)	(38)	(4.082)
Dönem itfa gideri	(2.101)	-	(2.101)
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	(29.899)	(343)	(30.242)
31 Aralık 2016 net defter değeri	13.833	2.845	16.678

Maddi olmayan duran varlıklara ait amortisman süreleri haklar için 2 ile 25 yıl, diğer maddi olmayan duran varlıklar için 2 ile 5 yıl arasında değişmektedir.

İtfa paylarının 2.305'i (2016: 1.806) genel yönetim giderlerine ve 473'ü (2016: 295) satışların maliyetine dahil edilmiştir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

16. PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler		
Taahhüt işleri için verilen avanslar (Not: 11)	292.548	48.437
Peşin ödenen giderler	37.555	26.109
Verilen sipariş avansları	5.036	15.892
Verilen iş avansları	615	775
	335.754	91.213
Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler		
Peşin ödenen giderler	1.860	4.225
Sabit kıymetler için verilen sipariş avansları	610	2.123
	2.470	6.348
Kısa vadeli ertelenmiş gelirler		
Gayrimenkul projeleri için alınan avanslar	9.437	330.599
Taahhüt işlerinden alınan avanslar (Not: 11)	1.559.333	302.765
Diğer avanslar	58.651	45.189
Gelecek aylara ait gelirler	11.476	6.700
	1.638.897	685.253

17. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Toros Tarım üretmekte olduğu sertifikalı buğday ve patates tohumları ile ilgili olarak Resmi Gazetede yayımlanan "Yurtiçi Sertifikalı Tohum Üretimine Desteklenmesi Hakkında" Tebliğ'de belirlenen destek miktarlarına göre sertifikalı tohum üretim desteğinden yararlanmaktadır.

Her yıl hasat öncesi T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından Resmi Gazetede kilogram başına ne kadar destekleme ödemesi yapılacağı tebliğ edilmektedir. 2017 hasat dönemi için buğdayda 17.09.2017 tarihinde tebliğ edilen birim fiyat 0,10 TL/kg, patateste ise 04.08.2016 tarihinde tebliğ edilen birim fiyat 0,10 TL/kg'dır. Buğday ve patateste tohumluk cinsinin elit ve süper elit olmasına göre de birim fiyatlarda kademeli ilave desteklemeler alınmıştır. 31 Aralık 2017 itibari ile buğday desteklemeden sağlanan gelir 868, patates desteklemeden sağlanan gelir 2.160 olmak üzere toplam gelir 3.028'dir (31 Aralık 2016: buğday destekleme 912, patates destekleme 219, toplam gelir 1.131) (Not 26). Cari yıl satışlarından elde edilen destekleme geliri her raporlama döneminde gelir tahakkuku şeklinde muhasebeleştirilir ve takip eden yılda tahsil edilmektedir. 2017 yılında patates satışlarından olan destekleme geliri cari yıl içinde tahsil edilmiştir.

Tübitak, Türkiye Bilimsel ve Teknoloji Araştırma Kurumu Teydeb (Türkiye Bilimsel ve Teknoloji Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı) bünyesinde özel sektör kuruluşlarına yönelik araştırma geliştirme faaliyetlerinin proje esaslı desteklediği programlar yürütmektedir. 1511 sayılı Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı da bunlardan biridir. Toros Tarım, bu program kapsamında yapılan çağrıya, "Buğday Islah Projesi" ile başvuruda bulunmuş ve projesi kabul görmüştür. Projenin amacı Türkiye'nin farklı ekolojik bölgeleri için biyotik ve abiyotik stres koşullarına dayanıklı, kaliteli ve yüksek verimli ekmeklik buğday çeşitlerinin ıslahıdır. 36 aylık proje destek süresi 1 Eylül 2013 tarihinde başlamıştır ve destekleme 31 Ağustos 2016 tarihinde sona ermiştir. Tübitak'a verilen bütçeye paralel olarak, proje süresince personel masrafları, sabit kıymet ve malzeme alımları, hizmet ve işçilik bedelleri için yapılan harcamalar destekleme kapsamına alınmıştır.

Toros Tarım Mersin fabrika yerleşkesinin içerisinde sektörün talep ve gereksinimleri, ürün gamının geliştirilmesi, Türkiye'de üretilmeyen gübrelerin yerli olarak üretilmesi, maliyet ve lojistik faktörlerin optimizasyonu için Ar-Ge merkezi kurulması kararlaştırılmıştır. 22 Haziran 2017 tarihinde Bilim ve Sanayi Bakanlığı'na bu doğrultuda başvuru yapılmış olup, 1 Ağustos 2017 tarihinde Ar-Ge Merkezi onaylanmıştır.

Grup'un bağlı ortaklıklarından Tekfen İmalat ve Mühendislik A.Ş.'nin İstanbul merkez yerleşkesinde, faaliyet alanına giren ürünler ile ilgili olarak yeni tasarımların yapılması ve özellikle petrol rafinerilerine uygun olan ve piyasa beklentilerini karşılayacak yeni ürünlerin tasarlanması için 9 Mayıs 2017 tarihinde Bilim ve Sanayi Bakanlığı'na yapılan Tasarım Merkezi başvurusu 3 Ağustos 2017 tarihinde onaylanmıştır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

17. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI (devamı)

Ar-Ge ve Tasarım Merkezi faaliyetleri ile inovatif yaklaşımlar sunan ve pazarına yeni ürün ve teknolojiler geliştirebilen firmalara 5746 sayılı kanun kapsamında çeşitli vergi (ar-ge indirimi) avantajları sağlanmaktadır. Buna bağlı olarak Ar-Ge ve Tasarım Merkezi, gelir vergisi stopaj desteği ve sigorta işveren primi desteği kapsamındadır. Ayrıca kanunda belirlenen yenilik ve tasarım harcamaları kurumlar vergisi matrahından düşülerek indirim konusu yapılmaktadır.

18. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER**a) Karşılıklar**

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli diğer karşılıklar		
Dava karşılıkları	17.873	9.998
Diğer borç karşılıkları	94.581	32
	112.454	10.030

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Uzun vadeli diğer karşılıklar		
Diğer borç karşılıkları	72	81
	72	81

	Dava Karşılığı	Diğer Borç Karşılıkları	Toplam Diğer Karşılıklar
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	9.998	113	10.111
Yabancı para çevrim farkı	198	3.105	3.303
Dönem gideri	12.232	91.453	103.685
Dönem içerisinde ödenen	(789)	(18)	(807)
Konusu kalmayan karşılık	(3.766)	-	(3.766)
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	17.873	94.653	112.526

1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	64.904	447	65.351
Yabancı para çevrim farkı	2.833	19	2.852
Dönem gideri	6.480	6	6.486
Dönem içerisinde ödenen	(63.693)	-	(63.693)
Konusu kalmayan karşılık	(526)	(359)	(885)
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	9.998	113	10.111

b) Koşullu Varlık ve Yükümlülükler**Taahhüt Sözleşmelerinden Doğan Varlık ve Yükümlülükler:*****Kusur Yükümlülükleri***

İşverenle imzalanan taahhüt sözleşmeleri uyarınca Grup'un bağlı ortaklıklarından olan Tekfen İnşaat teminat süresi sonuna kadar sözleşme konusu işi muhafaza etmeyi, bunun için gerekli her türlü yapım, onarım ve normal bakım işlerini yapmayı sözleşmede belirtilen süre ve şartlar dahilinde garanti eder. İşveren tarafından işin kusurlu bulunması halinde Tekfen İnşaat kusurları garanti süresi dahilinde telafi etmek ve/veya gidermekle yükümlü olabilir.

Gecikme Cezası ve Bekleme Tazminatı

İşverenle imzalanan taahhüt sözleşmeleri uyarınca Tekfen İnşaat sözleşme konusu işi, kısmen ya da tamamen, daha önce belirlenmiş süre dahilinde tamamlamadığı takdirde, gecikilen süre için işverene gecikme cezası ve/veya sözleşmede belirtilen şartlar dahilinde bekleme tazminatı ödemekle yükümlü olabilmektedir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

18. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)**b) Koşullu Varlık ve Yükümlülükler (devamı)****Davalar**

31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile Libya tahkim davası dışında Grup aleyhine açılmış toplam 138.468'lik (31 Aralık 2016: 106.822) dava mevcuttur. Bu davalardan aleyhte seyri mümkün ve potansiyel kaynak çıkışı yüksek olasılıklı davalar için, avukatların görüşü alınarak, 17.873'lük (31 Aralık 2016: 9.998) karşılık ayrılmıştır. Avukatların hukuki yargısına göre karşılık ayrılmamış davalar için herhangi bir kaynak çıkış riski görülmemektedir.

Libya Tahkim Davası

2011 yılı Şubat ayında Libya'da yaşanan ülke içi sorunlar ve olumsuz gelişmeler nedeniyle Grup, dolaylı olarak %67'sine sahip olduğu Tekfen TML J.V.'nin Libya'da yürütmekte olduğu faaliyetlerini belirsiz bir süre için durdurmak ve şantiyelerini tahliye etmek zorunda kalmış idi.

Grup, projedeki tüm hak, alacak ve varlıklarının tazmini amacı ile Uluslararası Tahkim yoluna müracaat edilmesine karar vermiştir. Bu karar çerçevesinde, 16 Haziran 2015 tarihinde Proje ile ilgili işveren idare Libyan Man-Made River Authority (MMRA) ve Libya Devleti aleyhine International Court of Arbitration of the International Chamber of Commerce (ICC) nezdinde "Tahkim Başlangıç Dilekçesi" verilerek ticari tahkim davası başlatılmıştır.

Ayrıca Libya ve Türkiye Devletleri arasında imzalı Yatırımların Karşılıklı Korunması Anlaşması'na dayanarak Libya Devleti'ne karşı yine ICC üzerinden ikinci bir tahkim davası daha başlatılmıştır. İşveren idare MMRA da Tekfen TML J.V. aleyhine ICC nezdinde karşı dava başlatmıştır.

Avukatların hukuki yargısına göre sözkonusu dava için herhangi bir kaynak çıkış riski görülmemektedir. Libya'daki bu faaliyet ile ilgili olarak çeşitli kuruluşlara verilmiş olan teminat mektuplarının toplam tutarları 126'dır.

Diğer

Faaliyet gösterilen ülkelerde uygulanan iktisadi, mali ve sosyal politika değişiklikleri Grup'un faaliyet karlılığını etkileyebilir.

Ulusal ve uluslararası emtia piyasalarındaki fiyat dalgalanmaları da Grup'un faaliyetlerini ve karlılığını etkileyebilir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

19. TAAHHÜTLER

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibari ile Grup'un teminat, rehin ve ipotek (TRİ) pozisyonuna ilişkin tabloları:

31 Aralık 2017	Toplam Bin TL Karşılığı	Bin ABD Doları	Bin Avro	Diğer (TL Karşılığı)
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
- Teminat	-	-	-	-
- Rehin	-	-	-	-
- İpotek	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	10.299.998	1.856.593	35.538	3.136.644
- Teminat	10.295.498	1.856.593	35.538	3.132.144
- Rehin	-	-	-	-
- İpotek	4.500	-	-	4.500
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülebilmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	113.681	-	-	113.681
- Teminat	113.681	-	-	113.681
- Rehin	-	-	-	-
- İpotek	-	-	-	-
D. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
31 Aralık 2017 İtibari İle Toplam	10.413.679	1.856.593	35.538	3.250.324
31 Aralık 2016	Toplam Bin TL Karşılığı	Bin ABD Doları	Bin Avro	Diğer (TL Karşılığı)
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
- Teminat	-	-	-	-
- Rehin	-	-	-	-
- İpotek	-	-	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	8.763.286	1.554.919	67.676	3.040.146
- Teminat	8.758.786	1.554.919	67.676	3.035.646
- Rehin	-	-	-	-
- İpotek	4.500	-	-	4.500
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülebilmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	125.662	-	-	125.662
- Teminat	125.662	-	-	125.662
- Rehin	-	-	-	-
- İpotek	-	-	-	-
D. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-	-	-
31 Aralık 2016 İtibari İle Toplam	8.888.948	1.554.919	67.676	3.165.808

Yukarıda D maddesinde bahsi geçen TRİ'lerin bulunmaması nedeni ile özkaynak toplamına oranı verilmemektedir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

20. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Personel ücret tahakkukları	43.614	37.720
Ödenecek sosyal güvenlik katkıları	28.718	32.729
	72.332	70.449
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kıdem tazminatı karşılığı	18.811	40.483
Kullanılmayan izin karşılıkları	25.268	18.453
Prim karşılıkları	21.534	13.969
	65.613	72.905
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		
Kıdem tazminatı karşılığı	57.924	40.054
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli kıdem tazminatı karşılığı	18.811	40.483
Uzun vadeli kıdem tazminatı karşılığı	57.924	40.054
	76.735	80.537

Kıdem tazminatı karşılığı:

Yurtdışında çalışan Türk personel için kıdem tazminatı karşılığı:

Grup yurtdışındaki her çalışanı için ilgili ülke mevzuatına göre kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ayrıca Grup'un benimsediği kıdem tazminatı politikasına göre kıdem tazminatına hak kazanmış, emekliye ayrılan çalışanları için Grup kıdem tazminatı öder.

Türkiye'de çalışan Türk personel için kıdem tazminatı karşılığı:

Grup, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olan 5.001,76 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır (31 Aralık 2016: 4.426,16 TL). 31 Aralık 2017 tarihi itibari ile ödenecek kıdem tazminatı çalışanların ilgili dönemdeki kıdem tazminatı tavan ücret veya ilgili tavanın altında kalan brüt ücreti ile sınırlıdır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü, Grup'un çalışanlarının emekli olmasından doğan (projede çalışanlar için geçerli değildir) gelecekteki olası yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminine göre hesaplanır. TMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar") Grup'un yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında, aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

20. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (devamı)**Kıdem tazminatı karşılığı (devamı):**

Türkiye’de çalışan Türk personel için kıdem tazminatı karşılığı (devamı):

Ana varsayım, her hizmet yılı için belirlenen azami yükümlülüğün enflasyona paralel olarak artmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. 31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile konsolide finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile karşılıklar ortalama %4,11 reel iskonto oranı ile hesaplanmıştır (31 Aralık 2016: %6,56). İsteğe bağlı işten ayrılmalar neticesinde ödenmeyecek olan kıdem tazminatı tutarlarının tahmini oranı da hesaplamada dikkate alınmıştır.

Yurtdışında çalışan yabancı işçilerin kıdem tazminatı karşılığı:

Grup ve konsolide olan bağlı ortaklıkların buldukları ülkelerde geçerli olan mevzuat ve kanunlara tabidir. Söz konusu kanunlara istinaden gerekli karşılık konsolide finansal tablolarda ayrılmıştır.

Taşeron personelin kıdem tazminatı karşılığı:

Projelerinde çalışan taşeron personelin kıdem tazminatı yükümlülüğünün yerine getirilmesinde grup ve taşeron firma müteselsilen sorumludurlar. Grup, taşeron firmaların söz konusu yükümlülüğünü yerine getirmesini sağlamak amacıyla taşeronların hakedişlerinden teminat kesintisi veya teminat mektubu alma yoluna gitmektedir. Taşeron personel için kıdem tazminatı hesaplanmasında ilgili ülkelerdeki iş kanunu mevzuatları ve taşeron firmalarla yapılan sözleşmeler dikkate alınmıştır.

	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	Prim Karşılığı	Kullanılmayan İzin Karşılıkları	Toplam Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	80.537	13.969	18.453	112.959
Yabancı para çevrim farkı	3.546	603	910	5.059
Dönem gideri	43.890	26.323	25.010	95.223
Faiz gideri	2.062	-	-	2.062
Dönem içerisinde ödenen	(57.654)	(19.361)	(18.531)	(95.546)
İptal edilen karşılıklar	-	-	(574)	(574)
Aktüeryal kayıp	4.354	-	-	4.354
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	76.735	21.534	25.268	123.537
1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	65.510	14.284	13.594	93.388
Yabancı para çevrim farkı	8.082	717	1.989	10.788
Dönem gideri	34.585	12.314	10.982	57.881
Faiz gideri	1.523	-	-	1.523
Dönem içerisinde ödenen	(26.819)	(12.335)	(7.568)	(46.722)
İptal edilen karşılıklar	(187)	(1.011)	(544)	(1.742)
Aktüeryal kazanç	(2.157)	-	-	(2.157)
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	80.537	13.969	18.453	112.959

Cari yıl kıdem tazminatı yükünün ve dönem içinde iptal edilen karşılıkların 41.218’i (2016: 32.334) satışların maliyetine, 3.301’i (2016: 3.429) genel yönetim giderlerine, 912’si (2016: Yoktur) araştırma ve geliştirme giderlerine ve 521’i (2016: 158) pazarlama giderlerine dahil edilmiştir.

Cari yıl prim karşılığı yükünün ve dönem içinde iptal edilen karşılıkların 2.536’sı (2016: 3.074) satışların maliyetine, 22.503’ü (2016: 7.480) genel yönetim giderlerine, 1.284’ü (2016:749) pazarlama giderlerine dahil edilmiştir.

Cari yıl kullanılmayan izin karşılığının ve dönem içinde iptal edilen karşılıkların 22.485’i (2016: 8.247) satışların maliyetine, 1.844’ü (2016: 2.113) genel yönetim giderlerine ve 107’si (2016: 78) pazarlama giderlerine dahil edilmiştir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

21. DİĞER DÖNEN/DURAN VARLIKLAR VE DİĞER KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Diğer dönen varlıklar		
Devreden KDV alacakları	221.539	240.103
Yıllara yaygın inşaat işleri stopaj kesintileri	2.938	37.047
Diğer çeşitli dönen varlıklar	3.593	2.028
	228.070	279.178
Diğer duran varlıklar		
Yıllara yaygın inşaat işleri stopaj kesintileri	94.472	40.526
	94.472	40.526
Diğer kısa vadeli yükümlülükler		
Ödenecek KDV yükümlülüğü	8	3.761
Diğer	453	137
	461	3.898

22. ÖZKAYNAKLAR**a) Sermaye**

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihleri itibarı ile dönem içerisinde ortaklık yapısında meydana gelen değişiklikler sonrasındaki sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Ortaklar	(%)	31 Aralık 2017	(%)	31 Aralık 2016
Berker ailesi	%22,28	82.422	%22,28	82.422
Gökyiğit ailesi	%22,78	84.272	%22,78	84.272
Akçağlılar ailesi	%6,65	24.611	%6,65	24.611
Diğer (*)	%1,48	5.480	%4,61	17.043
Halka açık olan kısım	%46,81	173.215	%43,69	161.652
Ödenmiş sermaye	%100,00	370.000	%100,00	370.000
Sermaye düzeltme farkları		3.475		3.475
Yeniden düzenlenmiş sermaye		373.475		373.475

(*) Sermayenin %5’inden daha azına sahip ortakların toplamını göstermektedir.

Şirket’in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 TL kayıtlı nominal bedeldeki 370.000.000 (31 Aralık 2016: 370.000.000 adet) adet hisseden oluşmaktadır. Bu hisselerin tamamı hamiline yazılı adı hisseden oluşmaktadır.

Şirket’in esas sözleşmesi gereğince safi karın %5’ini ödenmiş esas sermayesinin %20’sini bulununcaya kadar birinci tertip kanuni yedek akçe olarak ayrılır. Kalandan varsa yıl içinde yapılan bağış tutarlarının ilavesi ile bulunacak meblağ üzerinden, SPK’ca saptanan oran ve miktarın altında olmamak kaydıyla en az %30 oranında birinci temettü dağıtılır. Kalanının en fazla %3’ü oranına kadar kısmı, intifa senedi sahibi olan Tekfen Eğitim Sağlık Kültür Sanat ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı’na tahsis olunur.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

22. ÖZKAYNAKLAR (devamı)

b) Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak/sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)	(2.349)	1.369
	<u>(2.349)</u>	<u>1.369</u>
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		
- Yabancı para çevrim farkları	154.480	125.977
- Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançları (Not: 6)	67.240	71.775
- Riskten korunma kazançları (Not : 33)	(2.408)	1.621
	<u>219.312</u>	<u>199.373</u>

Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları):

Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları), diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilen güncellenmiş olan TMS 19 uyarınca hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplardan oluşmaktadır.

Yabancı para çevrim farkları:

Grup'un konsolide raporlama para birimi TL'dir. TMS 21 (Döviz Kurlarındaki Değişimin Etkisi) uyarınca, Grup'un konsolide finansal tabloları hazırlanırken, fonksiyonel para birimi TL harici olan şirketlerin bilanço kalemleri bilanço tarihindeki döviz kuruyla, gelir ve giderler ile nakit akışları ise işlemlerin gerçekleştiği tarihin kuru (tarihsel kur) veya yıllık ortalama kur ile TL'ye çevrilir. Bu çevrimden doğan 154.480 (31 Aralık 2016: 125.977) çevrim farkı, özkaynakların altında oluşan yabancı para çevrim farkları hesabında yer alır.

Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançları (kayıpları):

Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançları satılmaya hazır finansal yatırımların gerçeğe uygun değerlerinden değerlemesi sonucu ortaya çıkar. Gerçeğe uygun değeriyle değerlendirilen bir finansal yatırımın elden çıkarılması durumunda, yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançlarının satılan finansal yatırım ile ilişkili parçası doğrudan kar/zararda muhasebeleştirilir. Yeniden değerlendirilen bir finansal aracın değer düşüklüğüne uğraması durumunda ise yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançlarının değer düşüklüğüne uğrayan finansal yatırım ile ilişkili kısmı dönem karı/zararında muhasebeleştirilir.

Riskten korunma kazançları (kayıpları):

Riskten korunma kazançları (kayıpları), gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin doğrudan özkaynak içerisinde muhasebeleştirilmesi sonucu ortaya çıkar. Finansal riske karşı korunmadan elde edilen ertelenmiş kazanç/zarar toplamı, finansal riske karşı korunan işlemin etkisi kar/zararı etkilediğinde kar/zararda muhasebeleştirilir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

22. ÖZKAYNAKLAR (devamı)

c) Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	197.180	194.145
Yasal yedekler Türk Ticaret Kanunu'na göre ayrılan birinci ve ikinci tertip yasal yedeklerden oluşmaktadır. Birinci tertip yasal yedekler, tüm yedekler tarihi (enflasyona göre düzeltilmemiş) ödenmiş sermayenin %20'sine erişene kadar, geçmiş dönem ticari karının yıllık %5'i oranında ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler, birinci tertip yasal yedek ve temettülerden sonra, tüm nakdi temettü dağıtımları üzerinden yıllık %10 oranında ayrılır.		

Kar Dağıtımı:

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kar Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, karlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar payları eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kar üzerinden nakden kar payı avansı dağıtılabilir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kar dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kar payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kar aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kardan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kar payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kardan pay dağıtılamaz.

Yönetim Kurulu 22 Şubat 2018 tarihinde cari yıl ile ilgili olarak hissedarlara hisse başına brüt 0,63 TL (2016: 0,31 TL) nakit temettü ödenmesini teklif etmiştir. Söz konusu temettü, hissedarlar tarafından yıllık genel kurul toplantısında onaya tabi olup, konsolide finansal tablolara yükümlülük olarak dahil edilmemiştir. Hissedarlara ödenecek olan tahmini brüt temettü tutarı 232.530 (2016: 113.546) ve intifa senedi sahiplerine ödenecek tahmini brüt temettü tutarı ise 16.163 (2016: 6.746)'tür.

Kar Dağıtımına Konu Edilebilecek Kaynaklar:

Tekfen Holding A.Ş.'nin yasal kayıtlarında bulunan kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarı 1.583.938'dir (31 Aralık 2016: 1.577.393). Bu tutarın 1.240.699'luk kısmı bedelli dağıtıma, 343.239'luk kısmı da bedelsiz dağıtıma konu edilebilir (31 Aralık 2016: bedelli 1.102.516, bedelsiz 474.877).

d) Paylara İlişkin Primler

Grup 23 Kasım 2007'de sermaye artırımını yoluyla ihraç ettiği 66.775 tutarındaki hisse senetlerini (%22,50) halka arz etmiştir. Satış sonucunda elde edilen 380.618, 12.859'luk doğrudan halka arz ile ilgili gerçekleşen giderler mahsup edildikten sonra kalan 300.984'lük tutar paylara ilişkin primler olarak özkaynaklarda muhasebeleştirilmiştir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

23. HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Hasılat		
İnşaat gelirleri	4.861.540	2.823.581
- Yurtdışı inşaat gelirleri	2.765.067	1.880.888
- Yurtiçi inşaat gelirleri	1.927.434	923.614
- Müşterek faaliyetlerdeki paylardan inşaat gelirleri - yurtdışı	78.433	12.388
- Müşterek faaliyetlerdeki paylardan inşaat gelirleri - yurtiçi	90.606	6.691
Mamul ve ticari mal satışları	2.240.199	1.851.634
- Yurtiçi mamul ve ticari mal satışları	2.040.296	1.797.815
- Yurtdışı mamul ve ticari mal satışları	208.317	55.957
- Mamul ve ticari mal satışlarından iade ve indirimler (-)	(8.414)	(2.138)
Diğer gelirler	385.394	62.182
- Gayrimenkul geliştirme gelirleri	324.428	5.027
- Diğer gelirler	62.891	57.155
- Diğer iade ve indirimler (-)	(1.925)	-
	<u>7.487.133</u>	<u>4.737.397</u>
	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Satışların maliyeti (-)		
İlk madde ve malzeme giderleri	(2.183.633)	(1.680.713)
Taşeron giderleri	(2.064.602)	(928.427)
Personel giderleri	(887.329)	(691.829)
Şantiye giderleri	(282.416)	(197.010)
Makina, araç ve diğer kira giderleri	(257.388)	(133.632)
Amortisman giderleri (Not: 13, 14, 15)	(130.077)	(108.640)
Danışmanlık giderleri	(110.141)	(24.425)
Mühendislik hizmetleri	(78.791)	(2.727)
Enerji ve yakıt giderleri	(73.882)	(79.611)
Proje zarar karşılıkları	(63.854)	(31.606)
Bakım onarım giderleri	(47.083)	(35.329)
Taşıma ve nakliye giderleri	(36.735)	(36.310)
Dışarıdan sağlanan hizmetler	(35.798)	(35.819)
Sigorta giderleri	(34.459)	(20.579)
Gümrük giderleri	(15.678)	(10.927)
Satılan ticari mallar maliyeti	(2.387)	(4.901)
Sarf ve diğer malzeme giderleri	(1.907)	(1.759)
Şüpheli alacak karşılığı (Not: 8)	(1.006)	-
Diğer	(151.532)	(59.608)
	<u>(6.458.698)</u>	<u>(4.083.852)</u>

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

24. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Genel yönetim giderleri (-)	(214.665)	(171.635)
Pazarlama giderleri (-)	(155.290)	(123.712)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	(1.930)	(1.256)
	<u>(371.885)</u>	<u>(296.603)</u>
	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Genel yönetim giderleri detayı		
Personel giderleri	(138.447)	(102.312)
Danışmanlık giderleri	(16.051)	(14.080)
Ofis ve genel yönetim giderleri	(17.960)	(13.065)
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not: 13, 14, 15)	(6.012)	(4.453)
Kira giderleri	(4.485)	(3.140)
Haberleşme giderleri	(4.093)	(2.203)
Seyahat giderleri	(2.587)	(1.521)
Resim, harç ve diğer vergi giderleri	(2.435)	(2.962)
Banka ve noter giderleri	(1.459)	(1.663)
Bakım ve onarım giderleri	(1.337)	(1.159)
Temsil ve ağırlama giderleri	(1.301)	(568)
Şüpheli alacak karşılığı (Not: 8)	(953)	(3.302)
Enerji ve yakıt giderleri	(692)	(525)
İhale hazırlık giderleri	(653)	(4.293)
Konusu kalmayan şüpheli alacak karşılıkları (Not: 8)	808	102
Diğer giderler	(17.008)	(16.491)
	<u>(214.665)</u>	<u>(171.635)</u>
Pazarlama giderleri detayı		
Taşıma ve nakliye giderleri	(121.005)	(93.832)
Personel giderleri	(12.021)	(9.843)
Reklam giderleri	(7.080)	(6.547)
Resim, harç ve diğer vergi giderleri	(1.148)	(713)
Kira giderleri	(1.033)	(925)
Enerji ve yakıt giderleri	(996)	(860)
Seyahat giderleri	(903)	(600)
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not: 14)	(895)	(1.303)
Bakım ve onarım giderleri	(605)	(419)
Danışmanlık giderleri	(462)	(393)
Temsil ve ağırlama giderleri	(468)	(388)
Ofis ve genel yönetim giderleri	(414)	(317)
Haberleşme giderleri	(302)	(256)
Diğer giderler	(7.958)	(7.316)
	<u>(155.290)</u>	<u>(123.712)</u>

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

24. GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Araştırma ve geliştirme giderleri detayı		
Personel giderleri ve sosyal yardımlar	(1.849)	-
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not: 14)	(11)	-
Danışmanlık giderleri	-	(729)
Kira giderleri	-	(47)
Seyahat giderleri	-	(10)
Diğer giderler	(70)	(470)
	<u>(1.930)</u>	<u>(1.256)</u>

25. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Personel giderleri	(152.317)	(112.155)
Taşıma ve nakliye giderleri	(121.005)	(93.832)
Ofis ve genel yönetim giderleri	(18.374)	(13.382)
Danışmanlık giderleri	(16.513)	(15.202)
Reklam giderleri	(7.080)	(6.547)
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not: 13, 14, 15)	(6.918)	(5.756)
Kira giderleri	(5.518)	(4.112)
Haberleşme giderleri	(4.395)	(2.459)
Resim, harç ve diğer vergi giderleri	(3.583)	(3.675)
Seyahat giderleri	(3.490)	(2.131)
Bakım ve onarım giderleri	(1.942)	(1.578)
Temsil ve ağırlama giderleri	(1.769)	(956)
Enerji ve yakıt giderleri	(1.688)	(1.385)
Banka ve noter giderleri	(1.459)	(1.663)
Şüpheli alacak karşılığı (Not: 8)	(953)	(3.302)
İhale hazırlık giderleri	(653)	(4.293)
Konusu kalmayan şüpheli alacak karşılıkları (Not: 8)	808	102
Diğer giderler	(25.036)	(24.277)
	<u>(371.885)</u>	<u>(296.603)</u>

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

26. ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Esas faaliyetlerden diğer gelirler		
Operasyonlardan kaynaklanan kur farkı gelirleri	266.379	219.354
Vade farkı gelirleri	30.501	23.486
Tazminat gelirleri	17.853	5.244
Kira gelirleri	4.306	4.116
Konusu kalmayan dava karşılığı (Not: 18)	3.766	526
Devlet teşvik gelirleri (Not: 17)	3.028	1.131
İade alınan SGK prim geliri	2.699	1.920
Reeskont gelirleri	1.636	3.195
Riskten korunma amaçlı türev finansal araç gelirleri (Not: 33)	1.519	87
Hurda satış gelirleri	1.262	1.442
Konusu kalmayan diğer karşılıklar (Not: 18)	-	359
Proje yönetim geliri	-	314
Diğer gelirler	6.762	8.499
	<u>339.711</u>	<u>269.673</u>
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)		
Operasyonlardan kaynaklanan kur farkı giderleri	(329.587)	(332.854)
Riskten korunma amaçlı türev finansal araç giderleri (Not: 33)	(23.311)	-
Reeskont giderleri	(15.033)	(2.332)
Vade farkı giderleri	(14.714)	(10.146)
Dava karşılıkları (Not: 18)	(12.232)	(3.516)
Bağış ve yardımlar	(3.792)	(7.344)
Diğer karşılık giderleri	(524)	(6)
Ceza ve tazminat giderleri	(351)	(373)
Kira giderleri	(290)	(262)
Dava konusu tazminatlar	(97)	-
Ek vergi giderleri	(69)	(2.157)
Diğer giderler	(29.064)	(11.570)
	<u>(429.064)</u>	<u>(370.560)</u>

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

27. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER VE GİDERLER

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Yatırım faaliyetlerinden gelirler		
Sabit kıymet satış karı	8.778	3.038
Temettü gelirleri	8.612	8.972
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar satış karı	-	1.355
Diğer	6	10
	<u>17.396</u>	<u>13.375</u>
	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)		
Sabit kıymet satış zararı	(5)	(132)
Sabit kıymet değer düşüklüğü (Not: 14)	-	(2)
Diğer	(16)	(6)
	<u>(21)</u>	<u>(140)</u>

28. FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Finansman gelirleri		
Kur farkı gelirleri	462.702	235.504
Faiz gelirleri	110.156	69.835
Yabancı para çevrim farkı geliri	3.244	2.362
	<u>576.102</u>	<u>307.701</u>
	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Finansman giderleri (-)		
Kur farkı giderleri	(404.134)	(156.061)
Faiz giderleri	(61.691)	(47.722)
Diğer finansman giderleri	(21.532)	(8.030)
Yabancı para çevrim farkı gideri	(2.651)	(11.901)
Eksi: Maddi duran varlıkların ve stokların maliyetine dahil edilen finansman giderleri	20.588	28.423
	<u>(469.420)</u>	<u>(195.291)</u>

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

29. SATIŞ AMACIYLA ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR

Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar Grup'un uygun bir fiyatla satışı ile ilgili aktif olarak pazarlama faaliyetinde bulunduğu varlıklarından oluşmaktadır.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar	28.397	24.181
	<u>28.397</u>	<u>24.181</u>

Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklara ait hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2017	2016
1 Ocak itibari ile net defter değeri	24.181	23.851
Yabancı para çevrim farkı	4.216	3.816
Çıkışlar	-	(2.360)
Bağlı ortaklık değer düşüklüğü	-	(1.126)
31 Aralık itibari ile net defter değeri	<u>28.397</u>	<u>24.181</u>

31 Aralık 2015 tarihli konsolide finansal tablolarda net aktifleri "satış amaçlı sınıflandırılan duran varlıklar" hesabında muhasebeleştirilen Grup'un bağlı ortaklığı Papfen'in tüm hisseleri 23 Mayıs 2016 tarihinde devredilmiştir.

30. VERGİ VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER DAHİL)

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Cari dönem vergisi ile ilgili varlıklar		
Peşin ödenen kurumlar vergisi	65.598	48.324
	<u>65.598</u>	<u>48.324</u>

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Cari vergi yükümlülüğü		
Cari kurumlar vergisi karşılığı	62.100	57.062
Eksi: Peşin ödenmiş vergi ve fonlar	(65.598)	(48.324)
	<u>(3.498)</u>	<u>8.738</u>

Gelir tablosundaki vergi gideri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Vergi gideri aşağıdakilerden oluşmaktadır:		
Cari vergi karşılığı	125.009	144.562
Ertelenmiş vergi geliri	6.517	(35.947)
	<u>131.526</u>	<u>108.615</u>

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

30. VERGİ VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER DAHİL) (devamı)

Türkiye’de uygulanan vergi mevzuatı:

Kurumlar Vergisi:

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli konsolide finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Herbir şirket için ayrı ayrı olmak üzere; vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi, ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve elde edilen tutarın yurt içinde yerleşik şirketlerden alınan temettüleri, vergiye tabi olmayan gelirler ve kullanılan yatırım indirimleri düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2017 yılında uygulanan efektif vergi oranı %20’dir (2016: %20). Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibari ile hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmekte ve ödenmektedir. 2017 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibari ile vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %20’dir (2016: %20). Ancak 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan 7061 Sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 91. maddesiyle, Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen geçici 10. madde ile %20 kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Bu oran ilk defa 2018 yılının birinci geçici vergi döneminde uygulanacaktır. Zararlar, gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak, önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Grup 2017 yılı itibari ile oluşmuş devreden geçmiş yıl zararlarını 2022 yılına kadar kullanabilecektir.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında (özel hesap dönemine sahip olanlarda dönem kapanışını izleyen dördüncü ayın 1-25 tarihleri arasında) vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları beş yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

31 Aralık 2017 itibari ile iki yıldan daha fazla elde tutulmuş olmak şartıyla, iştirak ve maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından elde edilen karlar ve satış kazancının %75’i ile sınırlı olmak ve beş yıl süre ile özkaynakların içerisinde bir fon hesabında tutulmak şartı ile kurumlar vergisinden istisna edilmiştir ve sözkonusu karlar sermayeye istenildiği zaman ilave edilebilir. Ancak 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan 7061 Sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 89 uncu maddesiyle, Kurumlar Vergisi Kanunu’nun “İstisnalar” başlıklı 5 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin birinci fıkrasının; (a) bendiyle kurumların iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançlarına uygulanan %75’lik istisna %50’ye indirilmiştir. Bu oran ilk defa 2018 yılının birinci geçici vergi döneminde uygulanacaktır.

Gelir Vergisi Stopajı:

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlar ve yurtdışı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir.

Gelir vergisi stopajı 24 Nisan 2003 – 22 Temmuz 2006 tarihleri arasında tüm şirketlerde %10 olarak uygulanmıştır. Bu oran, 22 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

Yurtdışı İştiraklerin ve Faaliyetlerin Vergilendirilmesi:

Ekteki konsolide finansal tablolarda konsolide olan bağlı ortaklıklar faaliyette buldukları ülkelerdeki kurumlar vergisine ve gelir vergisi stopajına tabi tutulmaktadır. Grup’un faaliyette bulunduğu ülkelerde tabi olduğu (resmi) vergi oranları aşağıda özetlendiği gibidir:

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

30. VERGİ VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER DAHİL) (devamı)

Ülkeler	Kurumlar Vergisi	Gelir Vergisi
	Oranı %	Stopaj Oranı %
Azerbaycan	%20	%10 - %14
Kazakistan	%20	%15 - %20
Almanya	%15 - %33	%0 - %25
Suudi Arabistan	%20	%5 - %15
Lüksemburg	19%	%0 - %15
İrlanda	%12,5 - %25	%0 - %20
İngiltere	19%	%0 - %20
Fas	%31	%10
Birleşik Arap Emirlikleri	%0	%0
Katar	%10	%0 - %7
Türkmenistan	%0 - %20	%15

Yurt Dışı Şube Kazançları İstisnası :

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 5/1-h maddesinde, yurtdışı inşaat kazançlarıyla ilgili özel hükme göre; “Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye’de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançlar” kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Sözkonusu hükme göre, istisnadan yararlanılabilmesi için aranan tek şart, bu kazançların Türkiye’de genel netice hesaplarına intikal ettirilmesinden ibarettir. Sözkonusu istisnadan yararlanmak için kazancın Türkiye’ye getirilme şartı aranmamaktadır.

Tekfen İnşaat ve müşterek faaliyetlerinin yürüttüğü aşağıdaki projede T.C. Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından Vergi, Resim ve Harç İstisnası sağlanmıştır.

- Ankara - İzmir Hızlı Tren Projesi Afyonkarahisar - Uşak (Banaz) kesimi ile Afyonkarahisar Direkt Geçiş Altyapı İnşaatı Yapım İşleri projesi vergi teşvik uygulamasından 8 Mayıs 2019 tarihine kadar yararlanılacaktır.

Yatırım Teşvik Vergi İstisnası:

2016/9139 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşmamak ve toplam yatırıma katkı tutarının %80’ini geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanacağı kararlaştırılmıştır. Ayrıca 6745 sayılı kanun ile yatırımın tamamlanması şartıyla, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan kısmı hariç olmak üzere kalan yatırıma katkı tutarı, yatırımın tamamlandığı hesap dönemini izleyen yıllarda Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre yıllar için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınmaktadır.

Toros Tarım, Samsun İşletmesi’nde yaptığı yatırımlarla ilgili olarak Sülfürik asit, fosforik asit ve NPK yatırımları için, T.C. Ekonomi Bakanlığı’ndan 3 Nisan 2013 tarihi itibari ile "Büyük Ölçekli Yatırım" statüsünde Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Söz konusu teşvik sigorta primi işveren hissesi desteği, KDV istisnası ile gümrük vergisi muafiyetini kapsamakta ve %35 yatırım katkı oranı çerçevesinde yatırımdan elde edilen gelirin vergilendirilmesinde %60 vergi istisnası sağlamaktadır. Buna ek olarak, elektrik yatırımı için, T.C. Ekonomi Bakanlığı’ndan 7 Temmuz 2014 tarihi itibari ile (öncelikli yatırım konularına girdiğinden) 5. Bölge Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Söz konusu teşvik sigorta primi işveren hissesi desteği, KDV istisnası ile gümrük vergisi muafiyetini kapsamakta ve %40 yatırım katkı oranı çerçevesinde yatırımdan elde edilen gelirin vergilendirilmesinde %80 vergi istisnası sağlamaktadır.

Toros Tarım, Ceyhan İşletmesi’nde yaptığı vinç yatırımı için, T.C. Ekonomi Bakanlığı’ndan 1 Haziran 2015 tarihi itibariyle 2. Bölge Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Söz konusu teşvik, sigorta primi işveren hissesi desteği, KDV istisnası ile gümrük vergisi muafiyetini kapsamakta ve %20 yatırım katkı oranı çerçevesinde yatırımdan elde edilen gelirin vergilendirilmesinde %55 vergi istisnası sağlamaktadır.

Toros Tarım, Mersin İşletmesi’nde pril kulesi baca gazı yıkama sistemi yatırımı için, T.C. Ekonomi Bakanlığı’ndan 24 Aralık 2015 tarihi itibariyle 3. Bölge Yatırım Teşvik Belgesi almıştır. Söz konusu teşvik, sigorta primi işveren hissesi desteği, KDV istisnası ile gümrük vergisi muafiyetini kapsamakta ve %25 yatırım katkı oranı çerçevesinde yatırımdan elde edilen gelirin vergilendirilmesinde %60 vergi istisnası sağlamaktadır.

Teşvik kapsamında Toros Tarım kar projeksiyonları üzerinden iki yıl baz alınarak 50.029 tutarında zamanlama farklarından kaynaklanan ertelenmiş vergi varlığı yaratmıştır (2016: 34.148).

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

30. VERGİ VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER DAHİL) (devamı)**Ertelemiş Vergi:**

Grup'un vergiye tabi yasal finansal tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki zamanlamadan kaynaklanan geçici farklılıkları üzerinden ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TMS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir. Ertelemiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı faaliyet gösterilen ülkelerde geçerli olan vergi oranlarıdır.

Ertelemiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı olarak 2018, 2019 ve 2020 yıllarında tersine dönmesi beklenen geçici zamanlama farkları üzerinden %22, 2021 ve sonrasında tersine dönmesi beklenen geçici zamanlama farkları üzerinden ise %20 kullanılmıştır (2016: %20).

Türkiye'de işletmelerin konsolide vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ertelemiş vergi (varlığı) yükümlülükleri bazları:		
Maddi ve maddi olmayan varlıkların değerlemesi ve amortisman farkları	154.085	122.208
Kıdem tazminatı ve izin karşılıkları	(62.045)	(40.647)
Yararlanılacak yatırım indirimi	(250.147)	(170.739)
Proje maliyetleri ve hakedişleri (net)	255.068	82.651
Müşterek faaliyetlerin dağıtılmamış karları	(62.235)	(2.463)
Şüpheli alacaklar karşılığı	(10.140)	(11.279)
Gelir tahakkukları	877	1.046
Devreden geçmiş yıl vergi zararları	(37.876)	(25.813)
Dava karşılıkları	(13.197)	(8.939)
Satılmaya hazır finansal varlıklar	70.706	75.490
Prim ödemelerinin etkisi	(21.437)	(12.769)
Türev araçların etkisi	(3.087)	-
Diğer	(34.098)	(52.383)
Ertelemiş vergi yükümlülüğü / (varlığı)	(13.526)	(43.637)
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ertelemiş vergi (varlığı) yükümlülükleri:		
Maddi ve maddi olmayan varlıkların değerlemesi ve amortisman farkları	26.795	18.584
Kıdem tazminatı ve izin karşılıkları	(13.153)	(8.130)
Yararlanılacak yatırım indirimi	(50.029)	(34.148)
Proje maliyetleri ve hakedişleri (net)	55.540	16.546
Müşterek faaliyetlerin dağıtılmamış karları	(13.042)	(492)
Şüpheli alacaklar karşılığı	(2.228)	(3.279)
Gelir tahakkukları	193	209
Devreden geçmiş yıl vergi zararları	(8.330)	(5.196)
Dava karşılıkları	(2.904)	(1.786)
Satılmaya hazır finansal varlıklar	3.535	3.775
Prim ödemelerinin etkisi	(4.716)	(2.565)
Türev araçların etkisi	(679)	-
Diğer	(7.109)	(7.157)
Ertelemiş vergi yükümlülüğü / (varlığı)	(16.127)	(23.639)
Ertelemiş vergi aktif	(77.176)	(50.999)
Ertelemiş vergi pasifi	61.049	27.360
	(16.127)	(23.639)

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

30. VERGİ VARLIKLARI VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (ERTELENMİŞ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER DAHİL) (devamı)**Ertelemiş Vergi (devamı):**

31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile sona eren yıl içindeki ertelenmiş vergi yükümlülüklerinin / (varlıklarının) hareketi aşağıda verilmiştir:

Ertelemiş vergi yükümlülükleri (varlıkları) hareketleri:	2017	2016
1 Ocak itibarı ile açılış bakiyesi	(23.639)	6.768
Ertelemiş vergi (geliri) / gideri	7.059	(35.947)
Kapsamlı gelire kaydedilen satılmaya hazır finansal varlıkların etkisi	(240)	1.041
Kapsamlı gelire kaydedilen aktüeryal kazanç / (kaybın) etkisi	(870)	424
Finansal riskten korunma fonu etkisi	(1.085)	405
Vergi oranındaki değişimin etkisi	(542)	-
Yabancı para çevrim farkı	3.190	3.670
31 Aralık itibarı ile kapanış bakiyesi	(16.127)	(23.639)

Dönem vergi giderinin dönem karı ile mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Vergi karşılığının mutabakatı:		
Vergi öncesi kar	902.254	438.938
Hesaplanan vergi (*)	193.691	162.164
Ayrılan ile hesaplanan vergi karşılığının mutabakatı:		
- Kanunen kabul edilmeyen giderler	4.771	372
- Temettü ve diğer vergiden muaf gelirler	(40.698)	(27.937)
- Cari yılda mahsup edilen geçmiş yıl zararları	(17.631)	(11.015)
- İndirilemeyen (zararların) / karların etkisi (net)	51.315	30.314
- Yararlanılan yatırım indirimi	(42.085)	(9.750)
- Müşterek yönetime tabi ortaklıkların etkisi	(12.097)	(8.206)
- Vergi oranındaki değişimin ve konsolidasyon düzeltmelerinin vergi etkisi	(6.925)	(11.019)
-Diğer	1.185	(16.308)
Gelir tablosundaki vergi gideri	131.526	108.615

(*) Yurtdışı şirketlerin ve iş ortaklıklarının buldukları farklı ülkelerde ilgili ülkenin vergi oranı geçerlidir.

31. PAY BAŞINA KAZANÇ

Cari yıla ait pay başına kar hesaplaması, var ise çıkarılan bedelli ve bedelsiz hisselerin etkileri göz önüne alınarak, TMS 33'e uygun olarak yapılmıştır.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren yıla ait Grup hisselerinin ağırlıklı ortalaması ve hisse başına kar hesaplaması (1 TL değerli hisseye isabet eden) aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2017	1 Ocak - 31 Aralık 2016
Dönem boyunca mevcut olan hisselerin ortalama sayısı (tam değeri)	370.000.000	370.000.000
Ana ortaklık paylarına ait net dönem karı (bin TL)	771.299	324.411
Faaliyetlerden elde edilen hisse başına kazanç (TL)	2,085	0,877

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

32. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Grup, faaliyetleri esnasında ilişkili taraflarla çeşitli işlemler yapmaktadır. Şirket ile bağlı ortaklıkları arasında gerçekleşen işlemler konsolidasyon sırasında elimine edildiklerinden, bu notta açıklanmamıştır.

Alacak ve borç bakiyeleri nakit olarak kapatılacak olup, teminat alınmamış veya verilmemiştir. İlişkili taraflardan alacaklar için cari yılda şüpheli alacaklar karşılık gideri oluşmamıştır.

İlişkili kuruluşlar ile yapılan tüm ticari işlemler belirgin ve ölçülebilirdir.

İlişkili taraflara ilişkin bakiyeler	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Alacaklar	Borçlar	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli	Kısa vadeli	Kısa vadeli
Azfen	5.819	-	35.720	-
Florya Gayrimenkul	71	-	25.132	1.032
Agromak	71	3	8.836	6
H-T Fidecilik	65	4	96	4
Tekzen	950	552	56	2.845
Black Sea	-	-	-	22
Turquoise Construction	-	4.241	-	3.913
Pelit Yapı Çelik	-	966	545	-
Diğer	109	163	180	122
<i>Ortaklar ve kilit yönetici personel</i>	162	61	268	114
<i>Müşterek faaliyetler</i>	7.221	138	3.769	2.861
	14.468	6.128	74.602	10.919

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

32. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

İlişkili taraflara ilişkin işlemler	1 Ocak - 31 Aralık 2017							Diğer gider ve maliyetler
	Alımlar	Satışlar	Faiz gelirleri	Temettü geliri	Kira geliri	Kira gideri	Diğer gelirler	
Black Sea	-	8.567	-	-	-	-	564	564
Azfen	-	4.042	-	172.024	6.883	-	-	516
Agromak	-	300	889	-	-	-	44	-
H-T Fidecilik	-	23	-	-	-	-	-	-
Florya Gayrimenkul	-	1.205	1.624	-	-	-	-	-
Akmerkez Lokantacılık	-	-	-	331	-	-	-	1
Tekzen	10.371	964	-	-	-	-	-	-
Üçgen Bakım	241	159	-	134	-	-	-	90
Akmerkez Gayrimenkul	-	24	-	7.638	-	830	-	-
Pelit Yapı	10.281	-	-	-	-	-	-	-
Tekfen Vakfı	-	27	-	-	2	-	-	-
Turquoise Construction	2.109	-	-	-	-	-	-	-
Diğer	184	118	-	509	-	-	-	-
<i>Ortaklar ve kilit yönetici personel</i>	-	422	-	-	2	-	-	-
<i>Müşterek faaliyetler</i>	-	1.860	2.407	-	-	-	-	-
	23.186	17.711	4.920	180.636	6.887	830	608	1.171
1 Ocak - 31 Aralık 2016								
İlişkili taraflara ilişkin işlemler	Alımlar	Satışlar	Faiz gelirleri	Temettü geliri	Kira geliri	Kira gideri	Diğer gelirler	Diğer gider ve maliyetler
Black Sea	42.100	1	-	-	-	-	242	1.255
Azfen	-	3.492	-	90.588	7.550	-	-	-
Agromak	-	345	1.164	-	-	-	-	-
H-T Fidecilik	-	17	-	-	-	-	38	4
Florya Gayrimenkul	-	5.452	680	-	-	-	-	-
Akmerkez Lokantacılık	-	-	-	-	-	-	-	-
Tekzen	3.539	847	-	-	94	-	4	-
Üçgen Bakım	62	144	-	120	-	-	-	341
Akmerkez Gayrimenkul	-	22	-	8.281	-	844	-	-
Tekfen Vakfı	-	5	-	-	2	-	-	-
Turquoise Construction	15.761	-	-	-	-	-	-	-
Diğer	107	110	-	571	32	-	-	-
<i>Ortaklar ve kilit yönetici personel</i>	-	312	-	-	2	-	-	-
<i>Müşterek faaliyetler</i>	-	11	3.151	-	-	-	48	-
	61.569	10.758	4.995	99.560	7.680	844	332	1.600

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

32. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

Kilit yönetici personele sağlanan faydalar:

Dönem içerisinde kilit yönetici personele sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ücretler ve diğer kısa vadeli faydalar	14.479	10.774
	<u>14.479</u>	<u>10.774</u>

33. TÜREV ARAÇLAR

	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
Vadeli döviz işlemleri	6.460	9.547	2.245	131
Kısa vadeli	6.460	9.547	2.245	131
Uzun vadeli	-	-	-	-
	<u>6.460</u>	<u>9.547</u>	<u>2.245</u>	<u>131</u>

Döviz türev işlemleri:

Grup'un bağlı ortaklıklarından Toros Tarım, gelecekteki önemli işlemlerini ve nakit akımlarını finansal riskten korumak amacıyla döviz türev araçlarından yararlanır. Toros Tarım, döviz kurundaki dalgalanmaların yönetimine bağlı olarak çeşitli vadeli döviz sözleşmelerinin tarafıdır. Satın alınan türev araçlar esas olarak Toros Tarım'ın faaliyette bulunduğu piyasadaki döviz cinslerindedir.

Bilanço tarihi itibarı ile, Toros Tarım'ın gerçekleştirmekle yükümlü olduğu ve vadesi gelmemiş vadeli döviz sözleşmelerinin toplam nosyonel tutarı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Vadeli döviz sözleşmeleri	399.347	51.082
	<u>399.347</u>	<u>51.082</u>

31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile, Toros Tarım'ın döviz türevlerinin gerçeğe uygun değeri 6.460 varlık ve 9.547 yükümlülük tutarı olmak üzere negatif 3.087 olarak tahmin edilmektedir (31 Aralık 2016: 2.245 varlık, 131 yükümlülük, pozitif 2.114). Türev araçların değerlemesinde, benzer araçlar için kote edilmiş piyasa fiyatları baz alınmakta olup bilanço tarihi itibarı ile türev araçların gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan hiyerarşi sınıflandırması Seviye 2'dir (31 Aralık 2016: Seviye 2). Türev araçların amaç ve kullanımında herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Nakit akım riskinden korunmak için düzenlenen ve etkin olan negatif 2.408 döviz türev işlemlerinin gerçeğe uygun değeri özkaynak altında, etkin olmayan 87'lik gider kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2016: Etkin olan pozitif 1.621, 31 Aralık 2016: Etkin olmayan 87 gelir). Dönem içinde vadesi gelen türev sözleşmeleri ile ilgili olarak 1.519'lük gelir ve 23.224'lük gider kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2016: Vadesi gelen sözleşme yoktur).

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

34. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye Risk Yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyet karlılığının sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un kaynak yapısı yedinci notta açıklanan kredileri de içeren borçlar ve sırasıyla ödenmiş sermaye, hisse senedi ihraç primi, kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler ve geçmiş yıllar karlarını içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup risk yönetimi çerçevesinde faaliyetlerine ilişkin olarak almış olduğu riskleri tanımlar, bu risklerin yol açabileceği zarar tutarlarını tahmin eder ve bu zarar tutarlarıyla orantılı olarak tutması gereken sermaye tabanını belirleyerek sermaye riskini minimize etmeyi hedefler.

Sermaye tabanı belirlendikten sonra yeni borç edinilmesi, mevcut olan borçların geri ödenmesi ve temettü ödemeleri yollarıyla finansman yapısının dengeli bir şekilde yönetilmesi amaçlanmaktadır.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarı ile net nakit mevcudu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Toplam Finansal Borçlar	(1.179.693)	(1.260.965)
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	2.985.833	1.483.429
Eksi: Vadesi üç aydan uzun mevduatlar	330.126	108.121
<u>Net Nakit Mevcudu</u>	<u>2.136.266</u>	<u>330.585</u>

b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Yönetim, ticari faaliyetler ile ilgili hizmet verirken, aynı zamanda yerli ve yabancı finansal piyasalara erişimin düzenli bir şekilde sağlanmasından ve Grup'un faaliyetleri ile ilgili maruz kalınan finansal risklerin seviyesini ve büyüklüğünü takip etmekten sorumludur. Söz konusu bu riskler; piyasa riski (döviz kuru riski, gerçeğe uygun faiz oranı riski ve fiyat riskini de içerir), kredi riski, likidite riski ile nakit akım faiz oranı riskini kapsar.

Grup'un spekülasyon amaçlı finansal aracı (türev ürün niteliğindeki finansal araçların da dahil olduğu) yoktur ve bu tür araçların alım-satımı ile ilgili bir faaliyeti bulunmamaktadır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

34. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalmış kredi riskleri

	A Alacaklar				Bankalardaki Mevduat (***)
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	
31 Aralık 2017	14.468	1.952.131	-	27.753	3.239.212
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalmış azami kredi riski (*)	-	75.885	-	-	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	9.119	1.386.776	-	27.753	3.239.212
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	5.349	565.355	-	-	-
- teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	57	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	32.958	-	571	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(32.958)	-	(571)	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	40	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(40)	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
31 Aralık 2016	20.680	1.207.184	53.922	10.984	1.548.454
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalmış azami kredi riski (*)	-	41.962	-	-	-
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	6.203	872.493	53.922	10.984	1.548.454
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	14.477	334.691	-	-	-
- teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	109	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	30.711	-	571	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(30.711)	-	(571)	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	139	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(139)	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.

(***) Bankadaki mevduatlara finansal yatırımlar bulunan vadeli mevduatlar dahildir.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

34. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup, işlemlerini yalnızca kredi güvenilirliği olan taraflarla gerçekleştirme ve mümkün olduğu durumlarda, yeterli teminat elde etme yoluyla kredi riskini azaltmaya çalışmaktadır. Grup'un maruz kaldığı kredi riskleri ve müşterilerin kredi dereceleri devamlı olarak izlenmektedir. Kredi riski, ilgili şirketlerin yönetim kurulları tarafından belirlenen ve risk yönetimi kurulu tarafından her yıl incelenen ve onaylanan sınırlar aracılığıyla kontrol edilmektedir.

Ticari alacaklar, çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış, çok sayıdaki müşteriye kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır.

	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar	Toplam
31 Aralık 2017			
Vadesi geçmemiş alacaklar	1.395.935	27.753	1.423.688
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	127.003	-	127.003
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	1.027	-	1.027
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	3.591	-	3.591
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	460.975	-	460.975
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	11.066	571	11.637
Toplam alacaklar	1.999.597	28.324	2.027.921
Toplam vadesi geçen alacaklar	603.662	571	604.233
Teminat ve benzerleri ile güvence altına alınmış kısmı	57	-	57
Vadesi geçen alacaklar için ayrılan karşılık	(32.958)	(571)	(33.529)
Vadesi geçmemiş alacaklar için ayrılan karşılık	(40)	-	(40)
Karşılık ayrılan tüm alacakların teminat ve benzerleri ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-
31 Aralık 2016			
Vadesi geçmemiş alacaklar	878.835	64.906	943.741
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	4.052	-	4.052
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	2.891	-	2.891
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	332.375	-	332.375
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	30.078	-	30.078
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	10.483	571	11.054
Toplam alacaklar	1.258.714	65.477	1.324.191
Toplam vadesi geçen alacaklar	379.879	571	380.450
Teminat ve benzerleri ile güvence altına alınmış kısmı	109	-	109
Vadesi geçen alacaklar için ayrılan karşılık	(30.711)	(571)	(31.282)
Vadesi geçmemiş alacaklar için ayrılan karşılık	(139)	-	(139)
Karşılık ayrılan tüm alacakların teminat ve benzerleri ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

34. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)****b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)**

Bilanço tarihi itibarı ile vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmamış olanlara ilişkin alınan teminat tutarı 57'dir (2016: 109). Vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmış olanlara ilişkin alınan herhangi bir teminat yoktur (2016: Yoktur).

b.2) Likidite risk yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, Yönetim Kurulu'na aittir. Yönetim Kurulu, Grup yönetiminin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olan ve olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Türev olmayan finansal yükümlülükler iskonto edilmeden ve ödenmesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir. Türev finansal yükümlülükler ise iskonto edilmemiş net nakit giriş ve çıkışlarına göre düzenlenmiştir. Vadeli işlem araçları brüt ödenmesi gereken vadeli işlemler için net olarak ödenir ve iskonto edilmemiş, brüt nakit giriş ve çıkışları üzerinden realize edilir. Alacaklar veya borçlar sabit olmadığı zaman açılan tutar, rapor tarihindeki getiri eğrilerinden elde edilen faiz oranı kullanılarak belirlenir.

Likidite riski tablosu:

31 Aralık 2017

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	1.177.668	1.274.280	420.812	356.706	496.762	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	2.025	2.193	1.365	605	223	-
Ticari borçlar (ilişkili taraflara borçlar dahil)	2.155.971	2.164.039	1.316.029	730.668	117.342	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	72.332	72.332	72.332	-	-	-
Diğer borçlar (ilişkili taraflara borçlar dahil)	148.586	148.586	76.956	1.484	69.867	279
Toplam yükümlülük	3.556.582	3.661.430	1.887.494	1.089.463	684.194	279

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev araçlar						
Türev nakit girişleri	(3.087)	382.452	164.105	218.347	-	-
Türev nakit çıkışları	-	399.347	176.133	223.214	-	-

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

34. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)****b.2) Likidite risk yönetimi (devamı)**

31 Aralık 2016

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	1.251.435	1.292.698	407.620	629.501	255.577	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	9.530	9.936	4.001	3.894	2.041	-
Ticari borçlar (ilişkili taraflara borçlar dahil)	1.572.856	1.579.343	954.820	580.490	43.801	232
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	70.449	70.449	70.449	-	-	-
Diğer borçlar (ilişkili taraflara borçlar dahil)	102.332	102.332	36.625	37.190	28.260	257
Toplam yükümlülük	3.006.602	3.054.758	1.473.515	1.251.075	329.679	489

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev araçlar						
Türev nakit girişleri	2.114	50.194	-	50.194	-	-
Türev nakit çıkışları	-	51.082	-	51.082	-	-

b.3) Piyasa riski yönetimi

Faaliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki (b.3.1 maddesine bakınız) ve faiz oranındaki (b.3.2 maddesine bakınız) değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır.

Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde ya da karşılaşılan riskleri ele alış yönteminde veya bu riskleri nasıl ölçtüğüne dair kullandığı yöntemde, önceki seneye göre bir değişiklik olmamıştır.

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarı ile dağılımı sonraki sayfalardaki gibidir:

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

34. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)****b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)****b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)**

31 Aralık 2017	Bin TL Karşılığı	Bin ABD Doları	Bin Avro	Bin GBP	Diğer (Bin TL Karşılığı)
1. Ticari Alacaklar	126.011	6.761	1.959	-	91.663
2. Parasal Finansal Varlıklar	1.509.366	305.339	72.420	17	30.559
3. Diğer	33.469	1.278	1.555	27	21.490
4. DÖNEN VARLIKLAR	1.668.846	313.378	75.934	44	143.712
5. Ticari Alacaklar	198	-	-	-	198
6. Parasal Finansal Varlıklar	532	-	-	-	532
7. Diğer	9.556	10	2.108	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	10.286	10	2.108	-	730
9. TOPLAM VARLIKLAR	1.679.132	313.388	78.042	44	144.442
10. Ticari Borçlar	1.303.355	214.597	25.658	69	377.707
11. Finansal Yükümlülükler	109.062	98	24.071	-	-
12. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	143.355	93	2.626	-	131.147
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	4.400	1.157	8	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	1.560.172	215.945	52.363	69	508.854
14. Ticari Borçlar	3.695	-	39	-	3.519
15. Finansal Yükümlülükler	214.107	-	47.416	-	-
16. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	25.710	995	4	-	21.939
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	243.512	995	47.459	-	25.458
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	1.803.684	216.940	99.822	69	534.312
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	382.452	101.395	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	382.452	101.395	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu	257.900	197.843	(21.780)	(25)	(389.870)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2+5+6-10-11-12-14-15-16)	(163.177)	96.317	(25.435)	(52)	(411.360)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	(3.087)	(818)	-	-	-

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

34. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)****b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)****b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)**

31 Aralık 2016	Bin TL Karşılığı	Bin ABD Doları	Bin Avro	Bin GBP	Diğer (Bin TL Karşılığı)
1. Ticari Alacaklar	114.991	17.771	3.785	-	38.409
2. Parasal Finansal Varlıklar	1.151.256	295.031	24.330	10	22.678
3. Diğer	14.265	224	862	564	7.853
4. DÖNEN VARLIKLAR	1.280.512	313.026	28.977	574	68.940
5. Ticari Alacaklar	25	-	-	-	25
6. Parasal Finansal Varlıklar	538	-	-	-	538
7. Diğer	9.588	10	2.575	-	-
8. DURAN VARLIKLAR	10.151	10	2.575	-	563
9. TOPLAM VARLIKLAR	1.290.663	313.036	31.552	574	69.503
10. Ticari Borçlar	1.081.847	196.647	16.528	152	327.836
11. Finansal Yükümlülükler	90.161	1.056	23.301	-	-
12. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	107.273	127	8.613	-	74.873
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	414	107	10	-	-
13. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	1.279.695	197.937	48.452	152	402.709
14. Ticari Borçlar	313	-	-	-	313
15. Finansal Yükümlülükler	250.003	98	67.295	-	-
16. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	21.161	885	4	-	18.032
17. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	271.477	983	67.299	-	18.345
18. TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER	1.551.172	198.920	115.751	152	421.054
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık / yükümlülük pozisyonu (19a-19b)	50.194	14.263	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	50.194	14.263	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu	(210.315)	128.379	(84.199)	422	(351.551)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / yükümlülük pozisyonu (1+2+5+6-10-11-12-14-15-16)	(283.948)	113.989	(87.626)	(142)	(359.404)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	2.114	601	-	-	-

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

34. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)****b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)****b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)****Kur riskine duyarlılık**

Grup, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un kurlardaki %5'lik artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %5'lik oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yıl sonundaki net yabancı para cinsinden kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yıl sonundaki %5'lik kur değişiminin etkilerini gösterir. Pozitif değer, kardaki/zarardaki olası artışı ifade eder.

	31 Aralık 2017	
	Kar / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	37.312	(37.312)
Avro net varlık / yükümlülüğü	(4.917)	4.917
Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	(19.500)	19.500
TOPLAM	12.895	(12.895)
31 Aralık 2016		
Kar / Zarar		
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	22.590	(22.590)
Avro net varlık / yükümlülüğü	(15.618)	15.618
Diğer döviz net varlık / yükümlülüğü	(17.488)	17.488
TOPLAM	(10.516)	10.516

Vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri

Grup, belirli yabancı para cinsinden olan ödemeler ve tahsilatlardan meydana gelen risklerin karşılanması amacıyla vadeli döviz kuru işlem sözleşmeleri gerçekleştirir. Aşağıdaki tablo, bilanço tarihi itibari ile gerçekleşmemiş olan vadeli döviz alım/satım sözleşmelerinin detayını vermektedir:

Vadeli döviz alım/satım sözleşmeleri

Gerçekleşmemiş alım/satım sözleşmeleri	Ortalama kur		Yabancı para		Sözleşme değeri		Gerçeğe uygun değeri	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
ABD Doları alımı (Bin ABD Doları / Bin TL)								
3 aydan az	4,05	-	43.507	-	176.133	-	(9.084)	-
3-12 ay arası	3,86	3,58	57.888	14.263	223.214	51.082	5.997	2.114
							(3.087)	2.114

31 Aralık 2017 tarihi itibari ile vadeli döviz alım/satım sözleşmelerinin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden oluşan ve özkaynaklarda riskten korunma kazançlarında sınıflanan gerçekleşmemiş zararlar 2.408'dir (2016: Gerçekleşmemiş kar 1.621).

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

34. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)**b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)****b.3) Piyasa riski yönetimi (devamı)****b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi****Faiz oranı duyarlılığı**

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Finansal yükümlülükler - Sabit Faizli Finansal Araçlar	856.894	926.305
Finansal yükümlülükler - Değişken Faizli Finansal Araçlar	322.799	334.660
31 Aralık 2017 tarihinde faiz oranları 50 baz puan yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 1.614 (31 Aralık 2016: 1.673) daha düşük/yüksek olacaktı.		

b.3.3) Diğer fiyat riskleri**Özkaynak fiyat duyarlılığı**

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde maruz kalınan hisse senedi fiyat risklerine göre belirlenmiştir.

Raporlama tarihinde, diğer tüm değişkenlerin sabit ve değerlendirme yöntemindeki verilerin %10 oranında fazla/az olması durumunda:

- 31 Aralık 2017 tarihi itibari ile, satılmaya hazır finansal yatırımlar elden çıkarılmadığı ya da değer düşüklüğüne uğramadığı sürece, net dönem karı etkilenmeyecektir.
- Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançlarında 8.079 tutarında artış/azalış (31 Aralık 2016: 8.532 tutarında artış/azalış) olacaktır. Bu durum esasen, satılmaya hazır hisselerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanmaktadır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

35. FİNANSAL ARAÇLAR

31 Aralık 2017	Krediler ve alacaklar (nakit ve nakit benzerleri dahil)	Satılmaya hazır finansal yatırımlar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Gerçeğe uygun değeri	Defter değeri (*)	Not
Finansal varlıklar						
Nakit ve nakit benzerleri	2.985.833	-	-	-	2.985.833	5
Ticari alacaklar (ilişkili taraflardan alacaklar dahil)	1.966.599	-	-	-	1.966.599	8, 34
Finansal yatırımlar	330.126	170.651	-	11.320	512.097	6
Diğer kısa ve uzun vadeli alacaklar (ilişkili taraflardan alacaklar dahil)	27.753	-	-	-	27.753	9, 34
Türev araçlar	-	-	-	6.460	6.460	33, 34
Finansal yükümlülükler						
Finansal borçlar	-	-	1.179.693	-	1.179.693	7, 34
Ticari borçlar (ilişkili taraflara borçlar dahil)	-	-	2.155.971	-	2.155.971	8, 34
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	-	-	72.332	-	72.332	20, 34
Diğer kısa ve uzun vadeli borçlar	-	-	148.586	-	148.586	9, 34
Türev araçlar	-	-	-	9.547	9.547	33, 34
31 Aralık 2016						
Finansal varlıklar						
Nakit ve nakit benzerleri	1.483.429	-	-	-	1.483.429	5
Ticari alacaklar (ilişkili taraflardan alacaklar dahil)	1.227.864	-	-	-	1.227.864	8, 34
Finansal yatırımlar	108.121	175.435	-	-	283.556	6
Diğer kısa ve uzun vadeli alacaklar (ilişkili taraflardan alacaklar dahil)	64.906	-	-	-	64.906	9, 34
Türev araçlar	-	-	-	2.245	2.245	33, 34
Finansal yükümlülükler						
Finansal borçlar	-	-	1.260.965	-	1.260.965	7, 34
Ticari borçlar (ilişkili taraflara borçlar dahil)	-	-	1.572.856	-	1.572.856	8, 34
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	-	-	70.449	-	70.449	20, 34
Diğer kısa ve uzun vadeli borçlar	-	-	102.332	-	102.332	9, 34
Türev araçlar	-	-	-	131	131	33, 34

(*) Grup'un finansal araçlarının gerçeğe uygun değeri, söz konusu finansal araçların defter değerine yaklaşmaktadır.

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

35. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)**Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri**

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

Gerçeğe uygun değerleriyle gösterilen finansal varlıkların seviye sınıflamaları aşağıdaki gibidir:

Finansal araçlar	Raporlama tarihi itibarı ile gerçeğe uygun değer seviyesi			
	31 Aralık 2017	1.Seviye	2.Seviye	3.Seviye
Satılmaya hazır finansal yatırımlar	85.111	85.111	-	-
Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yatırımlar	11.320	-	11.320	-
Türev araçlar	(3.087)	-	(3.087)	-
Toplam	93.344	85.111	8.233	-

Finansal araçlar	Raporlama tarihi itibarı ile gerçeğe uygun değer seviyesi			
	31 Aralık 2016	1.Seviye	2.Seviye	3.Seviye
Satılmaya hazır finansal yatırımlar	89.895	89.895	-	-
Türev araçlar	2.114	-	2.114	-
Toplam	92.009	89.895	2.114	-

36. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN DİĞER HUSUSLAR

Tekfen İnşaat ile BP Iraq N.V. arasında Rumalia Petrol Sahasında Su Ayrıştırma & Tuz Ayrıştırma Üniteleri montaj işleri için personel ve makina temin üzere birim fiyatlı sözleşme imzalanmıştır. Projenin toplam süresi 3 yıl olarak belirlenmiştir. Sözleşme uyarınca işveren idare tarafından verilecek iş emirlerine göre yapılacak işlerin toplam tutarının proje süresi sonunda yaklaşık 373.418 (99 Milyon ABD Doları)'e ulaşması beklenmektedir. Proje ile ilgili olarak Şirket tarafından Tekfen İnşaat lehine işveren idareye proje bedeli tutarında teminat verilmiştir.

Tekfen İnşaat'ın %50 ortağı olduğu Tekfen-Al Jaber Engineering Ortak Girişimi, Katar'da 2022 Dünya Kupası Finallerinin yapılacağı stadyum komplekslerinden "Main Works for the Fifth Precinct Stadium" projesinin anahtar teslimi mühendislik ve yapım işini 1.291.746 (1.250.000.000 Katar Riyali) bedelle üstlenmek üzere işveren idare "Qatar Supreme Committee for Delivery and Legacy" ile anlaşmaya varmıştır. Proje ile ilgili olarak Şirket tarafından işveren idareye proje bedeli tutarında teminat verilmiştir.

Tekfen İnşaat Katar Bayındırlık İşleri İdaresi'nden (Ashghal) Doğu Endüstriyel Yolu inşaatı işini yaklaşık 753.967 (729.600.000 Katar Riyali) bedel ile üstlenmiştir. Projenin tamamlanma süresi 27 ay olarak belirlenmiştir.

Grup Katar Devleti'ni temsilen Belediyeler ve Çevre Bakanlığı ile 13 Ekim 2016 tarihinde imzaladığı "Al Khor Expressway" adlı otoyol projesine ilişkin nakit avans almıştır. Avansın bakiyesi 31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile 1.196.275 (1.157.614.000 Katar Riyali) olup ertelenmiş gelirler hesabı altında muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2016: Yoktur).

TEKFEN HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2017 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Bin Türk Lirası (TL) olarak ifade edilmiştir.)

36. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN DİĞER HUSUSLAR (devamı)

Tekfen İnşaat, Türkakımı projesinin ana yüklenicisi olan ve merkezi Birleşik Arap Emirliklerinde bulunan Petrofac International UAE LLC'nin Türkiye şubesi Petrofac Türkiye ile Türkakımı Gaz Boru Hattı Projesi çerçevesinde, Türkiye'de Kıyıköy yakınında inşa edilecek Gaz Kabul Terminali inşaat işleri ile ilgili birim fiyatlı sözleşme imzalamıştır. Projeye ilişkin sözleşme bedeli 442.519 (98.000.000 Avro) olup süresi 24 aydır.

Tekfen İnşaat'ın %50 hissesine sahip olduğu Gate J.V., 24 Kasım 2017 tarihinde Tengizchevroil ile Kazakistan'ın Tengiz Petrol ve Gaz Sahasında "Gelecek Gelişim Projesi - Kuyubaşı Basınç Yönetim Projesi, İnşaat, Mekanik, Elektrik ve Enstrüman Montajı " işleri ile ilgili sözleşme imzalamıştır. Projeye ilişkin sözleşme bedeli 1.652.092 (438.000.000 ABD Doları) olup süresi 55 aydır.

Tekfen Emlak Esenyurt projesi ile ilgili yaptığı ön satışlardan nakit ve alacak senedi olarak aldığı 9.437 tutarındaki avansları ertelenmiş gelirler hesabı altında muhasebeleştirmiştir (31 Aralık 2016: 330.599).

Gayrimenkul grubu tarafından gerçekleştirilen HEP İstanbul konut projesinin inşaat çalışmaları tamamlanmıştır. Projeye ilişkin teslimatlar 23 Ocak 2017 tarihinde başlamış olup 31 Aralık 2017 tarihi itibarı ile 1.004 adet bağımsız bölümün satışı tamamlanmıştır. Söz konusu satışlar 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren döneme ait konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmiştir.

37. RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

3 Kasım 2017 tarihinde alınan yönetim kurulu kararı uyarınca Tekfen Tarımsal tarafından Alanar Meyve ve Gıda Üretim Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Alara Fidan Üretim ve Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş. şirketlerinin ödenmiş sermayelerinin %90'ına tekabül eden hisselerinin satın alınmasına ilişkin sözleşme 5 Ocak 2018 tarihinde imzalanmış olup söz konusu işlem Rekabet Kurulu tarafından 8 Şubat 2018 tarihinde onaylanmıştır. Rekabet Kurulu onayını takiben 14 Şubat 2018 tarihinde kapanış gerçekleşmiştir.

Bilanço tarihinden sonra Grup'un bağlı ortaklığı Tekfen Ventures L.P. toplam 15.088 (4.000.000 ABD Doları) tutarlı iki finansal yatırım gerçekleştirmiştir.

7061 Sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu Kanunun 91. maddesiyle, Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 10. madde ile %20 kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Bu oran ilk defa 2018 yılının birinci geçici vergi döneminde uygulanacaktır.